

CONTURILE INTERNAȚIONALE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Anuar statistic 2020

Chișinău, 2021

Colegiul de redacție: Constantin Șchendra, viceguvernator al BNM – președintele colegiului de redacție
Eugeniu Aftene, director al Departamentului raportări și statistică
Angela Gherman-Cernei, șef al Direcției statistica conturilor internaționale

Echipa: Marina Soloviova, Elena Gonța, Ana Zaharia, Angela Ghilan, Tatiana Ciloci, Angela Moraru, Victor Ababii, Mariana Apostol, Stanislav Cebotari, Oxana Gavriliță, Aliona Pîslaru, Anastasia Sivoconi, Alexandru Stajila, Galina Șișcova, Ion Borș, Loredana Savenco, Nadejda Toderașcu, Natalia Potereanu

Redactor stilizator: Elena Mămăligă

**DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN
REPUBLICA MOLDOVA**

**Conturile internaționale ale Republicii Moldova : Anuar
statistic 2020** / Banca Națională a Moldovei ; colegiul de
redacție: Constantin Șchendra [et al.]. – Chișinău : BNM, 2021. –
ISBN 975-9975-3015-1-0 (CD). – ISBN 978-9975-3242-6-7 (PDF). –
200 p. – Disponibil:

[https://www.bnm.md/ro/content/anuarul-statistic-
conturile-internationale-ale-republicii-moldova-2020](https://www.bnm.md/ro/content/anuarul-statistic-conturile-internationale-ale-republicii-moldova-2020)

[336.711(478)+339.727.22](083.41)(058)

C 69

Banca Națională a Moldovei

Bd. Grigore Vieru nr. 1, MD-
2005, or. Chișinău, Republica
Moldova

Telefon: (373 22) 822 410

Fax: (373 22) 220 591

E-mail: official@bnm.md

www.bnm.md

© Banca Națională a Moldovei (BNM), 2021.

Datele din această publicație sunt difuzate de către BNM pentru informare generală. Orice utilizare a informației din această publicație trebuie să fie însoțită de o referință la BNM în calitate de sursă. Reproducerea sau traducerea unor fragmente substanțiale ale acestei publicații sau orice utilizare în scopuri comerciale necesită permisiunea explicită, prealabilă, în formă scrisă din partea BNM. BNM nu poartă răspundere pentru eventualele pagube ce ar putea rezulta din folosirea datelor din această publicație.

Balanța de plăți, poziția investițională internațională, datoria externă și normele metodologice la ele sunt plasate pe site-ul oficial web al BNM: www.bnm.md, compartimentul Statistici și Publicații / Anuarul statistic "Conturile internaționale ale Republicii Moldova".

Anuarul statistic „Conturile internaționale ale Republicii Moldova” pentru anul 2021 va fi publicat cel târziu la 31 decembrie 2022.

Întrebările, comentariile, solicitările de informație suplimentară pot fi adresate la:

Telefon: (373 22) 822 317, e-mail: Eugeniu.Aftene@bnm.md

Telefon: (373 22) 822 314, e-mail: Angela.Gherman@bnm.md

CUPRINS

I. NORMELE METODOLOGICE.....	1
1.1. INTRODUCERE.....	1
1.2. NORMELE METODOLOGICE REFERITOARE LA CONTURILE INTERNAȚIONALE ALE REPUBLICII MOLDOVA.....	3
1.2.1. DEFINIȚII ȘI PRINCIPII GENERALE.....	3
1.2.2. NORMELE METODOLOGICE REFERITOARE LA BALANȚA DE PLĂȚI A REPUBLICII MOLDOVA.....	8
1.2.2.1. STRUCTURA BALANȚEI DE PLĂȚI.....	8
1.2.2.2. MODALITATEA DE ÎNREGISTRARE A DATELOR.....	20
1.2.2.3. SURSELE DE INFORMAȚIE.....	21
1.2.3. NORME METODOLOGICE REFERITOARE LA POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNĂȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	28
1.2.4. NORME METODOLOGICE REFERITOARE LA DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA.....	31
II. BAZA INFORMAȚIONALĂ A BALANȚEI DE PLĂȚI, POZIȚIEI INVESTIȚIONALE INTERNĂȚIONALE ȘI A DATORIEI EXTERNE.....	34
III. Prezentarea generală a evoluției conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2020.....	44
1. Balanța de plăți – prezentare generală	46
2. Poziția investițională internațională – prezentare generală	50
3. Datoria externă brută – prezentare generală	52
4. Informație suplimentară la balanța de plăți	56
a) Remiterile personale	56
b) Statistica operațiunilor bancare internaționale – prezentare generală	57
c) Ancheta coordonată a investițiilor directe (CDIS)	57
IV. Balanța de plăți a Republicii Moldova în anul 2020	58
1. Contul curent.....	58
1.1. Balanța bunurilor (FOB-FOB)	58
Distribuția geografică și structura exportului de bunuri	61
a) Distribuția geografică a exportului de bunuri.....	61
b) Structura exportului de bunuri pe categorii.....	62
Distribuția geografică și structura importului de bunuri	66
a) Distribuția geografică a importului de bunuri.....	66
b) Structura importului de bunuri.....	67
1.2. Balanța serviciilor.....	70
a) Structura exportului de servicii.....	70

b) Structura importului de servicii	74
1.3. Balanța veniturilor primare	75
1.4. Balanța veniturilor secundare	79
Remiteri personale (articol suplimentar la balanța de plăți)	81
2. Contul de capital	82
3. Contul financiar	83
3.1. Investiții directe	84
3.2. Investiții de portofoliu și derivate financiare	88
3.3. Alte investiții	88
3.4. Activele de rezervă	91
4. Balanța de plăți în prezentare analitică	92
V. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova la 31.12.2020	94
5.1. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe categorii funcționale	96
a) Structura activelor financiare externe pe categorii funcționale	97
b) Structura pasivelor externe pe categorii funcționale	98
5.2. Structura activelor financiare și pasivelor externe pe sectoare instituționale	103
5.3. Structura activelor financiare și pasivelor externe pe scadențe	104
5.4. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe valute	105
VI. ANCHETA COORDONATĂ A INVESTIȚIILOR DIRECTE LA 31.12.2020	109
VII. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2020	112
a) Datoria externă brută pe ansamblul sectoarelor instituționale	112
b) Datoria externă publică și privată	117
c) Indicatorii gradului de îndatorare	120
VIII. STATISTICA OPERAȚIUNILOR BANCARE INTERNAȚIONALE	124
SECȚIUNEA STATISTICĂ	130
ANEXE	145
Anexa 1. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), milioane USD	146
Anexa 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), milioane EUR	154
Anexa 3. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2017-2020, prezentare desfășurată (MBP6)	162
Anexa 4. Sinteza balanței de plăți a Republicii Moldova în prezentare analitică pentru 2016-2020 (MBP6)	169
Anexa 5. Exportul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2016-2020	171
Anexa 6. Importul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2015-2019	173
Anexa 7. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020	175

Anexa 8. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020.....	176
Anexa 9. Reexportul de bunuri pe grupuri de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020	177
Anexa 10. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), milioane USD.....	178
Anexa 11. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), milioane EUR.....	181
Anexa 12. Raportul integrat al poziției investiționale internaționale a Republicii Moldova la 31.12.2019 (MBP6).....	184
Anexa 13. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020 prezentare analitică, sectorială.....	188
Anexa 14. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2020, prezentare analitică, pe scadențe.....	189
Anexa 15. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2020, prezentare analitică, pe instrumente	190
Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. USD.....	191
Anexa 17. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. EUR.....	193
Anexa 18. Datoria externă publică și datoria privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, milioane USD	195
Anexa 19. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, milioane EUR	196
IX. MODIFICĂRI OPERATE ÎN BALANȚA DE PLĂȚI, POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ ȘI ÎN DATORIA EXTERNĂ (ANII 2009-2020) COMPARATIV CU VARIANTELE PUBLICATE ANTERIOR	197

Lista acronimelor și abrevierilor

AID – Asociația Internațională pentru Dezvoltare
BDCE – Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei
BEI – Banca Europeană pentru Investiții
BERD – Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD – Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM – Banca Națională a Moldovei
BNS – Biroul Național de Statistică
BP – balanța de plăți
CC – contul curent
CIF – cost, insurance, freight
CSI – Comunitatea Statelor Independente
CDIS – ancheta coordonată a investițiilor directe
Ct. - credit
DE – datoria externă
Dt.- debit
DMFAS – Debt Management Financial Analysis System (Baza de date privind creanțele și angajamentele Republicii Moldova sub formă de împrumuturi, titluri de valoare și alocări de DST)
DST – drepturi speciale de tragere
EAU – Emiratele Arabe Unite
EX – export
EUR – euro
FIDA – Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii
FMI – Fondul Monetar Internațional
FOB – free on board
GP – gospodăriile populației
IFSLSGP – instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației
IM – import
IMST - International Merchandise Trade Statistics (statistica comerțului internațional cu mărfuri)
ISD – investiții străine directe
MBP5 – Manualul “Balanța de plăți”, ediția a V-a
MBP6 – Manualul “Balanța de plăți și poziția investițională internațională”, ediția a VI-a
mil. – milioane
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
PIB – produsul intern brut
PII – poziția investițională internațională
RL – restul lumii
RUB – rubla rusească
SRTI – sistemul de raportare a tranzacțiilor internaționale
UAT – unități administrativ-teritoriale
UE – Uniunea Europeană
USD – dolarul Statelor Unite ale Americii

I. NORMELE METODOLOGICE

1.1. INTRODUCERE

Conturile internaționale reprezintă conceptual sinteza relațiilor economice dintre rezidenții țării și nerezidenți. Ele se prezintă ca o succesiune de conturi interdependente, fiecare reprezentând generalizarea unui șir de procese, stări și fenomene economice care au loc în relațiile cu nerezidenții într-o anumită perioadă / la un anumit moment. Legătura dintre ele este realizată prin intermediul unor conturi/articole tranzitorii ce asigură reconcilierea datelor prezentate într-un șir consecutiv de sinteze cu structură și nivel de agregare diferit. Putem menționa următoarele sinteze macroeconomice:

- **Balanța de plăți (BP)** – set de conturi macroeconomice care reflectă într-o formă generalizată tranzacțiile economice ale unei țări cu restul lumii într-o perioadă definită de timp (an, trimestru, lună).
- **Poziția investițională internațională (PII)** – cont macroeconomic ce reprezintă sinteza activelor financiare ale rezidenților (care sunt creanțele rezidenților față de nerezidenți și activele sub formă de lingouri de aur, plasate în calitate de active de rezervă) și a pasivelor rezidenților față de nerezidenți la o anumită dată (sfârșit de trimestru sau sfârșit de an). Diferența dintre activele și pasivele financiare internaționale ale țării (poziția netă) poate fi pozitivă (creditoare) sau negativă (debitoare).
- **Contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare** – cont macroeconomic ce oglindește toată varietatea de fluxuri, ce generează modificările pozițiilor, prezentate în PII, suplimentar tranzacțiilor efective între rezidenți și nerezidenți, reflectate în contul financiar al BP (de exemplu, reevaluările activelor sau pasivelor ca rezultat al modificării prețurilor, fluctuațiilor cursului de schimb al monedelor originale față de valuta de evaluare, alte modificări de volum – reclasificări, anulări etc.) și care permite stabilirea legăturii dintre pozițiile reflectate în PII și fluxurile efective din contul financiar al BP.
- **Datoria externă (DE) brută** – sinteză macroeconomică ce reflectă valoarea pozițiilor și evoluția acelor componente din pasivele externe ce reprezintă instrumente de natura datoriei (împrumuturi, titluri de angajamente, alocări de DST, numerarul și depozitele nerezidenților, credite comerciale și avansuri de la nerezidenți, alte instrumente de natura datoriei).

Cele mai importante relații în cadrul statisticii conturilor internaționale:

1. înscrierile din contul curent, contul de capital și contul financiar sunt echilibrate;
2. suma soldurilor contului curent și de capital trebuie să fie egală cu soldul contului financiar, denumit *capacitatea netă (+) sau necesarul net (-) de finanțare*. Diferența reprezintă erori și omisiuni ce rezultă în practică din specificul surselor de date și decalajele de timp;
3. instrumentele financiare, activele și pasivele, ale căror fluxuri sunt reflectate în contul financiar al BP și pozițiile în PII, generează venituri primare din investiții, reflectate în contul curent al BP;

4. structura PII derivă din structura contului financiar al balanței de plăți în prezentare standard;
5. soldul PII la finele perioadei este egal cu soldul PII la începutul perioadei plus fluxurile din contul financiar al BP și schimbările reflectate în contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare, efectuate pe parcursul perioadei date;
6. compoziția DE se regăsește în articolele PII și reprezintă cumulativ pozițiile instrumentelor financiare de natura datoriilor, reprezentate pe scadențe și sectoare instituționale, la o anumită dată / sfârșit de perioadă.

Conturile internaționale oferă o imagine completă a tranzacțiilor economice între rezidenți și nerezidenți și stau la baza analizei și aprecierii relațiilor țării cu străinătatea, a activității economice internaționale și a politicii economice externe. Coerența datelor între conturile internaționale și conturile naționale permite compararea acestora și analiza complexă a activității economice a unei țări, atât pe plan intern, cât și internațional.

Conturile internaționale ale Republicii Moldova se întocmesc în baza art. 5 din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 „Cu privire la Banca Națională a Moldovei”.

Conturile internaționale ale Republicii Moldova sunt elaborate trimestrial și anual, unitatea de măsură fiind milioane dolari SUA. Informația din aceste statistici nu include datele pentru raioanele din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.

Conturile internaționale sunt revizuite cu regularitate, articolele sunt actualizate/modificate cu indicarea obligatorie a efectuării revizuirilor, a cauzelor și motivelor acestora, în conformitate cu următoarea politică:

- datele trimestriale sunt actualizate în fiecare trimestru următor și revizuirile pot cuprinde până la trei trimestre ale anului curent;
- datele anuale sunt actualizate la momentul compilării variantei finale și revizuirile pot cuprinde până la patru ani precedenți.

Confidențialitatea datelor. În conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, BNM asigură securitatea și confidențialitatea informației colectate privind tranzacțiile economice internaționale. Datele sunt utilizate numai în scopuri statistice, fiind prezentate sub formă de indicatori și analize doar în stare agregată.

Diseminarea datelor. Statistica conturilor internaționale este diseminată în conformitate cu Standardul Special de Diseminare a Datelor al FMI, angajament asumat de către Republica Moldova în mai 2006, în termenele stipulate în calendarul de diseminare a datelor (Advance Release Calendar - ARC) și în conformitate cu calendarul de plasare a informațiilor de acces public pe pagina web a BNM.

1.2. NORMELE METODOLOGICE REFERITOARE LA CONTURILE INTERNAȚIONALE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Direcția statistică a conturilor internaționale din cadrul Departamentului raportări și statistică al Băncii Naționale a Moldovei produce datele balanței de plăți, ale poziției investiționale internaționale și ale datoriei externe brute compilate conform noilor standarde metodologice internaționale recomandate de Fondul Monetar Internațional în *Manualul „Balanța de plăți și poziția investițională internațională”*, ediția a VI-a (2009) (MBP6) (care a înlocuit *Manualul „Balanța de plăți”*, ediția a V-a (MBP5)) și în manualul *„Statistica datoriei externe: ghid pentru compilatori și utilizatori”* (SDE 2013).

De asemenea, se calculează indicatori suplimentari:

- *remiteri personale (trimestrial)*, compilat conform recomandărilor din manualul *„Tranzacții internaționale cu remiteri – ghid pentru compilatori și utilizatorii”* (2009);
- *investiții directe (anual)* conform principiului direcțional în cadrul Anchetei Coordonate a Investițiilor Directe (cu detalieri pe țări și activități economice și prezentare mixtă pe regiuni și activități economice) în baza recomandărilor *„Ghidului Anchetei coordonate a investițiilor directe”* (2015);
- *rezervele internaționale (lunar)* conform ghidului *„Rezervele internaționale și lichiditatea în valută”* (2013).

1.2.1. DEFINIȚII ȘI PRINCIPII GENERALE

Conturile internaționale reflectă situația și tranzacțiile între rezidenți și nerezidenți, indiferent de amplasarea lor geografică.

O unitate economică este considerată **rezident** al unui teritoriu economic atunci când are în acest teritoriu centrul de interes economic predominant.

Gospodăriile populației se consideră rezidente ale unui teritoriu economic în cazul în care membrii acestor gospodării au un loc de trai pe acest teritoriu pe o perioadă indefinită sau finită, dar destul de îndelungată (un an sau mai mult), sau au intenția de ședere de durată, cu excepția studenților, pacienților, diplomaților, militarilor și a lucrătorilor sezonieri, ce se consideră rezidenți ai teritoriului economic unde au domiciliu permanent, indiferent de durata șederii peste hotare. O *întreprindere* se consideră rezidentă a unui teritoriu economic în cazul în care este angajată în activități și tranzacții economice semnificative, deținând spații de producție sau alte locații pe acest teritoriu. Organizațiile sectorului *administrației publice și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației* sunt rezidenții teritoriului economic unde au fost fondate și înregistrate.

Teritoriul economic al unei țări constă din teritoriul geografic administrat de un guvern, unde persoanele, bunurile și capitalul circulă liber și sunt subordonate aceluiași autorități monetare și fiscale. El mai include: spațiul aerian, apele teritoriale, teritoriile din apele internaționale asupra cărora țara are drepturi exclusive, enclavele teritoriale situate pe teritoriul altor state, cum ar fi reprezentanțele diplomatice, consulatele, bazele militare etc. Respectiv, enclavele teritoriale de acest gen ale altor state nu sunt incluse în teritoriul economic al țării date.

Evaluarea tranzacțiilor se efectuează, de regulă, *la prețul pieței*, acesta fiind definit ca suma de bani pe care un potențial cumpărător este gata să o plătească unui potențial vânzător, pentru a achiziționa ceva, când ambii sunt părți independente și urmăresc numai interese comerciale.

Momentul de înregistrare a tranzacțiilor este momentul, real sau estimat, când o valoare economică este creată, transformată, schimbată, transferată sau stinsă / anulată. În realitate, acest moment nu întotdeauna este evident și poate fi atribuit momentului în care părțile înregistrează tranzacția în conturile lor contabile. În mare parte, tranzacțiile sunt înregistrate în bilanța de plăți conform principiului de „*drept constatat*”.

Stabilirea momentului înregistrării ține de tipul operațiunilor. Pornind de la specificul sistemului statistic de colectare și compilare a datelor, BNM înregistrează:

- tranzacțiile cu bunuri – la momentul schimbării dreptului de proprietate asupra lor;
- tranzacțiile cu servicii – la momentul prestării serviciului sau efectuării plății;
- remunerarea salariaților, prestațiile sociale, transferurile personale – în perioada în care are loc plata sumelor respective;
- dobânzile la împrumuturi și la alocările de drepturi speciale de tragere – la momentul când ar fi trebuit să fie efectuate plățile conform acordurilor, după principiul de „*drept declarat*”, la depozite – la momentul efectuării plății, la titlurile de angajamente – conform principiului de „*drept constatat*”;
- granturile și asistența tehnică – la data efectuării tranzacției;
- reinvestirea profiturilor – în perioada în care sunt realizate;
- dividendele – la momentul declarării lor (în cazul băncilor) și în perioada în care are loc plata sumelor respective (în cazul altor sectoare);
- operațiunile cu titluri de participare – la momentul înregistrării tranzacției în conturile contabile pentru emisiile noi la băncile licențiate, la data efectuării tranzacției pentru alte sectoare;
- creditele comerciale – în momentul schimbării dreptului de proprietate asupra unui activ nefinanciar;
- titlurile de valoare – la momentul schimbării dreptului de proprietate asupra lor, care determină data efectuării tranzacției;
- tragerile de împrumuturi – la data efectuării tranzacției;
- rambursările de împrumuturi – la momentul când plățile au fost efectuate, reeșalonate sau iertate de creditor.

Fluxurile sunt tranzacții economice efective și rezultatul unor evenimente care au avut loc într-o anumită perioadă. Fluxurile internaționale se înscriu în conturi ca tranzacții (în bilanța de plăți) și ca alte modificări ale activelor și pasivelor financiare în contul altor modificări. Pozițiile și fluxurile activelor și pasivelor financiare se grupează după categorii funcționale și instrumente. Fluxurile pot fi:

- fluxuri legate de tranzacții economice;
- alte fluxuri.

Tranzacțiile din activitatea economică a două entități instituționale se desfășoară conform acordului reciproc și reprezintă un schimb al dreptului de proprietate asupra unor valori economice sau un transfer.

Tranzacțiile înscrise în conturile internaționale se efectuează între două entități instituționale, una din ele fiind rezident al țării care prezintă statistica, iar alta – nerezident. Pentru fiecare tranzacție se efectuează două înregistrări – pe credit sau pe debit la articolele contului curent și / sau ca majorare / micșorare a activelor financiare / pasivelor. Noțiunea de tranzacții nu implică neapărat un flux real și unul financiar (ca în cazul importului / exportului de bunuri și servicii), putând fi reprezentată atât prin contra fluxuri nemonetare (barter) sau unilaterale (transferuri de bunuri), cât și prin contra fluxuri pur financiare, reflectate la active și pasive (împrumut, investiție).

Tranzacțiile din conturile internaționale se clasifică după diverse criterii. După reciprocitate – tranzacțiile sunt bilaterale (*schimburi*) și unilaterale (*transferuri*); după natura valorii tranzacționate – sunt fluxuri monetare și nemonetare; după modul de calcul – sunt fluxuri reflectate la valoarea efectiv tranzacționată (utilizare / rambursare de împrumut) sau la valoarea calculată pentru perioada dată (dobânda la împrumuturi, dividende); pot fi tranzacții calculate direct (servicii de transport) sau indirect măsurate (SIFIM – servicii de intermediere financiară indirect măsurate); după modul de captare / reflectare – tranzacții imputate (reinvestirea profiturilor) sau redirecționate circular și tranzacții directe / efective.

Schimburile reprezintă tranzacții în care are loc furnizarea unei valori economice contra altei valori economice echivalente. Valorile economice, în linii mari, pot fi împărțite în resurse reale (bunuri, servicii și venituri) și instrumente financiare și derivate financiare. Tranzacțiile cu instrumente financiare nu țin doar de modificarea dreptului de proprietate asupra creanțelor și angajamentelor existente, ci și de crearea / apariția sau stingerea / anularea acestora. Schimburile sunt cele mai numeroase și mai importante tranzacții raportate în BP. Achiziționarea de bunuri și servicii, remunerarea salariaților, plata dividendelor, contractarea împrumuturilor etc. toate sunt schimburi.

Transferurile sunt tranzacții în care un partener furnizează o valoare economică unui alt partener fără să primească în schimb o altă valoare. Deoarece tranzacțiile în BP sunt înregistrate în partidă dublă, transferurile sunt utilizate pentru a efectua înregistrarea compensatorie valorii economice a obiectului tranzacției. De exemplu, bunurile primite sub forma ajutorului umanitar se reflectă la *bunuri* (valoarea de piață a bunurilor) și la *cooperare internațională* (înregistrare compensatorie a valorii bunurilor respective – transferuri). Exemple de transferuri sunt taxele și impozitele, subvențiile, iertarea datoriilor, moștenirile.

Tranzacțiile monetare sunt tranzacțiile în care o unitate instituțională efectuează (primește) o plată sau acceptă o obligațiune (achiziționează un activ) exprimată în unități monetare.

Tranzacțiile nemonetare sunt acelea în care obiectul tranzacției nu este exprimat în unități monetare, de exemplu: barterul, remunerările și plățile în formă naturală; ajutorul umanitar sub formă de bunuri etc. Înregistrarea tranzacțiilor nemonetare are loc în baza valorii de piață a obiectului tranzacției.

Regruparea tranzacțiilor înregistrate în conturile internaționale este de trei tipuri:

1. Redistribuirea / reclassificarea tranzacțiilor (de exemplu, de la un sector instituțional la altul, contribuțiile în fondurile de asigurări sau de pensii se efectuează de unele entități, dar se referă la gospodăriile populației);
2. Divizarea tranzacțiilor (de exemplu, dobânzile către plată / spre achitare din intermediere financiară se divizează între veniturile din investiții și serviciile de intermediere financiară indirect măsurate);
3. Înregistrări convenționale (de exemplu, reflectarea tranzacțiilor imputate, calculate indirect ca profitul reinvestit al întreprinderii cu investiții străine directe, venitul din investiții în cazul rezervelor tehnice de asigurare, venitul nedivizat al fondurilor de investiții sau a tranzacțiilor redirecționate).

Alte modificări reflectă fenomene economice reale care modifică activele și pasivele unei economii de la începutul și până la sfârșitul perioadei de raportare, altele decât tranzacțiile înregistrate în BP.

În conturile internaționale alte modificări se referă doar la activele financiare și pasive și se înregistrează în PII. Ele se clasifică în două categorii mari:

- Alte modificări ale volumului activelor și pasivelor;
- Reevaluarea activelor sau pasivelor, ca rezultat al modificărilor de preț sau al fluctuației cursului valutar pe parcursul perioadei de referință.

La alte modificări ale volumului activelor / pasivelor se înregistrează *anularea unilaterală a datorilor de către creditor, schimbările în clasificarea activelor / pasivelor, monetizarea și demonetizarea aurului în lingouri* și alte procese economice.

Anularea datoriei are loc în cazul când creditorul recunoaște unilateral imposibilitatea de a recupera datoriile. *Iertarea datoriei* însă apare ca rezultat al unor acorduri bilaterale între părțile implicate, având ca motivație acordarea unor beneficii economice. *Iertarea datoriei* se deosebește de *anularea datoriei* și se înregistrează ca tranzacție în contul de capital (transfer de capital) al bilanței de plăți.

Pozițiile reprezintă valoarea activelor financiare și a pasivelor la o anumită dată. Ele se reflectă în poziția investițională internațională. Datele despre poziții sunt prezentate conform situației la începutul și la finele unei perioade de referință (trimestru, semestru, primele nouă luni ale anului, an) sau în dinamică pentru un interval de timp definit. Modificarea poziției de la începutul perioadei și până la sfârșitul ei se efectuează ca urmare a fluxurilor înregistrate în perioada dată (tranzacțiile din BP și alte modificări).

Unitatea instituțională este o entitate economică care corespunde următoarelor criterii:

1. desfășoară activitate economică, este proprietarul bunurilor sau serviciilor și în relațiile cu alte entități instituționale deține dreptul de schimb asupra acestor proprietăți;
2. are autonomie de decizie în exercitarea funcției sale principale de activitate economică și poartă toată răspunderea în fața legii;
3. poate deține angajamente față de alte entități instituționale și poate încheia contracte;
4. dispune de contabilitate completă (are documente contabile și un bilanț al activelor și pasivelor sale).

Unitate instituțională se consideră atât filiala / sucursala, cât și unitatea instituțională convențională, în cazul în care se respectă criteriile expuse mai sus.

Există două tipuri principale de entități instituționale:

1. Gospodării – persoane fizice sau grupuri de persoane fizice;
2. Societăți (corporații sau quasi-corporații, societăți necomerciale și entități ale sectorului administrației publice – persoane juridice sau organizații obștești), a căror activitate este recunoscută de stat și care activează conform legislației în vigoare. Quasi-corporațiile sunt întreprinderi fără personalitate juridică, dar care activează de parcă ar exista separat de proprietarii săi.

Entitățile instituționale se grupează în sectoare instituționale. Tranzacțiile se atribuie sectorului instituțional din care face parte unitatea rezidentă participantă. Astfel, articolele conturilor internaționale (venituri secundare, transferurile de capital, investițiile de portofoliu, derivatele financiare, alte investiții) sunt înregistrate în funcție de sectorul economic căruia îi aparține unitatea rezidentă implicată în tranzacție.

Clasificarea sectoarelor instituționale:

1. **Banca centrală** (autorități monetare) – Banca Națională a Moldovei;
2. **Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală** – băncile licențiate;
3. **Administrația publică** – instituțiile guvernamentale, autoritățile publice locale;
4. **Alte sectoare:**
  - **Alte societăți financiare**
    1. fonduri ale pieței financiare;
    2. fonduri de investiții;
    3. alte societăți financiare de intermediere;
    4. auxiliari financiari (casele de schimb valutar și operatorii transferurilor de bani);
    5. societăți de asigurare;
    6. fonduri de pensii;
  - **Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației**
    - societăți nefinanciare – întreprinderi industriale și comerciale, inclusiv cele publice;
    - gospodăriile populației – persoane fizice, care deseori (dar nu neapărat) sunt unite în familii;
    - instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației – societăți de binefacere, societăți profesionale, religioase, culturale, partide politice.

1.2.2. NORMELE METODOLOGICE REFERITOARE LA BALANȚA DE PLĂȚI A REPUBLICII MOLDOVA

1.2.2.1. STRUCTURA BALANȚEI DE PLĂȚI

Balanța de plăți este alcătuită din următoarele conturi: contul curent, contul de capital și contul financiar. Contul curent include: balanța comerțului cu bunuri, balanța serviciilor, balanța veniturilor primare, balanța veniturilor secundare. Contul de capital cuprinde: achiziționarea / cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse și transferurile de capital. Contul financiar constă din: investiții directe, investiții de portofoliu, derivate financiare, alte investiții și active de rezervă.

Conform structurii standard a BP, indicatorii agregați în contul curent și de capital sunt prezentați în bază brută ca suma tuturor tranzacțiilor înregistrate la articolul respectiv, atât la intrări, cât și la ieșiri. Indicatorii contului financiar sunt înregistrați în bază netă, reflectând valoarea diferenței între intrări și ieșiri pentru fiecare categorie / instrument financiar al activelor și pasivelor, separat pentru *achiziția netă de active financiare* și *acumularea netă de pasive* (*achiziția netă de active financiare* reprezintă majorarea activelor minus scăderea activelor, iar *acumularea netă de pasive* este egală cu acumularea angajamentelor minus diminuarea angajamentelor). Suplimentar prezentării standard a BP este elaborată și prezentarea desfășurată care include, pe lângă indicatorii contului curent și de capital, și indicatorii contului financiar în bază brută (după relevanță).

Articolele *balanței de plăți* sunt structurate în felul următor:

Contul curent reflectă totalitatea tranzacțiilor între rezidenți și nerezidenți ce țin de comerțul internațional cu *bunuri și servicii* și încasările și plățile de *venituri primare* și *venituri secundare*. Contul curent este divizat în: *bunuri, servicii, venituri primare* și *venituri secundare*.

Articolul **Bunuri** cuprinde tranzacțiile cu bunuri în care are loc schimbul dreptului de proprietate asupra acestora între rezidenți și nerezidenți, fără a ține cont de faptul dacă bunurile au traversat sau nu hotarul țării (bunurile ce nu traversează hotarul țării sunt: bunurile procurate în porturi de către transportatorii internaționali și mărfurile negociate peste hotare). Tot aici se includ tranzacțiile cu bunuri aferente comerțului electronic și portmoneelor electronice. De menționat că unele bunuri sunt incluse la servicii, de exemplu, consumul ambasadelor pe teritoriul altor state – la bunuri și servicii guvernamentale.

- *Mărfurile generale în baza bilanței de plăți* cuprind bunurile care fac obiectul unui transfer de proprietate economică între un rezident și un nerezident și care nu sunt incluse în alte categorii specifice, precum bunurile negociate peste hotare și aurul nemonetar sau ca parte a unui serviciu. Mărfurile generale sunt evaluate la valoarea de piață pe bază franco la bord (FOB).
- *Exporturile nete de mărfuri negociate peste hotare* presupun achiziționarea de bunuri de către un rezident de la un nerezident și revânzarea lor ulterioară unui alt nerezident, fără ca bunurile să traverseze hotarul economiei raportoare. Exporturile nete de mărfuri negociate peste hotare reprezintă diferența dintre vânzările și cumpărările de mărfuri negociate peste hotare.

- *Aurul nemonetar* cuprinde toate tranzacțiile cu aur, în afara aurului monetar. Aurul monetar este deținut de către autoritățile monetare și înregistrat ca *activ de rezervă*.

Bunurile pentru și după prelucrare, precum și bunurile trimise la reparații nu se includ în mărfurile generale în balanța de plăți, pentru că nu are loc schimbul dreptului de proprietate, iar valoarea serviciilor de prelucrare și de reparații se include în articolele respective în cadrul serviciilor.

Articolul *Servicii* înregistrează serviciile prestate între rezidenți și nerezidenți.

Serviciile sunt clasificate ca:

- *Serviciile de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților* includ prelucrarea, asamblarea, etichetarea, ambalarea bunurilor, realizate de întreprinderi care nu dețin în proprietate bunurile în cauză. Prelucrarea este realizată de o entitate care primește un comision de la proprietar și, fiindcă dreptul la proprietate asupra bunurilor nu se schimbă, nu este înregistrată nicio tranzacție cu mărfuri. Valoarea comisiunilor pentru serviciile de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților nu este neapărat egală cu diferența dintre valoarea bunurilor trimise pentru prelucrare și valoarea bunurilor primite după prelucrare.
- *Serviciile de întreținere și de reparații* cuprind lucrările de întreținere și reparații efectuate de rezidenți asupra bunurilor care sunt deținute de nerezidenți (și invers). Reparația și întreținerea vapoarelor, aeronavelor și a altor echipamente de transport sunt incluse la acest articol. Curățarea echipamentelor de transport este exclusă, fiind inclusă la *serviciile de transport*, întreținerea și reparațiile construcțiilor sunt incluse la *construcții*, iar întreținerea și reparațiile calculatoarelor sunt incluse la *serviciile de informatică*.
- *Serviciile de transport* reprezintă procesul transportării internaționale a persoanelor și bunurilor în altă țară decât cea de rezidență sau proveniență, cu trecerea obligatorie a frontierei de stat, precum și serviciile auxiliare conexe. Serviciile de transport sunt specificate pe: (i) tipuri de transport: maritim, aerian, alte mijloace de transport, și în continuare pentru fiecare tip de transport se specifică: (ii) transportarea de pasageri, de mărfuri și alte servicii, precum sunt cele de încărcare / descărcare, deservirea unităților de transport, depozitare și antrepozitare, ambalare și reambalare, curățarea echipamentelor de transport, efectuate în porturi și aeroporturi etc. Serviciile poștale și de curierat sunt evidențiate separat în categoria serviciilor de transport și includ preluarea, transportul și livrarea scrisorilor, ziarelor, periodicelor, broșurilor, a altor materiale tipărite, a coletelor și pachetelor.
- *Călătoriile* includ bunurile și serviciile achiziționate într-o economie de către călătorii nerezidenți, în scopuri de afaceri sau personale (inclusiv călătoriile ce țin de tratament și de studii). Pe credit se va înscrie valoarea bunurilor și serviciilor achiziționate de către nerezidenți în cursul vizitelor lor în Republica Moldova. Pe debit se va înscrie valoarea bunurilor și serviciilor achiziționate din alte economii de către rezidenți în cursul vizitelor peste hotare. În călătorii sunt incluse serviciile de transport local pe teritoriul țării vizitate, iar serviciile de transport internațional sunt reflectate la *transportul de pasageri*. De asemenea, se exclud bunurile achiziționate de călători pentru revânzare în economia proprie sau într-o altă economie. Călătoriile sunt divizate în:

- *Călătorii de afaceri* ce includ achiziționarea de bunuri și servicii de către cei care călătoresc în interes de afaceri (inclusiv de către lucrătorii sezonieri, transfrontalieri și alții care nu sunt rezidenți ai economiei unde sunt angajați). *Călătoriile de afaceri* sunt divizate în continuare în *bunuri și servicii* procurate de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt și *alte călătorii de afaceri*.
- *Călătorii în interes personal* ce cuprind bunurile și serviciile achiziționate de către călătorii care se deplasează în străinătate în alte scopuri decât cele de afaceri (vacanțe, participarea la activități recreative și culturale, pelerinajul, precum și pentru educație sau sănătate). În cadrul *călătoriilor personale* se evidențiază: *serviciile de sănătate, serviciile de instruire și altele*. Serviciile de instruire și sănătate prestate la distanță, se clasifică la *servicii personale, culturale și de agrement*.
- *Serviciile de telecomunicații, de informatică și de informații* reprezintă serviciile internaționale de *telecomunicații* (sunete și imagini transmise prin intermediul telefonului, radioului, internetului; deservirea canalelor informaționale, alte servicii conexe), *serviciile de informatică* (serviciile destinate componentelor hardware și / sau software, de prelucrare a datelor, de consultanță, de instalare, de întreținere și reparare a computerelor, de asistență privind gestionarea resurselor informatice, analiza, proiectarea și programarea de sisteme informatice „la cheie” (inclusiv dezvoltarea și proiectarea de pagini de internet) și furnizarea de consultanță tehnică pentru programe de calculator (software); licențele de utilizare limitată în timp (periodică) a programelor de calculator nepersonalizate livrate pe suport magnetic, ce exclud posibilitatea distribuirii sau reproducerii acestora; programele (software) nepersonalizate descărcate sau livrate pe căi electronice, indiferent dacă plata pentru licență se efectuează periodic sau este o plată unică; dezvoltarea, producerea, furnizarea și elaborarea documentației pentru programele de calculator personalizate, inclusiv de sisteme de operare realizate la comandă pentru utilizatori specifici; întreținerea sistemelor și alte servicii auxiliare; consultanța și asistența în problemele legate de gestionarea resurselor informatice / software, precum și serviciile de instruire personalizate, prestate unei persoane sau a unui grup de persoane, cum ar fi instruirea angajaților unei companii; serviciile de prelucrare a datelor, cum ar fi introducerea, sortarea și prelucrarea datelor; serviciile de găzduire a paginilor de internet și gestionarea echipamentelor informatice); *serviciile de informații* (serviciile agențiilor de presă, serviciile privind bazele de date (stocarea, păstrarea și diseminarea datelor), portalurile de căutare pe internet, precum și abonamentele individuale la ziare și ediții periodice prin poștă sau electronic, serviciile bibliotecilor și arhivelor).
- *Serviciile financiare* cuprind comisioanele pentru serviciile de intermediere financiară și pentru servicii auxiliare prestate între rezidenți și nerezidenți. Ele sunt divizate în:
  - *Servicii financiare explicit facturate și alte servicii financiare*, ce constau din diverse comisioane pentru acceptarea de depozite și acordarea de credite, pentru garanții unice, pentru rambursări anticipate sau întârziate, de administrare a conturilor, servicii de carduri bancare, comisioane și taxe legate de leasingul financiar, factoring, subscrieri și compensarea plăților. Aici nu se includ depuneri

de mijloace financiare pentru efectuarea tranzacției propriu-zise sau în contul unor instrumente financiare.

- *Serviciile de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM)*, ce exprimă valoarea estimată a serviciilor furnizate de intermediarii financiari pentru care nu se încasează taxe sau comisioane explicite, dar care sunt cuprinse în diferența dintre rata efectivă a dobânzii și rata dobânzii pe piața interbancară.
- *Construcțiile* cuprind crearea, renovarea, repararea sau extinderea activelor fixe sub formă de clădiri, amenajări ale teritoriului și alte construcții (inclusiv drumuri, poduri, baraje, linii electrice și feroviare, rețele de televiziune etc.). Sunt incluse lucrările de instalare, asamblare, modernizare, amenajare a teritoriului, servicii specializate. Contractele de construcții din comerțul internațional cu servicii sunt pe termen scurt. Proiectele mari de construcții care durează un an sau mai mult vor conduce la înființarea unei filiale rezidente, a cărei activitate este reflectată la investiții directe. Construcțiile sunt divizate în:
  1. *Construcții în străinătate*, ce cuprind serviciile de construcții furnizate nerezidenților de către întreprinderi rezidente ale economiei raportoare (credit / exporturi), precum și bunurile și serviciile achiziționate în economia gazdă de întreprinderile respective (debit / importuri);
  2. *Construcții în economia raportoare*, ce constau din serviciile de construcții furnizate rezidenților din economia raportoare de către întreprinderi de construcții nerezidente (debit), precum și bunurile și serviciile achiziționate în economia raportoare de către întreprinderile nerezidente respective (credit).
- *Serviciile de asigurare și ale fondurilor de pensii* cuprind asigurările directe, cum ar fi asigurările de viață, de sănătate, de mărfuri transportate și alte asigurări; reasigurările; serviciile auxiliare de asigurare; precum și serviciile de pensii și de garanții standardizate.
- *Serviciile de arhitectură, de inginerie, științifice și alte servicii tehnice* cuprind plăți pentru:
  1. *Servicii de inginerie*, ce includ lucrările de proiectare, dezvoltare și utilizare a mașinilor, utilajelor, proceselor și sistemelor, precum și desfășurarea cercetărilor în domeniul proiectelor ingineresti. Aici nu se includ serviciile de instalare / montare și configurare a utilajelor și echipamentelor la nivelul unității economice, nesemnificative în echivalentul monetar, acestea se includ în *alte servicii de afaceri*;
  2. *Servicii științifice și alte servicii tehnice*, ce includ serviciile de topografie, cartografie, testare și certificare a produselor, serviciile meteorologice; inspecția tehnică, certificarea navelor maritime, avioanelor, automobilelor, certificarea și autentificarea operelor de artă; testarea și analiza proprietăților fizice ale materialelor; testarea și analiza proprietăților chimice și biologice ale aerului, apei, solului, alimentelor, produselor farmaceutice etc.; testarea și analiza în domeniile științifice conexe;
  3. *Servicii de arhitectură*, ce includ planificarea urbană și regională, serviciile de arhitectură peisagistică, inclusiv elaborarea planurilor privind utilizarea terenului, selecția, controlul și utilizarea șantierului, studiile de fezabilitate, evaluarea impactului asupra mediului și evaluările economice ale planurilor de dezvoltare

urbană.

- *Taxele pentru utilizarea proprietății intelectuale* cuprind plățile pentru utilizarea temporară a drepturilor de proprietate intelectuală (francize și mărci comerciale; licențe pentru utilizarea rezultatelor activității de cercetare și dezvoltare; licențe pentru reproducerea și/sau distribuția de software; licențe pentru reproducerea și/sau distribuția produselor audiovizuale și conexe). Aici nu se include schimbul definitiv și irevocabil al drepturilor de proprietate intelectuală (înstrăinarea / vânzarea acestora), asemenea tranzacții se clasifică la *achiziționarea / cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse* în Contului de capital.
- *Bunurile și serviciile administrației publice* cuprind tranzacțiile efectuate de:
  1. *Ambasade și consulate*, ce includ cheltuielile de întreținere efectuate în țara de amplasare a acestora; taxele și plățile pentru eliberarea vizelor, perfectarea actelor și alte servicii prestate; cheltuielile efectuate de către diplomați, angajații consulari și membrii familiilor lor în țara de amplasare a acestora;
  2. *Reprezentanțe și unități militare*, ce includ cheltuielile de întreținere efectuate în țara de amplasare, inclusiv cheltuielile personalului militar;
  3. *Alte mărfuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.)*, ce includ cheltuielile curente efectuate de către alte organizații internaționale și instituții guvernamentale.

Tot aici se clasifică serviciile de înregistrare de stat a navelor maritime din străinătate, precum și eliberarea certificatelor de înregistrare de stat a medicamentelor de către instituțiile/agențiile publice aflate în subordinea Guvernului; plățile către administrația publică pentru permise, pașapoarte, patente de întreprinzător și alte tipuri de licențe decât cele menționate la *taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale*.

- *Alte servicii*: servicii personale, culturale și de agrement; alte servicii pentru afaceri (cercetare și dezvoltare, profesionale și de consultanță managerială, comerciale și altele).

Articolul *Venituri primare* reprezintă remunerările acumulate de entitățile instituționale pentru contribuția acestora la procesul de producție sau pentru furnizarea de active financiare sau din închirierea resurselor naturale altor entități instituționale și este divizat în:

- *Remunerarea salariaților* ce reprezintă valoarea totală brută a remunerărilor în numerar sau în natură, inclusiv taxele, impozitele și contribuțiile în sistemele de asigurare socială, medicală etc. când angajatorul și angajatul sunt rezidenți în economii diferite. Din valoarea brută nu se exclud cheltuielile de întreținere efectuate de angajați în țara gazdă, acestea se înregistrează compensatoriu la articolul *călătorii*. La fel se reflectă impozitele plătite în țara gazdă, înregistrate compensatoriu la *venituri secundare*.
- *Veniturile din investiții* ce reprezintă încasări și plăți aferente creanțelor și angajamentelor externe. Această categorie cuprinde veniturile din investiții directe, investiții de portofoliu, alte investiții și din active de rezervă. La intrări ele includ venituri de încasat provenite din capitalul investit sau împrumutat în exterior de către rezidenți, la ieșiri se reflectă veniturile nerezidenților obținute din capitalul investit în Republica Moldova sau împrumutat rezidenților. Cele mai uzuale tipuri de venituri din investiții sunt veniturile din participații și acțiuni (dividende și retrageri din veniturile quasi-societăților, profituri reinvestite) și veniturile aferente instrumentelor de datorie

(dobânzi):

1. *Dividendele și retragerile din veniturile quasi-societăților* sunt constituite din câștigurile distribuite în baza acțiunilor sau altor forme de participare la capitalul social al întreprinderilor în cadrul investițiilor directe și de portofoliu.
  2. *Profiturile reinvestite* reprezintă veniturile investitorilor străini direcți ce nu le-au fost distribuite sub formă de dividende sau alte beneficii.
  3. *Dobânzile constituie plăți* în conformitate cu un acord, având caracter obligatoriu între creditor și debitor (de exemplu: dobânda la împrumuturi, la depozitele bancare; cupoanele la titlurile de valoare etc.).
- *Alte venituri primare* sunt clasificate în funcție de sectorul instituțional al economiei raportoare (*administrația publică și alte sectoare*) și includ următoarele componente:
    1. Impozite pe producție și pe importuri;
    2. Subvenții;
    3. Renta.

Impozitele pe producție, produse și import sunt clasificate la alte venituri primare. Impozitele pe produse și import cuprind taxe pe valoarea adăugată pentru livrarea/importul mărfurilor sau al serviciilor impozabile, taxe vamale și accize (impozite stabilite pe unele mărfuri de consum). Impozitele pe produse fac parte din prețul produsului sau al serviciului, fiind reținute și achitate de subiecții impozabili la diferite etape (producere, distribuție și consum). În prezent în balanța de plăți acestea sunt înregistrate doar parțial, în măsura disponibilității informației colectate.

Restituirea impozitelor reprezintă înregistrări negative: rambursări de impozite de la bugetul de stat către persoane fizice nerezidente se reflectă la intrări cu minus (administrația publică), rambursarea taxelor din străinătate în favoarea persoanelor fizice rezidente se reflectă la ieșiri cu minus (alte sectoare). O abordare similară este aplicabilă și restituirilor de impozite în cadrul Veniturilor secundare.

Renta reprezintă venitul încasat de către proprietarul resurselor naturale pentru transmiterea dreptului de utilizare a acestora către alte unități instituționale nerezidente. Plăți/încasări ale administrației publice pentru utilizarea terenului fără construcții, cum ar fi bazele militare, se clasifică la *Rentă* și nu la *Bunuri sau servicii ale administrației publice*. Plățile pentru drepturi de survol se vor clasifica la rentă, iar plățile pentru gestionarea (controlul) traficului aerian se vor reflecta la *Alte servicii de transport*. Tot aici se includ contractele de transfer temporar sau de împrumut ale jucătorilor de fotbal, în timp ce contractele de transfer definitiv se clasifică în Contul de capital la *achiziționarea / cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse*.

Articolul *Venituri secundare* include înregistrările compensatorii aferente trecerii dreptului de proprietate asupra resurselor materiale și financiare de la rezidenții unei țări la rezidenții altei țări, fără încasarea unor valori economice în schimb. Totalitatea tranzacțiilor reflectate la venituri secundare sunt *transferuri*.

Veniturile secundare sunt divizate după sectoare: *administrația publică și societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației*.

Exemple de *venituri secundare* des întâlnite în practică sunt transferurile personale, contribuțiile și prestațiile sociale, impozitele, ajutoarele umanitare și asistența tehnică în cadrul cooperării internaționale, primele și despăgubirile în cadrul asigurărilor (altele decât cele de viață) etc.

Impozitele curente sunt formate din impozite pe venit, patrimoniu, creșterea/pierderea de capital, operațiuni financiare (emisia, vânzarea/cumpărarea valorilor mobiliare) și alte taxe/impozite ale nerezidenților ce nu intră în componența veniturilor primare.

Contribuțiile sociale reprezintă primele de asigurare socială datorate sau achitate de gospodăriile populației pentru constituirea fondului de rezervă în cadrul sistemelor de asigurare socială.

Prestațiile sociale reprezintă plăți în cadrul sistemului public de protecție socială, cum ar fi pensiile, indemnizațiile de șomaj, de invaliditate, incapacitate temporară de muncă etc., precum și alte plăți cu destinația similară prestațiilor de asigurări sociale.

Cooperarea internațională curentă cuprinde transferuri în numerar sau bunuri, între guvernele diferitor țări și organizațiile internaționale:

- granturi, ajutoare umanitare, inclusiv sub formă de bunuri – alimente, îmbrăcăminte, medicamente etc., acordate în situații excepționale, cum ar fi dezastrele naturale;
- contribuții anuale regulate plătite din bugetul de stat în favoarea organizațiilor internaționale, cu excepția taxelor; precum și transferuri regulate către autoritățile administrației publice pentru susținerea politicii promovate de organizații internaționale.

De menționat, că achitarea capitalului acționar în cazul deținerii de către autoritățile administrației publice a acțiunilor subscrise la diverse structuri internaționale, se reflectă în Contul financiar la investiții de portofoliu, iar participarea la capitalul anumitor organizații internaționale, uniuni economice sau monetare, ce nu este sub formă de titluri de valoare se clasifică la Alte participații. Contribuțiile la capitalul social al organizațiilor internaționale, ce nu oferă plătitorului dreptul la o parte din activele beneficiarului, se clasifică la Transferuri de capital.

Transferurile curente diverse, în numerar sau bunuri, includ toate transferurile curente, altele decât cele descrise mai sus. Acestea cuprind: primele nete de asigurare și despăgubirile pe asigurări (cu excepția asigurărilor de viață); transferuri curente către IFSLSGP; transferuri curente între gospodăriile populației; amenzi și penalități; plăți nesemnificative de compensații pentru prejudicii cauzate unor persoane sau daune suferite de proprietăți sau bunuri, pentru neexecutarea clauzelor contractuale, alte pierderi și riscuri ce nu au fost asigurate; cadouri și donații curente nesemnificative; transferuri curente în cadrul loteriilor și jocurilor de noroc, efectuate în favoarea câștigătorilor sau în scopuri filantropice, ce sunt estimate din costul total al biletelor procurate după deducerea serviciilor și sunt privite ca transferuri directe de la participanții loteriilor sau jocurilor de noroc în beneficiul câștigătorilor și organizațiilor de caritate.

Contul de capital cuprinde achiziționarea / cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse și transferurile de capital.

Activele nefinanciare neproduse constau din:

- a) resurse naturale, ce cuprind terenurile, rezervele de minereuri, de apă, spațiul aerian, drepturile de emisii și alte permise dacă acestea sunt comercializabile etc. Tranzacțiile internaționale cu terenuri au loc în cazul achiziționării / disponibilizării terenului sau în cazul semnării unui contract de leasing pe termen lung asupra terenului pentru instituirea enclavelor teritoriale, misiunilor diplomatice sau a bazelor militare. De asemenea, tranzacțiile internaționale au loc în cazul schimbului benevol al suveranității statului asupra anumitor teritorii, fie contra plată, fie prin transfer gratuit. Anexarea unilaterală a teritoriilor nu reprezintă transferuri de capital;
- b) contracte, închirieri și licențe, care sunt recunoscute drept active economice. Aici se includ contractele de leasing operațional comercializabile, contractele de multiproprietate în regim de timp partajat, licențele pentru desfășurarea anumitor genuri de activitate, dreptul exclusiv al unei edituri de a publica noile lucrări ale unui anumit autor etc.;
- c) active comerciale, ce cuprind embleme și mărci comerciale, denumiri de branduri, logotipuri, nume de domenii (extensii/hosting) și titluri ale edițiilor periodice, cu condiția că sunt comercializate separat de unitățile instituționale care le dețin.

Achiziționarea și cesiunea de active nefinanciare neproduse sunt înregistrate separat în valoare brută (*achiziționarea brută – debit / cesiunea brută – credit*). La acest articol din contul de capital se înregistrează numai achiziționarea sau cesiunea de astfel de active (schimbul dreptului de proprietate), nu și utilizarea lor.

Transferurile de capital constau din (a) transferuri de proprietate asupra activelor fixe, (2) transferuri de fonduri legate sau condiționate de achiziționarea sau cedarea de active fixe și (3) iertarea datoriilor de către creditorii. Transferurile de capital se pot efectua în numerar sau în natură și sunt clasificate în funcție de sectorul instituțional din economia raportoare (*administrația publică sau alte sectoare*).

Exemple de transferuri de capital guvernamentale sunt: granturile investiționale de la donatori internaționali, iertarea datoriei de către un creditor extern ș.a. Transferurile de capital între gospodăriile populației țin de cadourile prețioase (cum ar fi imobile, cote-părți în capitalul întreprinderilor) sau moștenirile valoroase.

Suma soldului **contului curent** și **contului de capital** definește indicatorul „**capacitatea netă(+)** / **necesarul net (-) de finanțare**” a țării în relațiile economice cu restul lumii.

Contul financiar înregistrează tranzacții cu active financiare și pasive ce au loc între rezidenți și nerezidenți și care reflectă *achiziții nete de active financiare și acumulări nete de pasive* pe parcursul unei perioade.

Creșterea atât a activelor financiare, cât și a pasivelor este înregistrată cu semnul plus, iar diminuarea – cu semnul minus.

După categoria funcțională, tranzacțiile financiare sunt clasificate ca: *investiții directe, investiții de portofoliu, derivate financiare (altele decât rezervele), alte investiții, active de rezervă*. Tranzacțiile financiare sunt divizate în continuare pe tipuri de instrumente, sectoare instituționale și scadențe. Se disting trei categorii mari de tipuri de instrumente: (1) participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, (2) instrumente de natura datoriei și (3) alte active și pasive.

Investițiile directe sunt un grup de tranzacții transfrontaliere de investire asociate cu un rezident al unei economii (investitor direct) care deține controlul sau un grad semnificativ de influență asupra gestionării unei întreprinderi care este rezidentă a altei economii (întreprindere cu investiții directe). În conformitate cu standardele internaționale, deținerea directă sau indirectă a 10% sau mai mult din drepturile de vot într-o întreprindere rezidentă a unei economii de către un investitor rezident al altei economii este dovada unei relații de investiție directă. Noțiunea de investiție directă este similară metodologiei OCDE din *Definiția de referință a investițiilor străine directe*.

În cadrul investițiilor directe se reflectă separat următoarele componente:

- *Participațiile și acțiunile fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor*, care se referă la toate participațiile directe la capitalul social al entităților economice într-o altă economie, ce reprezintă întreprinderi cu investiții directe, precum și indirecte, deținute de filialele, sucursalele și întreprinderile asociate ale acestora, în cazul când este valabilă relația asociată de investiție directă cu ele.
- *Reinvestirea profiturilor* reprezintă partea veniturilor nedistribuite, ce revine investitorului direct după distribuirea veniturilor sub formă de dividende, proporțională cu participarea investitorului la capitalul social (contrapartida se înregistrează în contul curent la contul venituri primare ca venituri din investiții directe – profituri reinvestite). Reinvestirea profiturilor reprezintă intrări convenționale de investiții de la investitorul direct în capitalul propriu al întreprinderii cu investiții directe, însă poate fi și negativă în cazul când întreprinderea cu investiții directe suportă pierderi sau când dividendele distribuite spre achitare în perioada de raportare sunt mai mari ca venitul net pentru această perioadă. Profitul reinvestit negativ este considerat ca fiind retragere convențională de capital din economie.
- *Instrumentele de natura datoriei* reprezintă totalitatea pozițiilor debitoare ale investitorului direct cu entitățile afiliate (în relație de investiție străină directă), în special împrumuturi între întreprinderea-mamă nerezidentă / rezidentă și filiala rezidentă / nerezidentă și invers. Aici se reflectă și alte tipuri de datorii între entitățile înrudite, de exemplu, creditele comerciale și avansurile, alte creanțe / angajamente, cum sunt datoriile istorice pentru importul de resurse energetice.

Tranzacțiile reflectate ca fluxuri de participații și acțiuni nu reprezintă neapărat fluxuri financiare, ele pot fi și sub formă de mărfuri, servicii, alte resurse oferite de către investitorul direct întreprinderii cu investiție directă sau invers. Dacă nu sunt stipulate alte condiții, aceste fluxuri conduc la creșterea participării investitorului direct.

În cazul evaluării profitului reinvestit pot apărea situații mai complicate ce țin de supradividende și dividendele de lichidare, ce sunt tratate ca retrageri de capital și nu ca venituri către plată în perioada curentă investitorilor direcți (nu se reflectă în contul curent ca dividende plătite, ci se înregistrează în contul financiar ca reduceri de *participații și acțiuni* în contrapartidă cu *numerarul și depozitele*). Definirea unui dividend ca supradividend este complexă și necesită o analiză a activității întreprinderii cu investiții directe și a performanțelor economice de durată ale acesteia.

Datoriile între anumite tipuri de instituții financiare înrudite (*banca centrală, societăți care acceptă depozite, fonduri de investiții și alți intermediari financiari*, altele decât companiile de

asigurare și fondurile de pensii) nu se reflectă la investiții directe ca instrumente de natura datoriei. Ele se înregistrează în funcție de tipul instrumentului financiar la *alte investiții* (la împrumuturi, credite comerciale, alte creanțe / angajamente) sau la *investiții de portofoliu*.

Participațiile și instrumentele de datorie sunt clasificate și în funcție de tipul de relație dintre entitățile înrudite și de direcția fluxului investițional, astfel se disting trei tipuri de relații:

1. Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe – categorie care include fluxurile de investiții de la investitorul direct la întreprinderile cu investiții directe ale acestuia;
2. Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă) – categorie ce include fluxurile de investiții de la întreprinderile cu investiții directe la investitorul lor direct;
3. Între întreprinderile afiliate din același grup – categorie ce include fluxurile între întreprinderile care nu se controlează sau influențează reciproc, dar care se află sub controlul sau influența aceluiași investitor direct.

Investițiile de portofoliu includ tranzacțiile transfrontaliere care implică titluri de creanță/datorie și titluri de valoare de natură participativă (acțiuni), altele decât cele incluse în investițiile directe sau activele de rezervă. Condiția de bază a reflectării tranzacțiilor cu un titlu în cadrul investițiilor de portofoliu este capacitatea acestuia de a fi negociabil pe piețe specializate organizate sau direct, cu excepția tranzacțiilor cu derivate financiare care, cu toate că reprezintă titluri de valoare negociabile, nu se includ la investiții de portofoliu, ci, separat, la categoria lor funcțională. Investițiile de portofoliu sunt sub formă de:

- *Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții* – în cazul în care investitorul nu întrunește condițiile de investiție directă asociată și deține mai puțin de 10% din capitalul propriu al întreprinderii, precum și în cazul fondurilor de investiții, fondurilor de hedging;
- *Titluri de creanță / de angajamente* – cuprind obligațiuni și instrumente ale pieței monetare.

Instrumentele de natura datoriei sunt prezentate pe sectoare instituționale și după scadența inițială (pe termen scurt și pe termen lung).

Derivatele financiare (*altele decât rezervele*) sunt titluri de valoare ce reprezintă instrumentele financiare corelate cu alte instrumente financiare sau indicatori sau anumite mărfuri care pot fi procurate sau vândute la o dată viitoare, prin intermediul cărora pe piețele financiare pot fi comercializate riscuri financiare (riscul ratei dobânzii, riscul valutar, riscul variației valorii titlurilor de participare și prețului mărfurilor de bază, riscul de credit etc.). Această categorie este identificată separat de alte categorii datorită esenței sale specifice, deoarece se referă la transferul riscului, nu la furnizarea de fonduri sau alte resurse. Spre deosebire de alte categorii funcționale, la derivatele financiare nu se acumulează venituri primare. Aici sunt reflectate operațiunile cu swap-uri, opțiuni, depozite de garanție ș.a. înregistrate în bază netă.

Alte investiții includ operațiunile cu active financiare și pasive care nu sunt incluse la categoriile: *investiții directe*, *investiții de portofoliu* sau *derivate financiare*. *Alte investiții* se clasifică pe sectoare instituționale și pe scadențe.

Alte investiții reflectă tranzacțiile cu următoarele tipuri de instrumente financiare:

- *alte participații la capital;*
- *numerar și depozite;*
- *împrumuturi;*
- *credite comerciale și avansuri;*
- *alte creanțe / angajamente;*
- *drepturi speciale de tragere.*

Alte participații la capital reprezintă participații, altele decât cele sub formă de titluri de valoare de natură participativă. Respectiv, ele nu se înregistrează la investițiile de portofoliu. Alte participații la capital se includ la *Alte investiții* atunci când ele nu sunt investiții directe și nici active de rezervă. De exemplu, participațiile la capitalul multor organizații internaționale nu sunt sub formă de acțiuni și de aceea se clasifică ca *alte participații la capital*.

Numerarul și depozitele. Numerarul cuprinde numerarul în valută deținut de rezidenți (active) și în moneda națională deținut de nerezidenți (pasive). Depozitele constau din conturi curente, plasări la termen și alte tipuri de plasări ale rezidenților în străinătate (active) și ale nerezidenților în sistemul bancar național (pasive). Depozitele sunt contracte standardizate, nenegociabile, oferite în general de societățile care acceptă depozite, ce permit plasarea și retragerea ulterioară de către creditor a unei sume de mijloace bănești. Depozitele presupun, de obicei, o garanție dată de către debitor în sensul rambursării mijloacelor deponentului.

La *împrumuturi* sunt înregistrate activele financiare și pasivele care apar în urma împrumutării directe de către un creditor a unei sume de bani unui debitor, fără să rezulte un document sau un instrument negociabil. Aici sunt incluse împrumuturile financiare, împrumuturile destinate finanțării comerțului, alte împrumuturi (inclusiv creditul ipotecar, facilități *overdraft*), creditele și împrumuturile de la FMI. Leasingul financiar și contractele de răscumpărare (REPO), de asemenea, sunt incluse în acest articol.

Rambursările de împrumuturi sunt înregistrate la momentul stingerii angajamentelor (de exemplu, la momentul plății efective a principalului, reșalonării sau iertării împrumutului de către creditor). Arieratele la dobândă sunt incluse la articolul *împrumuturi* ca trageri convenționale, pentru a asigura reconcilierea cu pozițiile reflectate în PII, unde sunt incluse arieratele la dobândă. Conform MBP6, arieratele sunt incluse la instrumentul original la care se referă, fie activ sau pasiv, și sunt reflectate ca un articol informativ în cazul când se referă la finanțarea excepțională, în celelalte cazuri ele se înregistrează doar în informația suplimentară la bilanțul de plăți.

Creditele comerciale și avansurile reflectă creanțele / angajamentele rezultate din acordarea directă de credite de către furnizorii de bunuri și servicii clienților lor și plăți în avans pentru activitatea în curs sau care urmează a fi realizată, sub forma efectuării în prealabil a plății de către clienți furnizorilor pentru bunurile și serviciile care încă nu au fost furnizate. Creditele comerciale se înregistrează în cazul în care plata pentru mărfuri sau servicii se efectuează mai devreme sau mai târziu față de momentul schimbului dreptului de proprietate asupra acestora, ceea ce, de obicei, se specifică în contractul tranzacției și reprezintă creanțe sau angajamente pe termen scurt sau lung (excepție fac contractele de leasing financiar ce sunt tratate ca împrumuturi). Acordarea creditelor comerciale nu duce la apariția instrumentelor

pieței financiare. În balanța de plăți a Republicii Moldova la acest articol se înregistrează plățile / încasările în avans pentru bunuri și servicii, valoarea mărfurilor livrate anticipat în țară / peste hotare fără încasarea plăților aferente și a serviciilor prestate / primite fără încasarea / efectuarea plăților pentru ele și diferența valorică între mărfurile tranzacționate barter.

Alte creanțe / angajamente reflectă activele financiare și pasivele de alte tipuri decât cele enumerate mai sus. Articolul cuprinde activele și pasivele create în contrapartidă la tranzacțiile în care există o diferență de timp între aceste tranzacții și plățile corespunzătoare. Sunt incluse datoriile / creanțele aferente impozitelor, achizițiilor și vânzărilor de titluri de valoare, comisioanelor pentru acordarea ca împrumut a titlurilor de valoare, comisioanelor pentru împrumutul în aur, salariilor și remunerațiilor, dividendelor și contribuțiilor sociale, acumularea și stingerea lor ulterioară.

Drepturile speciale de tragere. Drepturile speciale de tragere (DST) emise de Fondul Monetar Internațional sunt unități monetare de cont care au funcția de echilibrare a lichidității pe plan internațional. Emiterile de DST sunt alocate țărilor membre în funcție de mărimea cotelor de participare ale acestor țări la constituirea resurselor FMI. În balanța de plăți acestea sunt reflectate, pe de o parte, drept completare a activelor de rezervă ale statului (dețineri de DST), pe de altă parte, drept majorare a pasivelor externe (alocări de DST). Dacă valoarea alocărilor de DST este mai mare decât deținerile de DST (din activele oficiale de rezervă), țara respectivă achită FMI o dobândă, iar dacă deținerile de DST depășesc alocările, FMI achită o dobândă acestei țări. Actualmente, Republica Moldova este un debitor net în raport cu FMI și achită dobânzi la alocările de DST.

Activele de rezervă reprezintă activele externe ale statului gestionate de autoritățile monetare, în cazul Moldovei de către Banca Națională a Moldovei. Ele reprezintă acele active externe care se caracterizează prin disponibilitate imediată și control al autorităților monetare pentru utilizare în scopul acoperirii necesităților de finanțare a balanței de plăți, intervenții pe piețele valutare pentru gestionarea cursului de schimb valutar și în alte scopuri conexe (precum menținerea încrederii în monedă națională și în evoluția pozitivă a economiei naționale sau ca bază pentru serviciul / acordarea creditelor externe de către stat). Activele de rezervă trebuie să corespundă obligatoriu condițiilor de convertibilitate, fiind exprimate în valute liber utilizate (din coșul de monede al DST) și având un grad înalt de lichiditate.

Activele de rezervă includ aurul monetar - lingouri de aur, drepturile speciale de tragere, poziția de rezervă la FMI, activele sub formă de numerar și depozite și de titluri de valoare. Numerarul și depozite din componența activelor de rezervă sunt clasificate drept creanțe cu autorități monetare nerezidente (bănci centrale naționale, BIS și FMI) și creanțe cu alte entități (bănci cu sediul în străinătate). Titlurile de valoare sunt prezentate după scadența inițială (pe termen scurt și pe termen lung).

1.2.2.2. MODALITATEA DE ÎNREGISTRARE A DATELOR

La baza întocmirii bilanței de plăți stă *principiul dublei înregistrări*. Fiecare tranzacție este reprezentată prin două înregistrări egale ca valoare: una se efectuează pe credit, iar cealaltă – pe debit. În așa mod, suma tuturor înscrierilor pe credit este egală cu suma tuturor înscrierilor pe debit, iar soldul net (diferența între înregistrările pe credit și debit) al înregistrărilor din bilanța de plăți trebuie să fie zero.

Pe credit se înscriu următoarele tranzacții: exporturile de bunuri și servicii, veniturile primite, micșorarea activelor financiare și majorarea pasivelor. Pe debit, respectiv, se vor înscrie: importurile de bunuri și servicii, veniturile către plată, majorarea activelor financiare și micșorarea pasivelor.

Majoritatea înregistrărilor în bilanța de plăți se efectuează cu semnul *plus*. Abaterile de la această regulă țin, în principal, de corecția tranzacției conform logicii globale a acesteia, de exemplu în cazul bunurilor negociate peste hotare, procurarea acestor bunuri nu este reflectată la importuri, ci la exporturi cu semnul *minus*. La fel se va proceda în cazul returnărilor de resurse materiale sau financiare (de exemplu impozite). Alt exemplu de reflectare cu semnul *minus* este *reinvestirea profiturilor din investiții directe* în cazul înregistrării pierderilor.

Indicatorii în bază netă din contul financiar se reflectă atât cu semnul *plus* (când prevalează creșterile), cât și cu semnul *minus*, când prevalează micșorarea indicatorului dat. Astfel, creșterea netă atât a *activelor financiare*, cât și a *pasivelor* este înregistrată cu semnul plus, iar diminuarea netă – cu semnul minus. În prezentarea desfășurată a BP, toți indicatorii în bază brută ai contului financiar sunt reflectați cu semnul *plus*.

A. Operațiunile ce generează intrări / încasări de bani se înregistrează după cum urmează:

– Pe credit:

- ✓ exportul de bunuri și servicii, remunerarea salariaților rezidenți de către nerezidenți și obținerea venitului aferent factorilor de producție deținuți de rezidenți și utilizați de nerezidenți sau aferent titlurilor de valoare în posesia rezidenților, emise de nerezidenți;
- ✓ încasări din creșterea de pasive și vânzări / micșorări de active financiare sub formă de investiții directe și investiții de portofoliu, vânzarea titlurilor de valoare străine de către rezidenți și cumpărarea titlurilor de valoare moldovenești de către nerezidenți, tragerile la împrumuturile primite de la nerezidenți, rambursarea împrumuturilor acordate de rezidenți, intrările la alocările de DST, utilizarea activelor de rezervă.

B. Operațiunile ce generează ieșiri / plăți se înregistrează după cum urmează:

– Pe debit:

- ✓ importul de bunuri și servicii, remunerarea salariaților nerezidenți de către rezidenți și achitarea venitului provenit din utilizarea de către rezidenți a factorilor de producție deținuți de nerezidenți sau provenit din titlurile de valoare în posesia nerezidenților, emise de rezidenți;

- ✓ plăți ca rezultat al stingerii pasivelor și achiziției de active financiare sub formă de investiții directe sau investiții de portofoliu, răscumpărarea titlurilor de valoare moldovenești de la nerezidenți și procurarea titlurilor de valoare străine de către rezidenți, rambursările împrumuturilor acordate de nerezidenți, tragerile la împrumuturile acordate de rezidenți nerezidenților, plățile la alocările de DST, consolidarea activelor de rezervă;

C. Venituri secundare și transferuri de capital

Spre deosebire de operațiunile descrise la literele A și B, care presupun angajamente reciproce, la articolele *venituri secundare și transferuri de capital* se efectuează înregistrarea compensatorie a bunurilor și serviciilor primite sau furnizate gratuit, precum și a ajutoarelor bănești și a altor operațiuni de transfer unilateral, cum ar fi asistența tehnică acordată din exterior țării, cotizațiile țării în organisme internaționale sau transferurile personale efectuate de persoanele fizice de peste hotare.

D. Erori și omisiuni

Modalitatea de înregistrare în balanța de plăți bazată pe contabilizarea în partidă dublă implică o egalitate a sumei înscrierilor pe credit și pe debit. În practică, însă, nu se întâmplă așa, deoarece datele pentru diferite articole sunt colectate din diverse surse, drept rezultat se obține un sold net debitor sau net creditor, care este înregistrat compensatoriu la un articol special numit *erori și omisiuni*. Astfel, dacă balanța componentelor reprezintă un sold net creditor, se va efectua o înscriere compensatorie la debitul acestui articol și viceversa. *Erori și omisiuni* pot apărea din cauza specificului surselor primare, în urma variației ratelor de schimb, decalajului de timp între momentul tranzacției și înregistrarea acesteia, a suprapunerii perioadelor de raportare, precum și din alte motive.

1.2.2.3. SURSELE DE INFORMAȚIE

Principalele surse de informație utilizate pentru colectarea datelor aferente balanței de plăți sunt Biroul Național de Statistică (datele despre comerțul cu mărfuri și servicii, investițiile directe ale altor sectoare), instituțiile sectorului bancar (băncile licențiate, casele de schimb valutar și departamentele BNM), instituțiile guvernamentale (Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Migrație și Azil, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare), reprezentanțele organismelor internaționale în Moldova, precum și agenții economice.

Datele din sursele menționate sunt completate cu cele din sistemul de raportare a tranzacțiilor internaționale (SRTI). Prin SRTI prezintă date două categorii de agenți economici:

- (1) băncile licențiate și Banca Națională a Moldovei care raportează despre operațiunile bancare internaționale efectuate atât în numele clienților, cât și în nume propriu;
- (2) alți agenți economici rezidenți care au conturi deschise în băncile din străinătate și raportează despre mișcarea mijloacelor din aceste conturi.

Pe lângă datele colectate din rapoarte statistice, sunt efectuate un șir de **estimări și ajustări** în scopul îmbunătățirii calității și plenitudinii datelor:

Bunuri

- Din datele oficiale înregistrate de Serviciul Vamal despre importul / exportul de bunuri, prelucrate și transmise BNM de către BNS se exclud:
  - exportul / importul de bunuri după / pentru prelucrare pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate,
  - vânzările magazinelor duty-free, care se consideră, în principal, procurate de către nerezidenți și se includ la serviciile de călătorii.
- Valoarea mărfurilor importate este recalculată din prețuri CIF în prețuri FOB, excluzând costul serviciilor de asigurare și transportare, care au fost estimate la 10% din valoarea importurilor din CSI (cu excepția Ucrainei) și 6% – din restul țărilor (cu excepția României). Recalcularea nu se efectuează pentru mărfurile importate pentru prelucrare (transportul este asigurat de către proprietarii nerezidenți ai acestor mărfuri).
- Datele înregistrate de Serviciul Vamal despre importul / exportul de bunuri efectuat de persoane fizice sunt completate cu estimările BNM.
- În baza datelor din SRTI și a rapoartelor agenților economici se calculează valoarea bunurilor procurate de către transportatorii internaționali aerieni, maritimi și auto în porturi și aeroporturi de la vânzătorii – rezidenți ai altor state.

Servicii

Servicii de transport

- Importul serviciilor de transport de mărfuri este evaluat în baza datelor obținute de la recalcularea valorii mărfurilor din prețuri CIF în prețuri FOB (vezi compartimentul *Bunuri*). Datele astfel obținute sunt divizate estimativ pe tipuri de transport (maritim, aerian și alte).
- Exportul serviciilor de transport de mărfuri este calculat în baza datelor colectate prin intermediul SRTI, pentru serviciile auxiliare de transport se efectuează estimări suplimentare.
- Valoarea serviciilor de tranzitare a gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova se înregistrează în baza rapoartelor primare colectate.
- Serviciile de transport rutier, feroviar, aerian și maritim de pasageri se calculează în baza raportului de la BNS și a informației colectate prin intermediul SRTI.
- În baza datelor privind asistența tehnică acordată țării se estimează o parte din serviciile de transport aerian prestate nerezidenților (vezi compartimentul *Venituri secundare*).

Servicii de călătorii

- Serviciile de călătorii sunt calculate în baza mai multor surse și sunt specificate pe două componente principale: *călătorii de afaceri și călătorii în interes personal*.
- În baza datelor colectate prin intermediul SRTI se fac estimări pentru următoarele subarticole: bunuri și servicii procurate de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt, servicii de sănătate, servicii de instruire și altele.
- O altă sursă importantă pentru evaluarea serviciilor de călătorii este informația privind operațiunile de vânzare / cumpărare a valutei de către casele de schimb valutar. Datele obținute sunt distribuite estimativ pe subarticole.

- Exportul de mărfuri de către magazinele duty-free se utilizează pentru aprecierea valorii mărfurilor procurate de către nerezidenți la plecarea din țară.
- În baza datelor privind asistența tehnică acordată țării se estimează valoarea serviciilor de călătorii ale experților nerezidenți.
- Utilizând numărul declarațiilor vamale înregistrate de Serviciul Vamal despre importul / exportul de bunuri efectuat de persoane fizice, se estimează cheltuielile de călătorii ale persoanelor fizice ce se ocupă cu importul / exportul de bunuri. Cheltuielile de întreținere se determină ținând cont de durata șederii și zona geografică (țara).
- Din valoarea remunerării salariaților moldoveni aflați peste hotare se evaluează cheltuielile de întreținere ale acestora în țările respective.
- Se estimează serviciile de călătorii prestate rezidenților / nerezidenților ce își fac studiile sau își perfecționează calificarea profesională peste hotare / în Republica Moldova. Estimările se efectuează având în vedere numărul de persoane (studenți, elevi, stagiați etc.), țara, durata studiilor, tipul și valoarea contractului, bursele de care beneficiază rezidenții peste hotare și, respectiv, nerezidenții în Republica Moldova.

Alte servicii

- În baza datelor înregistrate de Serviciul Vamal despre importul / exportul de bunuri se calculează valoarea serviciilor de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților.
- Informația colectată prin intermediul SRTI este utilizată pentru calcularea valorii serviciilor de construcții, de întreținere și reparații, de informatică și de informații, a altor servicii și, parțial, a serviciilor administrației publice.
- În baza datelor BNS despre comerțul exterior cu servicii se calculează valoarea serviciilor poștale și de curierat, a serviciilor de telecomunicații și a serviciilor personale, culturale și de agrement.
- Exportul serviciilor de asigurare și ale fondurilor de pensii se calculează în baza datelor BNS, iar pentru evaluarea importului se aplică un coeficient la valoarea primelor de asigurare plătite de către rezidenți companiilor de asigurare străine, ce sunt obținute prin SRTI. Suplimentar, în baza numărului de autovehicule importate de către persoanele fizice, se estimează serviciile de asigurare a acestor mijloace de transport.
- Serviciile financiare se calculează din informația colectată prin intermediul SRTI, precum și se fac estimări în baza informației privind ratele medii ponderate ale dobânzilor, colectate de subdiviziunile BNM, și a datelor Ministerului Finanțelor.
- În baza datelor despre mișcările de valută pe conturile ambasadelor și consulatelor Republicii Moldova peste hotare sunt calculate bunurile și serviciile administrației publice.
- Se estimează serviciile administrației publice calculate din suma asistenței tehnice acordate Republicii Moldova de către organismele internaționale și guvernele străine.

Venituri primare

- Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată nerezidenților se estimează în baza modelului de calculare a remiterilor personale, în cadrul balanței de plăți (vezi

subcapitolul respectiv).

- Remunerarea salariaților nerezidenți ce lucrează în Moldova se estimează în baza valorii asistenței tehnice și a informației colectate prin SRTI. În baza datelor SRTI sunt estimativ determinate pragurile valorice pentru repartitia transferurilor de bani efectuate de persoanele fizice din Republica Moldova în favoarea celor de peste hotare după tipul tranzacției în: (a) remunerarea salariaților nerezidenți și transferuri curente ale persoanelor fizice, (b) transferuri de capital între gospodăriile casnice, (c) investiții directe (active).
- Pentru aprecierea profitului reinvestit se utilizează datele despre rezultatele activității întreprinderilor cu capital mixt și străin, precum și datele din SRTI referitoare la dividendele plătite. În conformitate cu principiul rezultatelor operaționale curente, la calculare se iau în considerație rezultatele nete doar din activitatea operațională, cu excluderea veniturilor / pierderilor din activitatea financiară determinate de fluctuația cursului valutar, precum și din activitatea investițională determinate de reevaluare etc. Dividendele primite de rezidenți în urma investițiilor directe peste hotare se estimează în baza datelor din SRTI.

Venituri secundare

- Transferurile curente personale se estimează în baza modelului de calculare a remiterilor personale, în cadrul balanței de plăți (vezi subcapitolul respectiv).
- Exportul de mărfuri de către magazinele duty-free se utilizează pentru aprecierea valorii mărfurilor procurate de către rezidenți la plecarea din țară pentru a fi oferite drept cadouri nerezidenților.
- Transferurile curente privind studiile cu finanțare de la buget și perfecționarea cadrelor din contul organizațiilor internaționale și guvernelor străine se evaluează în baza informației de la instituțiile de resort.
- Transferurile curente ce țin de impozitele și taxele achitate de rezidenți în țările unde se află la muncă sunt calculate utilizând un coeficient aplicat la valoarea remunerării salariaților.
- Transferurile curente în domeniul asigurării (altele decât asigurarea vieții) sunt calculate având în vedere suma primelor de asigurare fără valoarea estimativă a serviciilor de asigurare.
- Asistența tehnică și granturile acordate de către donatorii externi sunt evaluate în baza bugetelor proiectelor disponibile în Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe, valoarea aferentă perioadei de raportare fiind estimată aproximativ și completată cu asistența acordată altor entități, din afara acestor proiecte, în baza informației din SRTI. Asistența tehnică și granturile sunt estimate în valoare brută și includ suma totală a proiectelor – atât banii transferați în țară de la donatori, cât și cheltuielile aferente proiectelor respective, efectuate peste hotare.

Transferuri de capital

- Transferurile de capital ale sectorului administrația publică se calculează în baza datelor privind asistența externă, din care se evidențiază transferurile pentru proiecte cu caracter investițional.

- Transferurile de capital între gospodăriile casnice se estimează în baza modelului de calculare a remiterilor personale în cadrul balanței de plăți.

Remiterile personale în cadrul balanței de plăți

 Tabelul 1. *Remiteri personale în cadrul balanței de plăți*

Remiteri personale a+b+c		
a. Transferuri personale	b. Remunerarea salariaților minus taxele și impozitele, contribuțiile sociale, cheltuielile de transport și de ședere în țara gazdă	c. Transferuri de capital între gospodăriile populației

În cadrul balanței de plăți nu există un articol separat, nici grup de articole, a căror sumă reprezintă remitterile personale ale persoanelor fizice. Deoarece acest indicator este unul de interes sporit pentru Republica Moldova, BNM a elaborat un algoritm pentru estimarea componentelor acestora și a prezentării remitterilor personale pe zone geografice. Indicatorul remitteri personale se calculează adițional la BP și se prezintă separat cu titlu informativ.

La baza estimărilor se află (1) datele privind transferurile bănești de peste hotare în favoarea persoanelor fizice efectuate prin intermediul băncilor licențiate și al oficiilor poștale; (2) estimarea rulajelor tranzacțiilor în valută ale persoanelor fizice; (3) ancheta forței de muncă realizată de BNS.

Pentru estimarea resurselor transmise în țară prin alte căi decât băncile licențiate sau oficiile poștale se analizează evoluția depozitelor persoanelor fizice rezidente, evoluția numerarului în valută deținut de băncile licențiate, rulajele caselor de schimb valutar, precum și evoluția piețelor de imobil și autoturisme. Se ține cont de predispoziția spre economisire a persoanelor ce primesc remitteri de bani de peste hotare, precum și evoluția consumului gospodăriilor populației în perioada respectivă.

În baza datelor din Sistemul de Raportare a Tranzacțiilor Internaționale (SRTI) sunt determinate estimativ pragurile valorice pentru repartitia transferurilor de bani efectuate de persoanele fizice de peste hotare în favoarea celor din Republica Moldova după tipul tranzacției în: (a) remunerarea salariaților și transferuri curente ale persoanelor fizice; (b) transferuri de capital între gospodăriile populației; (c) transferuri aferente altor sectoare, inclusiv organizații non-profit.

Datele anchetei forței de muncă sunt utilizate pentru estimarea rezidenței persoanelor fizice.

Investiții directe

- ***Achiziția netă de active financiare – participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor, și instrumentele de natura datoriei*** – se evaluează în baza datelor din SRTI, a datelor DMFAS (Debt Management and Financial Analysis System) cu privire la împrumuturile externe acordate nerezidenților, atât afiliaților, cât și fondatorilor din străinătate, și informației privind operațiunile valutare autorizate. Împrumuturile între: bănci, fonduri de investiții și alți intermediari financiari (alții decât companiile de asigurare și fondurile de pensii) rezidenți și întreprinderile afiliate lor de peste hotare se înregistrează la articolul *Alte investiții*.

- **Acumularea netă de pasive – participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor, și instrumentele de natura datoriei** – se evaluează în baza rapoartelor cu privire la acționarii băncilor licențiate, rapoartelor privind situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate, datelor privind emisiile de valori mobiliare cu participarea nerezidenților și tranzacțiile cu valori mobiliare cu participarea nerezidenților pe piața secundară (primite de la CNPF), în baza datelor din SRTI, datelor din baza de date a raportului statistic „1-Invest” de la BNS, a bilanțurilor contabile și situațiilor de profit și pierderi (Anexele 1, 3 la SNC „Prezentarea situațiilor financiare”) și a datelor DMFAS cu privire la împrumuturile externe acordate de către nerezidenți afiliaților sau fondatorilor lor din Republica Moldova. Împrumuturile între: bănci, fonduri de investiții, precum și alți intermediari financiari (alții decât companiile de asigurare și fondurile de pensii) rezidenți și investitorii lor străini direcți și / sau întreprinderile afiliate lor de peste hotare se înregistrează la articolul *Alte investiții*.

Investiții de portofoliu

Principalele surse pentru elaborarea indicatorilor sunt SRTI și rapoartele de la CNPF privind tranzacțiile pe piețele primară și secundară, informația din baza de date a raportului statistic „1-Invest” de la BNS, informația despre acționarii nerezidenți ai băncilor din „Raportul privind acționarii băncii”, rapoartele privind situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate și informațiile parvenite de la Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare. De asemenea, sunt utilizate informațiile din rapoartele băncilor licențiate privind poziția valutară deschisă și privind valorile mobiliare străine.

Derivate financiare

Unica sursă de date disponibilă pentru indicatorii privind derivatele financiare este SRTI.

Alte investiții

Numerarul și depozitele se evaluează în baza rapoartelor zilnice și lunare detaliate de la băncile licențiate, informației despre rulajele de pe conturile directe ale agenților economici rezidenți peste hotare și a unui model de estimare a rulajelor în numerar de valută ale persoanelor fizice, esența căruia constă în comparația intrărilor nete estimate din remiteri personale în perioada de referință și a datelor privind cererea și oferta de valută pe piață, analizată concomitent cu evoluția depozitelor noi și a retragerii de depozite de către persoane fizice, și a datelor privind modificarea valorii depozitelor rezidenților Republicii Moldova în băncile de peste hotare, în baza statisticilor BIS.

Împrumuturile se compilează în baza SRTI și a datelor DMFAS. Sursa principală este baza de date a sistemului DMFAS, la nivel de împrumut, notificat de către BNM, în cazul împrumuturilor private, iar în cazul celor publice – reflectat de către Ministerul Finanțelor. La nivel de entitate economică-debitor, datele din DMFAS se completează cu datele SRTI, care reflectă toate tranzacțiile cu nerezidenții, inclusiv acele împrumuturi care conform legislației nu sunt supuse notificării sau pentru care sunt omise/incomplete raportările pentru perioada de referință. Pentru a evita dublarea, informația se verifică la nivel de agent economic debitor-rezident – creditor-nerezident după principiu “loan by loan”.

Creditele comerciale și avansurile sunt estimate trimestrial în baza comparației plăților și încasărilor înregistrate în SRTI pentru exportul și importul de mărfuri cu datele din

declarațiile vamale la nivel de agent economic individual pentru diferite tipuri de operațiuni comerciale: cumpărare / vânzare fermă, furnizarea de materiale și echipamente pentru lucrări de construcții, montaj etc. și datele vamale despre tranzacțiile barter cu valori neechivalente. Suplimentar, se estimează creditele comerciale și avansurile aferente comerțului internațional cu servicii.

La efectuarea calculelor se exclud operațiunile agenților al căror gen de activitate nu este comercial, tranzacțiile care nu presupun plăți (de exemplu, ajutorul umanitar, granturile și proiectele de asistență tehnică), plățile ce nu presupun livrări de marfă (avansuri acordate returnate și avansuri încasate returnate), tranzacțiile ce dublează informația din alte surse (în cadrul contractelor de împrumut), precum și cele cu participarea rezidenților în care marfa nu a trecut hotarul țării (de exemplu, în cazul intermedierei în tranzacțiile cu mărfuri procurate și vândute ulterior peste hotare). Aceeași metodă este utilizată atât pentru creditele comerciale și avansurile primite de la partenerii din străinătate, cât și pentru cele acordate nerezidenților.

Datele trimestriale și anuale preliminare se actualizează la elaborarea variantei finale a balanței de plăți în baza raportului anual al BNS „*Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările cu clienții externi*” (până în anul 2015) și *anexei 9 „Notă informativă privind relațiile cu nerezidenții” la SNC „Prezentarea situațiilor financiare”* (anii 2016-2019). Începând cu anul 2020 a fost utilizată informația din *Raportul anual privind investițiile străine alocate de către întreprinderile în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții* și, cu scop de validare/verificare, fragmente (date individuale la solicitare) din *Bilanțul contabil și situațiile de profit și pierderi* (Anexele nr.1 și 3 la SNC) ale întreprinderilor ce raportează 1-Invest anual.

Alte creanțe / angajamente au ca sursă indicatorii de la alte articole cu sursele specifice acestora, ce țin de creanțele sau angajamentele apărute ca rezultat al necoincidenței între momentul tranzacției și momentul plății / încasării corespunzătoare ei, altele decât cele reflectate la credite comerciale și avansuri.

Activele de rezervă

Fluxurile privind *activele de rezervă* sunt calculate zilnic în baza poziției valutare a BNM la cross-cursurile oficiale de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA. Datele tranzacțiilor cu valori mari sunt validate încrucișat cu informațiile din SRTI. Titlurile de valoare din componența activelor de rezervă sunt reevaluate lunar la prețul de piață corespunzător fiecărui instrument în ultima zi a lunii de referință. Dobânda calculată la depozite se înregistrează zilnic, iar pentru titlurile de valoare în valută – lunar.

1.2.3. NORME METODOLOGICE REFERITOARE LA POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Poziția investițională internațională (PII) a Republicii Moldova este elaborată conform standardelor internaționale recomandate de FMI în *Manualul „Balanța de plăți și poziția investițională internațională”*, ediția a VI-a (MBP6, 2009). Indicatorii PII sunt integrați și reconciliați cu datele datoriei externe (poziții) și ale balanței de plăți (fluxuri), ceea ce este reflectat în **Contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare**.

Poziția investițională internațională este un cont macroeconomic ce conține informații la o dată fixă (*sfârșitul trimestrului, semestrului, primelor nouă luni ale anului sau sfârșitul anului*) cu privire la valoarea și structura:

1. Activelor financiare ale rezidenților țării sub formă de creanțe față de nerezidenți și aurului monetar deținut ca activ de rezervă;
2. Angajamentelor rezidenților țării față de nerezidenți.

Diferența dintre active și pasive constituie PII netă și reprezintă o creanță netă (este net creditoare când activele financiare depășesc pasivele) sau un angajament net (este net debitoare când pasivele sunt mai mari decât activele financiare) față de restul lumii. În Republica Moldova PII este constant net debitoare, reprezintă un angajament net față de restul lumii.

Articolele din PII sunt identice cu cele ale contului financiar al balanței de plăți, la fel și clasificările utilizate. Astfel, articolele din PII sunt clasificate după cum urmează:

- După categorii funcționale – investiții directe, investiții de portofoliu, derivate financiare (altele decât rezervele), alte investiții și active de rezervă;
- După instrumente financiare – conform categoriilor lărgite (i) titluri de participare și acțiuni în fonduri de investiții; (ii) instrumente de natura datoriei: DST, numerar și depozite, titluri de angajamente, împrumuturi, credite comerciale și avansuri, alte creanțe și angajamente și (iii) altele: alte active / pasive, aur monetar, derivate financiare);
- Conform sectorului instituțional al rezidentului – banca centrală; societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală; administrația publică și alte sectoare, care sunt divizate în: alte societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației;
- Conform scadenței – pe termen scurt sau termen lung (în cazul instrumentelor de natura datoriei, conform scadenței inițiale / originale).

Valoarea poziției investiționale internaționale la sfârșitul unei perioade este determinată ca suma următoarelor componente: poziția la sfârșitul perioadei anterioare, fluxul net ce rezultă din tranzacțiile reflectate în balanța de plăți și alte modificări generate de alte motive decât tranzacțiile între rezidenți și nerezidenți, care pot fi atribuite altor modificări ale volumului și reevaluărilor (determinate de modificări ale cursurilor de schimb sau ale prețurilor).

Contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare reflectă toate modificările în pozițiile financiare, altele decât tranzacțiile înregistrate în balanța de plăți:

- Alte modificări de volum pe parcursul perioadei curente;

- Reevaluarea în legătură cu alte schimbări de preț;
- Reevaluarea ca rezultat al fluctuației cursului de schimb valutar.

Tranzacțiile și pozițiile se evaluează, în general, la prețuri de piață. Pentru pozițiile instrumentelor nenegociabile (împrumuturi, credite comerciale și avansuri, numerar și depozite, alte creanțe și angajamente) se utilizează de preferință evaluarea nominală, cu excepția împrumuturilor, care se evaluează la valoarea amortizată și a creditelor comerciale și avansurilor, evaluate la valoarea contabilă. Tot la valoarea contabilă sunt evaluate pozițiile sub formă de *participații* (din cadrul *investițiilor directe și de portofoliu*). În același timp, tranzacțiile cu aceste instrumente sunt evaluate la prețuri de piață, iar discrepanța dintre evaluarea de piață a tranzacțiilor și evaluarea nominală (sau de bilanț, sau amortizată) a pozițiilor se înregistrează la „*Modificări care reflectă schimbări de preț*”.

Reevaluarea în cazul modificării cursului valutar este cauzată de schimbarea valorii instrumentului financiar ca rezultat al fluctuației cursului de schimb al valutei originale a acestuia față de dolarul SUA, unitatea de măsură acceptată pentru evaluarea pozițiilor și fluxurilor de active financiare și pasive în procesul de compilare a conturilor internaționale sau față de o altă valută de referință pentru compilare, de exemplu, euro.

Alte modificări de volum ale activelor și pasivelor financiare reprezintă modificări în valoarea activelor determinate de alte cauze decât tranzacțiile și reevaluarea. La ele se referă: modificările în urma anulării, reclasificările, modificările în activele financiare în urma schimbării atribuirii rezidențiale a entităților instituționale, ca rezultat al conversiei / cesiunii activelor financiare / pasivelor.

Structura și componentele PII se prezintă în diverse moduri de clasificare și niveluri de agregare:

- i. după categoriile funcționale și conform categoriilor largi ale instrumentelor financiare cu reflectarea pozițiilor și tuturor componentelor modificării acestora pentru creanțe și angajamente separat;
- ii. după instrumentele financiare pentru active și pasive;
- iii. după categoriile funcționale și instrumentele financiare, pentru active și pasive;
- iv. după sectoarele instituționale și categoriile funcționale, unde sectorul instituțional este cel al rezidentului (sectorul deținătorului sau creditorului autohton în cazul activelor financiare și sectorul emitentului sau debitorului autohton în cazul angajamentelor);
- v. după scadențe (pe termen lung și pe termen scurt), inclusiv categorii funcționale și instrumente financiare, separat pentru active și pasive.

Spre deosebire de PII cu structura standard, care prezintă situația financiară a țării față de restul lumii la o dată fixă, pe parcursul unui interval definit cu o periodicitate stabilită, *raportul integrat al PII* (tabelul 2) cuprinde suplimentar datele privind situația la începutul perioadei de referință și la finele acesteia și *Contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare*. O astfel de prezentare permite evidențierea conexiunilor între pozițiile de la începutul perioadei, tranzacțiile din contul financiar al BP și alte modificări ale activelor și pasivelor financiare pe parcursul perioadei respective și pozițiile de la sfârșitul perioadei. Sursele de informație pentru compilarea PII sunt identice cu cele utilizate la colectarea datelor aferente contului financiar al BP.

Tabelul 2. Raportul integrat "Poziția investițională internațională" – agregate de bază

	Poziția la începutul perioadei	Fluxul din balanța de plăți	Contul altor modificări ale activelor și pasivelor financiare			Poziția la sfârșitul perioadei
			Modificări în PII care reflectă:			
			alte schimbări de preț	fluctuația cursului de schimb	alte modificări de volum	
Poziția investițională internațională (netă)						
Active						
Investiții directe						
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții						
Participații și acțiuni (inclusiv reinvestirea profiturilor)						
Instrumente de natura datoriei						
Investiții de portofoliu						
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții						
Titluri de creanță						
Derivate financiare (altele decât rezervele)						
Alte investiții						
Alte participații la capital						
Numerar și depozite						
Împrumuturi						
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate						
Credite comerciale și avansuri						
Alte creanțe – altele						
Active de rezervă						
Pasive						
Investiții directe						
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții						
Participații și acțiuni (inclusiv reinvestirea profiturilor)						
Instrumente de natura datoriei						
Investiții de portofoliu						
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții						
Titluri de angajamente						
Derivate financiare (altele decât rezervele)						
Alte investiții						
Alte participații la capital						
Numerar și depozite						
Împrumuturi						
Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garanții standardizate						
Credite comerciale și avansuri						
Alte angajamente – altele						
Drepturi speciale de tragere						

1.2.4. NORME METODOLOGICE REFERITOARE LA DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Datoria externă este elaborată conform standardelor recomandate de Fondul Monetar Internațional în manualul „*Statistica datoriei externe: ghid pentru compilatori și utilizatori*” (SDE, 2013).

Datoria externă brută a Republicii Moldova la o anumită dată este egală cu suma tuturor angajamentelor curente efective, necondiționate ale rezidenților față de nerezidenți ce implică pentru debitor una sau mai multe plăți de principal și / sau de dobândă la unul sau mai multe momente în viitor.

Datoria externă a țării constă din următoarele pasive, sub formă de:

- Investiții de portofoliu - titluri de angajamente;
- Împrumuturi;
- Alocări de DST;
- Numerar și depozite;
- Credite comerciale și avansuri;
- Alte angajamente aferente datoriei;
- Investiții directe: creditare intragrup.

Investițiile de portofoliu – instrumentele de natura datoriei includ titlurile de angajamente emise de rezidenții Moldovei, deținute de nerezidenți, inclusiv valorile mobiliare de stat emise pentru a fi plasate pe piața internă a Republicii Moldova¹, procurate de către nerezidenți.

Titlurile de angajamente se repartizează după proveniența sectorială a emitentului și după tipul instrumentului.

Poziția angajamentelor la investițiile de portofoliu la o anumită dată reprezintă suma titlurilor de angajamente emise de rezidenții Moldovei, deținute de nerezidenți, minus cele cu scadența expirată plus dobânda acumulată pentru perioada de raportare, dacă plata ei este prevăzută conform acordului într-o perioadă ulterioară.

Împrumuturile cuprind:

- împrumuturile băncii centrale – împrumuturi contractate de la FMI și valorificate de BNM;
- împrumuturile administrației publice (ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale (UAT)) – împrumuturi externe contractate și valorificate de guvernul central și local, în numele Republicii Moldova;
- împrumuturile private garantate de stat – împrumuturi externe contractate sub garanția guvernului și valorificate de sectorul privat;

¹ Conform *Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat* nr. 419 din 22.12.2006, în vigoare din 09.09.2007, valorile mobiliare de stat emise pentru a fi plasate pe piața internă a RM, procurate de către nerezidenți, sunt atribuite de către Ministerul Finanțelor la datoria de stat internă, însă constituie parte a datoriei externe conform recomandărilor FMI de elaborare a statisticilor conturilor internaționale.

- împrumuturile corporațiilor publice – împrumuturi externe contractate și valorificate de către entități economice, în al căror capital social statul deține mai mult de 50 la sută;
- împrumuturile private – împrumuturi externe contractate și valorificate de sectorul privat (societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală și alte sectoare), cu excepția celor primite de la companii afiliate nerezidente, care sunt reflectate la *creditarea intragrup*.

Poziția angajamentelor sub formă de împrumuturi la o anumită dată se calculează ca suma împrumuturilor externe contractate și valorificate de rezidenții Republicii Moldova minus plățile de principal reale, plus arieratele la dobândă.

Alocările de DST reprezintă un angajament pe termen lung al țării față de FMI din două motive: țările receptoare achită o dobândă pentru alocările respective și sunt obligate să le restituie FMI în anumite circumstanțe, cum ar fi încetarea participării lor în Departamentul de DST al FMI sau lichidarea acestuia.

Numerarul și depozitele includ conturile curente și depozitele nerezidenților în sistemul bancar național și în alte societăți financiare rezidente.

Creditele comerciale și avansurile sunt angajamentele sub formă de credite și avansuri acordate de furnizor sau cumpărător în tranzacțiile de comerț cu mărfuri și servicii. Ele includ:

- avansurile primite de către agenți economici de la nerezidenți;
- angajamentele rezultante din tranzacțiile barter cu bunuri ce au valori neechivalente (în cazul în care valoarea importului depășește exportul);
- angajamentele rezultante din neachitarea în termen pentru importul de mărfuri și servicii.

Alte angajamente aferente datoriei includ angajamentele aferente tranzacțiilor cu investiții, angajamentele privind distribuția dividendelor, impozitele, primele de asigurare, alte angajamente diverse, neonorate în raport cu nerezidenții.

Creditarea intragrup – angajamente aferente datorilor întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți din străinătate și datorii investitorilor direcți rezidenți față de întreprinderile din străinătate la care ei sunt fondatori (investiție inversă), sub formă de împrumuturi, credite comerciale și avansuri, alte angajamente.

Poziția angajamentelor sub formă de *împrumuturi între companiile afiliate* calculat la o anumită dată reprezintă suma împrumuturilor externe contractate și valorificate de entitățile economice rezidente de la investitorii lor direcți nerezidenți / întreprinderile cu investiții directe din străinătate la care rezidenții sunt fondatori minus plățile de principal reale, plus arieratele la dobândă.

Conform *SDE 2013*, arieratele la serviciul împrumuturilor și titlurilor de angajamente, ce reprezintă sume de principal și de dobândă datorate și neonorate, sunt considerate drept parte din valoarea poziției instrumentului financiar original ce generează datoria și sunt reflectate suplimentar ca un articol informativ.

Datoria externă este specificată pe *sectoare instituționale*, după clasificarea aplicată în bilanța de plăți și PII: banca centrală, administrația publică, societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală, alte sectoare. Angajamentele externe sunt atribuite la sectorul debitorului nemijlocit și nu la cel al garantului, cu excepția cazurilor în care garanția este activată.

În scopuri analitice, datoria externă a țării se prezintă după *scadența* inițială / originală a instrumentului financiar: pe termen scurt și pe termen lung, pe tipuri de valută originală a instrumentelor de datorie, inclusiv cu divizarea pe sectoare, precum și după tipul debitorului: **publică și privată** și pe principalii creditori.

- **Datoria publică externă** este parte componentă a datoriei publice (Legea cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat nr. 419 din 22.12.2006). Ea include datoria de stat, datoria UAT, datoria BNM, datoria corporațiilor publice și suplimentar, ca excepție de la legea menționată, valorile mobiliare de stat în posesia nerezidenților.
  - **Datoria de stat externă** reprezintă totalul sumelor obligațiunilor neonorate contractate în numele Republicii Moldova de către guvern prin intermediul Ministerului Finanțelor de la nerezidenți și constă din datoria de stat externă directă și datoria externă garantată asumată de stat.
    - *Datoria de stat externă directă* include angajamentele externe ale statului apărute din calitatea statului de debitor.
    - *Datoria externă garantată asumată de stat* include angajamentele externe ale statului apărute în temeiul obligației statului de a executa garanția de stat, în cazul în care debitorul garantat nu își execută obligațiile față de creditor, conform prevederilor contractului de garanție de stat încheiat.
  - **Datoria externă a UAT** include angajamentele externe curente și scadente sub formă de împrumuturi, precum și dobânzile aferente datorate și neonorate, contractate și valorificate de către autoritățile publice locale.
  - **Datoria externă a Băncii Naționale a Moldovei** include împrumuturile de la FMI valorificate de BNM.
  - **Datoria externă a corporațiilor publice** include angajamentele externe curente și scadente sub formă de împrumuturi, precum și dobânzile aferente datorate și neonorate, contractate și valorificate de către societățile comerciale în al căror capital social statul deține mai mult de 50 la sută.
- **Datoria privată externă** reprezintă angajamentele sectorului privat ce nu întrunesc atributele datoriei publice (ale societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală și ale altor entități economice private, inclusiv ale întreprinderilor private cu capital străin) față de nerezidenți, contractate cu sau fără garanția guvernului și deservite de către sectorul privat.

Sursele de informație pentru compilarea datoriei externe sunt identice cu cele utilizate la colectarea datelor aferente contului financiar al BP și PII.

II. BAZA INFORMAȚIONALĂ A BALANȚEI DE PLĂȚI, POZIȚIEI INVESTIȚIONALE INTERNAȚIONALE ȘI A DATORIEI EXTERNE

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
Bunuri		
Mărfurile generale în baza balanței de plăți	<ul style="list-style-type: none"> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane fizice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Raport privind cheltuielile întreprinderilor de transport rutier și aerian pentru procurarea combustibilului și lubrifianților / <i>trimestrial</i> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Informație privind livrările și decontările aferente resurselor energetice importate / <i>trimestrial</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică - // - - // - • Băncile licențiate • Agenții economici ce importă resurse energetice • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare
Exporturile nete de mărfuri negociate peste hotare	<ul style="list-style-type: none"> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică • Băncile licențiate
Aur nemonetar	<ul style="list-style-type: none"> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică
Servicii		
Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților	<ul style="list-style-type: none"> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică
Servicii de întreținere și de reparații neclasificate în altă parte	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare
Transport	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Raport statistic generalizator privind comerțul exterior cu servicii / <i>trimestrial</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> • Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> • Raport privind transportul de mărfuri și pasageri realizat cu mijloacele de transport rutier / <i>trimestrial</i> • Raport privind serviciile de tranzitare a gazelor naturale / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM • Biroul Național de Statistică - // - • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare • Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat • Biroul Național de Statistică • Agenții economici
Călătorii	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane fizice (declarațiile vamale) / 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare • Biroul Național de Statistică - // -

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
	<p><i>trimestrial</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Raport statistic generalizator privind comerțul exterior cu servicii / <i>trimestrial</i> • Raport privind frecventarea structurilor de primire turistică colective / <i>trimestrial</i> • Raport privind activitatea turistică a agențiilor de turism și turoperatorilor / <i>trimestrial</i> • Raport privind capacitatea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare / <i>anual</i> • Raport generalizator privind operațiunile caselor de schimb valutar (ale băncilor comerciale licențiate și ale punctelor de schimb valutar independente) / <i>lunar</i> • Formarea profesională a salariaților / <i>anual</i> • Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> • Raport anual despre numărul cetățenilor străini la instituțiile de învățământ din Republica Moldova și numărul cetățenilor Republicii Moldova la instituțiile de învățământ din străinătate / <i>anual</i> • Raport trimestrial despre finanțarea studiilor pentru cetățenii străini la instituțiile de învățământ din Republica Moldova și cetățenii RM la instituțiile de învățământ din străinătate / <i>trimestrial</i> • Informație despre cetățenii Republicii Moldova înmatriculați la studii peste hotare în baza protocoalelor de colaborare la care Ministerul Educației și Cercetării este parte, precum și cetățenii străini, aflați la studii în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova / <i>anual</i> • Informația lunară privind debursările din granturile externe / <i>trimestrial</i> • Informația trimestrială privind debursările din donații voluntare externe pentru instituțiile bugetare / <i>trimestrial</i> • Raport privind asistența tehnică acordată Moldovei și cheltuielile curente și capitale aferente / <i>trimestrial</i> 	<p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • BNM • Biroul Național de Statistică • Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat • Instituțiile de învățământ din Republica Moldova <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Finanțelor <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundația Soros Moldova
Servicii de telecomunicații, de informatică și de informații	<ul style="list-style-type: none"> • Raport statistic generalizator privind comerțul exterior cu servicii / <i>trimestrial</i> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică • Băncile licențiate, BNM • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare
Servicii de asigurare și ale fondurilor de pensii	<ul style="list-style-type: none"> • Raport statistic cu privire la activitatea societăților de asigurare / <i>trimestrial</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane fizice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Biroul Național de Statistică <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM
Servicii financiare	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> • Baza de date privind creanțele și angajamentele Republicii Moldova sub formă de împrumuturi, titluri de valoare și alocări de DST (DMFAS) • Informație privind ratele medii ponderate ale dobânzilor la depozitele atrase la vedere cu dobândă în moneda națională și în valută 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare • Ministerul Finanțelor, BNM <ul style="list-style-type: none"> • BNM

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
Servicii de construcții, taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale, alte servicii pentru afaceri, servicii personale, culturale și de agrement	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Raport statistic generalizator privind comerțul exterior cu servicii / <i>trimestrial</i> Informația privind debursările din împrumuturile externe 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare Biroul Național de Statistică Ministerul Finanțelor
Bunuri și servicii ale administrației publice neclasificate în altă parte	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> Raport privind circulația mijloacelor valutare în conturile de peste hotare ale ambasadelor și consulatelor Republicii Moldova / <i>trimestrial</i> Informația lunară privind debursările din granturile externe / <i>trimestrial</i> Raport privind asistența tehnică acordată Moldovei și cheltuielile curente și capitale aferente / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerul Finanțelor Fundația Soros Moldova
Venituri primare		
Remunerarea salariaților	<ul style="list-style-type: none"> Ancheta forței de muncă (sinteză) / <i>trimestrial</i> Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane fizice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informație privind utilizarea de către persoanele fizice a serviciilor de remitere de bani prin băncile licențiate / <i>trimestrial</i> Informație privind utilizarea de către persoanele fizice a serviciilor de remitere de bani prin oficiile poștale / <i>lunar</i> Informație privind numărul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a apartamentelor, încăperilor izolate locative și caselor de locuit individuale înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova / <i>trimestrial</i> Informație privind prețurile medii pe piețele imobiliare / <i>trimestrial</i> Informație privind activele și obligațiunile în valută ale băncilor licențiate din Republica Moldova / <i>lunar</i> Raport generalizator privind operațiunile efectuate de către punctele de schimb valutar ale băncilor licențiate / <i>lunar</i> Informație privind vânzarea și cumpărarea de valută de către casele de schimb valutar independente / <i>lunar</i> Informație privind valuta în numerar scoasă din Republica Moldova de către bănci / <i>trimestrial</i> Informație generalizată privind valuta în numerar introdusă în Republica Moldova de către bănci / <i>trimestrial</i> Informație generalizată privind numerarul primit pentru înregistrarea în conturile persoanelor fizice / <i>lunar</i> Informație generalizată privind numerarul eliberat din conturile persoanelor fizice / <i>lunar</i> Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Biroul Național de Statistică - // - Băncile licențiate, BNM Banca Națională a Moldovei Poșta Moldovei Agenția Relații Funciare și Cadastru Burse imobiliare (web) Banca Națională a Moldovei - // - - // - - // - - // - - // - - // - - // - Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
	<ul style="list-style-type: none"> Informația lunară privind debursările din granturile externe / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Finanțelor
Venituri din investiții directe	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Informație privind acționarii nerezidenți ai băncilor din Republica Moldova / <i>lunar</i> Situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate (rapoarte individuale) / <i>lunar</i> Situația de profit și pierdere (anexa 2 la SNC „Prezentarea situațiilor financiare”) / <i>anual</i> Situația fluxurilor de numerar (anexa 4 la SNC „Prezentarea situațiilor financiare”) / <i>anual</i> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile cu capital străin în economia Moldovei / <i>trimestrial</i> Baza de date privind creanțele și angajamentele Republicii Moldova sub formă de împrumuturi, titluri de valoare și alocări de DST (DMFAS) 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare BNM - // - Biroul Național de Statistică - // - - // - Ministerul Finanțelor, BNM
Venituri din investiții de portofoliu	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Informație privind acționarii nerezidenți ai băncilor din Republica Moldova / <i>lunar</i> Situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate (rapoarte individuale) / <i>lunar</i> Informația privind tranzacțiile pe piața primară și secundară cu VMS cu participarea nerezidenților, clienți ai băncilor licențiate 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare BNM Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare - // -
Venituri din alte investiții	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Baza de date privind creanțele și angajamentele Republicii Moldova sub formă de împrumuturi, titluri de valoare și alocări de DST (DMFAS) Informația generală privind deservirea de facto zilnică a datoriei externe publice și public garantate pe împrumuturi / <i>trimestrial</i> Informație privind fluxul și stocul împrumuturilor externe ale corporațiilor publice / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare Ministerul Finanțelor, BNM Ministerul Finanțelor - // -
Venituri din active de rezervă	<ul style="list-style-type: none"> Informație privind gestionarea activelor de rezervă / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM
Alte venituri primare	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind circulația mijloacelor valutare în conturile de peste hotare ale ambasadelor și consulatelor Republicii Moldova / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Venituri secundare		
Venituri secundare	<ul style="list-style-type: none"> Ancheta forței de muncă (sinteză) / <i>trimestrial</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport generalizator privind utilizarea de către persoanele fizice a serviciilor de remitere de bani / <i>trimestrial</i> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / 	<ul style="list-style-type: none"> Biroul Național de Statistică Băncile licențiate, BNM BNM Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare Biroul Național de Statistică

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
	<p><i>trimestrial</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Informație despre exportul de mărfuri în magazinele duty-free / <i>trimestrial</i> • Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane fizice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> • Formarea profesională a salariaților / <i>anual</i> • Raport statistic cu privire la activitatea societăților de asigurare / <i>trimestrial</i> • Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> • Raport anual despre numărul cetățenilor străini la instituțiile de învățământ din Republica Moldova și numărul cetățenilor Republicii Moldova la instituțiile de învățământ din străinătate / <i>anual</i> • Raport trimestrial despre finanțarea studiilor pentru cetățenii străini la instituțiile de învățământ din Republica Moldova și cetățenii Republicii Moldova la instituțiile de învățământ din străinătate / <i>trimestrial</i> • Informație despre cetățenii Republicii Moldova înmatriculați la studii peste hotare în baza protocoalelor de colaborare la care Ministerul Educației și Cercetării este parte, precum și cetățenii străini, aflați la studii în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova / <i>anual</i> • Raport privind plățile efectuate către organizațiile internaționale / <i>trimestrial</i> • Informația lunară privind debursările din granturile externe / <i>trimestrial</i> • Informația privind debursările din împrumuturile externe • Informația trimestrială privind debursările din donații voluntare externe pentru instituțiile bugetare / <i>trimestrial</i> • Raport privind asistența tehnică acordată Moldovei și cheltuielile curente și capitale aferente / <i>trimestrial</i> • Raport privind circulația mijloacelor valutare în conturile de peste hotare ale ambasadelor și consulatelor Republicii Moldova / <i>trimestrial</i> 	<p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat • Instituțiile de învățământ din Republica Moldova <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Finanțelor <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundația Soros Moldova • Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Contul de capital		
Achiziționarea /cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate
Transferuri de capital	<ul style="list-style-type: none"> • Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> • Raport privind mijloacele bănești legalizate și transferate în străinătate de către băncile autorizate pentru luna respectivă / <i>lunar</i> • Informație privind tranzacțiile efectuate pe piața secundară a valorilor mobiliare cu implicarea investitorilor străini / <i>trimestrial</i> • Raport privind asistență externă generat în sistemul informațional public PGA (Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe) / <i>trimestrial</i> • Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Băncile licențiate, BNM - // - • Comisia Națională a Pieței Financiare • Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat • Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
	<ul style="list-style-type: none"> Informația lunară privind debursările din granturile externe / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Finanțelor
Investiții directe		
Active		
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		
<ul style="list-style-type: none"> participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor 		
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind efectuarea operațiuni valutare autorizate / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> <i>alte societăți financiare</i> <i>societăți nefinanciare</i> <i>gospodării și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (IFSLSGP)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informație privind operațiunile valutare autorizate / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM
Instrumente de natura datoriei		
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> <i>alte societăți financiare</i> <i>societăți nefinanciare</i> <i>gospodării și IFSLSGP</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS Informație privind operațiunile valutare autorizate / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM <p style="text-align: center;">-//-</p>
Pasive		
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		
<ul style="list-style-type: none"> participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor reinvestirea profiturilor 		
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Informație privind acționarii nerezidenți ai băncilor din Republica Moldova / <i>lunar</i> Situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate (rapoarte individuale) / <i>lunar</i> Informație privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe piața secundară cu participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Informație privind emisiile de valori mobiliare: participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM <p style="text-align: center;">- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> Comisia Națională a Pieței Financiare <p style="text-align: center;">- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> <i>alte societăți financiare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile cu capital străin în economia 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Biroul Național de Statistică

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
<ul style="list-style-type: none"> societăți nefinanciare gospodării și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației 	<p>Moldovei 1-Invest și tranzacțiile cu nerezidenții (date individuale) / <i>trimestrial (pentru tr. I-III)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții / <i>anual</i> Bilanțul contabil și situațiile de profit și pierderi (Anexele nr.1 și 3 la SNC) ale întreprinderilor ce raportează 1-Invest anual (date individuale la solicitare) / <i>anual</i> Informație despre datele persoanei juridice după IDNO / <i>trimestrial</i> Informație privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe piața secundară cu participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Informație privind emisiile de valori mobiliare: participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> 	<p>- // -</p> <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> Agenția Servicii Publice Comisia Națională a Pieței Financiare <p>- // -</p>
Instrumente de natura datoriei		
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodării și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile cu capital străin în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții 1-Invest (date individuale) / <i>trimestrial (pentru trimestrele I-III) / anual</i> Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>trimestrial</i> Informație privind livrările și decontările aferente resurselor energetice importate / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Ministerul Finanțelor, BNM Biroul Național de Statistică <ul style="list-style-type: none"> Serviciul Vamal, Biroul Național de Statistică Agenții economici ce importă resurse energetice
Investiții de portofoliu		
Active		
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodării și IFSLSGP 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informație privind operațiunile valutare autorizate / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM
Titluri de creanță		
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Valorile mobiliare străine ale băncii licențiate în baza poziției valutare deschise a băncii / <i>lunar</i> Valorile mobiliare străine ale băncii licențiate după ISIN / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM <p>- // -</p>
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodării și IFSLSGP 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate
Pasive		
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Informație privind acționarii nerezidenți ai băncilor din Republica Moldova / <i>lunar</i> Situația modificărilor în capitalurile proprii ale băncilor licențiate (rapoarte individuale) / <i>lunar</i> Informație privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe piața secundară cu participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Informație privind emisiile de valori mobiliare: participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM - // - Comisia Națională a Pieței Financiare - // - Băncile licențiate
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodării și IFSLSGP 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile cu capital străin în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții 1-Invest / <i>trimestrial (pentru trimestrele I-III) / anual</i> Informație privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe piața secundară cu participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> Informație privind emisiile de valori mobiliare: participarea nerezidenților / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Biroul Național de Statistică Comisia Națională a Pieței Financiare - // -
Titluri de angajamente		
administrația publică	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS Informația privind tranzacțiile pe piața primară și secundară cu VMS cu participarea nerezidenților, clienți ai băncilor licențiate 	<ul style="list-style-type: none"> BNM Ministerul Finanțelor, BNM Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare
Derivate financiare		
Active / Pasive		
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate
Alte investiții		
Credite comerciale și avansuri		
Active		
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodăriile populației și IFSLSGP 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>lunar</i> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții 1-Invest, cap.5 și 6 / <i>anual</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Serviciul Vamal, Biroul Național de Statistică Biroul Național de Statistică
Pasive		
alte sectoare: <ul style="list-style-type: none"> alte societăți financiare societăți nefinanciare gospodăriile populației și IFSLSGP 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Date privind exporturile și importurile de bunuri efectuate de persoane juridice (declarațiile vamale) / <i>lunar</i> Raport privind investițiile străine alocate de către întreprinderile în economia Moldovei și tranzacțiile cu nerezidenții 1-Invest, cap.5 și 6 / <i>anual</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Serviciul Vamal, Biroul Național de Statistică Biroul Național de Statistică
Numerar și depozite		
Active		
banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Informație privind rulajul și soldurile conturilor corespondente și conturilor NOSTRO / <i>zilnic</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Mijloace interbancare plasate/atrase / <i>zilnic</i> Poziția valutară deschisă a băncii / <i>zilnic</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM - // -

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
alte sectoare: • <i>alte societăți financiare</i> • <i>societăți nefinanciare</i> • <i>gospodării și instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației</i>	<ul style="list-style-type: none"> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informație generalizatoare privind operațiunile caselor de schimb valutar independente și de la hoteluri/ <i>lunar</i> Raportul privind depozitele/ <i>lunar</i> Informație privind cererea și oferta de valută pe piața valutară/ <i>lunar</i> Informație privind activitatea BNM pe piața valutară/ <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare Băncile licențiate BNM <p style="text-align: center;">-//-</p> <p style="text-align: center;">-//-</p>
Pasive		
banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Informație privind rulajul și soldurile conturilor corespondente și conturilor LORO / <i>zilnic</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Mijloace interbancare plasate/atrase / <i>zilnic</i> Informație privind conturile în valută ale rezidenților și nerezidenților și conturile în moneda națională ale nerezidenților în banca licențiată / <i>zilnic</i> Raport privind depozite / <i>lunar</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM <p style="text-align: center;">-//-</p> <ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate <p style="text-align: center;">-//-</p>
Împrumuturi		
Active		
societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> DMFAS Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Raport privind poziția creditelor acordate nerezidenților de către băncile licențiate în valuta originală / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM Băncile licențiate <p style="text-align: center;">-//-</p>
alte sectoare: • <i>alte societăți financiare</i> • <i>societăți nefinanciare</i> • <i>gospodării și IFSLSGP</i>	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate Ministerul Finanțelor, BNM
Pasive		
banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> DMFAS Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM <p style="text-align: center;">- // -</p>
administrația publică	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS Informația generală privind deservirea de facto zilnică a datoriei de stat externe pe împrumuturi / <i>trimestrial</i> Informație privind debursările la împrumuturile guvernamentale / <i>trimestrial</i> Informație privind datoria externă guvernamentală pe credite și creditori/ <i>trimestrial</i> Informație privind debursările împrumuturilor externe ale unităților administrativ teritoriale (UAT)/ <i>trimestrial</i> Informație privind deservirea împrumuturilor externe ale UAT/ <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM Ministerul Finanțelor <p style="text-align: center;">- // -</p> <p style="text-align: center;">- // -</p> <p style="text-align: center;">- // -</p> <p style="text-align: center;">- // -</p> <p style="text-align: center;">- // -</p>
societăți are acceptă depozite, exclusiv banca centrală	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> DMFAS 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate BNM
alte sectoare: • <i>alte societăți financiare</i>	<ul style="list-style-type: none"> Informația generalizată privind mișcarea mijloacelor din conturile externe ale agenților economici / <i>lunar</i> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Agenții economici ce au conturi deschise peste hotare Băncile licențiate

ARTICOL	DENUMIREA SURSEI DE DATE / PERIODICITATEA	UNITATEA RAPORTOARE
<ul style="list-style-type: none"> <i>societăți nefinanciare</i> <i>gospodării și IFSLSGP</i> 	<ul style="list-style-type: none"> DMFAS Informația privind deservirea împrumuturilor externe ale corporațiilor publice / <i>trimestrial</i> Informație privind debursările împrumuturilor externe ale corporațiilor publice / <i>trimestrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Finanțelor, BNM Ministerul Finanțelor <p>- // -</p>
Alte creanțe		
<ul style="list-style-type: none"> administrația publică societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală, alte sectoare 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate
Alte angajamente		
<ul style="list-style-type: none"> administrația publică societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală, alte sectoare 	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Băncile licențiate, BNM
Alocări de DST	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația privind calculul activelor oficiale de rezervă după metodologia FMI / <i>zilnic</i> DMFAS 	<ul style="list-style-type: none"> BNM <p>- // -</p> <ul style="list-style-type: none"> Ministerul Finanțelor, BNM
Active de rezervă	<ul style="list-style-type: none"> Raport privind operațiunile internaționale / <i>lunar</i> Informația privind calculul activelor oficiale de rezervă după metodologia FMI / <i>zilnic</i> Active oficiale de rezervă și obligațiuni în valută străină / <i>zilnic</i> Informație consolidată privind poziția valutară a BNM / <i>lunar</i> Raport privind compoziția valutară a activelor oficiale de rezervă / <i>lunar</i> Raport privind operațiunile forex la data scadenței / <i>lunar</i> Informație privind gestionarea activelor de rezervă / <i>lunar</i> Informație despre tranzacțiile BNM: cumpărări și vânzări de valută la bursa interbancară și în afara bursei, către Ministerul Finanțelor și alte ministere / <i>lunar</i> Informație despre cumpărarea - vânzarea valorilor mobiliare ale statelor străine în cadrul rezervelor de stat / <i>lunar</i> Raport privind rezervele de stat (DLC, DST, HV) / <i>lunar</i> Raportul "CM4-3 Active oficiale de rezervă și obligațiuni în valută străină la data" / <i>zilnic, lunar, trimestrial, anual</i> 	<ul style="list-style-type: none"> BNM <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p> <p>- // -</p>
Informații suplimentare		
Arierate neincluse în finanțarea excepțională	<ul style="list-style-type: none"> DMFAS 	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Finanțelor, BNM

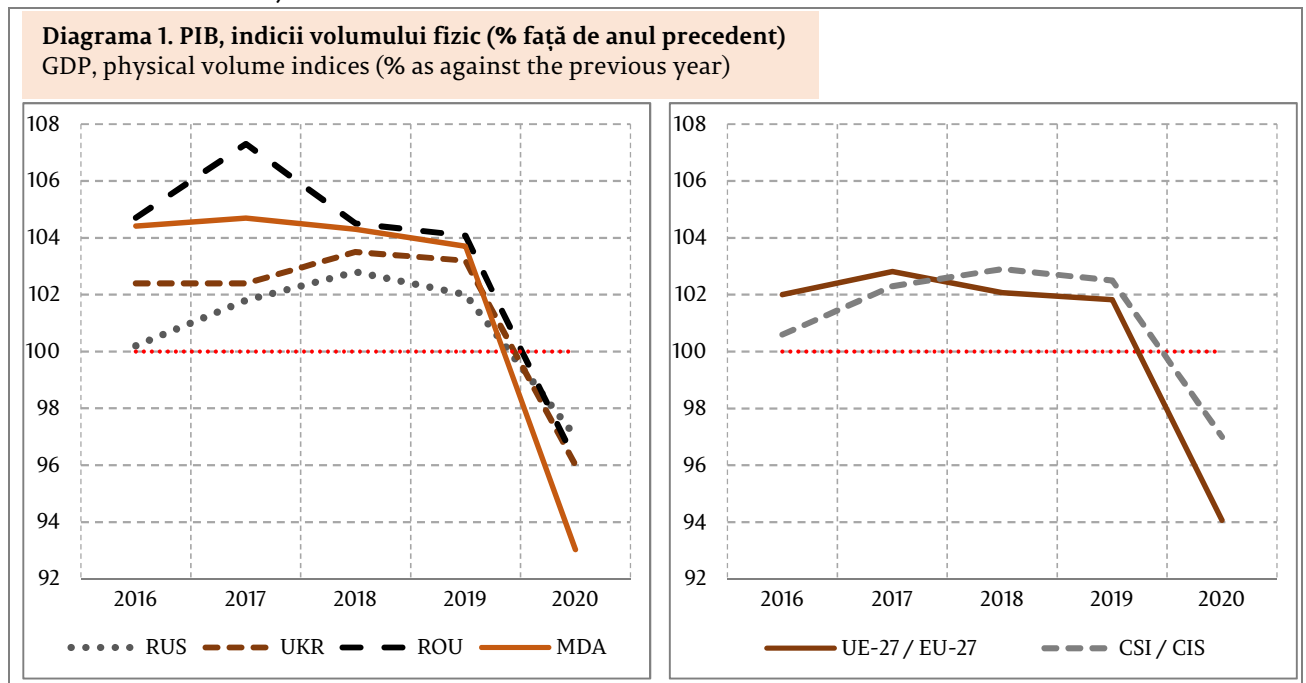
III. Prezentarea generală a evoluției conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2020

Overview of developments in the international accounts of the Republic of Moldova in 2020

CONTEXTUL NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Pe parcursul anului 2020, economia Republicii Moldova s-a contractat cu 7,0 la sută față de anul 2019 (după o creștere de 3,7 la sută în anul 2019). O dinamică asemănătoare au înregistrat și principalii partenerii comerciali (diagrama 1, tabelul 1).

În anul 2020, Republica Moldova și principalii parteneri comerciali au înregistrat o recesiune economică substanțială.

Surse: Autoritățile naționale de statistică, CIS Stat, OECD Stat, FMI WEO
Sources: National statistical authorities, CIS Stat, OECD Stat, IMF WEO

Pe partea resurselor, principala cauză a recesiunii în anul 2020 a fost diminuarea producției agricole, determinată de condițiile climaterice nefavorabile: înghețuri primăvara și secetă vara, care au afectat recolta de mai multe culturi (în total în anul 2020, producția vegetală a scăzut cu 35,7 la sută față de anul 2019). De asemenea, contribuții mari la scăderea PIB-ului au avut comerțul, industria prelucrătoare, transportul, activitățile de cazare și alimentație publică, ca urmare a măsurilor restrictive aplicate în situația pandemică.

Pe partea utilizărilor, contractia economică a fost determinată de reducerea consumului final al gospodăriilor populației (-6,9 la sută în termeni reali comparativ cu anul 2019). Deși câștigul salarial real a fost în creștere față de anul 2019 (+5,8 la sută), iar remiterile personale au scăzut neesențial (-0,4 la sută), comprimarea consumului poate fi atribuită disponibilizărilor de personal (numărul populației ocupate a fost în descreștere cu 4,4 la sută în comparație cu 2019), reducerii orelor de lucru, șomajului tehnic temporar, precum și economisirii determinate atât de precauție, cât și de limitarea oportunităților de consum: la sfârșitul

anului 2020, stocul depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar național era cu 11,6 la sută mai mare comparativ cu sfârșitul anului 2019. Exportul net de bunuri și servicii a avut o contribuție netă pozitivă de 0,1 puncte procentuale (p.p.) la evoluția PIB-ului, ca rezultat al scăderii importurilor.

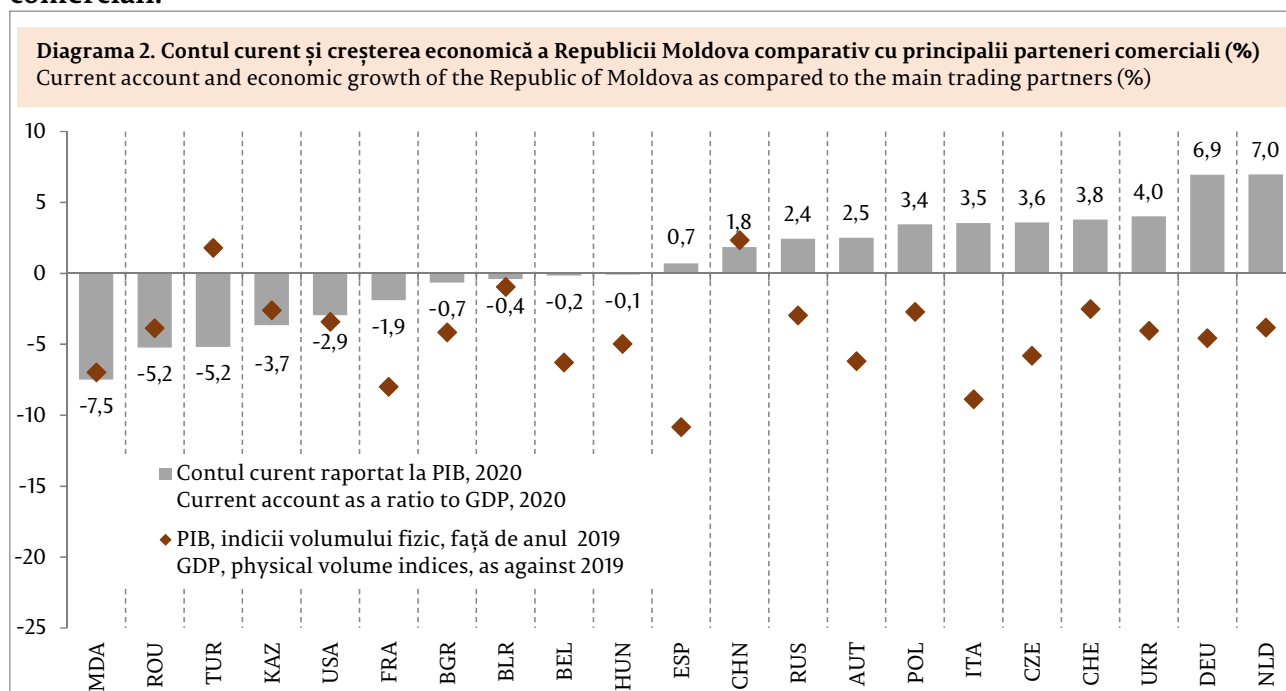
Tabelul 1. Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova

Main macroeconomic indicators of the Republic of Moldova

	2016	2017	2018	2019	2020	2020 / 2019 (%)
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. lei	160 815	178 881	192 509	210 378	206 378	98,1
Gross domestic product in current prices, MDL mil.						
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. USD	8 071	9 674	11 457	11 970	11 916	99,5
Gross domestic product in current prices, US\$ mill.						
PIB, indicii volumului fizic, %	104,4	104,7	104,3	103,7	93,0	-10,7 p.p.
GDP, physical volume indices, %						
Export de bunuri, indicii volumului fizic, %	107,7	112,5	106,2	106,5	81,8	-24,7 p.p.
Exports of goods, physical volume indices, %						
Export de bunuri, indicii valorii unitare, %	96,5	105,5	105,1	96,4	108,5	12,1 p.p.
Exports of goods, unit value indices, %						
Import de bunuri, indicii volumului fizic, %	107,6	114,5	108,9	104,7	98,1	-6,6 p.p.
Imports of goods, physical volume indices, %						
Import de bunuri, indicii valorii unitare, %	93,7	104,9	109,6	96,9	94,5	-2,4 p.p.
Imports of goods, unit value indices, %						
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri, %	103,0	100,6	95,9	99,5	114,8	15,3 p.p.
Terms of trade, %						
Rata de schimb medie pe perioadă, MDL/USD	19,9238	18,4902	16,8031	17,5751	17,3201	98,5
Period average exchange rate, MDL/USD						
Contul curent al balanței de plăți / PIB, %	-3,6	-5,7	-10,6	-9,3	-7,5	1,8 p.p.
Balance of payments current account / GDP, %						
Remiterile personale (intrări) / PIB, %	17,2	16,1	15,2	15,2	15,2	0,0 p.p.
Personal remittances (inflow) / GDP, %						
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB, %	1,1	1,5	2,6	4,2	1,3	-2,9 p.p.
FDI flows (net incurrence of liabilities) / GDP, %						

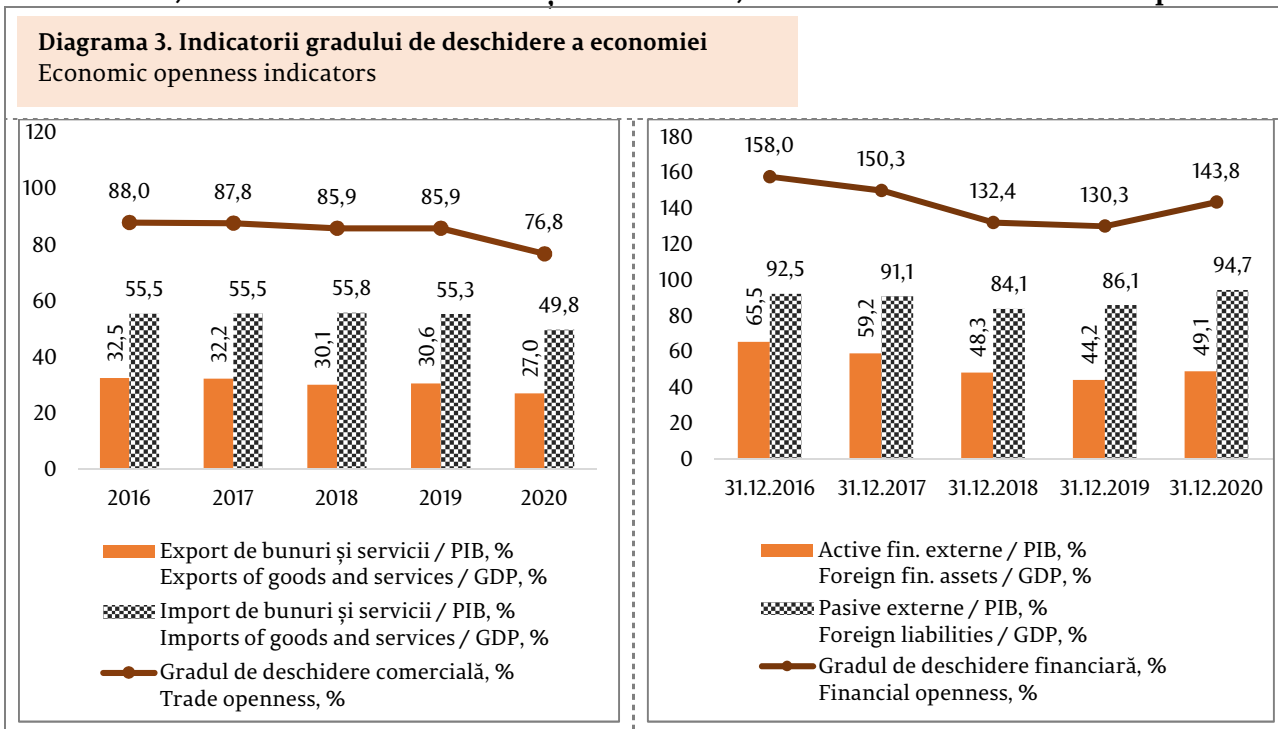
Notă: p. p. – puncte procentuale / Note: p. p. – percentage points

În anul 2020, Republica Moldova a înregistrat unele dintre cele mai pronunțate rate de contractare economică și deficite de cont curent, comparativ cu principalii parteneri comerciali.

Sursă: Autoritățile naționale de statistică, FMI WEO / Sources: National statistical authorities, IMF WEO

În anul 2020, deschiderea comercială a țării s-a redus, iar deschiderea financiară a sporit.

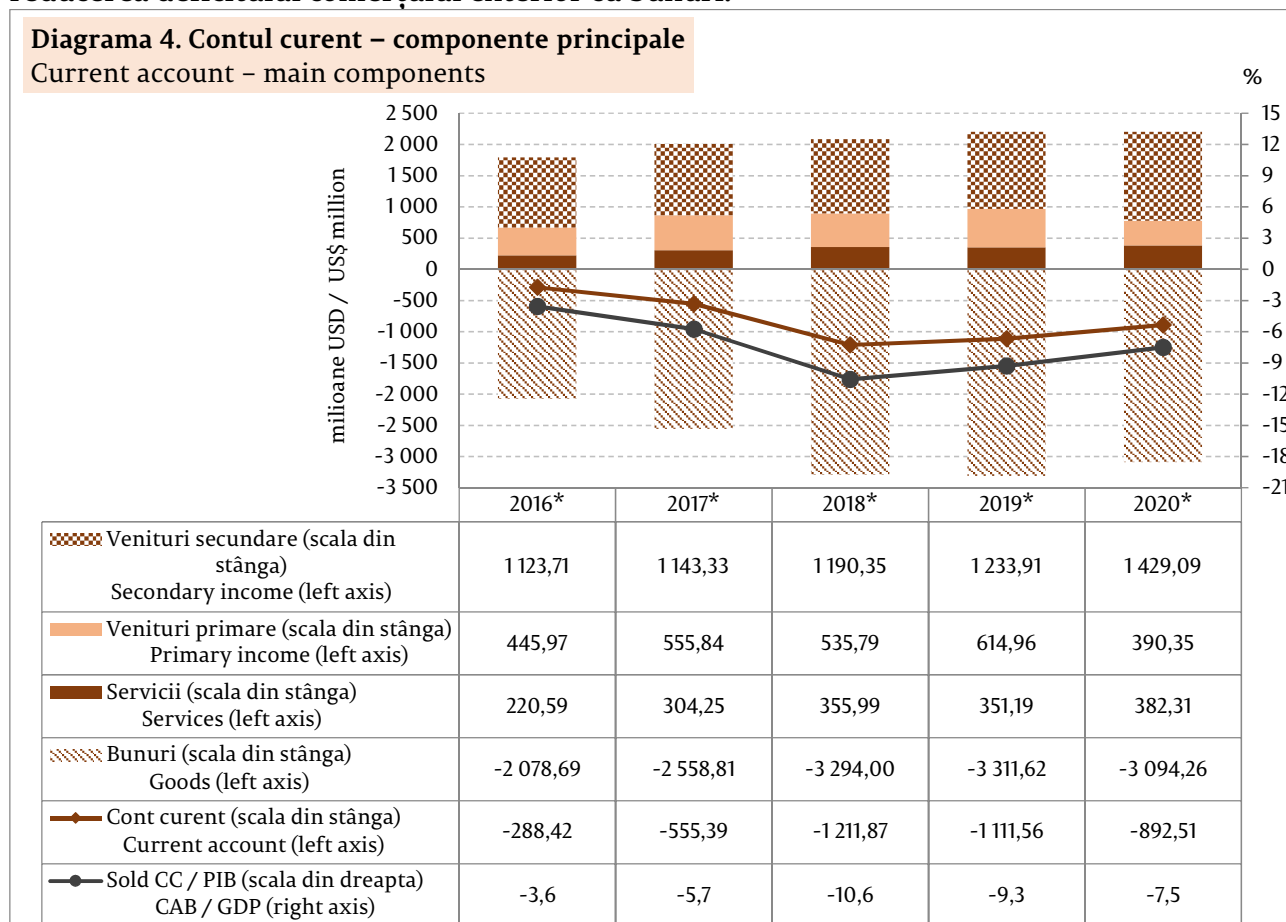
1. Balanța de plăți – prezentare generală Balance of payments – overview

Conform datelor finale, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova, în anul 2020, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în 2019 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 892,51 mil. USD, în scădere cu 19,7 la sută (diagrama 4, tabelele 19 și 20 din Secțiunea statistică). Raportat la PIB, contul curent a constituit -7,5 la sută (față de -9,3 la sută în 2019). Această dinamică a fost determinată de scăderea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri, de creșterea substanțială a excedentului veniturilor secundare, de majorarea ușoară a excedentului serviciilor, în timp ce balanța veniturilor primare s-a deteriorat.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri* a constituit 3 094,26 mil. USD, diminuându-se cu 6,6 la sută din cauza scăderii mai accentuate a importurilor de bunuri (-390,98 mil. USD), pe parcursul anului 2020, decât a exporturilor (-173,62 mil. USD), față de 2019.

În pofida scăderii considerabile a volumului fizic al *bunurilor exportate* (-18,2 la sută față de anul 2019), valoarea exporturilor s-a redus într-o măsură mai mică grație majorării prețurilor la bunurile exportate (+8,5 la sută). Din punct de vedere geografic, scăderea exporturilor de bunuri a fost determinată de categoria „alte țări” (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea diminuându-se cu 18,3 la sută față de anul 2019. Exporturile către țările CSI, de asemenea, au scăzut cu 13,6 la sută, iar către țările UE-27 – cu 2,4 la sută. Din punctul de vedere al structurii exporturilor pe categorii de bunuri, scăderea a fost determinată de categoria “produse agroalimentare”, al căror export s-a diminuat cu 8,7 la sută față de anul 2019.

Diminuarea deficitului de cont curent, în anul 2020, a fost determinată, în principal, de reducerea deficitului comerțului exterior cu bunuri.

* date revizuite / revised data

La diminuarea *importurilor de bunuri* a contribuit, în cea mai mare parte, scăderea cu 9,8 la sută a livrărilor din UE, urmată de CSI (-7,4 la sută), în timp ce importurile din alte țări s-au majorat cu 1,0 la sută față de anul 2019. Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, scăderea a fost determinată de categoria “produse minerale”, al căror import s-a redus cu 36,4 la sută comparativ cu anul 2019, atât datorită ieftinirii produselor petroliere, cât și din cauza scăderii volumelor fizice importate (din luna aprilie 2020 a fost sistat importul de energie electrică din Ucraina).

Excedentul comerțului exterior cu *servicii* (382,31 mil. USD) a crescut cu 8,9 la sută față de 2019. Deși exporturile de servicii au scăzut cu 17,2 la sută, balanța serviciilor s-a îmbunătățit ca urmare a diminuării importurilor (-24,9 la sută față anul 2019). În cadrul *exporturilor*, au fost afectate cel mai mult serviciile de transport (-38,9 la sută față de 2019), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-3,4 ori). Scăderi considerabile a fost înregistrate și la exportul de servicii de călătorii (-20,3 la sută), servicii de prelucrare a materiei prime (-13,4 la sută). Impactul negativ a fost estompat în continuare de creșterea semnificativă a exporturilor de servicii de informatică (+28,6 la sută).

Scăderea excedentului *veniturilor primare* cu 36,5 la sută față de anul 2019, până la 390,35 mil. USD, a fost determinată de reducerea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți cu 14,6 la sută. Concomitent, au crescut ieșirile de venituri

primare (+14,3 la sută față de anul 2019), în special profiturile reinvestite de investitorii direcți nerezidenți (de 2,1 ori).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 15,8 la sută față de anul 2019, până la 1 429,09 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 11,3 la sută. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a scăzut cu 12,1 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 65,67 mil. USD, care s-a majorat cu 19,4 la sută față de anul 2019. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (77,21 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 11,57 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare** externă a constituit 958,18 mil. USD, ceea ce reprezintă 8,0 la sută în raport cu PIB (față de 9,7 la sută în anul 2019).

În **contul financiar** al bilanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de numerar și depozite, care au fost principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în anul 2020 (diagrama 5, tabelele 19 și 20 din Secțiunea statistică). Astfel, contul financiar în anul 2020 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 042,13 mil. USD, ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 842,65 mil. USD generate de tranzacțiile efective, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 199,48 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită tragerilor nete de 484,24 mil. USD înregistrate la *împrumuturile* externe (trageri – 1 001,90 mil. USD, rambursări – 517,66 mil. USD).

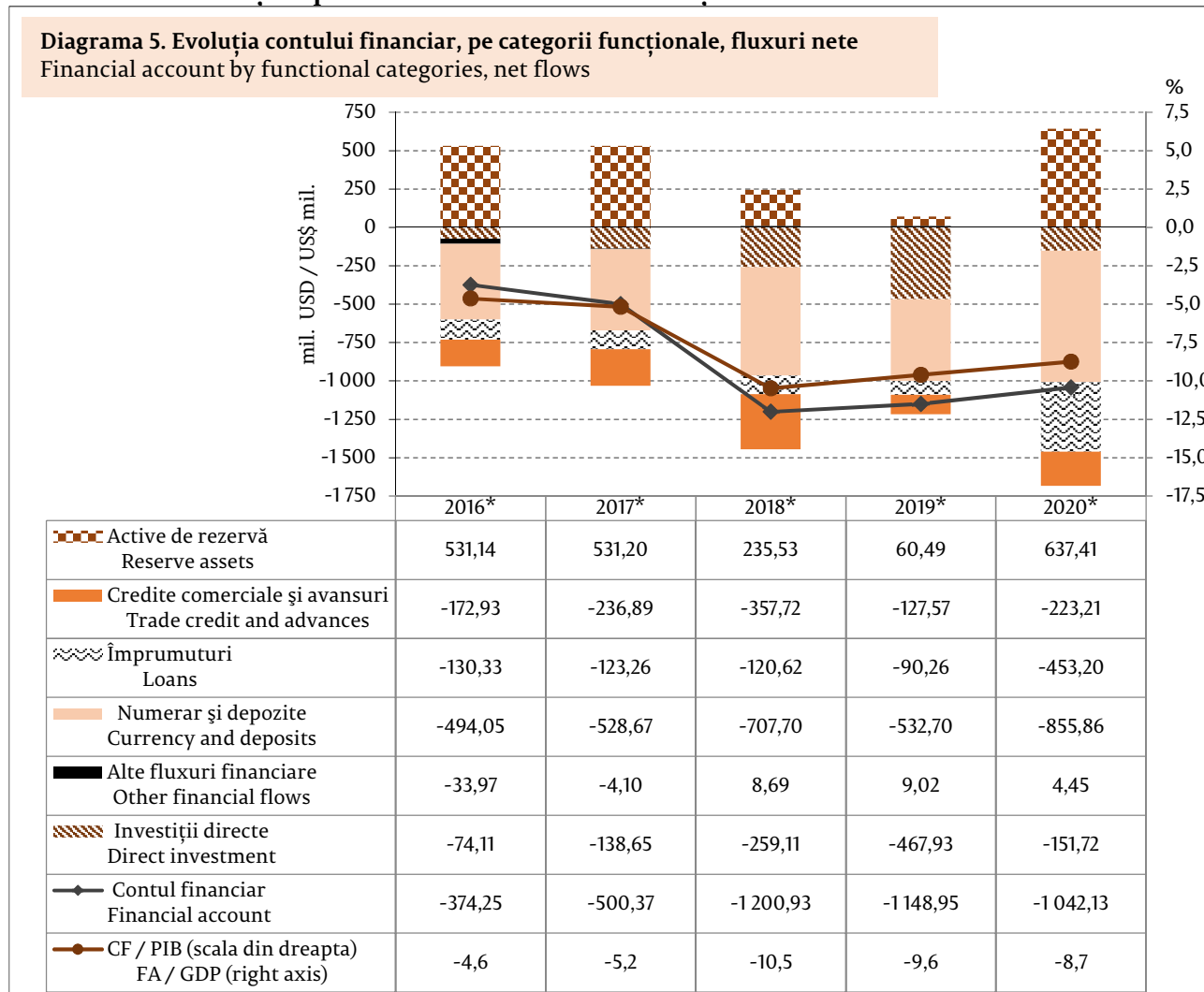
Administrația publică a contractat în anul 2020 împrumuturi externe noi în valoare de 551,63 mil. USD, principalii creditorii fiind: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 89,91 mil. USD, Comisia Europeană – 82,22 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 57,42 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 47,37 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 14,80 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 6,78 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 6,37 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 139,25 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 8,03 mil. USD și a rambursat 53,20 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 0,12 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 117,15 mil. USD.

De asemenea, s-au majorat cu 204,57 mil. USD în valoare netă angajamentele sub formă de *credite comerciale și avansuri* primite de la partenerii comerciali nerezidenți.

Angajamentele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 157,42 mil. USD pe parcursul anului 2020. Această dinamică a fost determinată de reinvestirea profiturilor în sumă de 107,66 mil. USD, precum și de creșterea netă a participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților cu 66,06 mil. USD, în urma tranzacțiilor efective. Concomitent, filialele

moldovenești au efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la investitorii direcți din străinătate în sumă de 16,30 mil. USD.

În anul 2020, principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent au fost activele sub formă de numerar și depozite din cadrul altor investiții.

Notă: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital / Note: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow
* date revizuite / revised data

La pasivele sub formă de investiții de portofoliu, derivate financiare, numerar și depozite au fost înregistrate fluxuri nete ne semnificative.

Diminuarea netă a **activelor** financiare externe a fost determinată de scăderea cu 856,44 mil. USD a activelor externe sub formă de **numerar și depozite** (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 50,66 mil. USD, iar ale altor sectoare – cu 805,78 mil. USD).

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 18,64 mil. USD la **creditele comerciale și avansurile** acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe.

Concomitent, s-au majorat **activele oficiale de rezervă** ale BNM cu 637,41 mil. USD, precum și activele nete ale rezidenților sub formă de **împrumuturi** acordate nerezidenților – cu 31,04 mil. USD. De asemenea, au crescut activele externe ale rezidenților sub formă de **investiții directe** (5,70 mil. USD) și de **investiții de portofoliu** (1,45 mil. USD).

2. Poziția investițională internațională – prezentare generală International investment position - overview

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 31.12.2020, a constituit -5 428,24 mil. USD (sau 45,6 la sută relativ la PIB), soldul debitor aprofundându-se față de sfârșitul anului 2019 cu 8,3 la sută (diagrama 6, tabelul 2, tabelul 29 din Secțiunea statistică).

Tabelul 2. Indicatorii principali aferenți poziției investiționale internaționale (MBP6)
Main indicators of the international investment position (BPM6)

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*	31.12.2020 / 31.12.2019
	mil. USD / US\$ million					%
Poziția investițională internațională netă Net international investment position	-2 174,00	-3 093,10	-4 094,80	-5 013,98	-5 428,24	108,3
Soldul activelor oficiale de rezervă Position of official reserve assets	2 205,93	2 803,26	2 995,18	3 059,63	3 783,54	123,7
Soldul investițiilor directe, pasive Position of direct investment, liabilities	2 955,62	3 628,30	4 084,47	4 737,81	4 747,79	100,2
Soldul împrumuturilor (fără cele intragrup), pasive Position of loans (without intercompany loans), liabilities	3 041,26	3 340,95	3 383,30	3 446,94	4 121,69	119,6
	%					p.p.
PII / PIB IIP / GDP	-26,9	-32,0	-35,7	-41,9	-45,6	-3,7
Soldul activelor externe / soldul pasivelor externe Position of foreign assets / position of foreign liabilities	70,9	64,9	57,5	51,3	51,9	0,6
Ponderea ISD în soldul pasivelor externe Share of FDI in the foreign liabilities position	39,6	41,2	42,4	46,0	42,1	-3,9
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intragrup) în soldul pasivelor externe Share of loans (without intercompany loans) in the foreign liabilities position	40,7	37,9	35,1	33,4	36,5	3,1

Notă: p. p. – puncte procentuale / Note: p. p. – percentage points

* date revizuite / revised data

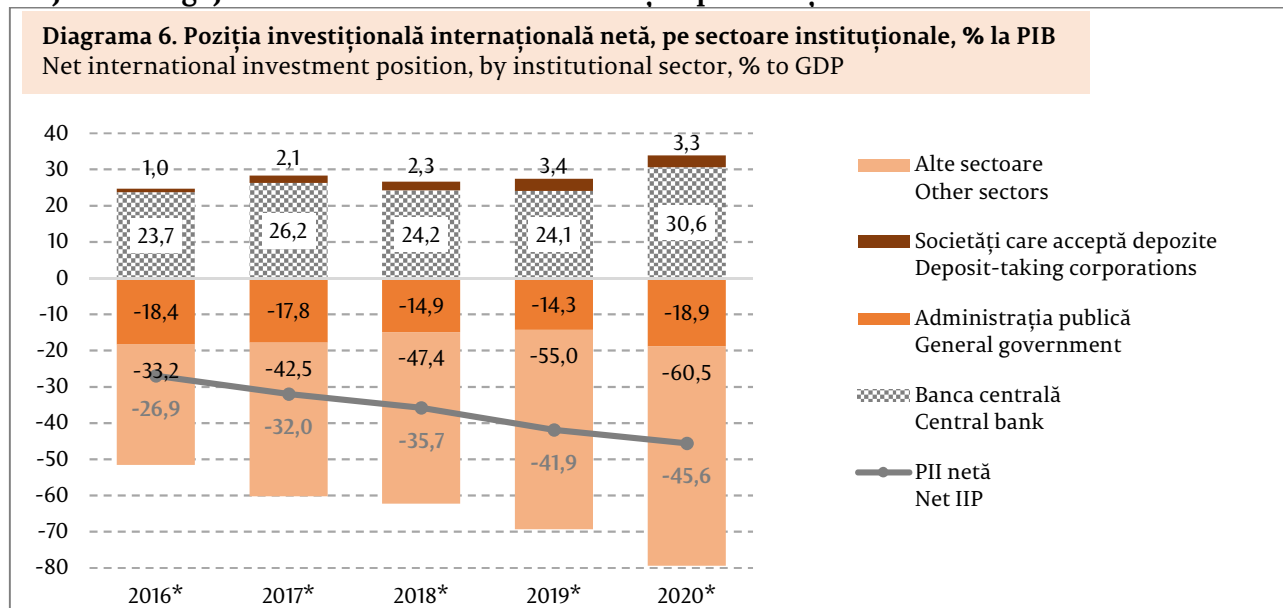
Poziția *activelor financiare externe* a însumat 5 852,16 mil. USD, în creștere cu 10,6 la sută de la începutul anului, iar a *pasivelor* – 11 280,40 mil. USD, majorându-se cu 9,5 la sută. La majorarea poziției *activelor financiare* a contribuit fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (109,63 mil. USD) și alte schimbări (649,87 mil. USD). Fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți (-199,48 mil. USD) a influențat soldul activelor financiare în sensul micșorării. Majorarea poziției *pasivelor* a fost determinată de fluxul pozitiv înregistrat în balanța de plăți (842,65 mil. USD) și fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (329,70 mil. USD). Modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-158,28 mil. USD) și alte schimbări (-39,89 mil. USD) au influențat poziția pasivelor externe în sensul diminuării.

Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 51,9 la sută (+0,6 p.p. față de situația de la finele anului 2019).

Din punctul de vedere al structurii PII pe sectoare instituționale, *administrația publică*, *societățile care acceptă depozite și alte sectoare* (alte societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ) au înregistrat deteriorarea pozițiilor lor nete relative la PIB comparativ cu anul 2019, iar BNM – creștere, ca rezultat al acumulării activelor de rezervă.

La 31.12.2020, soldul net debitor al poziției investiționale internaționale a crescut ca urmare a majorării angajamentelor nete ale administrației publice și ale altor sectoare.

* date revizuite / revised data

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, majorarea poziției activelor financiare externe pe parcursul anului 2020 a fost determinată de creșterea cu 23,7 la sută a soldului *activelor oficiale de rezervă*. Ele au constituit 3 783,54 mil. USD la 31.12.2020, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 7,7 luni de import efectiv);
- (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 156,0 la sută);
- (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 85,8 la sută);
- (iv) acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria pe termen scurt + 15% din alte angajamente + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 215,6 la sută) (diagrama 6).

Concomitent, a scăzut semnificativ poziția activelor sub formă de *numerar și depozite* (-19,3 la sută față de 31.12.2019), atât ale sectorului bancar, cât și ale altor sectoare.

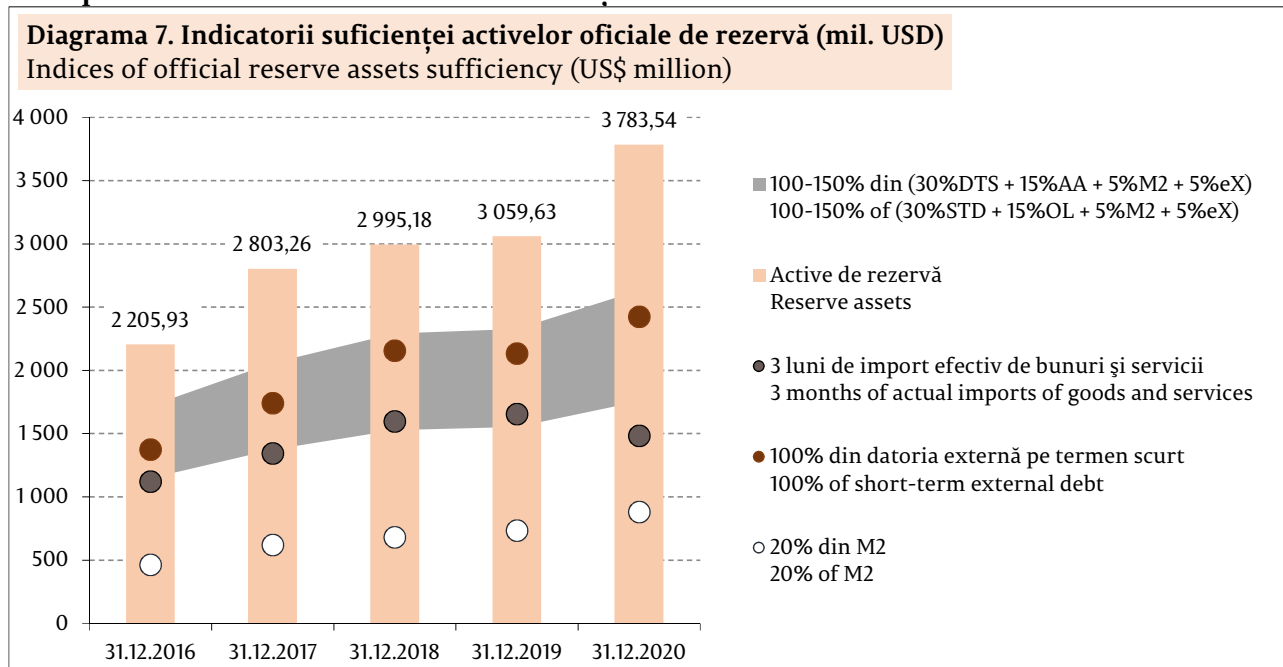
Evoluția poziției *pasivelor* externe a fost determinată de articolul *alte investiții*, în special, de creșterea soldului *împrumuturilor* externe. Soldul pasivelor sub formă de *împrumuturi* (cu excepția celor intragrup) a crescut cu 19,6 la sută față de 31.12.2019 și a constituit 4 121,69 mil. USD, ceea ce reprezintă 36,5 la sută din totalul angajamentelor externe.

Poziția datoriei sub formă de *credite comerciale și avansuri* primite s-a majorat cu 16,5 la sută față de sfârșitul anului 2019 și a însumat 1 986,34 mil. USD, ceea ce reprezintă 17,6 la sută din totalul pasivelor externe.

Poziția angajamentelor sub formă de *investiții directe* a rămas practic neschimbată (+0,2 la sută) de la începutul anului și a totalizat 4 747,79 mil. USD, reprezentând 42,1 la sută din totalul pasivelor externe. Soldul investițiilor directe în capitalul propriu ce le-a revenit investitorilor din țările UE-27 a constituit 82,9 la sută din capitalul propriu acumulat total, soldul

investițiilor directe în capitalul propriu din țările CSI – 4,2 la sută din total, cel al investițiilor din alte țări – 12,9 la sută din total.

La 31.12.2020 poziția activelor oficiale de rezervă s-a majorat, comparativ cu 31.12.2019, și corespundea tuturor criteriilor de suficiență.

Notă: DTS – datoria pe termen scurt (după scadența originală), AA – alte angajamente, M2 – masa monetară, eX – export de bunuri și servicii / Note: STD – short-term debt, OL – other liabilities, M2 – broad money, export-export of goods and services.

Criteriile se bazează pe recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", aprilie 2015

Criteria are based on the IMF recommendations specified in "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", April 2015:

<http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf>

Celelalte componente ale poziției activelor și pasivelor externe (investițiile de portofoliu, derivatele financiare, alte angajamente) nu au înregistrat schimbări semnificative.

3. Datoria externă brută – prezentare generală

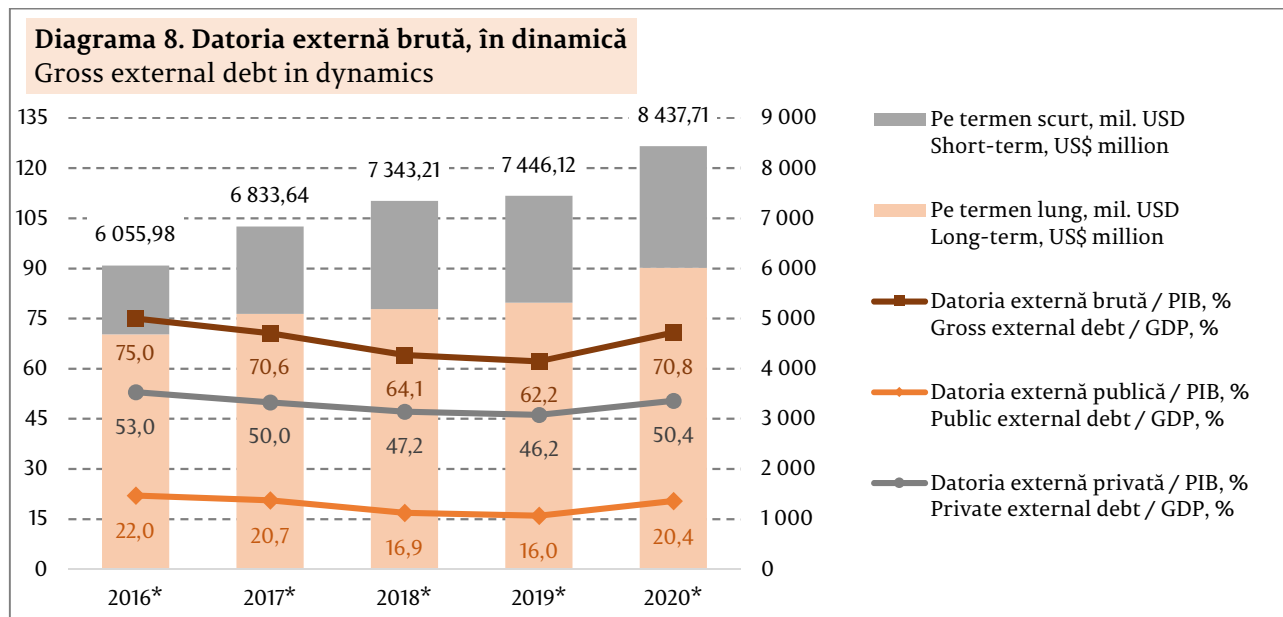
Gross external debt – overview

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut pe parcursul anului 2020 cu 13,3 la sută și a totalizat 8 437,71 mil. USD la 31.12.2020, ceea ce constituie 70,8 la sută raportat la PIB (+8,6 p.p. față de 31.12.2019) (diagrama 8, tabelul 3).

Datoria externă publică a reprezentat 28,8 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 430,44 mil. USD (+26,6 la sută de la începutul anului). *Datoria externă privată* s-a cifrat la 6 007,27 mil. USD, crescând cu 8,7 la sută față de 31.12.2019.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (71,2 la sută), care a constituit 6 011,64 mil. USD la 31.12.2020, în creștere cu 13,2 la sută față de începutul anului. *Datoria externă pe termen scurt* s-a majorat cu 13,7 la sută pe parcursul anului 2020 și a constituit 2 426,07 mil. USD la 31.12.2020.

Pe parcursul anului 2020, datoria externă brută a crescut, în principal, ca urmare a majorării angajamentelor pe termen lung.

* date revizuite / revised data

Tabelul 3. Indicatorii principali aferenți datoriei externe (MBP6)

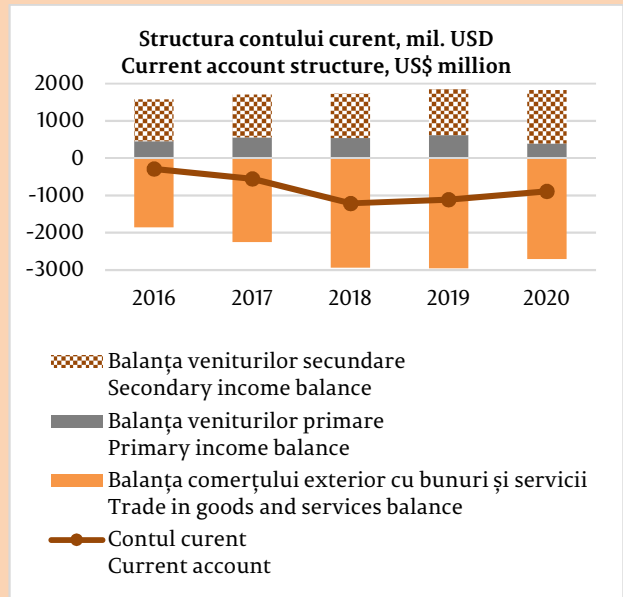
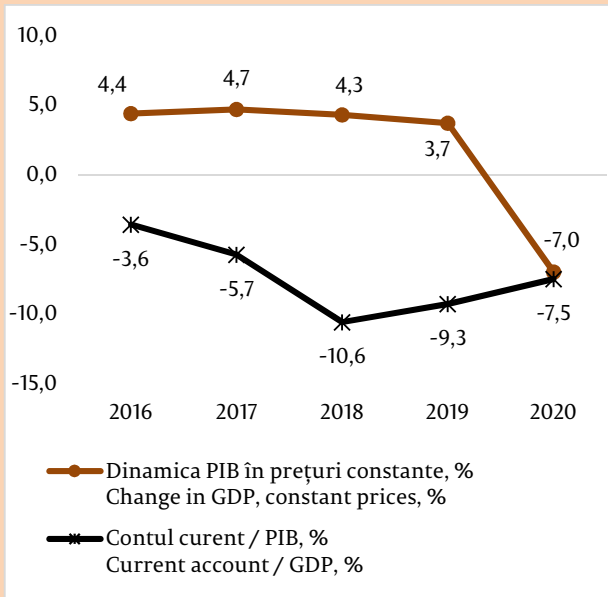
Main indicators of the external debt (BPM6)

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*	31.12.2020 / 31.12.2019
	mil. USD / US\$ million					%
Datoria externă brută Gross external debt	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71	113,3
Datoria externă publică Public external debt	1 779,36	1 999,64	1 938,90	1 919,20	2 430,44	126,6
Datoria externă privată Private external debt	4 276,62	4 834,00	5 404,31	5 526,92	6 007,27	108,7
Datoria externă pe termen scurt Short-term external debt	1 374,62	1 742,35	2 157,24	2 134,62	2 426,07	113,7
Datoria externă pe termen lung Long-term external debt	4 681,36	5 091,29	5 185,97	5 311,50	6 011,64	113,2
						p.p.
Pondere datorii externe publice în datoria externă brută Share of public external debt in gross external debt	29,4	29,3	26,4	25,8	28,8	3,0
Pondere datorii externe pe termen lung în datoria externă brută Share of long-term external debt in gross external debt	77,3	74,5	70,6	71,3	71,2	-0,1
Pondere creditorilor organizațiilor internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST Share of international organizations and foreign governments (creditors) in the external debt in the form of loans and SDR allocations	46,7	47,3	44,9	42,6	47,9	5,3
Rata medie anuală implicită a dobânzii la datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST Implicit yearly average interest rate on external debt (loans and SDR allocation)	1,7	1,7	3,0	1,9	1,6	-0,3
Rata reînnoirii finanțării (raportul dintre trageri noi și rambursări la împrumuturile pe termen lung) Roll-over rate, long-term debt (loans)	104	129	116	115	154	39
						ani / years
Scadența medie implicită a datoriei externe pe termen lung sub formă de împrumuturi (în câți ani va achitată datoria, dacă se vor păstra rambursările curente și nu vor fi trageri noi) Implicit average maturity of external long term debt (loans)	8,9	8,9	7,6	7,2	6,4	-0,8

Notă: p. p. - puncte procentuale / Note: p. p. - percentage points

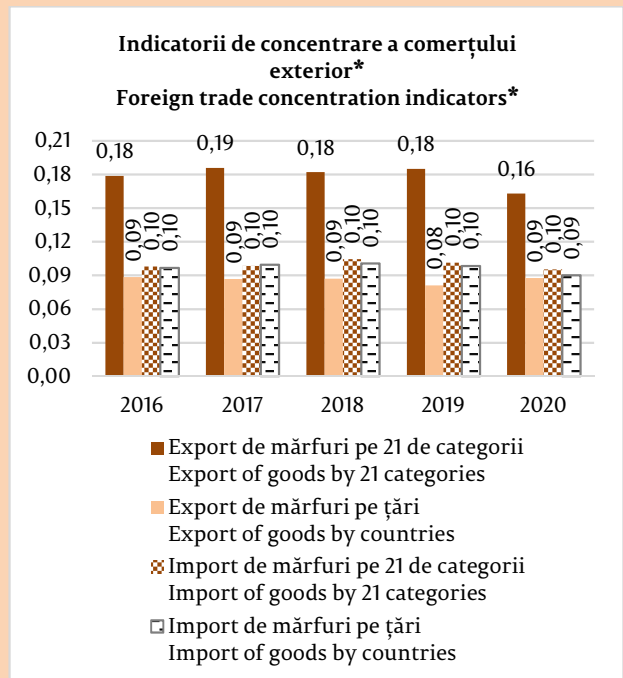
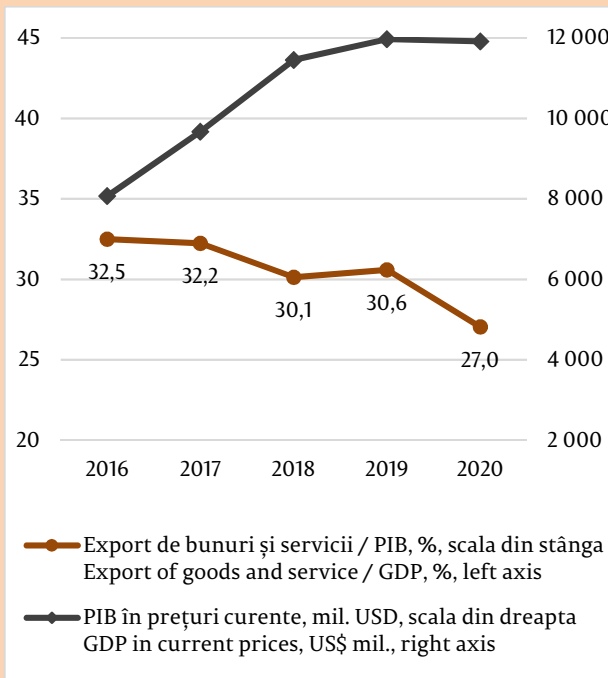
* date revizuite / revised data

Anexă: Aprecierea stării conturilor internaționale ale Republicii Moldova în dinamică

În anul 2020, balanța contului curent relativ la PIB s-a îmbunătățit comparativ cu 2019, dar din motive legate de situația pandemică și nu din cauza creșterii competitivității. Dinamica PIB-ului în termeni reali a fost negativă.

Sursa deficitului contului curent rămâne a fi tradițional deficitul comerțului exterior cu bunuri, ceea ce denotă faptul că în țară persistă problemele structurale legate de competitivitate.

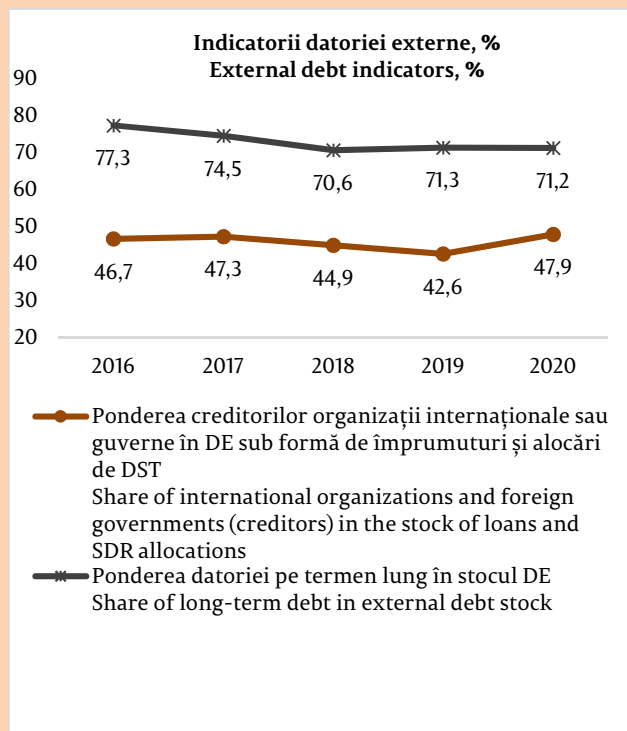

* Calculați ca indicele Herfindahl (suma pătratelor ponderilor componentelor în total)

Din cauza scăderii accentuate a exportului, raportul lui la PIB s-a diminuat și a constituit 27,0 la sută, în timp ce PIB în prețuri curente s-a stabilizat în proximitatea nivelului de 12 miliarde dolari SUA.

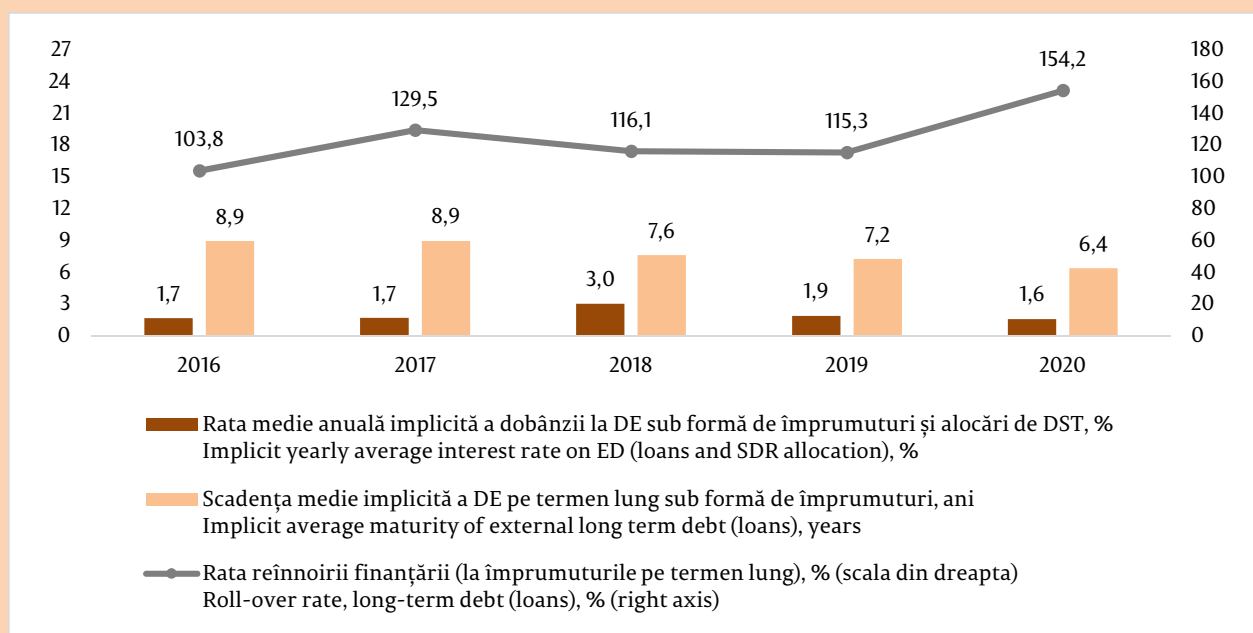
Starea contului curent este subminată de concentrarea excesivă a comerțului, la export tradițional predominând produsele agroalimentare. În dinamică se constată o anumită îmbunătățire a diversificării exportului pe categorii de bunuri, dar o înrăutățire din punctul de vedere al diversificării geografice.

Anexă: Aprecierea stării conturilor internaționale ale Republicii Moldova în dinamică

Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul împrumuturilor și alocărilor de DST contractate din exterior a crescut ca urmare a finanțării antipandemice acordate statului de organizații internaționale. Aceasta însă nu a condus la creșterea ponderii datoriei pe termen lung în datoria externă totală, din cauza majorării datoriei pe termen scurt a sectorului privat.

Ponderea investițiilor străine directe în stocul de pasive externe a întrerupt dinamica de creștere, înregistrată până în anul 2020, și a scăzut la 42,1 la sută. Ponderea activelor de rezervă în stocul de active financiare externe și-a continuat tendința ascendentă și a constituit 64,7 la sută la sfârșitul anului 2020.

Surse: BNM, BNS

4. Informație suplimentară la balanța de plăți

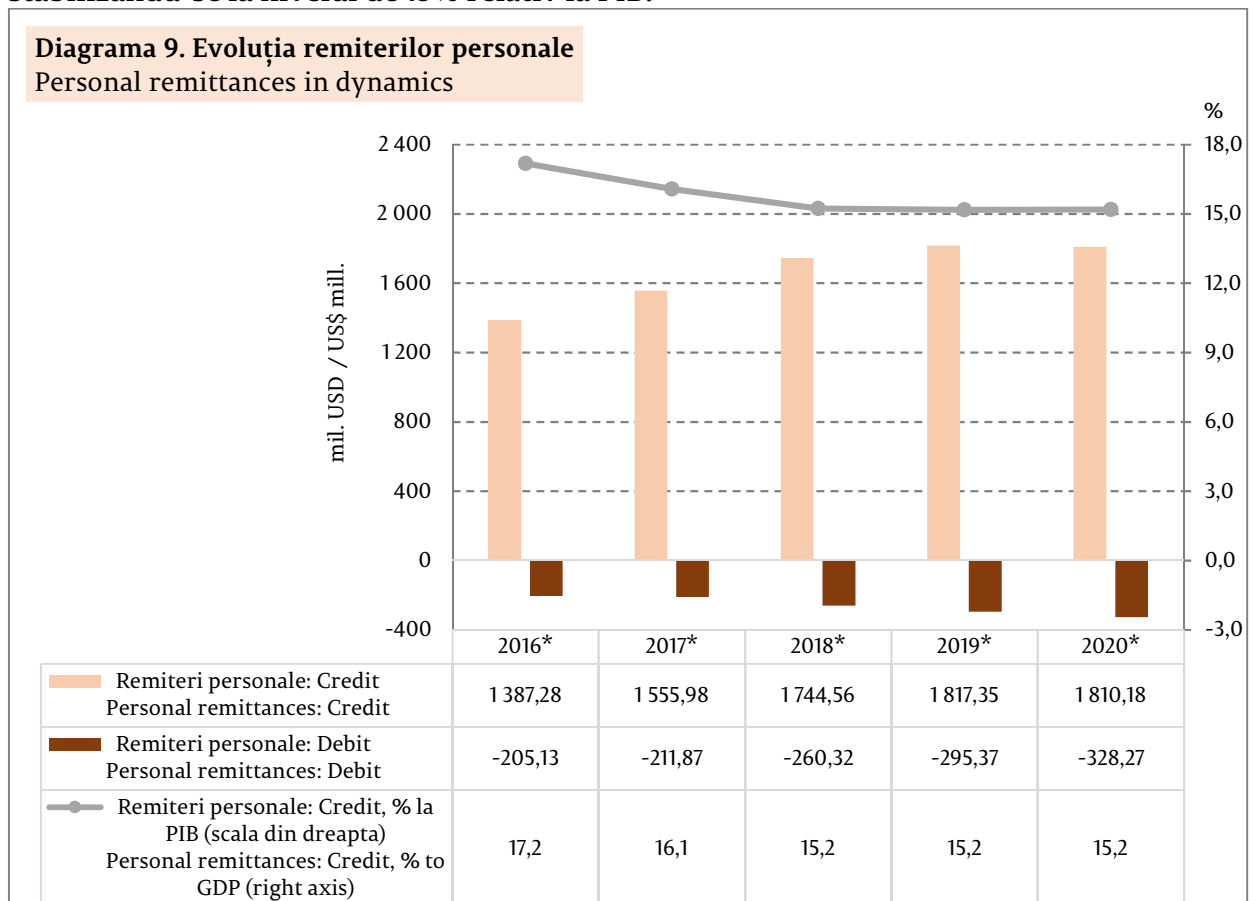
Additional information to the balance of payments

a) Remiterile personale

Remiterile personale¹ primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2020 au scăzut ușor comparativ cu 2019 (-0,4 la sută) și au constituit 1 810,18 mil. USD, ceea ce reprezintă 15,2 la sută relativ la PIB (la fel ca în anii 2018-2019). Scăderea intrărilor de remiteri cu 7,17 mil. USD a fost determinată de diminuarea intrărilor din CSI (cu 33,8 la sută față de anul 2019), atât din cauza restricționării călătoriilor lucrătorilor sezonieri, cât și din cauza deprecierei rublei rusești. În același timp, remiterile din UE și alte țări s-au majorat (+11,8 la sută și +14,3 la sută, respectiv).

Concomitent, plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 328,27 mil. USD, în creștere cu 11,1 la sută (diagrama 9).

În anul 2020, remiterile personale primite au rămas practic neschimbate față de anul 2019, stabilizându-se la nivelul de 15% relativ la PIB.

* date revizuite /revised data

¹ Remiterile personale reprezintă un articol suplimentar la balanța de plăți și reflectă valoarea remunerării nete a salariaților (excluzând cheltuielile lucrătorilor suportate în țara de prestare a muncii și unele taxe și impozite achitate de rezidenți peste hotare), a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice, indiferent de sursa de proveniență a acestora.

b) Statistica operațiunilor bancare internaționale – prezentare generală

Pe parcursul anului 2020, statistica tranzacțiilor bancare internaționale a reflectat majorarea, față de anul 2019, a volumului operațiunilor internaționale efectuate prin intermediul sistemului bancar național cu 20,0 la sută la încasări și cu 19,3 la sută la plăți.

Volumul tranzacțiilor cu țările UE-27 a fost în creștere cu 49,8 la sută la intrări, iar la ieșiri – cu 53,5 la sută; cu țările CSI – în creștere cu 0,5 la sută la intrări și cu 6,6 la sută la ieșiri, cu alte țări – în scădere cu 9,0 la sută la intrări și cu 13,0 la sută la ieșiri.

Structura valutară a tranzacțiilor reflectă în continuare prevalența celor în dolari SUA (59,1 la sută din totalul încasărilor și 58,9 la sută din totalul plăților), deși ele au înregistrat o evoluție negativă a ponderii față de anul 2019 de 13,9 p.p. la intrări și de 14,4 p.p. la ieșiri. Tranzacțiile bancare în euro au avut o pondere de 36,1 la sută din totalul intrărilor și 36,4 la sută din totalul ieșirilor, în creștere cu 16,0 p.p. la intrări și cu 16,3 p.p. la ieșiri.

Transferurile nete de mijloace bănești în favoarea persoanelor fizice efectuate în anul 2020 prin intermediul băncilor au constituit 1 486,74 mil. USD, în creștere cu 21,6 la sută comparativ cu anul 2019. Transferurile au provenit, în mare parte, din țările UE-27 (47,0 la sută), urmate de alte țări (38,0 la sută) și din țările CSI (15,0 la sută). Pe parcursul anului 2020, transferurile au fost, preponderent, în euro (62,1 la sută), urmate de transferurile în dolari SUA (35,8 la sută) și în ruble rusești (2,1 la sută).

c) Ancheta coordonată a investițiilor directe (CDIS)

Conform datelor CDIS, la sfârșitul anului 2020, stocul total al investițiilor directe în economia națională a scăzut cu 2,8 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2019, constituind 4 148,42 mil. USD. Din această sumă, capitalului propriu i-a revenit o pondere de 67,8 la sută (2 812,71 mil. USD, -0,6 la sută față de sfârșitul anului 2019). Instrumentelor de natura datoriei le-a revenit 32,2 la sută (1 335,71 mil. USD, -7,1 la sută).

Investitorilor din UE le-au revenit 67,5 la sută (sau 2 799,59 mil. USD, -1,4 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2019) din stocul total de investiții directe în economia națională (inclusiv capitalul propriu și instrumentele de datorie), investitorilor din CSI – 20,9 la sută (866,04 mil. USD, -6,2 la sută), iar celor din alte țări – 11,6 la sută (482,79 mil. USD, -4,5 la sută). Din perspectiva distribuției stocului de investiții directe în economia națională pe țări (țara investitorului nemijlocit), cea mai mare pondere de 19,8 la sută din stocul total i-a revenit Rusiei, urmată de Cipru cu 17,3 la sută, Olanda cu 10,0 la sută și România cu 9,2 la sută.

Conform distribuției stocului de investiții directe în economia națională (capitalul propriu și datoriile) după principalele activități economice, la sfârșitul anului 2020, activităților financiare și de asigurări le-a revenit 21,0 la sută din stocul total, producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 20,6 la sută, industriei prelucrătoare – 20,5 la sută, iar comerțului cu ridicata și amănuntul – 17,4 la sută.

IV. Balanța de plăți a Republicii Moldova în anul 2020

Balance of payments of the Republic of Moldova in 2020

1. Contul curent

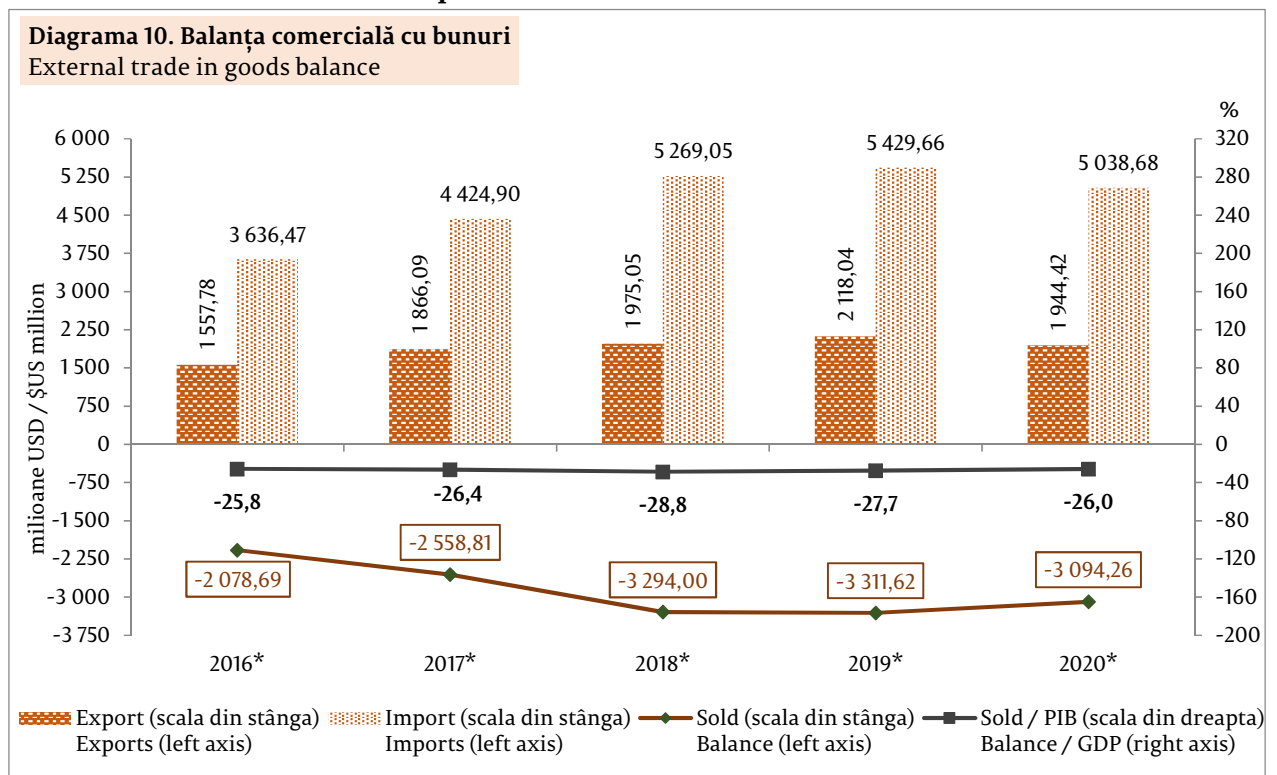
Current account

1.1. Balanța bunurilor (FOB-FOB)

Goods balance (FOB-FOB)

În anul 2020, deficitul balanței comerciale a scăzut cu 6,6 la sută față de anul 2019 și a constituit 3 094,26 mil. USD sau 26,0 la sută relativ la PIB. Deși exporturile de bunuri s-au micșorat cu 173,62 mil. USD comparativ cu anul 2019, importurile au avut o scădere mai semnificativă – cu 390,98 mil. USD (diagrama 10, tabelul 4).

În anul 2020, deficitul comerțului cu bunuri s-a micșorat comparativ cu anul 2019 ca urmare a scăderii mai mari a valorii importurilor de bunuri.

* date revizuite / revised data

Volumul comerțului exterior cu bunuri (FOB-FOB) s-a micșorat cu 7,5 la sută față de cel consemnat în anul 2019 și a totalizat 6 983,10 mil. USD.

Valoarea bunurilor expediate peste hotare după prelucrare² pe teritoriul Republicii Moldova a constituit 556,38 mil. USD, în scădere cu 18,3 la sută comparativ cu anul 2019.

² Acestea nu se includ în statistica exportului de bunuri din balanța de plăți, deoarece nu are loc schimbul dreptului de proprietate, iar valoarea serviciilor de prelucrare a bunurilor se reflectă la servicii.

Tabelul 4. Indicatorii comerțului exterior cu bunuri

External trade in goods indices

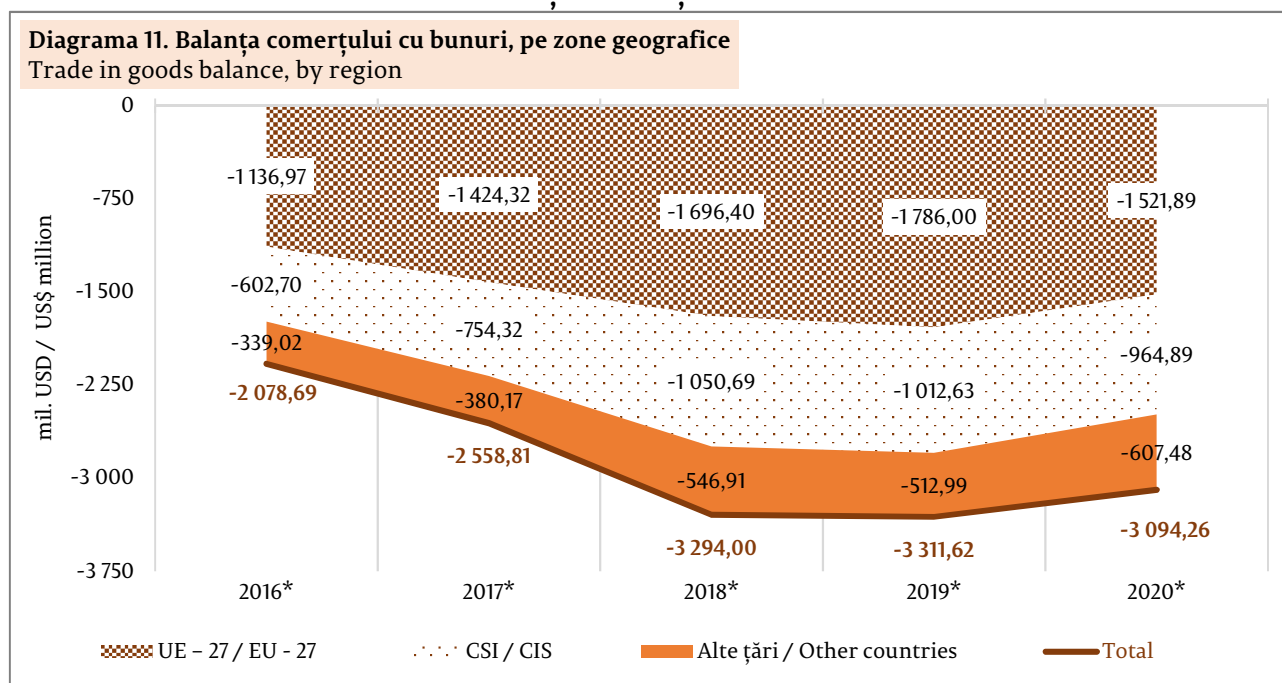
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020/2019
	% la PIB / % to GDP					p.p.
Export / Exports	19,3	19,3	17,2	17,7	16,3	-1,4
<i>din care: reexport</i> <i>of which: reexport</i>	3,1	2,9	2,3	2,3	1,6	-0,7
Import / Imports	45,1	45,7	46,0	45,4	42,3	-3,1
Balanța comercială Trade balance	-25,8	-26,4	-28,8	-27,7	-26,0	-1,7
Gradul de acoperire a importului cu exporturi Exports to imports ratio	42,8	42,2	37,5	39,0	38,6	-0,4

Notă: p. p. – puncte procentuale / Note: p. p. – percentage points

*date revizuite / revised data

Din punct de vedere geografic, în anul 2020, deficitul comerțului exterior cu bunuri conform balanței de plăți s-a micșorat cu 14,8 la sută cu țările Uniunii Europene (UE-27) și cu 4,7 la sută cu țările CSI, iar cel cu alte țări a crescut cu 18,4 la sută față de anul 2019 (diagrama 11).

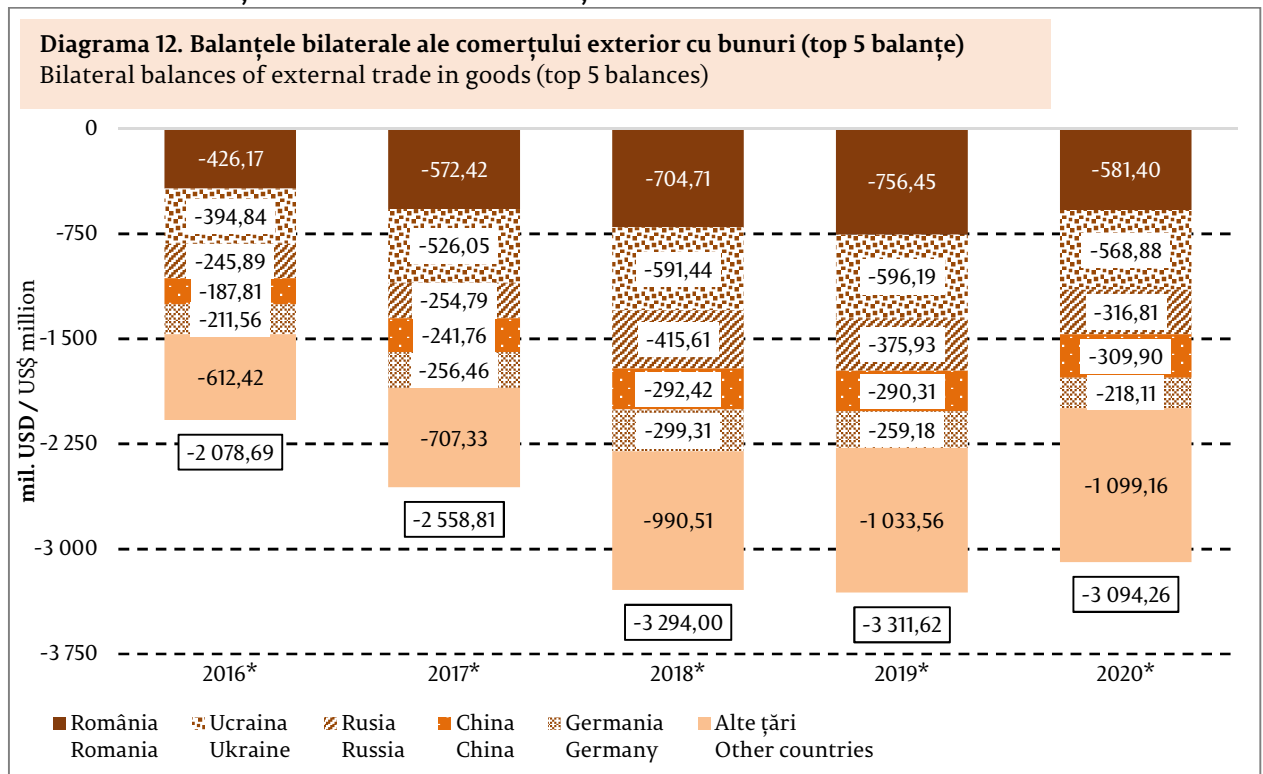
Din punct de vedere geografic, micșorarea deficitului comerțului exterior cu bunuri în anul 2020 s-a datorat scăderii deficitelor cu țările UE și CSI.

*date revizuite / revised data

În clasamentul deficitului comerțului exterior cu bunuri pe țări, pe principalele poziții se află: România, deficitul cu ea constituind 581,40 mil. USD (în scădere cu 23,1 la sută față de anul 2019), Ucraina – 568,88 mil. USD (-4,6 la sută), Rusia – 316,81 mil. USD (-15,7 la sută), China – 309,90 mil. USD (+6,7 la sută), Germania – 218,11 mil. USD (-15,8 la sută) (diagrama 12).

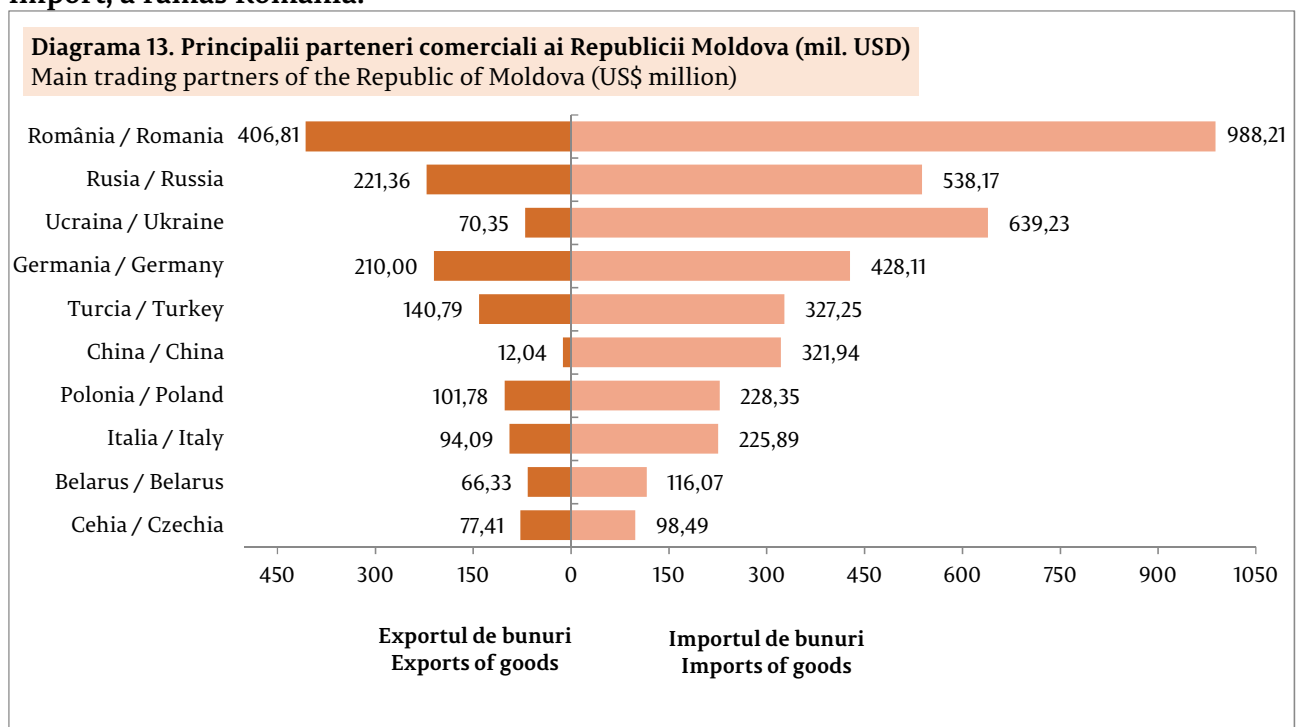
Cel mai mare deficit în comerțul exterior cu bunuri, în anul 2020, a fost înregistrat cu România, având și cea mai mare contribuție la scăderea deficitului comercial total.

*date revizuite / revised data

Principalele țări-partenere ale Republicii Moldova în comerțul cu bunuri în anul 2020 sunt indicate în diagrama 13.

În anul 2020, principalul partener comercial al Republicii Moldova, atât la export, cât și la import, a rămas România.

Distribuția geografică și structura exportului de bunuri

a) Distribuția geografică a exportului de bunuri

În anul 2020, valoarea **exporturilor de bunuri** s-a micșorat cu 8,2 la sută comparativ cu anul 2019 (diagrama 14, anexa 5). Această dinamică a fost cauzată de scăderea valorii exportului de bunuri cu toate zonele.

Exportul de bunuri către *alte țări* a înregistrat o scădere cu 18,3 la sută față de anul 2019.

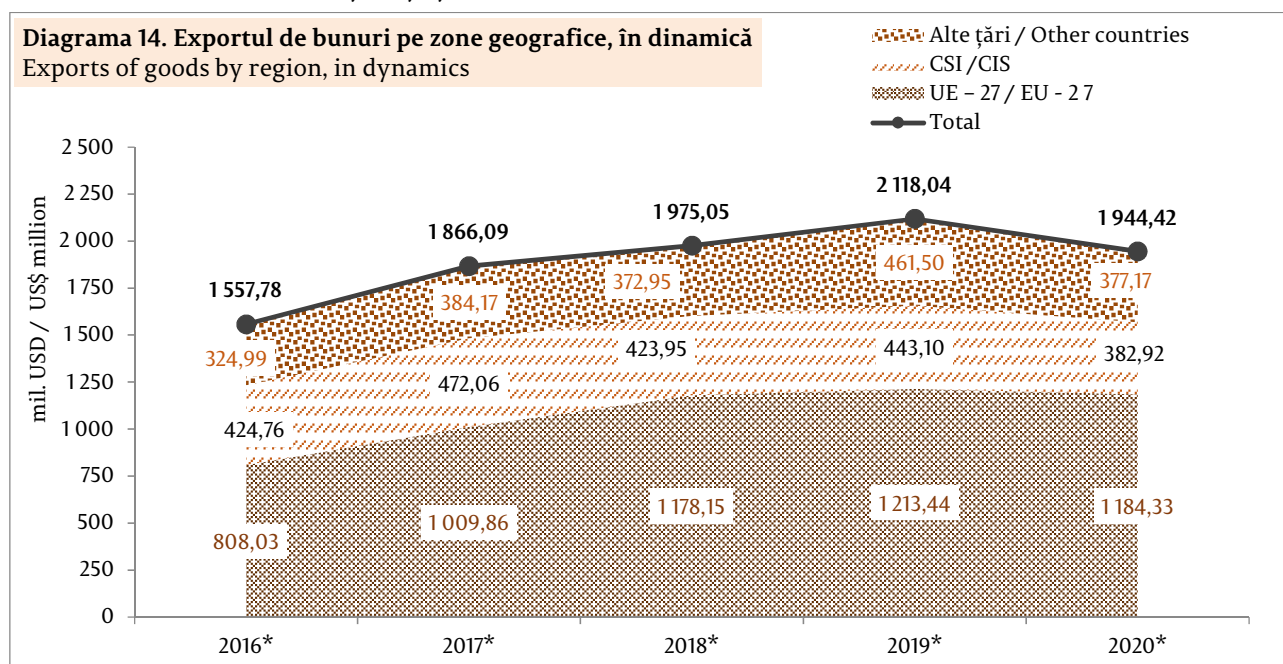
Astfel, s-a micșorat exportul către Elveția cu 28,0 la sută, Siria – de 4,2 ori, Malaezia – de 4,5 ori. În același timp, a crescut exportul de bunuri către Etiopia de 4,7 ori, Iordania – de 63,4 ori (sau până la 3,17 mil. USD, față de 0,05 mil. USD în 2019).

Exportul destinat țărilor *CSI* a scăzut cu 13,6 la sută comparativ cu anul 2019. Această dinamică a fost determinată de micșorarea livrărilor către Rusia cu 13,4 la sută, Belarus – cu 18,4 la sută, Ucraina – cu 13,4 la sută, în timp ce livrările către Kazahstan s-au majorat cu 38,5 la sută în raport cu anul 2019.

În anul 2020, exportul orientat către *Uniunea Europeană* a înregistrat o scădere de 2,4 la sută față de anul 2019, care a fost determinată de micșorarea livrărilor către Italia cu 19,5 la sută, Germania – cu 7,7 la sută, Grecia – cu 31,4 la sută. În același timp, s-au majorat exporturile de bunuri către Cehia cu 26,6 la sută, Ungaria – cu 46,7 la sută, România – cu 2,3 la sută comparativ cu anul 2019.

Ponderele bunurilor livrate pe piața *Uniunii Europene* a fost de 60,9 la sută din totalul exporturilor de bunuri (+3,6 p.p. față de anul 2019), pe piața *CSI* – 19,7 la sută (-1,2 p.p.), iar *altor țări* le-a revenit 19,4 la sută (-2,4 p.p.).

În anul 2020, exportul de bunuri s-a diminuat ca urmare a micșorării livrărilor către toate zonele, în special în alte țări și țările CSI.

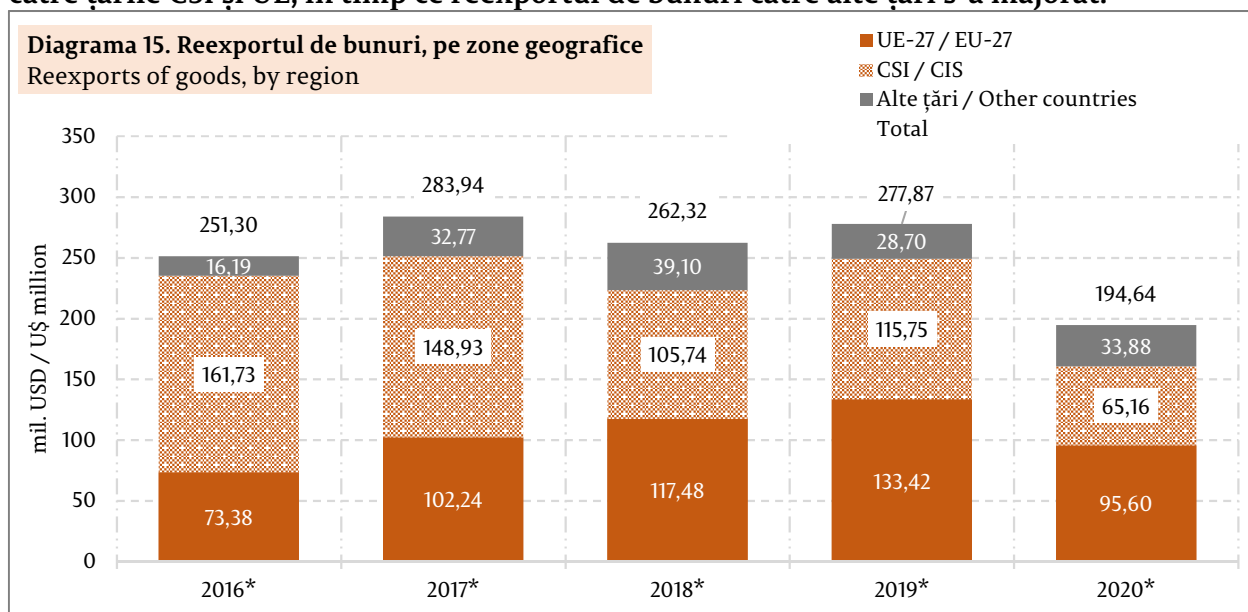

* date revizuite / revised data

În anul 2020, **reexportul de bunuri** (fără bunurile după/pentru prelucrare și fără vânzările magazinelor duty-free) a constituit 194,64 mil. USD, fiind în descreștere cu 30,0 la sută comparativ cu anul 2019. Această evoluție a fost determinată de scăderea reexportului către țările CSI cu 43,7 la sută și țările UE-27 cu 28,3 la sută, în timp ce reexportul de bunuri către *alte țări* a crescut cu 18,0 la sută față de anul 2019.

Ponderea reexporturilor pe piața Uniunii Europene a fost de 49,1 la sută din total (+1,1 p.p. față de anul 2019), pe piața CSI – 33,5 la sută (-8,2 p.p.), iar altor țări le-a revenit 17,4 la sută din totalul bunurilor reexportate (+7,1 p.p.) (diagrama 15).

Valoarea reexportului de bunuri s-a micșorat în anul 2020, din cauza scăderii reexportului către țările CSI și UE, în timp ce reexportul de bunuri către alte țări s-a majorat.

* date revizuite / revised data

b) Structura exportului de bunuri pe categorii

Din punctul de vedere al structurii pe categorii de bunuri, scăderea exporturilor în anul 2020 s-a datorat categoriei *produse agroalimentare*, care a avut cea mai semnificativă contribuție negativă (-4,8 p.p.) la modificarea totală a exportului de bunuri (tabelul 5). Exportul acestora a scăzut cu 8,7 la sută (-101,43 mil. USD) comparativ cu anul 2019 și a constituit 1 069,65 mil. USD. Ponderea acestor produse a constituit 55,0 la sută din exportul total (diagrama 16).

De asemenea, s-a micșorat și exportul de *produse ale industriei chimice* – cu 33,2 la sută, având o pondere de 3,9 la sută din total. Exportul de *mașini și aparate* a scăzut 9,8 la sută și a constituit 14,6 la sută din total, exportul de *materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* s-a micșorat cu 18,6 la sută, având o pondere de 2,0 la sută din total; exportul de *produse minerale* s-a diminuat cu 11,0 la sută și a avut o pondere de 3,6 la sută din total, exportul de *articole și părți de mobilier* s-a micșorat cu 2,3 la sută comparativ cu anul 2019 și a constituit 6,7 la sută din totalul bunurilor exportate.

În același timp, exportul de *metale comune și articole din acestea* s-a majorat cu 31,0 la sută față de anul 2019 și a avut o pondere de 2,5 la sută din total. Exportul de *materiale textile și articole din acestea* a crescut cu 14,8 la sută și a constituit 3,5 la sută din total, exportul de *articole din*

piatră, ceramică, sticlă s-a majorat cu 6,8 la sută comparativ cu anul 2019 și a înregistrat o pondere de 3,1 la sută din total.

Tabelul 5. Gradul de influență a principalelor categorii de bunuri asupra modificării totale a exportului de bunuri (puncte procentuale)

Contribution of main categories of goods to the total change in exports of goods (percentage points)

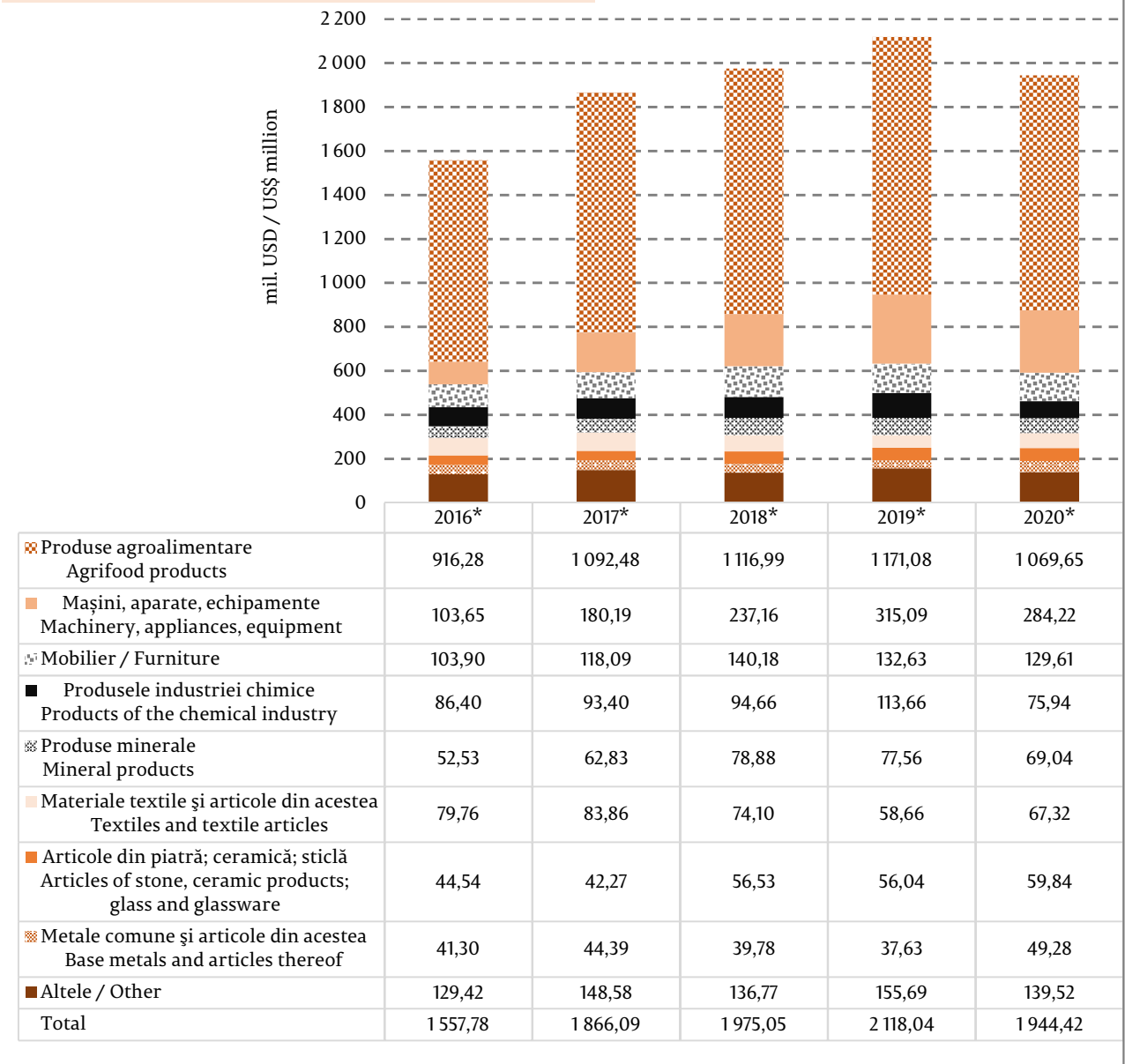
	2017*	2018*	2019*	2020*
Produse agroalimentare Agrifood products	11,3	1,3	2,7	-4,8
Mașini, aparate, echipamente Machinery, appliances, equipment	4,9	3,1	3,9	-1,5
Mobilier / Furniture	0,9	1,2	-0,4	-0,1
Produsele industriei chimice Products of the chemical industry	0,4	0,1	1,0	-1,8
Produse minerale Mineral products	0,7	0,9	-0,1	-0,4
Materiale textile și articole din acestea Textiles and textile articles	0,3	-0,5	-0,8	0,4
Articole din piatră; ceramică; sticlă Articles of stone, ceramic products; glass and glassware	-0,1	0,8	0,0	0,2
Metale comune și articole din acestea Base metals and articles thereof	0,2	-0,2	-0,1	0,6
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea Plastics, rubber and articles thereof	-0,1	0,4	0,4	-0,4
Altele / Other	1,3	-1,3	0,6	-0,4
Total	19,8	5,8	7,2	-8,2

* date revizuite / revised data

Exportul de produse agroalimentare a înregistrat, în anul 2020, cea mai semnificativă contribuție negativă la modificarea exportului total de bunuri, în timp ce exporturile de metale comune și materiale textile au avut o contribuție pozitivă.

Diagrama 16. Exportul de bunuri, pe principalele categorii

Exports of goods, by main categories

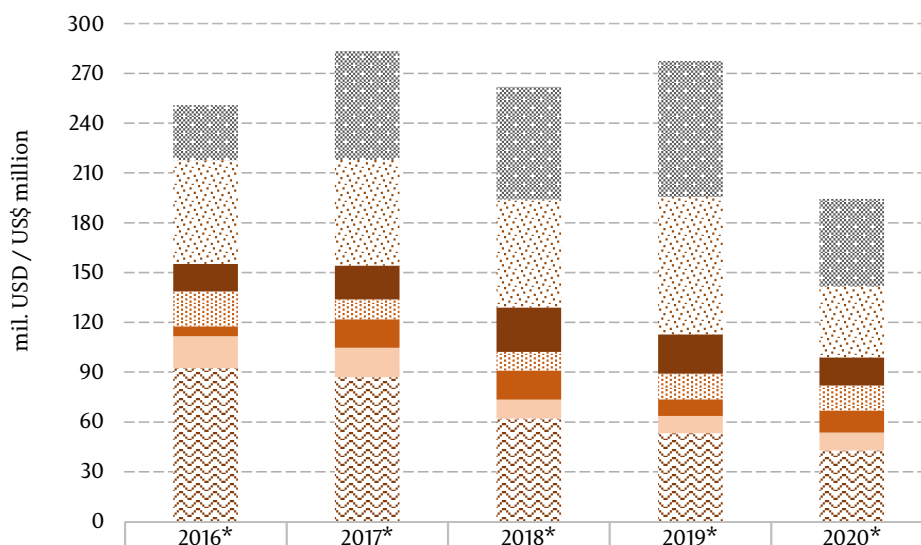

* date revizuite / revised data

Din punctul de vedere al structurii reexportului pe categorii de bunuri, micșorarea acestuia a fost determinată de categoria *produsele industriei chimice și mașini, aparate, echipamente*, al căror reexport a scăzut cu 48,5 la sută și, respectiv, cu 35,4 la sută în raport cu anul 2019. Concomitent, reexportul de *produse minerale* s-a majorat cu 31,2 la sută comparativ cu anul 2019 (diagrama 17, anexa 9).

Principalele categorii de bunuri care au determinat micșorarea reexportului, în anul 2020, au fost *produsele industriei chimice și mașini, aparate, echipamente*.

Diagrama 17. Reexportul de bunuri, pe principalele categorii
Reexports of goods, by main categories

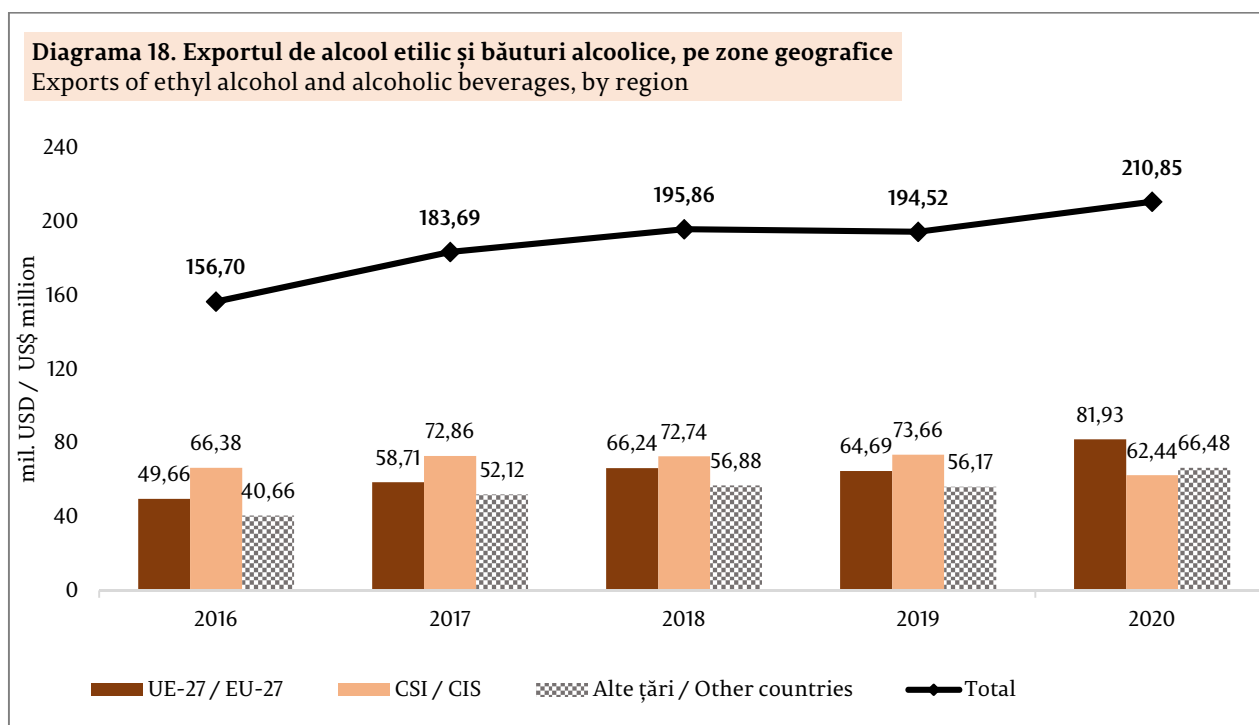
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Mașini, aparate, echipamente Machinery, appliances, equipment	33,34	65,67	68,15	82,00	52,95
Produsele industriei chimice Products of the chemical industry	62,57	63,90	64,96	82,97	42,76
Produse agroalimentare Agrifood products	16,64	20,43	26,98	23,82	17,03
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea Plastics, rubber and articles thereof	21,12	11,90	11,24	15,33	15,06
Produse minerale Mineral products	5,94	17,31	17,59	10,10	13,25
Vehicule și echipamente de transport Vehicles and transport equipment	19,17	17,75	11,36	10,40	10,86
Altele / Other	92,52	86,98	62,04	53,25	42,73
Total	251,30	283,94	262,32	277,87	194,64

* date revizuite / revised data

În anul 2020, valoarea **exportului de alcool etilic și băuturi alcoolice** a totalizat 210,85 mil.USD, fiind cu 8,4 la sută mai mare față de anul 2019 (diagrama 18). Astfel, a crescut exportul către țările UE-27 (+26,7 la sută) și *alte țări* (+18,4 la sută), în special s-au majorat livrările către Turcia cu 9,38 mil. USD, România – cu 6,58 mil. USD, Spania – cu 3,20 mil. USD. Această creștere a fost atenuată de micșorarea livrărilor către China cu 3,56 mil. USD, Georgia – cu 1,44 mil. USD.

În același timp, au scăzut exporturile către țările CSI cu 15,2 la sută, principala cauză fiind micșorarea exportului către Rusia cu 7,22 mil. USD, Belarus – cu 3,91 mil. USD, Armenia – cu 1,98 mil. USD. Concomitent, s-au majorat livrările către Kazahstan cu 1,08 mil. USD, Ucraina – cu 0,81 mil. USD (tabelul 22 din Secțiunea statistică).

Majorarea exportului de alcool etilic și băuturi alcoolice, în anul 2020, s-a datorat creșterii livrărilor către țările Uniunii Europene și alte țări, în timp ce exportul către țările CSI s-a diminuat.

Distribuția geografică și structura importului de bunuri

a) Distribuția geografică a importului de bunuri

Valoarea **importurilor de bunuri**, în anul 2020, a scăzut cu 7,2 la sută comparativ cu anul 2019. Această dinamică a fost determinată de micșorarea importurilor de bunuri din țările UE-27 și CSI, în timp ce importul din *alte țări* s-a majorat (diagrama 19).

Astfel, importul de bunuri din *țările UE* s-a diminuat cu 9,8 la sută comparativ cu anul 2019, în special, datorită scăderii importurilor din România cu 14,4 la sută, Germania – cu 12,1 la sută, Italia – cu 18,3 la sută. În același timp, au crescut importurile din Polonia cu 6,8 la sută, Bulgaria – cu 13,7 la sută, Grecia – cu 29,9 la sută față de anul 2019.

Importurile din *țările CSI*, de asemenea, au scăzut cu 7,4 la sută față de anul 2019. Această dinamică a fost determinată de micșorarea importurilor din Rusia cu 14,8 la sută, Ucraina – cu 5,6 la sută, Belarus – cu 14,1 la sută, în timp ce importul din Kazahstan a crescut de 26,5 ori (sau până la 44,71 mil. USD, față de 1,69 mil. USD în anul 2019).

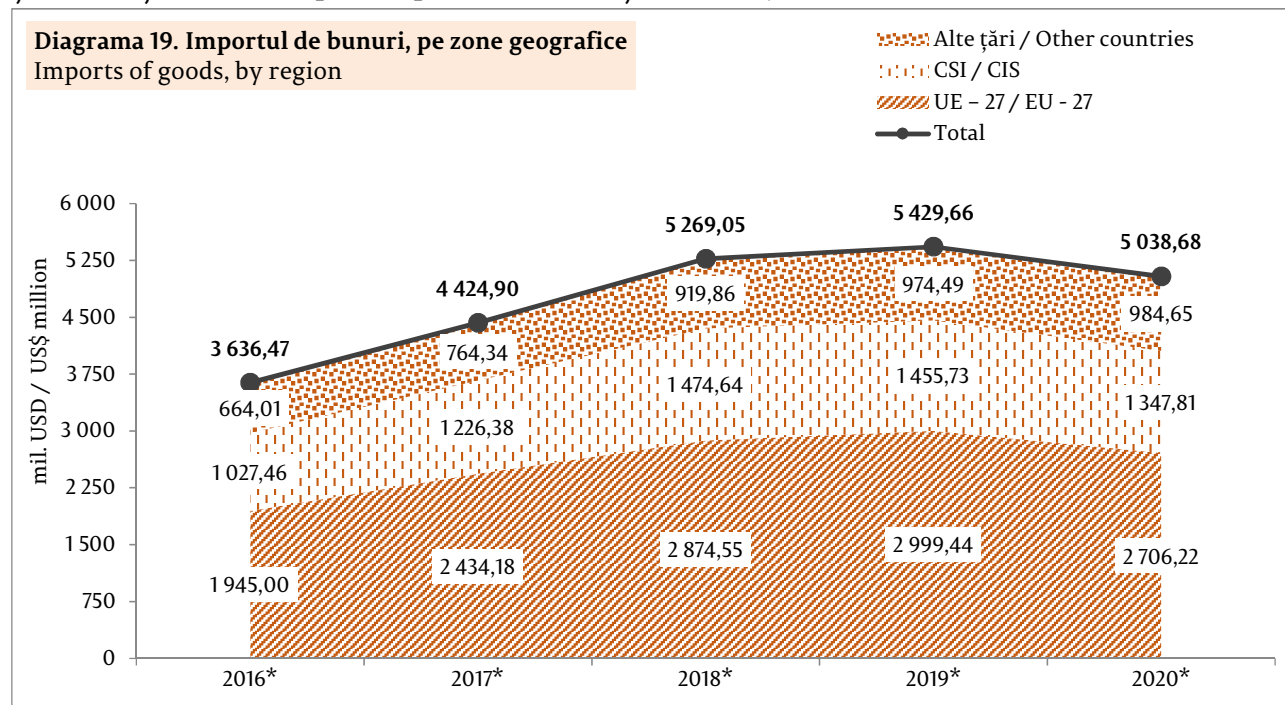
Concomitent, au crescut importurile din *alte țări* cu 1,0 la sută față de anul 2019. Importul de bunuri din China s-a majorat cu 5,1 la sută, Serbia – cu 51,0 la sută, India – cu 21,4 la sută. Această creștere a fost diminuată de micșorarea importurilor din Marea Britanie cu 39,6 la sută, Turcia – cu 1,5 la sută, Taiwan – cu 27,2 la sută comparativ cu anul 2019.

În structura geografică a importurilor de bunuri ponderea majoritară a revenit Uniunii Europene – 53,7 la sută (-1,5 p.p.). Importurile din țările CSI au reprezentat 26,7 la sută din

totalul bunurilor importate (-0,1 p.p.), iar altor țări le-a revenit o pondere de 19,6 la sută (+1,6 p.p.).

În anul 2020, valoarea importurilor de bunuri a scăzut din cauza micșorării importurilor din țările UE și CSI, în timp ce importul din alte țări s-a majorat.

* date revizuite / revised data

b) Structura importului de bunuri

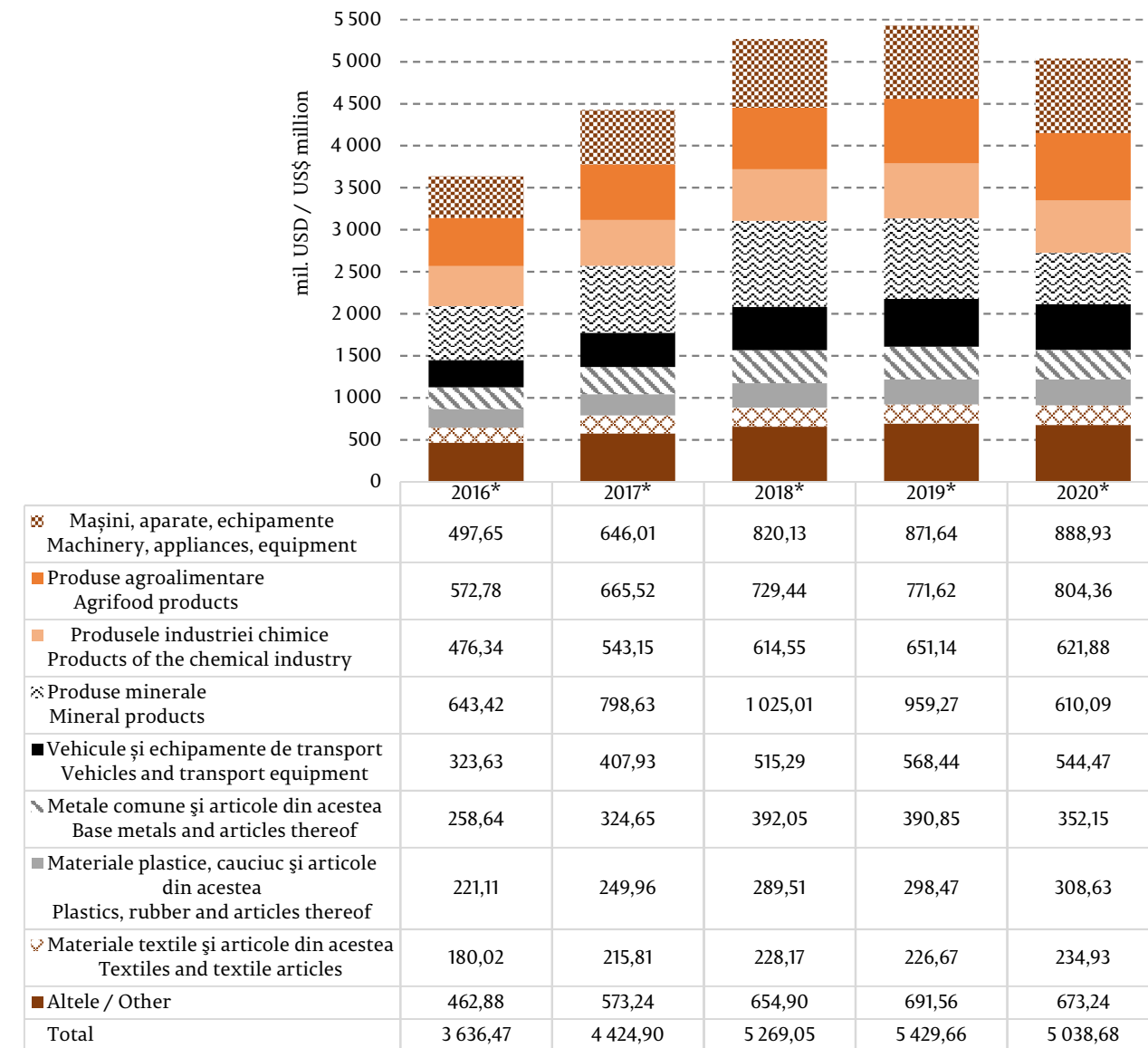
Conform structurii importurilor pe categorii de bunuri, în anul 2020, diminuarea cea mai semnificativă a aparținut importului de *produse minerale* – cu 36,4 la sută (-349,18 mil. USD), având o contribuție negativă de 6,4 p.p. la modificarea totală a importului de bunuri. Ponderea acestora a constituit 12,1 la sută din total, fiind în scădere cu 5,6 p.p. comparativ cu anul 2019 (diagrama 20, anexa 8) (tabelul 6).

Concomitent, s-a micșorat și importul de *metale comune și articole din acestea* cu 9,9 la sută și a constituit 7,0 la sută din total; importul de *produse ale industriei chimice* a scăzut cu 4,5 la sută, având o pondere de 12,3 la sută din total; importul de *vehicule și echipamente de transport* s-a diminuat cu 4,2 la sută și a avut o pondere de 10,8 la sută din totalul bunurilor importate.

În același timp, importul de *produse agroalimentare* a crescut cu 4,2 la sută față de anul 2019 și a constituit 16,0 la sută din total. Importul de *mașini, aparate, echipamente* a înregistrat o creștere de 2,0 la sută, deținând cea mai mare pondere de 17,6 la sută din total; importul de *materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* s-a majorat cu 3,4 la sută, revenindu-i o pondere de 6,1 la sută din total, iar importul de *materiale textile și articole din acestea* a crescut cu 3,6 la sută față de anul 2019 și a constituit 4,7 la sută din totalul bunurilor importate.

În anul 2020, importul de *produse minerale* a avut cea mai semnificativă contribuție la scăderea importului total de bunuri, în același timp importul de produse agroalimentare s-a majorat.

Diagrama 20. Import de bunuri, pe principalele categorii
Imports of goods, by main categories

* date revizuite / revised data

Tabelul 6. Gradul de influență a principalelor categorii de bunuri asupra modificării totale a importului de bunuri (puncte procentuale)

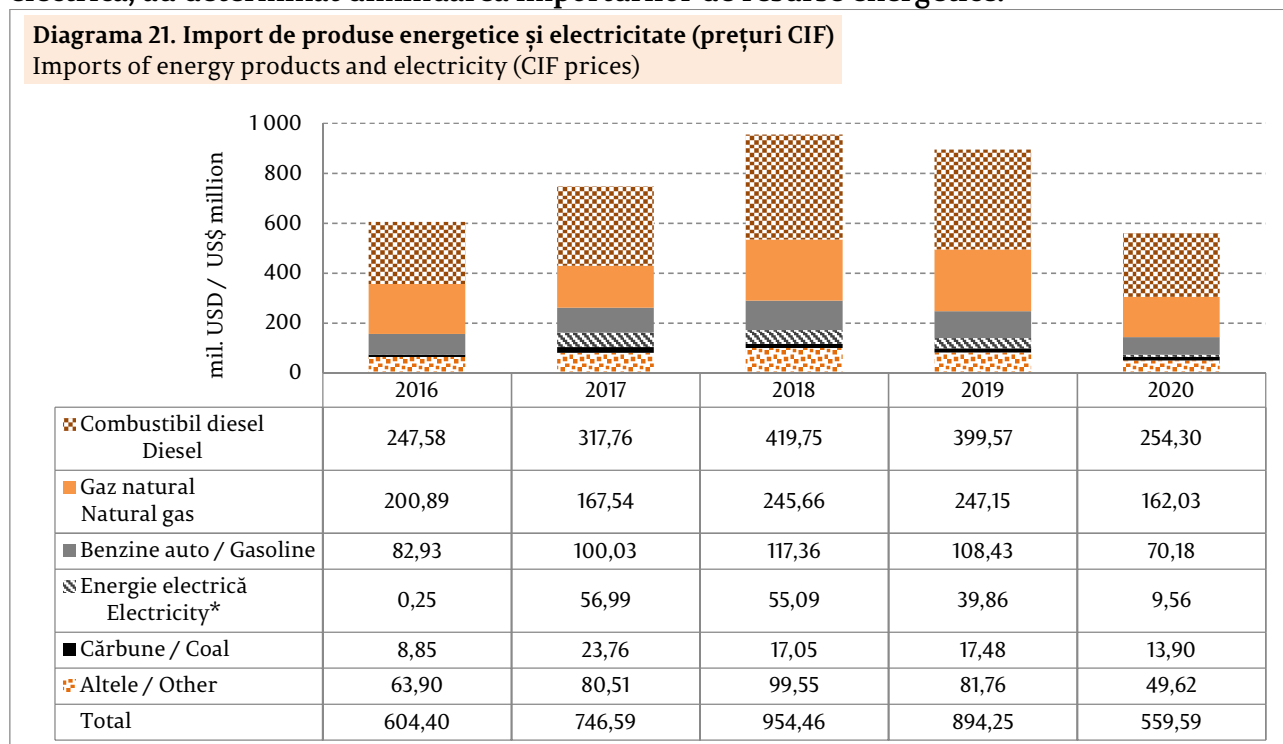
Contribution of main categories of goods to the total change in imports of goods (percentage points)

	2017*	2018*	2019*	2020*
Mașini, aparate, echipamente Machinery, appliances, equipment	4,1	3,9	1,0	0,3
Produse agroalimentare Agrifood products	2,6	1,4	0,8	0,6
Produsele industriei chimice Products of the chemical industry	1,8	1,6	0,7	-0,5
Produse minerale Mineral products	4,3	5,1	-1,2	-6,4
Vehicule și echipamente de transport Vehicles and transport equipment	2,3	2,4	1,0	-0,4
Metale comune și articole din acestea Base metals and articles thereof	1,8	1,5	0,0	-0,7
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea Plastics, rubber and articles thereof	0,8	0,9	0,2	0,2
Materiale textile și articole din acestea Textiles and textile articles	1,0	0,3	0,0	0,2
Altele / Other	3,0	2,0	0,5	-0,5
Total	21,7	19,1	3,0	-7,2

* date revizuite / revised data

Importul de *produse energetice și electricitate*, în anul 2020, a constituit 559,59 mil. USD, fiind cu 37,4 la sută mai mic față de anul 2019, evoluție determinată atât de scăderea prețurilor la combustibili, cât și de scăderea volumelor fizice ale unor produse importate, în special de energie electrică. Importul de combustibil diesel a scăzut cu 36,4 la sută, de gaz natural în stare gazoasă – cu 34,4 la sută, de benzine auto – cu 35,3 la sută, de cărbune – cu 20,5 la sută, iar importul de energie electrică s-a micșorat de 4,2 ori comparativ cu anul 2019 (diagrama 21).

Scăderea prețurilor la combustibili și micșorarea volumelor fizice, în special, de energie electrică, au determinat diminuarea importurilor de resurse energetice.

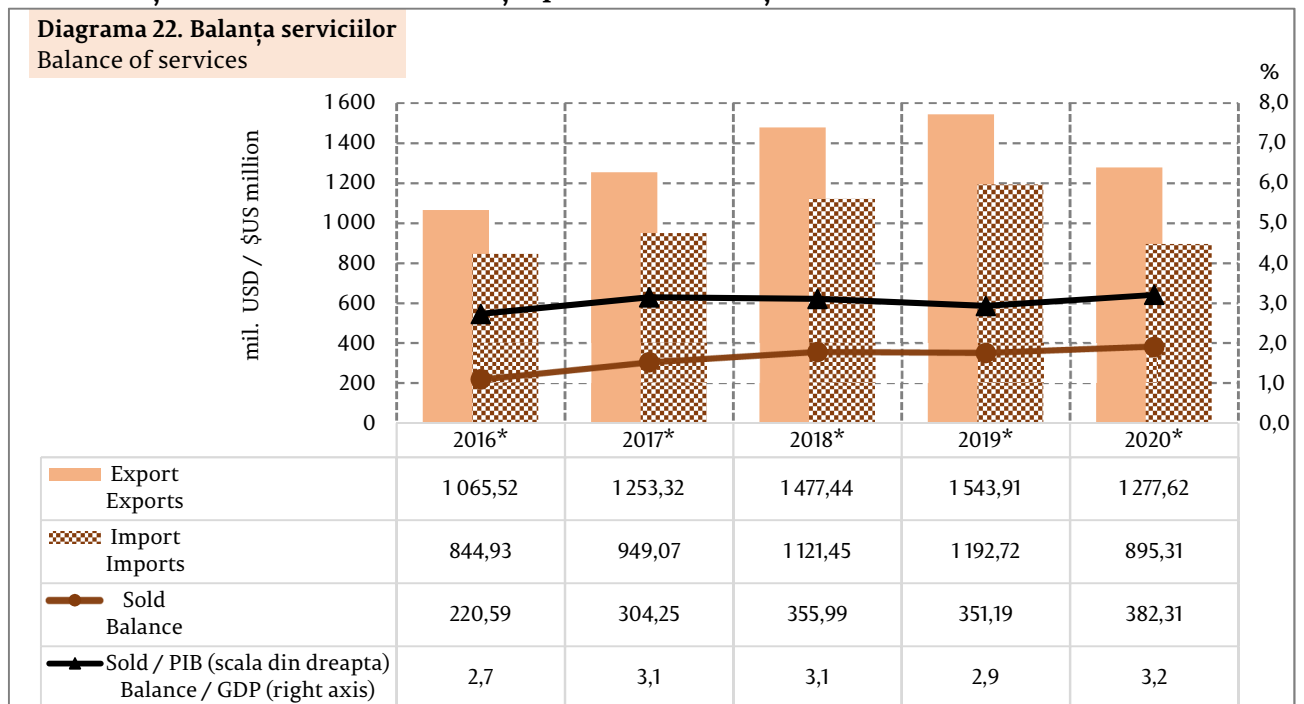
Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / NBM calculations based on NBS data

* import net / net import

1.2. Balanța serviciilor Services balance

Excedentul balanței comerțului exterior cu servicii, în anul 2020, a constituit 382,31 mil. USD, în creștere cu 8,9 la sută față de anul 2019. Această evoluție a fost determinată de scăderea mai semnificativă a importurilor de servicii (-297,42 mil. USD) decât a valorii serviciilor prestate nerezidenților (-266,29 mil. USD). Raportul dintre soldul balanței serviciilor și PIB a constituit 3,2 la sută, cu 0,3 p.p. mai mare ca în anul 2019 (diagrama 22).

Scăderea mai semnificativă a importurilor de servicii decât a valorii serviciilor prestate nerezidenților au determinat evoluția pozitivă a balanței serviciilor.

* date revizuite / revised data

a) Structura exportului de servicii

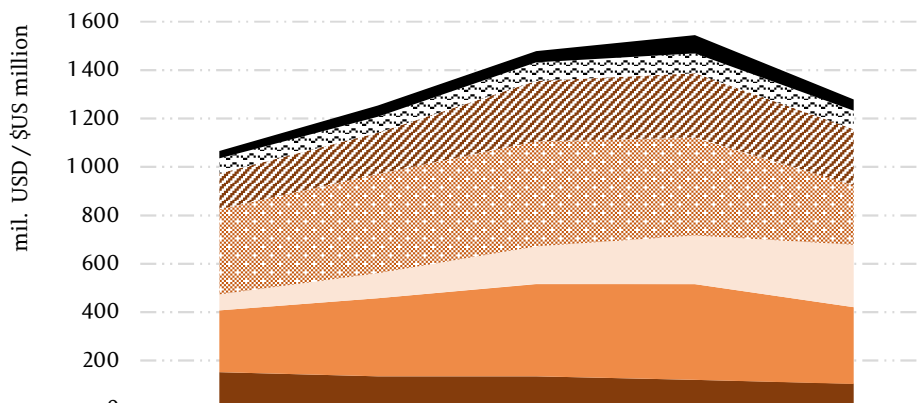
Exportul de servicii, în anul 2020, a avut o valoare de 1 277,62 mil. USD, cu 17,2 la sută mai mică față de anul 2019 (diagrama 23).

Restricțiile impuse din cauza pandemiei în anul 2020 au influențat negativ dinamica *serviciilor de transport*. Astfel, exportul acestora a scăzut cu 38,9 la sută față de anul 2019, având cea mai mare contribuție negativă (-10,2 p.p.) la totalul serviciilor exportate (tabelul 7). Ponderea acestora a constituit 19,3 la sută din totalul exportului de servicii, fiind cu 6,9 p.p. mai puțin comparativ cu anul 2019. În cadrul serviciilor de transport, s-a diminuat exportul de transport de pasageri de 3,3 ori, de transport de mărfuri – cu 23,2 la sută, precum și de alte tipuri de servicii de transport (inclusiv, serviciile poștale) – cu 32,2 la sută (diagrama 24, tabelul 23 din Secțiunea statistică).

Situația pandemică a afectat și exportul *serviciilor de călătorii*, acesta s-a diminuat cu 20,3 la sută comparativ cu anul 2019, având o pondere de 24,7 la sută din total (-1,0 p.p.). Exportul de servicii de călătorii personale a scăzut cu 19,0 la sută, iar al celor de afaceri – cu 23,2 la sută față de anul 2019 (diagrama 25).

Aproape toate tipurile de servicii, în anul 2020, au avut o contribuție negativă la modificarea exportului total de servicii, cu excepția serviciilor de informatică.

Diagrama 23. Exportul de servicii, pe principalele tipuri
Exports of services, by main types

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
■ Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri Technical, trade-related, and other business services	30,51	47,15	46,63	75,23	45,95
⚙️ Servicii profesionale și de consultanță managerială Professional and management consulting services	62,06	65,10	76,65	82,00	76,89
🏭 Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților Manufacturing services on physical inputs owned by others	147,89	171,32	249,47	266,35	230,67
🚚 Transport Transport	351,45	410,20	434,17	403,99	246,69
💻 Servicii de informatică Computer services	66,38	102,44	154,69	200,78	258,24
👤 Călătorii Travel	255,40	322,98	381,09	396,46	315,81
■ Altele / Other	151,83	134,13	134,74	119,10	103,37
Total	1 065,52	1 253,32	1 477,44	1 543,91	1 277,62

* date revizuite / revised data

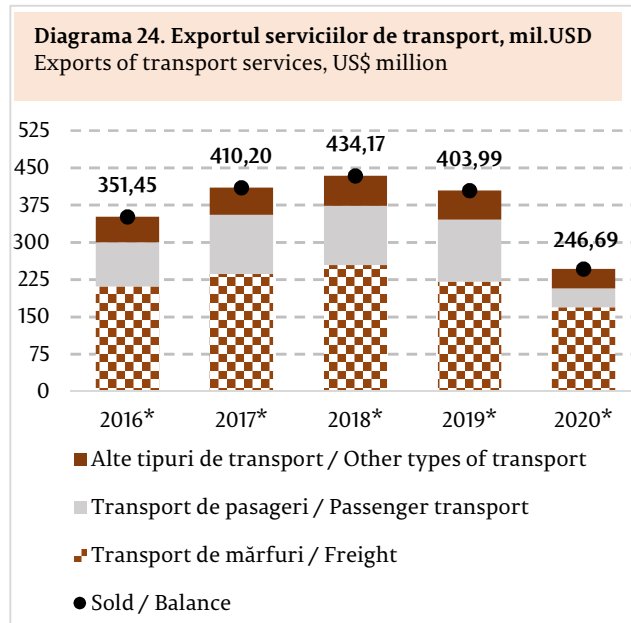
Tabelul 7. Gradul de influență a principalelor categorii de servicii asupra modificării totale a exportului de servicii (puncte procentuale)

Contribution of main categories of services to the total change in exports of services (percentage points)

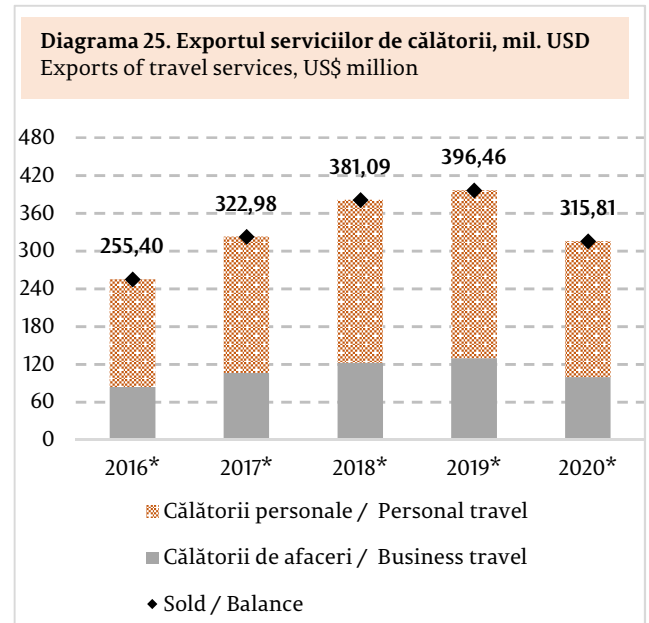
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Călătorii / Travel	3,7	6,3	4,6	1,0	-5,2
Servicii de informatică Computer services	0,7	3,4	4,2	3,1	3,7
Transport / Transport	3,0	5,5	1,9	-2,0	-10,2
Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților Manufacturing services on physical inputs owned by others	0,8	2,2	6,2	1,1	-2,3
Servicii profesionale și de consultanță managerială Professional and management consulting services	0,1	0,3	0,9	0,4	-0,3
Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri Technical, trade, and other business services	0,6	1,6	0,0	1,9	-1,9
Altele / Other	-0,3	-1,7	0,1	-1,0	-1,0
Total	8,6	17,6	17,9	4,5	-17,2

* date revizuite / revised data

Exportul serviciilor de transport s-a diminuat comparativ cu anul 2019 ca urmare a situației pandemice, fiind la cel mai jos nivel începând cu anul 2009.

Exportul serviciilor de călătorii, în anul 2020, a scăzut din cauza micșorării atât a exportului de călătorii personale, cât și a celor de afaceri.

* date revizuite / revised data

De asemenea, s-a micșorat și exportul *serviciilor de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților* cu 13,4 la sută și a constituit 18,1 la sută din total (+0,8 p.p.). Principalele țări partenere la exportul acestora sunt prezentate în diagrama 26.

Exportul *serviciilor tehnice, comerciale și al altor servicii pentru afaceri* s-a diminuat cu 38,9 față de anul 2019, reprezentând o pondere de 3,6 la sută din total (-1,3 p.p.); exportul *serviciilor profesionale și de consultanță managerială* a scăzut cu 6,2 la sută și a avut o pondere de 6,0 la sută din total (+0,7 p.p.).

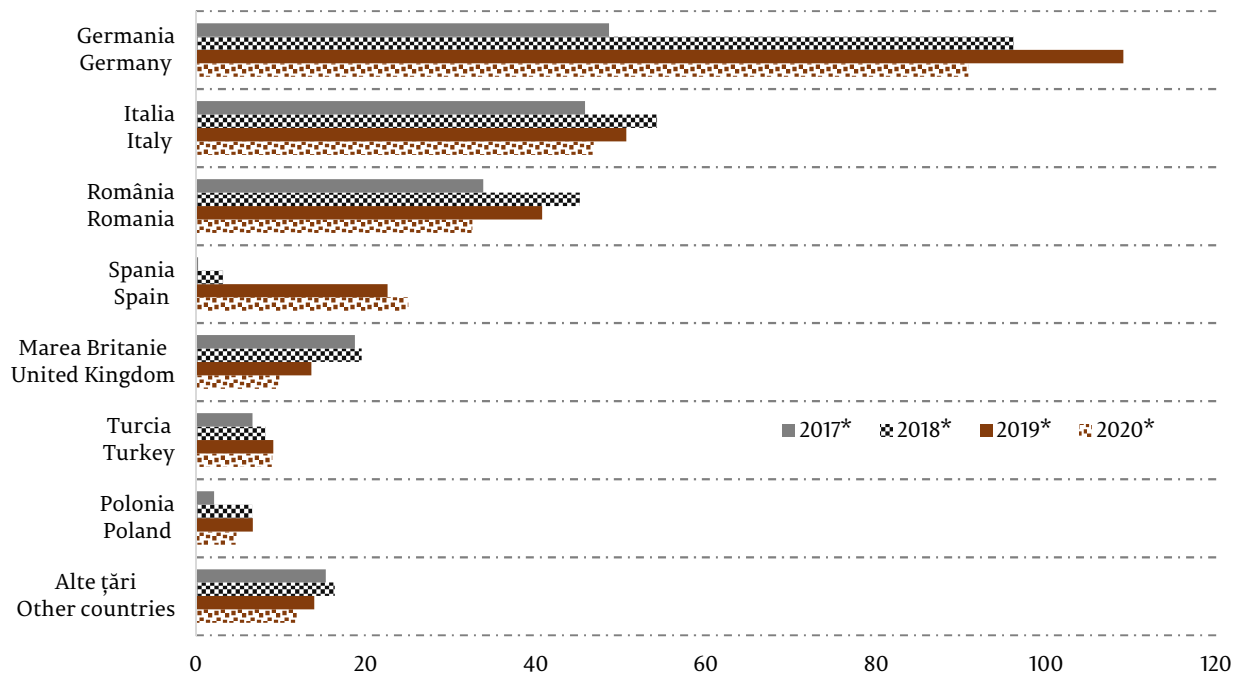
Exportul *serviciilor de informatică* și-a continuat traiectoria în creștere și în anul 2020, având cea mai semnificativă contribuție pozitivă (3,7 p.p.) la exportul total de servicii (tabelul 24, 25 din Secțiunea statistică). Valoarea totală a acestora a crescut cu 28,6 la sută și a atins un nou record – de 258,24 mil. USD. Ponderea acestora a crescut cu 7,2 p.p. față de anul 2019 și a constituit 20,2 la sută din exportul total de servicii.

Această evoluție s-a datorat majorării exportului de servicii de informatică în *alte țări* și țările UE, astfel, a crescut exportul către Marea Britanie cu 14,92 mil. USD, SUA – cu 16,32 mil. USD, Germania – cu 6,65 mil. USD, față de anul 2019 (diagrama 27).

Germania rămâne a fi principalul partener la exportul de servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților.

Diagrama 26. Structura exportului de servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților, pe principalele țări (mil. USD)

Exports of manufacturing services on physical inputs owned by others, structure by main countries (US\$ million)

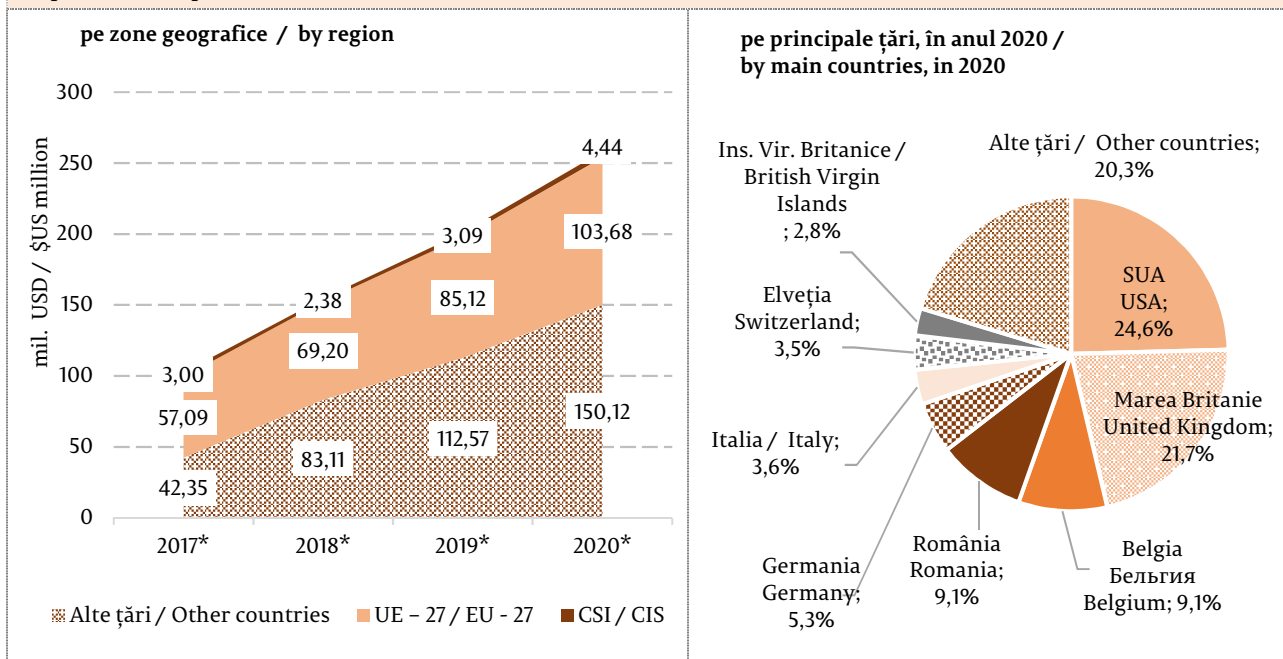

*date revizuite / revised data

Creșterea valorii totale a exportului de servicii de informatică s-a datorat, în special, majorării exportului în alte țări și țările Uniunii Europene.

Diagrama 27. Exportul serviciilor de informatică

Exports of computer services

*date revizuite / revised data

Notă: după țara tranzacție / Note: by country of transaction

b) Structura importului de servicii

Importul de servicii, în anul 2020, a scăzut cu 24,9 la sută comparativ cu anul 2019 și a totalizat 895,31 mil. USD.

Ca și în cazul exporturilor, importul de *servicii de transport* a avut de suferit din cauza condițiilor impuse de pandemie. Astfel, această categorie a avut cea mai semnificativă contribuție negativă – 9,7 p.p. – la modificarea importului total de servicii (tabelul 8). Importul serviciilor de transport a scăzut cu 27,7 la sută față de anul 2019 și a totalizat 301,00 mil. USD, iar ponderea lui de 33,6 la sută din total a fost în descreștere cu 1,3 p.p. comparativ cu anul 2019 (diagrama 28). În cadrul importurilor de servicii de transport, transportului de mărfuri i-a revenit o pondere de 78,9 la sută (+19,1 p.p.), transportului de pasageri – 9,1 la sută (-13,3 p.p.), iar altor servicii de transport (inclusiv, serviciile poștale) – 12,0 la sută (-5,8 p.p.).

De asemenea, a scăzut și importul de *servicii de călătorii* cu 27,7 la sută, constituind 31,2 la sută din total (-1,2 p.p.). Importul *serviciilor tehnice, comerciale și altor servicii pentru afaceri* s-a micșorat de 2,1 ori și a constituit 4,8 la sută din total (-2,7 p.p.); importul *serviciilor profesionale și de consultanță managerială* a scăzut cu 10,7 la sută, constituind o pondere de 6,3 la sută din total (+1,0 p.p.); importul *serviciilor de informatică* s-a diminuat cu 7,3 la sută și a avut o pondere de 6,5 la sută din total (+1,2 p.p.), importul de *bunuri și servicii ale administrației publice* s-a micșorat cu 4,1 la sută și a constituit 3,3 la sută din total (+0,7 p.p.), plățile de *taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale* au scăzut cu 16,3 la sută comparativ cu anul 2019 și au avut o pondere de 3,0 la sută din totalul serviciilor importate (+0,3 p.p.).

Tabelul 8. Gradul de influență a principalelor categorii de servicii asupra modificării totale a importului de servicii (puncte procentuale)

Contribution of main categories of services to the total change in imports of services (percentage points)

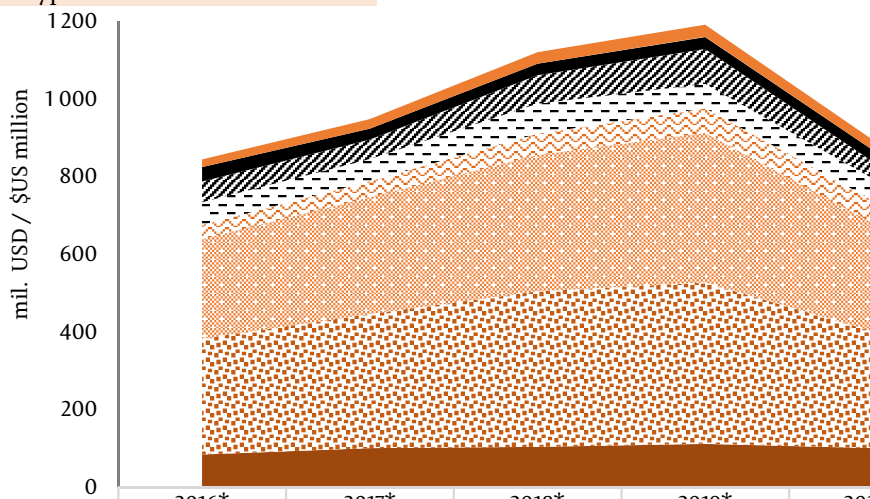
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Transport / Transport	-0,8	5,6	5,8	1,4	-9,7
Călătorii / Travel	-3,2	5,3	5,3	3,0	-8,9
Servicii de informatică / Computer services	0,0	0,5	1,4	0,8	-0,4
Servicii profesionale și de consultanță managerială Professional and management consulting services	0,9	-0,2	2,1	-1,2	-0,6
Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri Technical, trade, and other business services	2,1	-0,4	2,5	1,4	-3,9
Bunuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.) Government goods and services n.i.e.	0,4	-1,1	0,1	0,1	-0,1
Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p.) Charges for the use of intellectual property n.i.e.	0,1	0,7	0,5	0,2	-0,4
Altele / Other	0,0	1,9	0,5	0,7	-0,9
Total	-0,5	12,3	18,2	6,4	-24,9

* date revizuite / revised data

În anul 2020, importurile de servicii reflectă o diminuare pe principalele categorii comparativ cu anul 2019, cea mai semnificativă fiind a importului de servicii de transport.

Diagrama 28. Importul de servicii, pe principalele tipuri
Imports of services, by main types

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
■ Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p) Charges for the use of intellectual property n.i.e.	19,49	25,15	29,79	31,81	26,64
■ Bunuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.) Government goods and services n.i.e.	37,19	28,04	29,33	30,88	29,60
⌘ Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri Technical, trade-related, and other business services	53,28	49,89	73,95	89,96	43,42
-.- Servicii profesionale și de consultanță managerială Professional and management consulting services	58,54	57,16	77,00	63,01	56,24
⌘ Servicii de informatică Computer services	36,85	41,03	54,51	63,26	58,63
⌘ Călătorii Travel	256,67	301,76	352,02	385,76	279,04
⌘ Transport Transport	298,82	345,81	400,87	416,19	301,00
■ Altele / Other	84,09	100,23	103,98	111,85	100,74
Total	844,93	949,07	1 121,45	1 192,72	895,31

* date revizuite / revised data

1.3. Balanța veniturilor primare Primary income balance

Balanța **veniturilor primare**, în anul 2020, s-a încheiat cu un sold excedentar în sumă de 390,35 mil. USD, în descreștere cu 36,5 la sută față de anul 2019. Această dinamică se datorează faptului că intrările de venituri primare (856,21 mil. USD) au scăzut cu 16,3 la sută, în timp ce ieșirile (465,86 mil. USD) au crescut cu 14,3 la sută comparativ cu anul 2019. Raportul dintre soldul veniturilor primare și PIB a constituit 3,3 la sută, fiind cu 1,8 p.p. mai mic comparativ cu anul 2019 (diagrama 29).

Structura intrărilor de venituri primare în anul 2020 relevă că 95,7 la sută din acestea au fost generate de *remunerarea salariaților* rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, care a constituit 819,58 mil. USD, fiind în scădere cu 14,6 la sută față de anul 2019.

Veniturile din investiții au înregistrat un sold negativ de 339,00 mil. USD, cu 29,6 la sută mai mare comparativ cu anul 2019, intrările constituind 37,95 mil. USD, iar ieșirile – 376,95 mil. USD.

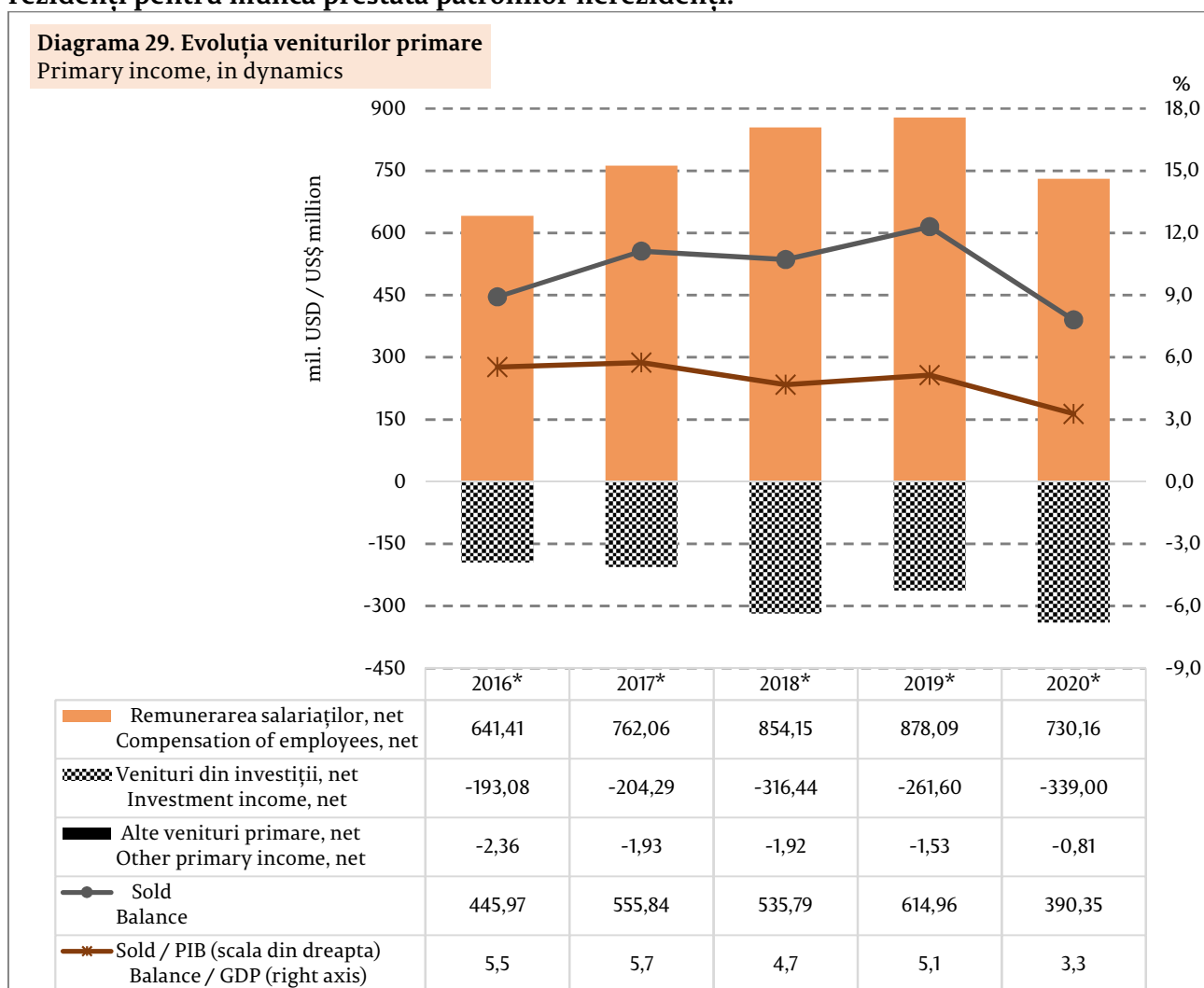
Tabelul 9. Gradul de influență a principalelor componente ale veniturilor primare asupra modificării totale a acestora (puncte procentuale)

Contribution of main categories of primary income to the total change (percentage points)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Remunerarea salariaților Compensation of employees	-13,0	27,1	16,6	4,5	-24,1
Venituri din investiții Investment income	12,2	-2,5	-20,2	10,2	-12,6
Alte venituri primare Other primary income	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Sold / Balance	-0,8	24,6	-3,6	14,8	-36,5

* date revizuite / revised data

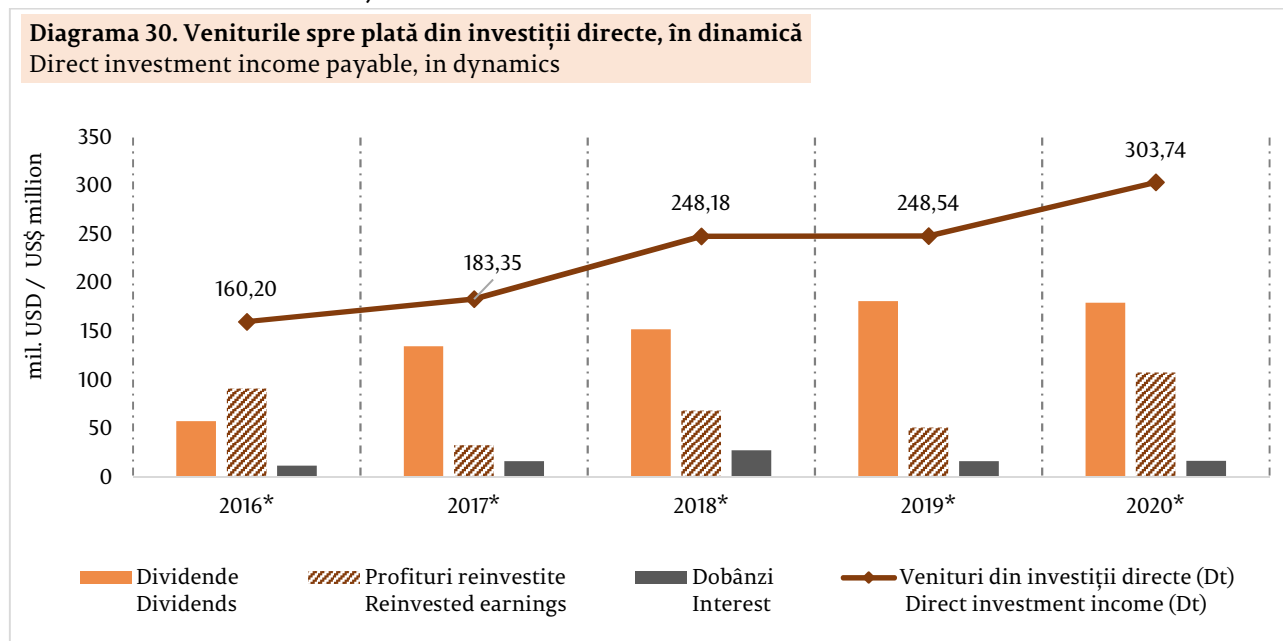
În anul 2020, excedentul veniturilor primare a scăzut atât din cauza majorării ieșirilor de venituri primare, cât și din cauza scăderii intrărilor, în special a remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți.

* date revizuite / revised data

Veniturile din investiții directe spre plată nerezidenților (debit) au constituit 303,74 mil. USD, fiind cu 22,2 la sută mai mari decât în anul 2019. Din acestea, dividendele au constituit 179,60 mil. USD, dobânzile – 16,48 mil. USD, profiturile reinvestite – 107,66 mil. USD (diagrama 30).

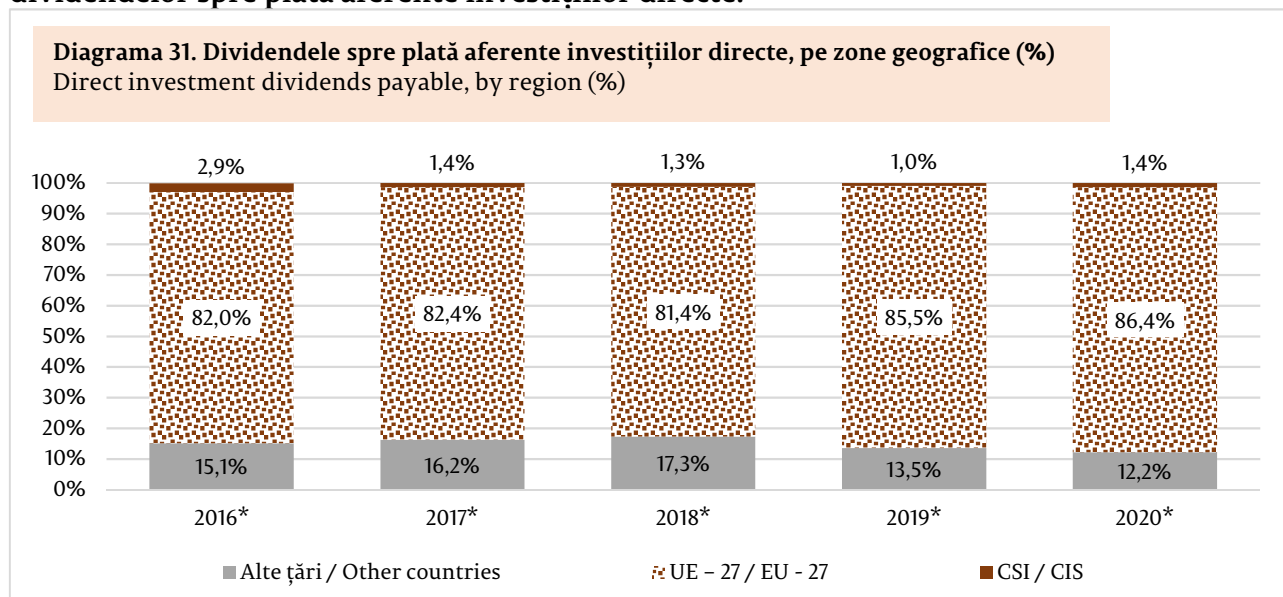
Veniturile din investiții directe ce revin nerezidenților s-au majorat față de anul 2019, în principal, ca urmare a creșterii profiturilor reinvestite.

* date revizuite / revised data

În structura pe zone geografice a dividendelor spre plată aferente investițiilor directe, ponderea majoritară a fost deținută de Uniunea Europeană – 86,4 la sută din total în anul 2020 (diagrama 31). Cele mai mari dividende au revenit investitorilor din Cipru – 47,38 mil. USD, în creștere cu 65,5 la sută comparativ cu anul 2019 (diagrama 32). Dividendele spre plată aferente investițiilor directe, pe principalele activități economice, sunt prezentate în tabelul 10.

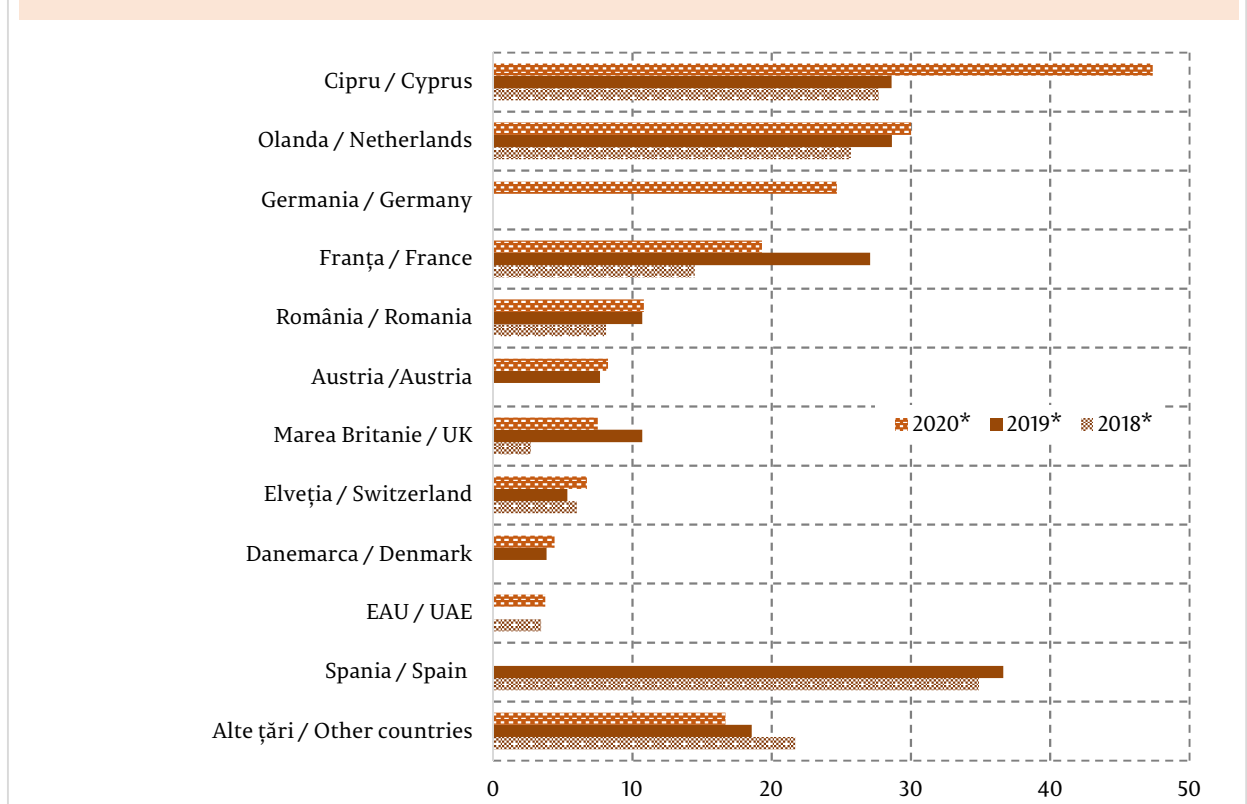
În anul 2020, Uniunea Europeană și-a menținut ponderea majoritară în structura dividendelor spre plată aferente investițiilor directe.

* date revizuite / revised data

Cele mai mari dividende spre plată aferente investițiilor directe, în anul 2020, au revenit investitorilor din Cipru.

Diagrama 32. Dividendele spre plată aferente investițiilor directe, pe principalele țări (mil. USD)
Direct investment dividends payable, by main countries (US\$ million)

* date revizuite / revised data

Tabelul 10. Dividendele spre plată aferente investițiilor directe, pe activități economice (conform CAEM-2)

Direct investment dividends payable, by industry (according to NACE-2)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
	mil. USD / US\$ million				
Informații și comunicații Information and communications	6,59	35,23	22,82	38,54	36,62
Industria prelucrătoare Manufacturing industry	21,26	11,59	18,33	29,17	33,96
Producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze Production and supply of electricity, gas	0,00	20,97	33,7	34,74	29,74
Comerț cu ridicata și cu amănuntul Wholesale and retail trade	9,90	10,21	18,31	29,61	27,47
Activități financiare și asigurări Financial activities and insurance	12,68	23,60	23,44	34,02	20,44
Agricultura, silvicultură și pescuit Agriculture, forestry and fishing	1,44	10,54	11,73	5,35	13,24
Altele / Other	5,69	22,45	23,97	9,83	18,13
Total	57,56	134,59	152,30	181,26	179,60

* date revizuite / revised data

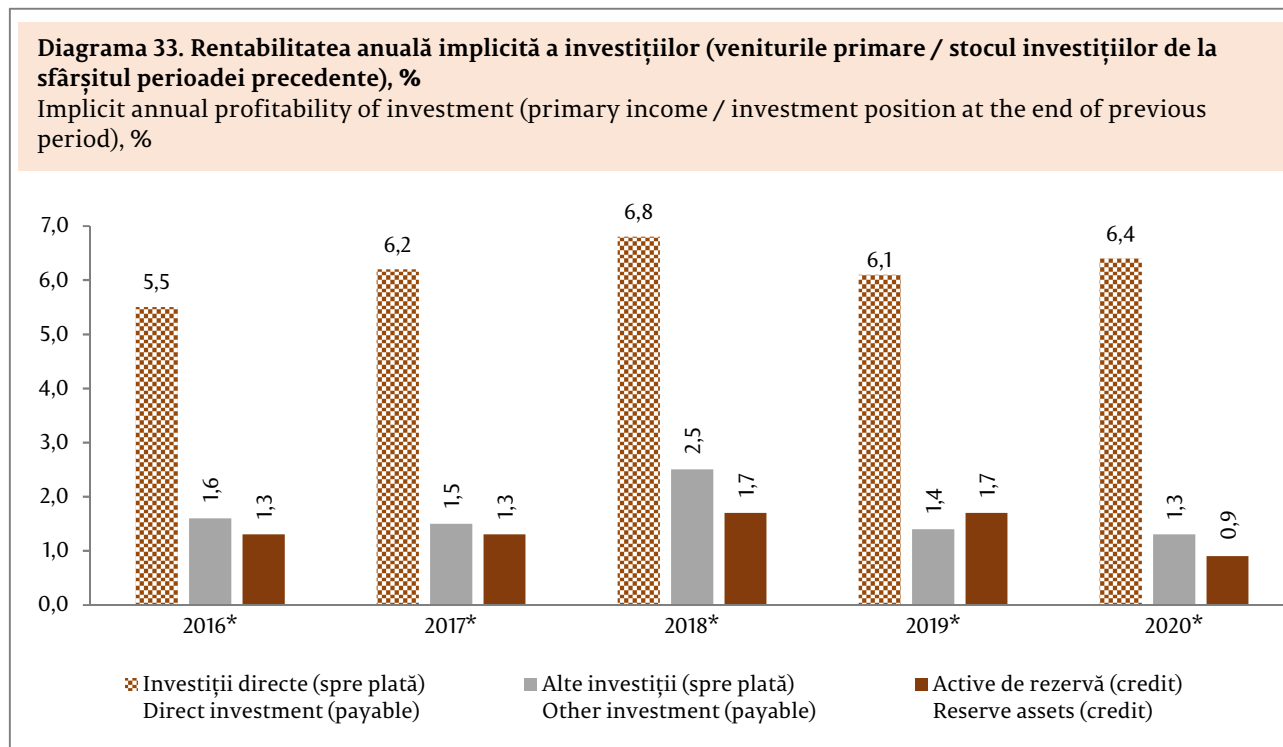
Notă: datele sunt calculate fără plata supradividendelor / Note: data are calculated without payment of superdividends

Veniturile obținute de BNM din activele de rezervă au însumat 26,41 mil. USD, fiind în descreștere cu 48,0 la sută comparativ cu anul 2019.

Investițiile directe ale nerezidenților în întreprinderile din Republica Moldova au înregistrat în anul 2020 o rentabilitate medie de 6,4 la sută, în creștere cu 0,3 p.p. comparativ cu anul 2019

(diagrama 33). Profitabilitatea anuală medie a altor investiții ale nerezidenților a constituit 1,3 la sută, fără schimbări semnificative, iar rentabilitatea anuală a activelor de rezervă a fost în scădere comparativ cu anul 2019 cu 0,8 p.p., totalizând 0,9 la sută.

În anul 2020, cea mai înaltă rentabilitate au avut-o investițiile directe ale nerezidenților în întreprinderile din Republica Moldova, fiind în creștere comparativ cu anul 2019.

* date revizuite / revised data

1.4. Balanța veniturilor secundare Secondary income balance

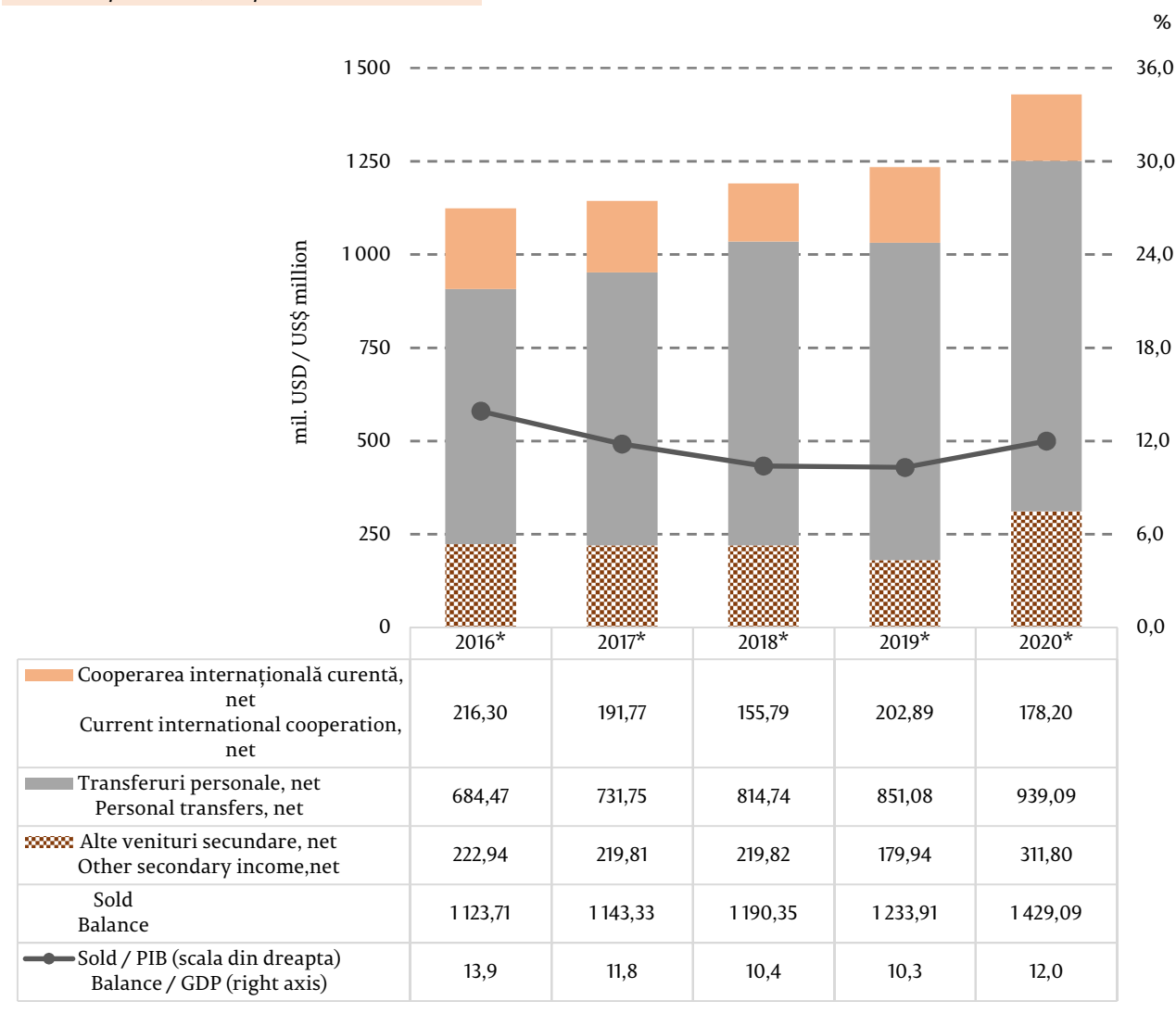
În anul 2020, soldul **veniturilor secundare** a consemnat un excedent în sumă de 1 429,09 mil. USD, cu 15,8 la sută mai mult decât în anul 2019. Intrările de venituri secundare au constituit 1 619,46 mil. USD (+14,5 la sută), iar ieșirile – 190,37 mil. USD (+5,5 la sută). Soldul veniturilor secundare raportat la PIB a constituit 12,0 la sută, cu 1,7 p.p. mai mare față de cel consemnat în anul 2019 (diagrama 34).

Ponderea majoritară din totalul intrărilor de venituri secundare – 65,3 la sută – a revenit *transferurilor personale* primite de gospodăriile populației rezidente de la gospodării nerezidente, a căror valoare s-a majorat cu 11,3 la sută față de anul 2019 și a constituit 1 057,04 mil. USD.

Veniturile secundare primite de administrația publică au însumat 126,14 mil. USD (în scădere cu 25,3 la sută față de anul 2019), din care granturile, ajutorul umanitar și asistența tehnică externă acordată Republicii Moldova în cadrul *cooperării internaționale curente* au constituit 82,27 mil. USD (-32,2 la sută).

Majorarea excedentului veniturilor secundare, în anul 2020, s-a datorat creșterii intrărilor nete de alte transferuri curente și transferuri personale.

Diagrama 34. Evoluția veniturilor secundare
 Secondary income, in dynamics

* date revizuite / revised data

**Remiteri personale (articol suplimentar la balanța de plăți)
Personal remittances (supplementary item to the balance of payments)**

În anul 2020, intrările de remiteri personale nu s-au schimbat semnificativ față de anul 2019 (-0,4 la sută), în timp ce remiterile plătite în favoarea nerezidenților au fost în creștere cu 11,1 la sută (tabelul 11). Respectiv, excedentul remiterilor personale s-a diminuat cu 2,6 la sută comparativ cu anul 2019.

Cea mai mare parte a intrărilor de remiteri personale – de 49,3 la sută din total – a provenit din țările UE, fiind cu 5,3 p.p. mai mare decât în anul 2019. Ponderea remiterilor din țările CSI a fost în scădere cu 9,5 p.p., iar cea a altor țări – în creștere cu 4,1 p.p.. La ieșiri, ponderea țărilor UE a scăzut cu 1,7 p.p., cea a țărilor CSI – a crescut cu 3,6 p.p., iar a altor țări – s-a micșorat cu 1,9 p.p. comparativ cu anul 2019 (diagrama 35).

Tabelul 11. Remiterile personale în dinamică

Personal remittances dynamics

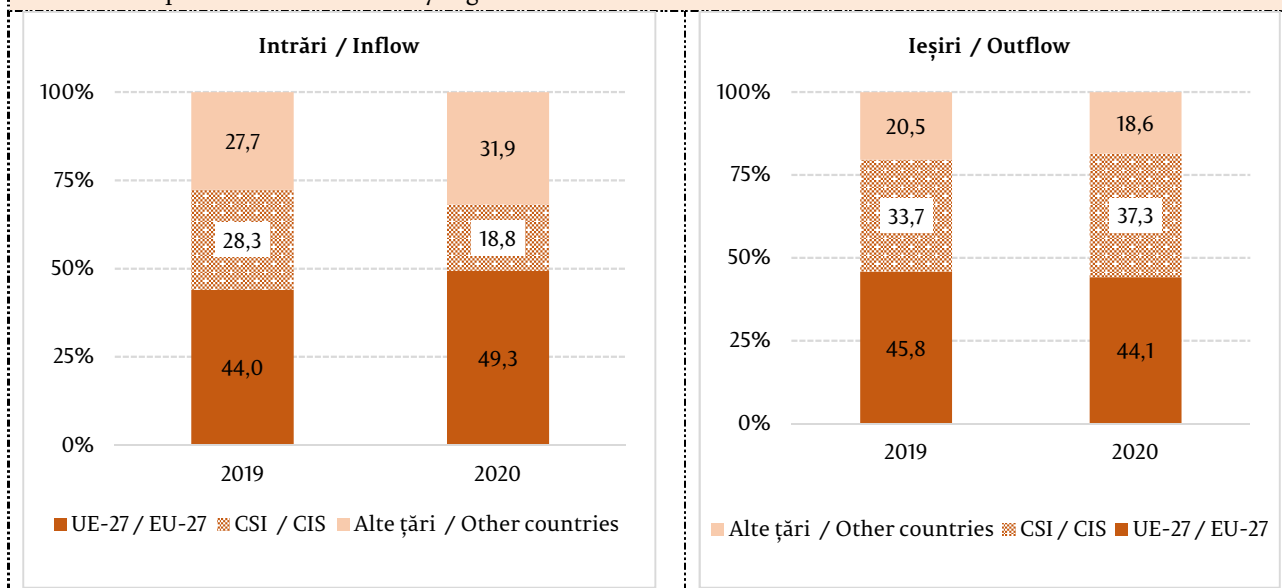
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020/ 2019
	mil. USD / US\$ million					%
Credit, din care:	1 387,28	1 555,98	1 744,56	1 817,35	1 810,18	99,6
Credit, of which:						
Debit, din care:	205,13	211,87	260,32	295,37	328,27	111,1
Debit, of which:						
Sold, din care:	1 182,15	1 344,11	1 484,24	1 521,98	1 481,91	97,4
Balance, of which:						

*date revizuite / revised data

În anul 2020, cea mai mare pondere a revenit fluxurilor de remiteri personale cu țările UE, atât pentru remiterile primite de rezidenți, cât și pentru remiterile plătite în favoarea nerezidenților.

Diagrama 35. Structura remiterilor personale pe zone geografice

Structure of personal remittances by region

2. Contul de capital Capital account

În anul 2020, **contul de capital** a înregistrat un sold negativ în valoare de 65,67 mil. USD, aprofundându-se cu 19,4 la sută comparativ cu anul 2019. Administrația publică a primit din exterior granturi aferente proiectelor investiționale în valoare de 11,57 mil. USD, cu 44,7 la sută mai puțin în raport cu anul 2019, în timp ce alte sectoare au consemnat ieșiri nete în valoare de 77,21 mil. USD (în creștere cu 1,8 la sută față de anul 2019).

Contul curent și de capital au înregistrat tranzacții de intrări (credit) în valoare de 5 761,93 mil. USD și de ieșiri (debit) – în valoare de 6 720,11 mil. USD, astfel, soldul contului curent și de capital în perioada de raportare denotă un necesar net de finanțare de 958,18 mil. USD (tabelul 12).

Tabelul 12. Contul curent, de capital și financiar

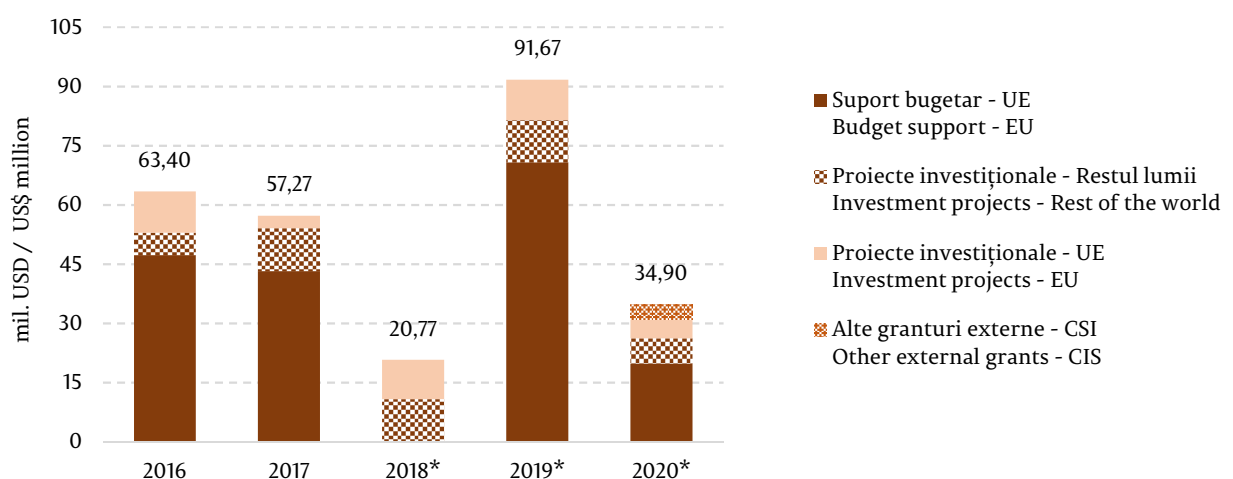
Current, capital and financial account

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020/ 2019
	milioane USD / US\$ million					%
Contul curent (CC) Current account (CA)	-288,42	-555,39	-1 211,87	-1 111,56	-892,51	80,3
Contul de capital (CK) Capital account (KA)	-17,80	-21,34	-35,85	-54,99	-65,67	119,4
Necesarul net de finanțare (CC+CK) Net borrowing (CA+KA)	-306,22	-576,73	-1 247,72	-1 166,55	-958,18	82,1
Necesarul net de finanțare (soldul contului financiar) Net borrowing (balance from financial account)	-374,25	-500,37	-1 200,93	-1 148,95	-1 042,13	90,7

* date revizuite / revised data

În anul 2020, valoarea totală a granturilor externe primite de administrația publică s-a micșorat comparativ cu anul 2019, în special, din cauza scăderii suportului bugetar din partea Uniunii Europene.

Diagrama 36. Structura geografică a granturilor externe primite de administrația publică (transferuri curente și de capital)
Geographic structure of external grants received by general government (current and capital transfers)

*inclusiv restituirile de fonduri neutilizate / including refunds of unused funds

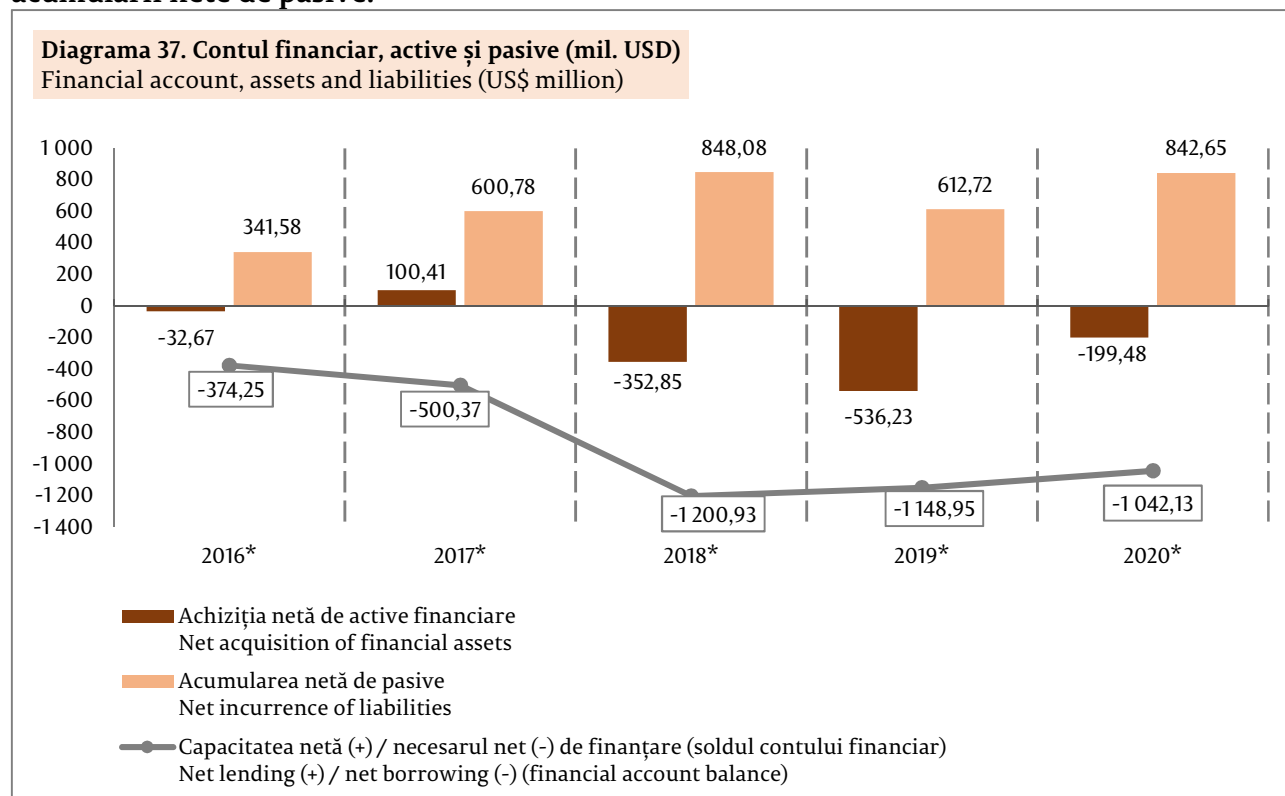

3. Contul financiar

Financial account

În anul 2020, **contul financiar** al balanței de plăți a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 1 042,13 mil. USD, ca urmare a creșterii nete de pasive în sumă de 842,65 mil. USD, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe cu 199,48 mil. USD (diagrama 37). Majorarea pasivelor s-a datorat, preponderent, contractării nete de împrumuturi în valoare de 484,24 mil. USD, primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și avansurilor de la partenerii nerezidenți în valoare netă de 204,57 mil. USD, intrărilor nete de investiții directe de 157,42 mil. USD, dar și intrărilor de investiții de portofoliu și derivate financiare în valoare de 1,00 mil. USD. Scăderea activelor a fost generată de diminuarea activelor sub formă de numerar și depozite cu 856,44 mil. USD, precum și a celor sub formă de credite comerciale și avansuri cu 18,64 mil. USD. În același timp, activele de rezervă ale BNM s-au majorat cu 637,41 mil. USD, activele sub formă de împrumuturi au crescut cu 31,04 mil. USD, iar cele sub formă de investiții directe și investiții de portofoliu, respectiv, cu 5,70 mil. USD și 1,45 mil. USD.

Intrările nete de capital ale contului financiar au fost rezultatul scăderii nete a activelor și al acumulării nete de pasive.

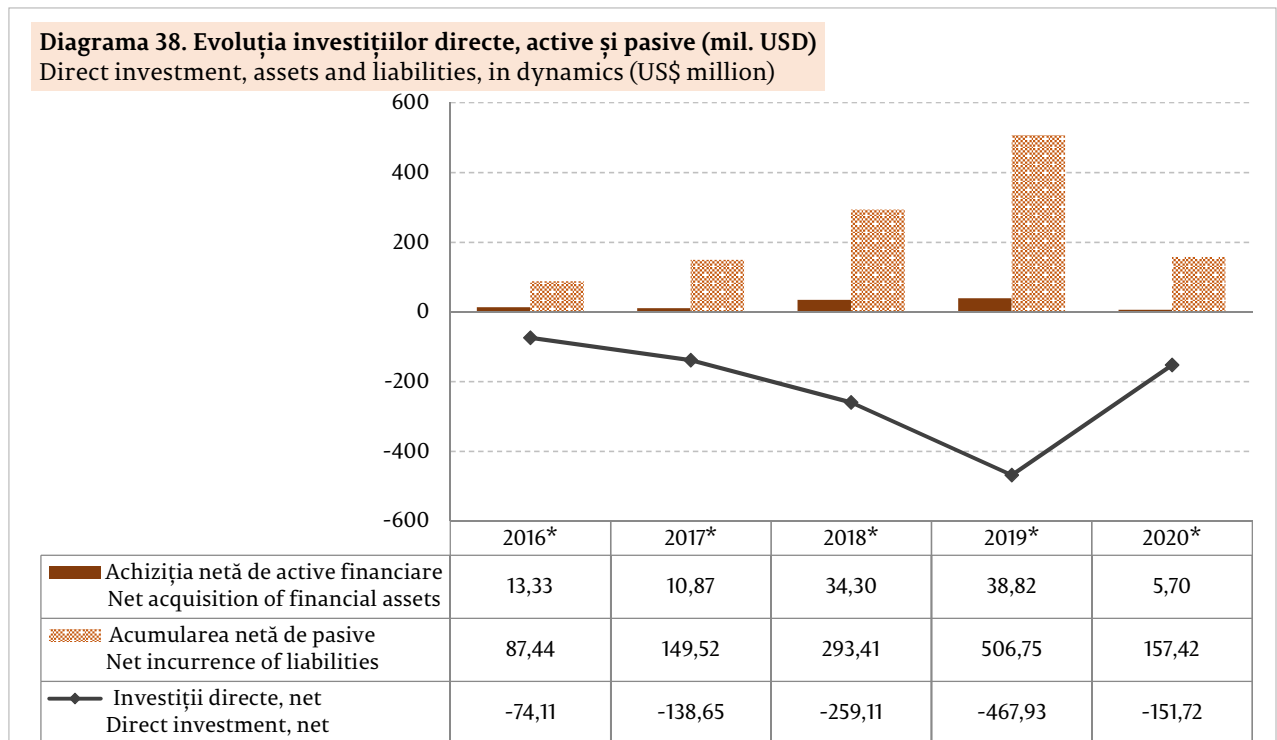
Notă: pentru active și pasive: (+) creștere, (-) scădere; pentru sold: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital
Note: for assets and liabilities: (+) increase, (-) decrease; for the balance: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow
* date revizuite / revised data

3.1. Investiții directe

Direct investment

În anul 2020, investițiile directe au înregistrat intrări nete de capital în valoare de 151,72 mil. USD (diagrama 38).

Intrările nete de capital din cadrul investițiilor directe au fost determinate de majorarea pasivelor.

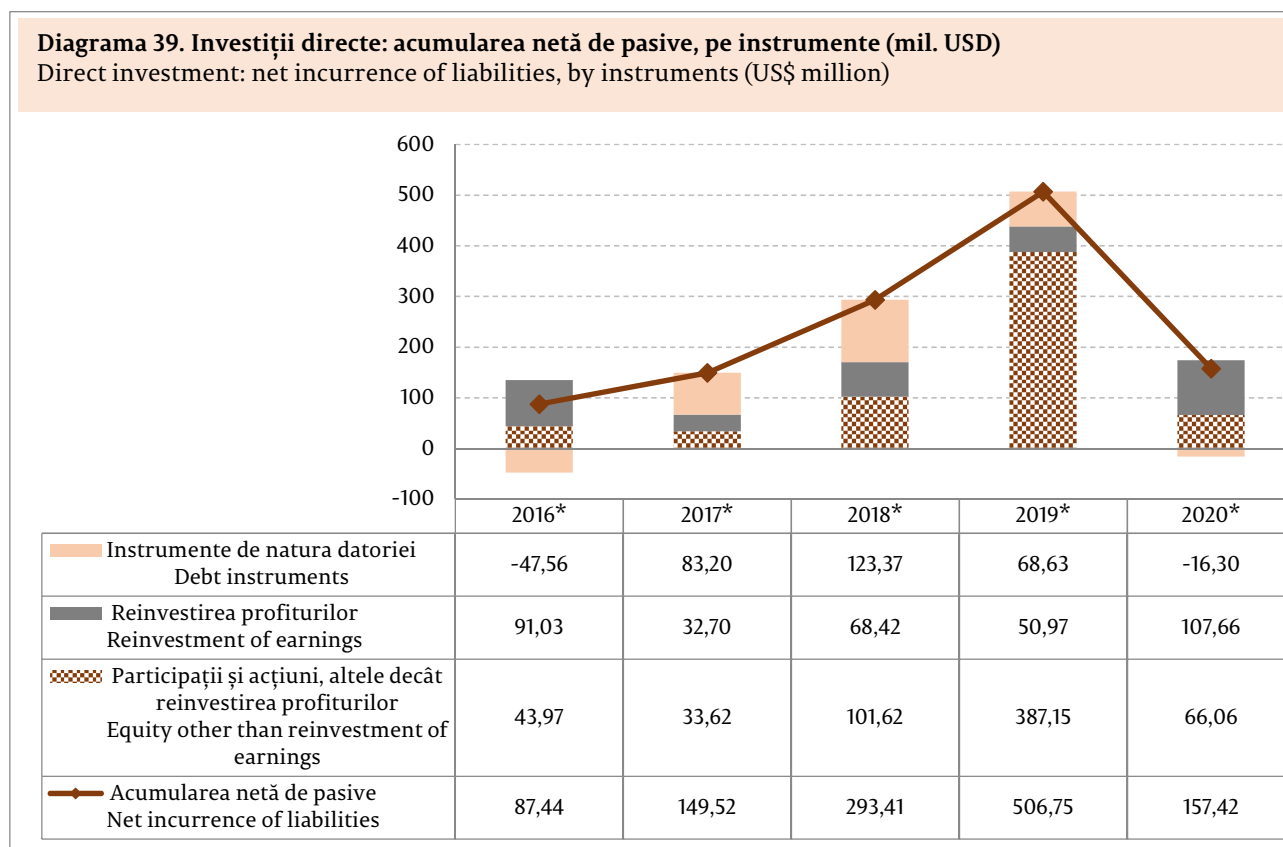
Notă: pentru active și pasive: (+) creștere, (-) scădere; pentru sold: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital
Note: for assets and liabilities: (+) increase, (-) decrease; for the balance: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow

* date revizuite / revised data

Activele financiare externe ale rezidenților sub formă de investiții directe au înregistrat o majorare netă de 5,70 mil. USD, determinată de majorarea datoriilor investitorilor direcți față de filialele din Republica Moldova cu 7,67 mil. USD, dar și a datoriilor filialelor din străinătate față de investitorii direcți din Republica Moldova – cu 1,61 mil. USD. Concomitent, participațiile rezidenților în capitalul întreprinderilor de peste hotare au scăzut cu 3,58 mil. USD.

Acumularea netă de pasive sub formă de investiții directe (diagrama 39, tabelul 13) a totalizat 157,42 mil. USD, rezultând din: reinvestirea profiturilor de către investitorii străini în întreprinderile-fiice moldovenești, care a înregistrat o valoare netă de 107,66 mil. USD, participațiile nerezidenților în capitalul întreprinderilor din Republica Moldova în sumă netă de 66,06 mil. USD (din care intrări brute noi – 89,26 mil. USD și retrageri de investiții – 23,20 mil. USD). În același timp, au fost înregistrate rambursări nete ale datoriilor (sub formă de împrumuturi, credite comerciale și avansuri și alte datorii) întreprinderilor-fiice rezidente față de investitorii lor direcți de peste hotare în sumă de 16,30 mil. USD (acumularea brută de datorii a constituit 130,09 mil. USD, iar achitățile – 146,39 mil. USD).

Acumularea netă de pasive sub formă de investiții directe, în anul 2020, a rezultat, în special, din reinvestirea profiturilor investitorilor străini în întreprinderile-fiice din Republica Moldova.

* date revizuite / revised data

Tabelul 13. Investiții directe, intrări și ieșiri de capital (mil. USD)

Direct investment, capital inflow and outflow (US\$ mill.)

	2016*		2017*		2018*		2019*		2020*	
	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow
Investiții directe Direct investment	274,42	200,31	278,75	140,10	529,66	270,55	784,69	316,76	390,11	238,39
Active Assets	35,98	49,31	36,23	47,10	87,63	121,93	84,98	123,80	63,10	68,80
Pasive Liabilities	238,44	151,00	242,52	93,00	442,03	148,62	699,71	192,96	327,01	169,59
Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor Equity other than reinvestment of earnings	68,12	24,15	37,44	3,82	173,87	72,25	488,72	101,57	89,26	23,20
Reinvestirea profiturilor (+) / pierderi (-) Reinvestment of earnings (+) / losses (-)	91,03		32,70		68,42		50,97		107,66	
Instrumente de natura datoriei Debt instrument	79,29	126,85	172,38	89,18	199,74	76,37	160,02	91,39	130,09	146,39

Notă: Achiziția activelor financiare se reflectă pe debit la ieșiri, iar retragerea activelor financiare - pe credit la intrări. Acumularea pasivelor se reflectă pe credit la intrări, iar stingerea pasivelor - pe debit la ieșiri.

Note: Acquisition of financial assets is presented on the debit (outflow), disposal of financial assets - on the credit (inflow). Incurrence of liabilities is presented on the credit (inflow), extinguishing of liabilities - on the debit (outflow).

* date revizuite / revised data

Investițiile directe conform principiului direcțional (MBP5)
Direct investment according to the directional principle (BPM5)

Conform indicatorilor statistici calculați după principiul direcțional, *investițiile directe peste hotare* ale rezidenților Republicii Moldova au înregistrat, în anul 2020, intrări nete de 1,49 mil. USD, compuse majoritar din participații la capitalul social al întreprinderilor afiliate din străinătate (tabelul 14, diagrama 40).

Investițiile directe în economia națională au înregistrat, pe parcursul anului 2020, intrări nete de capital în valoare de 123,18 mil. USD (diagrama 41), din care venitului reinvestit i-au revenit 107,66 mil. USD. Investițiile în capital social au înregistrat intrări nete în valoare de 66,06 mil. USD (intrări brute – 89,26 mil. USD, ieșiri brute – 23,20 mil. USD).

Tabelul 14. Investiții directe, prezentare în baza principiului direcțional (MBP5), mil. USD
Direct investment, based on the directional principle (BPM5), US\$ million

	2016*		2017*		2018*		2019*		2020*	
	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow	intrări inflow	ieșiri outflow
Investiții directe Direct investment	264,08	173,54	282,80	144,26	507,46	294,36	799,31	337,22	386,09	261,42
Peste hotare Abroad	2,00	11,44	0,45	11,10	2,10	36,11	0,73	44,51	19,54	18,05
În economia națională In domestic economy	262,08	162,10	282,35	133,16	505,36	258,25	798,58	292,71	366,55	243,37
Capital social Equity capital	68,12	24,15	37,44	3,82	173,87	72,25	488,72	101,57	89,26	23,20
Bănci Banks	0,14	1,74			32,15		56,31	0,13	0,00	1,16
Alte sectoare Other sectors	67,98	22,41	37,44	3,82	141,72	72,25	432,41	101,44	89,26	22,04
Venit reinvestit (+) / pierderi (-) Reinvested earnings (+) / losses (-)	91,03		32,70		68,42		50,97		107,66	
Bănci Banks	18,80		11,62		26,52		78,05		52,83	
Alte sectoare Other sectors	72,23		21,08		41,90		-27,08		54,83	
Alt capital (alte sectoare)** Other capital (other sectors)**	102,93	137,95	212,21	129,34	263,07	186,00	258,89	191,14	169,63	220,17
Creanțe față de investitorii străini Claims on foreign investors	32,55	36,76	35,64	33,57	84,40	81,20	80,48	79,03	43,04	50,71
Angajamente față de investitorii străini Liabilities to foreign investors	70,38	101,19	176,57	95,77	178,67	104,80	178,41	112,11	126,59	169,46

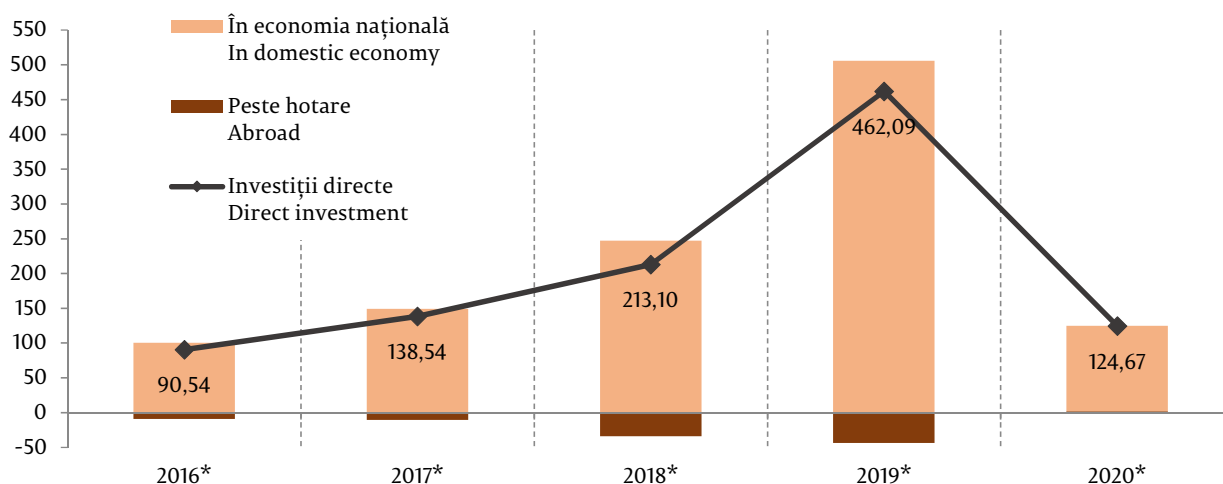
* date revizuite / revised data

** în alt capital se includ doar împrumuturile intragrup contractate de întreprinderile din alte sectoare, iar împrumuturile intragrup ale băncilor se înregistrează la „alte investiții” / includes intercompany lending of other sectors only, intercompany lending of banks is recorded under „other investment”.

La *alt capital* intrările de 169,63 mil. USD consemnate de alte sectoare reprezintă trageri de împrumuturi de la investitorii străini direcți care au totalizat 126,59 mil. USD și rambursări (conform orarului), în sumă de 43,04 mil. USD, ale împrumuturilor acordate anterior de firmele-fiice rezidente investitorilor străini. Ieșirile de alt capital în valoare totală de 220,17 mil. USD au rezultat din: rambursările, conform orarului, de împrumuturi contractate anterior de către agenții economici rezidenți de la investitori străini direcți, în sumă de 169,46 mil. USD și acordarea de împrumuturi investitorilor străini, în valoare de 50,71 mil. USD.

Intrările nete de investiții directe, în anul 2020, s-au diminuat comparativ cu anul precedent ca urmare a scăderii investițiilor directe în economia națională.

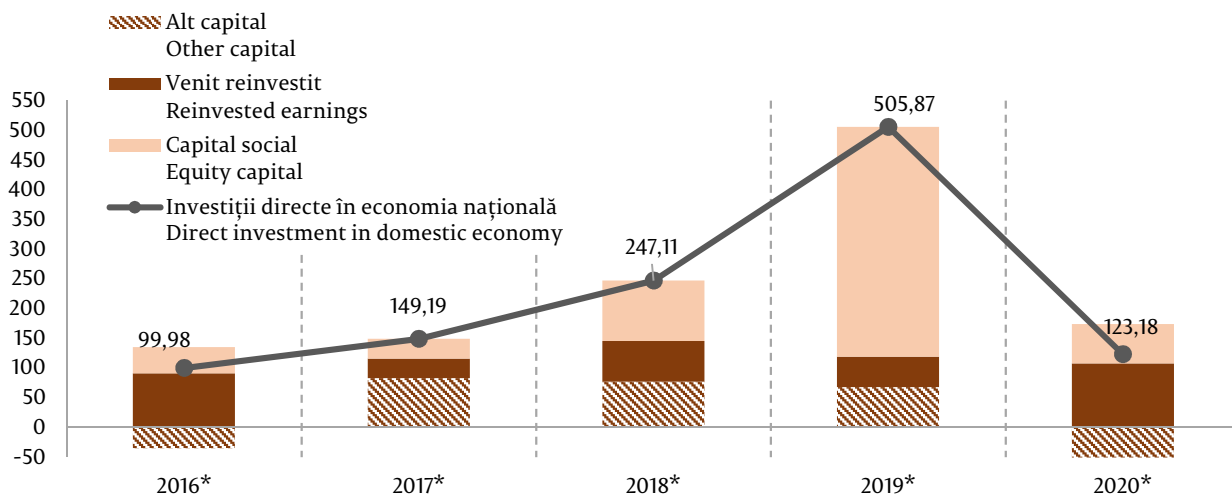
Diagrama 40. Evoluția fluxurilor nete de investiții directe în baza principiului direcțional (MBP5), mil. USD
Net direct investment flows according to the directional principle (BPM5), in dynamics, US\$ million

* date revizuite / revised data

Intrările nete de investiții directe în economia națională, în anul 2020, au fost determinate de venitul reinvestit și de investițiile noi în capitalul social.

Diagrama 41. Evoluția fluxurilor nete de investiții directe în economia națională, pe instrumente (MBP5), mil. USD
Net direct investment flows in domestic economy, by instrument (BPM5), US\$ million

* date revizuite / revised data

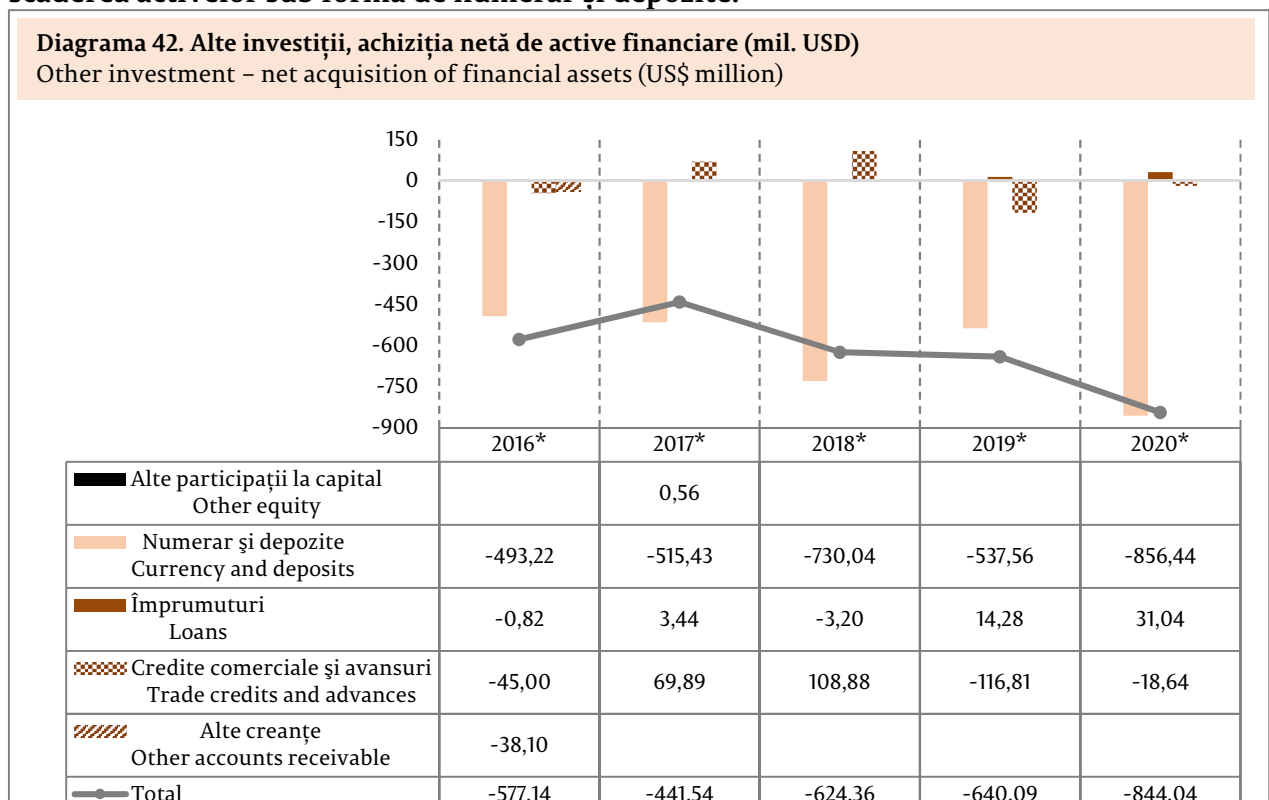
3.2. Investiții de portofoliu și derivate financiare Portfolio investment and financial derivatives

Investițiile de portofoliu au înregistrat, în anul 2020, ieșiri nete de capital în valoare de 0,86 mil. USD, determinate de majorarea cu 1,20 mil. USD a activelor externe sub formă de titluri de creanță ale societăților care acceptă depozite, precum și de creșterea cu 0,26 mil. USD a activelor sub formă de participații și acțiuni ale altor sectoare. Concomitent, s-au majorat cu 0,35 mil. USD pasivele externe sub formă de participații și acțiuni (cele ale băncilor licențiate – cu 0,12 mil. USD și cele ale altor sectoare – cu 0,23 mil. USD). Pasivele externe sub formă de titluri de angajamente ale administrației publice au crescut cu 0,24 mil. USD.

Derivatele financiare au înregistrat intrări nete în valoare de 0,41 mil. USD, ca rezultat al tranzacționării swap-urilor valutare de către băncile licențiate cu băncile nerezidente.

3.3. Alte investiții Other investment

Diminuarea netă a activelor financiare la alte investiții a fost determinată, în special, de scăderea activelor sub formă de numerar și depozite.

* date revizuite / revised data

În anul 2020, articolul “alte investiții” (numerar și depozite, împrumuturi, credite comerciale și avansuri, alte active și pasive) a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 1 528,27 mil. USD.

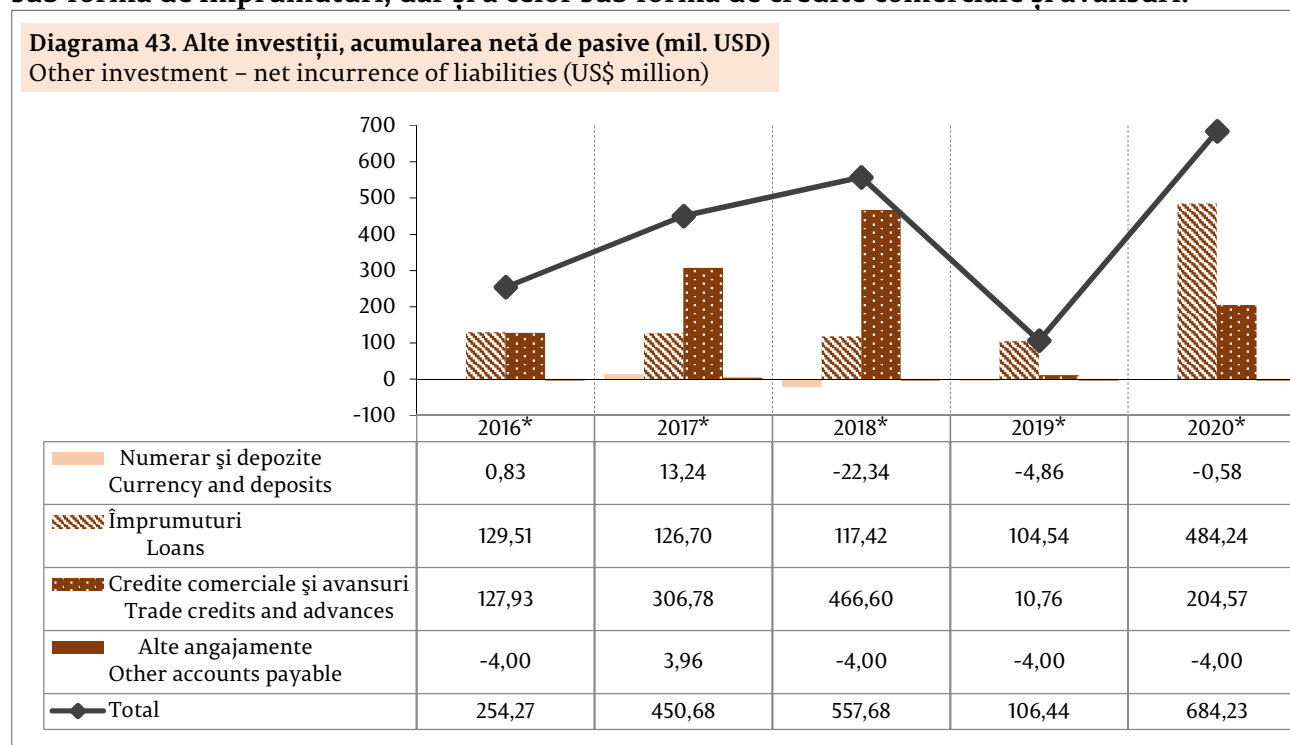
Această evoluție a fost determinată de scăderea netă a activelor financiare externe cu 844,04 mil. USD (achiziția brută de noi active financiare a constituit 209,30 mil. USD, iar diminuarea brută a activelor achiziționate anterior – 1 053,34 mil. USD) și de majorarea netă a pasivelor cu 684,23 mil. USD (acumularea brută de noi pasive a fost evaluată la 1 228,34 mil. USD, iar stingerea brută a pasivelor – la 544,11 mil. USD).

Scăderea netă a *activelor financiare* la articolul "alte investiții", înregistrată pe parcursul anului 2020, a reflectat, în principal, diminuarea activelor sub formă de *numerar și depozite* în sumă netă de 856,44 mil. USD (activele societăților nefinanciare, gospodăriilor populației și instituțiilor fără scop lucrativ au scăzut cu 805,78 mil. USD, în timp ce activele băncilor licențiate s-au diminuat cu 50,66 mil. USD). De menționat, că dinamica *numerarului și depozitelor* societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală, este prezentată în premieră cu calcul zilnic bazat pe evaluarea tranzacțiilor în valută originală recalculată în USD la cursul de schimb la data efectuării (tabelul 28 din Secțiunea statistică). Astfel, comparativ cu metoda de calcul a numerarului și depozitelor la cursul de schimb mediu trimestrial, s-a înregistrat o scădere cu 21,7 la sută pentru fluxul din balanța de plăți și cu 31,4 la sută pentru fluctuația cursului de schimb, fapt care nu se datorează tranzacțiilor efective, ci calculului mai exact al deprecierii valutei originale a numerarului și depozitelor bancare.

De asemenea, la diminuarea activelor au contribuit achitățile nete în sumă de 18,64 mil. USD efectuate de partenerii nerezidenți la *creditele comerciale și avansurile* acordate anterior de rezidenți, în timp ce activele sub formă de *împrumuturi* s-au majorat cu 31,04 mil. USD, în valoare netă (diagrama 42).

Majorarea netă a *pasivelor externe* la articolul „alte investiții” (diagrama 43) a fost determinată de creșterea netă a angajamentelor sub formă de *împrumuturi* cu 484,24 mil. USD, a *creditelor comerciale și avansurilor* primite de rezidenți de la partenerii comerciali nerezidenți – cu 204,57 mil. USD. Concomitent, pasivele sub formă de *alte angajamente* au scăzut cu 4,00 mil. USD net, iar cele sub formă de *numerar și depozite* – cu 0,58 mil. USD (dintre care pasivele sectorului *societăți care acceptă depozite* s-au diminuat cu 2,17 mil. USD, iar cele ale *altor societăți financiare* au crescut cu 1,59 mil. USD).

Creșterea netă a pasivelor la alte investiții a fost determinată de majorarea angajamentelor sub formă de împrumuturi, dar și a celor sub formă de credite comerciale și avansuri.

* date revizuite / revised data

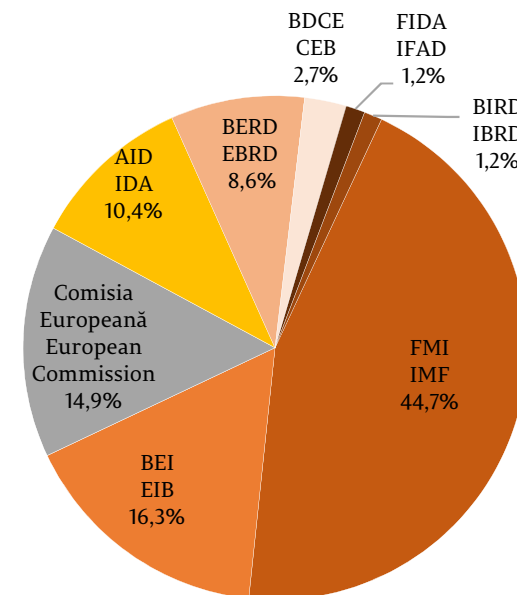
Articolul *împrumuturi* din cadrul altor investiții a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 453,20 mil. USD (activele s-au majorat cu 31,04 mil. USD, în baza netă, iar pasivele – cu 484,24 mil. USD). Pe parcursul anului 2020, au fost valorificate *împrumuturi* din exterior în sumă totală de 1 001,90 mil. USD, din care pe termen lung – 986,41 mil. USD (tabelul 29 din Secțiunea statistică). Rambursările totale au constituit 517,66 mil. USD, dintre care ale împrumuturilor pe termen lung – 511,12 mil. USD.

Din punctul de vedere al sectoarelor instituționale, de finanțare externă au beneficiat: *administrația publică* – 551,63 mil. USD; *societățile nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ* – 309,39 mil. USD; *alte societăți financiare* – 96,91 mil. USD; *societățile care acceptă depozite* – 35,94 mil. USD; *banca centrală (BNM)* – 8,03 mil. USD.

Creditorii administrației publice, în anul 2020, au fost: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD; Banca Europeană de Investiții – 89,91 mil. USD; Comisia Europeană – 82,22 mil. USD; Asociația Internațională pentru Dezvoltare – 57,42 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 47,37 mil. USD; Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 14,80 mil. USD; Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă – 6,78 mil. USD; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 6,37 mil. USD etc. (diagrama 44).

În anul 2020, principalul creditor al administrației publice a fost Fondul Monetar Internațional.

Diagrama 44. Principalii creditori ai administrației publice în anul 2020
The main creditors of general government in 2020

Rambursări de împrumuturi externe au fost efectuate de următoarele sectoare instituționale: *societățile nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ* – 188,20 mil. USD; *administrația publică* – 139,25 mil. USD; *alte societăți financiare* – 100,95 mil. USD; *banca centrală (BNM)* – 53,20 mil. USD (împrumuturi de la FMI); *societățile care acceptă depozite* – 36,06 mil. USD.

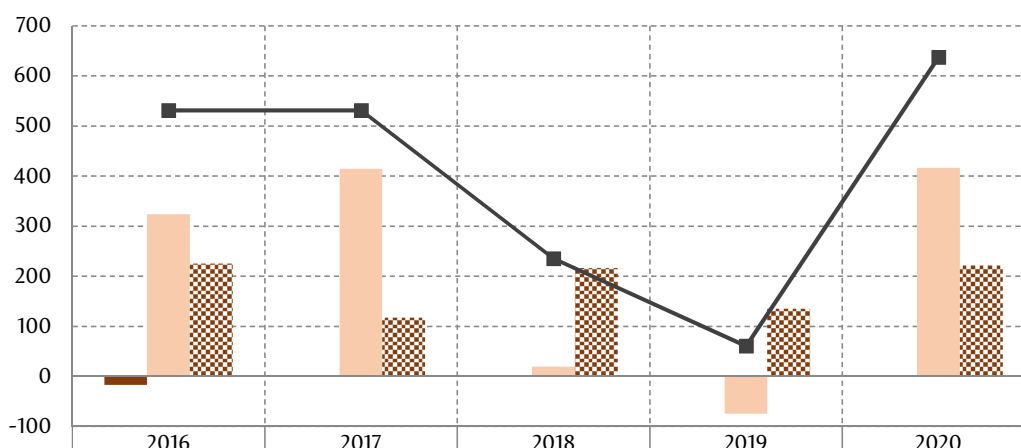

3.4. Activele de rezervă Reserve assets

Activele oficiale de rezervă (calculate la rata de schimb zilnică), pe parcursul anului 2020, s-au majorat cu 637,41 mil. USD în valoare netă (diagrama 45). Numerarul și depozitele din componența rezervelor au crescut cu 415,85 mil. USD (numerarul și depozitele plasate în bănci centrale (autorități monetare) s-au majorat cu 324,13 mil. USD, plasamentele în alte bănci din străinătate s-au majorat cu 91,72 mil. USD). În același timp, activele de rezervă sub formă de titluri de valoare s-au majorat cu 221,00 mil. USD, determinate de creșterea celor pe termen lung. Activele în DST s-au majorat cu 0,56 mil. USD.

Activele de rezervă s-au majorat, în special, pe seama creșterii numerarului și depozitelor, dar și a titlurilor de valoare din componența acestora.

Diagrama 45. Evoluția fluxurilor de active oficiale de rezervă, pe instrumente (mil. USD)
Official reserve assets flows, by instruments (US\$ million)

 DST SDR	-17,31	-0,40	0,05	0,62	0,56
 Numerar și depozite Currency and deposits	323,52	414,51	19,14	-75,00	415,85
 Titluri de valoare Debt securities	224,93	117,09	216,34	134,87	221,00
 Active de rezervă Reserve assets	531,14	531,20	235,53	60,49	637,41

4. Balanța de plăți în prezentare analitică Balance of payments in analytic presentation

Tabelul 15. Sinteza balanței de plăți (BPM6), prezentare analitică (mil. USD)

Balance of payments in analytic presentation (BPM6) (US\$ million)

	2016**	2017**	2018**	2019**	2020**	2020 / 2019 (%)
Contul curent (fără rezerve și articole aferente) Current account (excludes reserves and related items)	-288,42	-598,61	-1 211,87	-1 122,64	-906,23	80,7
Bunuri Goods	-2 078,69	-2 558,81	-3 294,00	-3 311,62	-3 094,26	93,4
Servicii Services	220,59	304,25	355,99	351,19	382,31	108,9
Venituri primare Primary income	445,97	555,84	535,79	614,96	390,35	63,5
Venituri secundare Secondary income	1 123,71	1 100,11	1 190,35	1 222,83	1 415,37	115,7
Contul de capital (fără rezerve și articole aferente) Capital account (excludes reserves and related items)	-17,80	-21,34	-35,85	-54,99	-65,67	119,4
Contul financiar (fără rezerve și articole aferente) Financial account (excludes reserves and related items)	-942,53	-1 075,68	-1 491,68	-1 222,88	-1 416,58	115,8
Investiții directe Direct investment	-74,11	-138,65	-259,11	-467,93	-151,72	32,4
Investiții de portofoliu și derivate financiare Portfolio investment and financial derivatives	0,13	-0,70	4,69	5,02	0,45	9,0
Alte investiții Other investment	-868,55	-936,33	-1 237,26	-759,97	-1 265,31	166,5
Soldul contului curent, de capital și financiar Balance on current, capital, and financial account	636,31	455,73	243,96	45,25	444,68	982,8
<i>Erori și omisiuni nete</i> <i>Net errors and omissions</i>	-68,03	76,36	46,79	17,60	-83,95	-
Active de rezervă și articole aferente Reserves and related items	568,28	532,09	290,75	62,85	360,73	574,0
Active de rezervă* Reserve assets*	531,14	531,20	235,53	60,49	637,41	1 053,7
Utilizarea creditelor și a împrumuturilor FMI IMF credit and loans	-37,14	-44,11	-55,22	-35,66	180,74	-
Banca centrală Central bank	-36,91	-44,27	-41,49	-36,90	-45,17	122,4
Administrația publică General government	-0,23	0,16	-13,73	1,24	225,91	18 218,5
Finanțarea excepțională Exceptional financing		43,22		33,30	95,94	288,1
Venituri secundare – granturi interguvernamentale Secondary income – intergovernmental grants		43,22		11,08	13,72	123,8
Alte investiții – împrumuturi interguvernamentale Other investment – intergovernmental loans				22,22	82,22	370,0

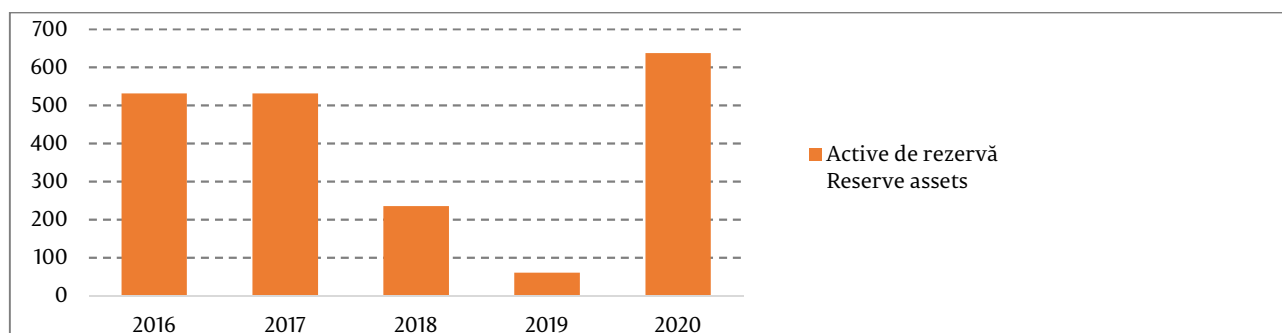
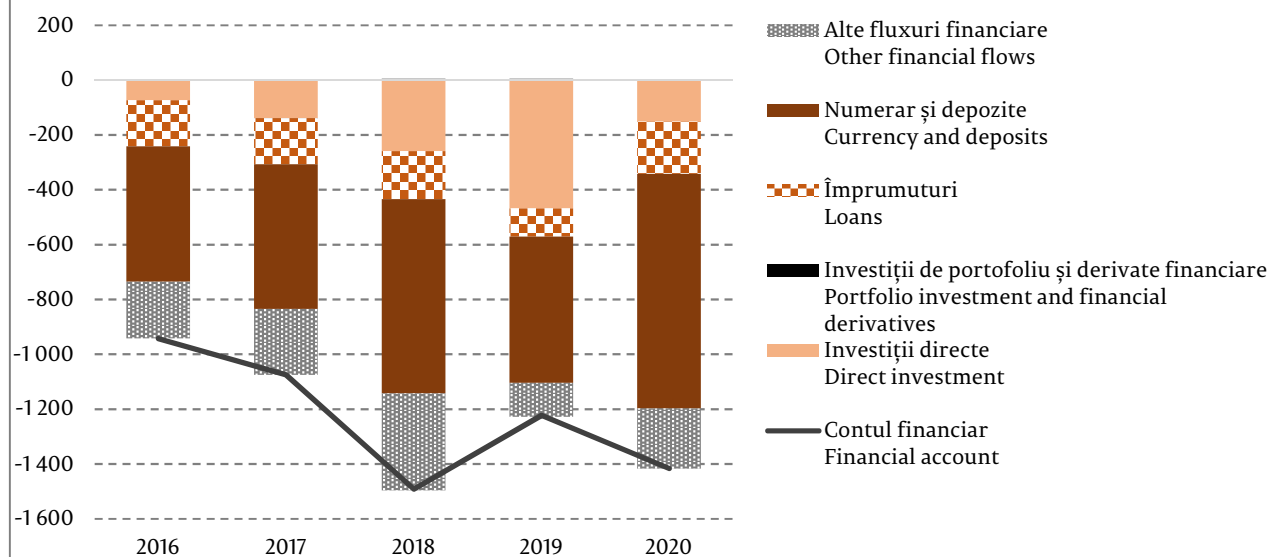
*evaluate la rata zilnică / valued at daily exchange rate

** date revizuite / revised data

În prezentarea analitică a balanței de plăți a Republicii Moldova, balanța generală a **contului curent, de capital și financiar** a reflectat un excedent de 444,68 mil. USD. Contul *Active de rezervă și articole aferente* a înregistrat 360,73 mil. USD: activele de rezervă ale BNM s-au majorat cu 637,41 mil. USD; totodată, BNM a efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la FMI în sumă de 45,17 mil. USD, iar administrația publică – trageri nete de 225,91 mil. USD. Finanțarea excepțională a constituit 95,94 mil. USD și a cuprins împrumuturile în valoare de 82,22 mil. USD și granturile în valoare de 13,72 mil. USD, oferite de Comisia Europeană în cadrul programului de asistență macrofinanciară.

Creșterea intrărilor nete de capital înregistrate în contul financiar (fără rezerve și articole aferente) a rezultat, preponderent, din majorarea intrărilor nete de numerar și depozite și de împrumuturi (altele decât cele oferite de FMI sau legate de finanțarea excepțională).

Diagrama 46. Contul financiar al balanței de plăți în prezentare analitică (mil. USD)
Financial account of the balance of payments in analytic presentation (US\$ million)

Notă: (+) ieșiri nete, (-) intrări nete de capital
Note: (+) net capital outflow, (-) net capital inflow

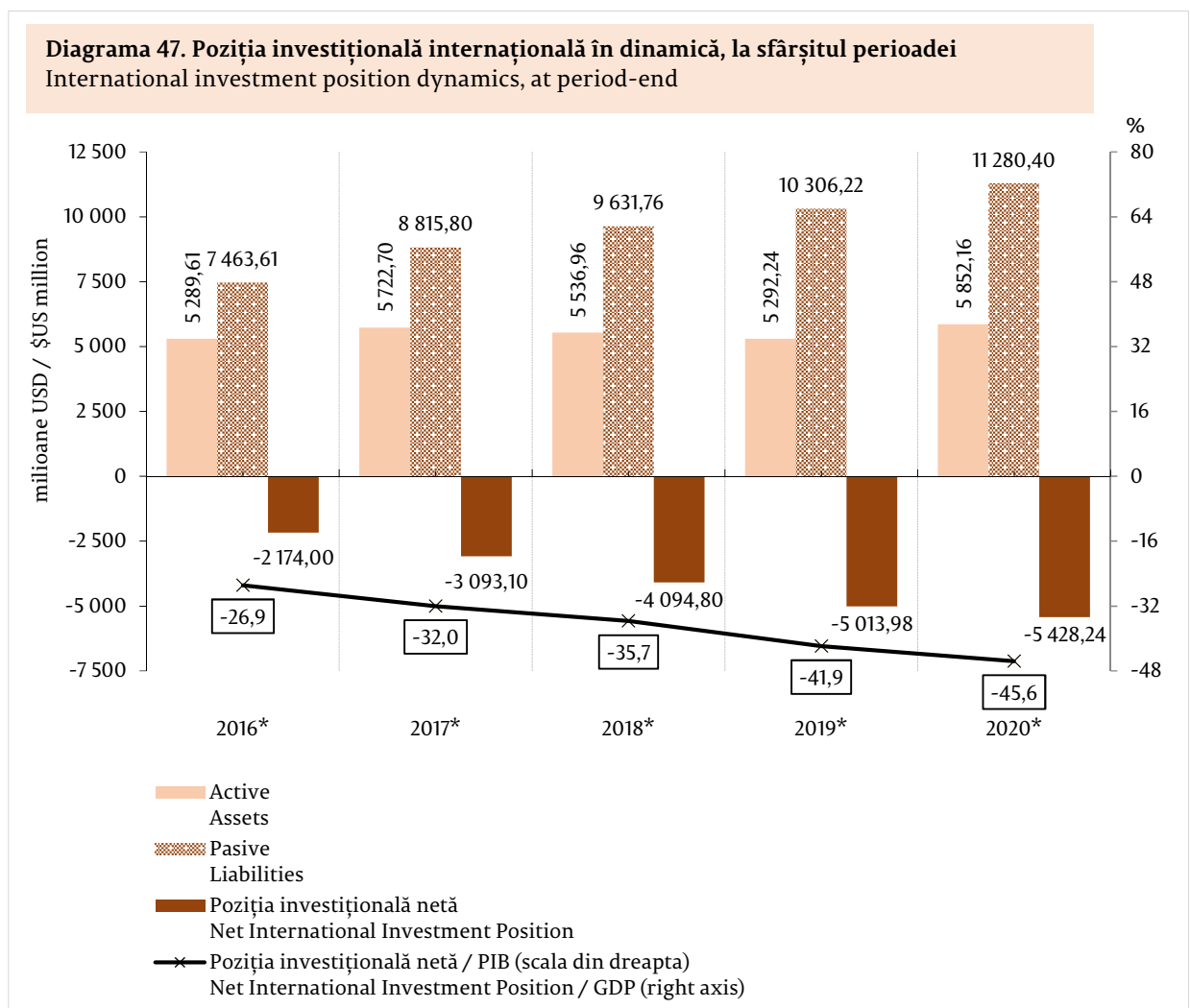
V. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova la 31.12.2020

International investment position of the Republic of Moldova as of 12/31/2020

Poziția investițională internațională (PII) a Republicii Moldova, la 31.12.2020, a înregistrat un sold net debitor de 5 428,24 mil. USD, care s-a aprofundat cu 8,3 la sută față de cel înregistrat la 31.12.2019 (diagrama 47, tabelul 30 din Secțiunea statistică).

În ultimii ani, PII a avut o evoluție descendentă, soldul debitor fiind de 2,5 ori mai mare în 2020 comparativ cu anul 2016. Raportul poziției investiționale internaționale la PIB a constituit 45,6 la sută, cu 3,7 p.p. mai mult comparativ cu sfârșitul anului 2019.

Soldul net debitor al poziției investiționale internaționale s-a aprofundat ca urmare a majorării mai accentuate a soldului pasivelor comparativ cu cel al activelor.

* date revizuite / revised data

Dinamica poziției investiționale internaționale, în anul 2020, a fost determinată negativ de tranzacțiile efective cu nerezidenții (-1 042,13 mil. USD) și de fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-220,07 mil. USD), în timp ce alte schimbări (689,76 mil. USD) și schimbările de preț (158,18 mil. USD) au influențat poziția în sensul creșterii. Toate schimbările menționate au rezultat într-o deteriorare a poziției la 31.12.2020 cu 414,26 mil. USD (tabelul 16, diagrama 48).

Tabelul 16. Poziția investițională internațională (MBP6), la 31.12.2020 (mil. USD)

International investment position (BPM6) as of 12/31/2020 (US\$ million)

	Poziția la Position as of 31.12.2019*	Modificări care reflectă: Changes reflecting:*					Poziția la Position as of 31.12.2020*
		dinamica totală total changes	fluxul din BP BOP transact- tions	schimbări de preț price changes	fluctuația ratei de schimb exchange rate changes	alte schimbări other changes	
Poziția investițională internațională (netă) International investment position (net)	-5 013,98	-414,26	-1 042,13	158,18	-220,07	689,76	-5 428,24
Active Assets	5 292,24	559,92	-199,48	-0,10	109,63	649,87	5 852,16
Investiții directe Direct investment	330,77	6,55	5,70		0,85		337,32
Investiții de portofoliu Portfolio investment	11,20	1,45	1,45				12,65
Derivate financiare Financial derivatives	4,00						4,00
Alte investiții Other investment	1 886,64	-171,99	-844,04		22,18	649,87	1 714,65
Active de rezervă** Reserve assets**	3 059,63	723,91	637,41	-0,10	86,60		3 783,54
Pasive Liabilities	10 306,22	974,18	842,65	-158,28	329,70	-39,89	11 280,40
Investiții directe Direct investment	4 737,81	9,98	157,42	-158,28	46,94	-36,10	4 747,79
Investiții de portofoliu Portfolio investment	25,91	0,60	0,59		0,01		26,51
Derivate financiare Financial derivatives	3,33	0,41	0,41				3,74
Alte investiții Other investment	5 539,17	963,19	684,23	0,00	282,75	-3,79	6 502,36

* date revizuite / revised data

** fluxuri evaluate la rata de schimb zilnică / BOP flow valued at daily exchange rate;

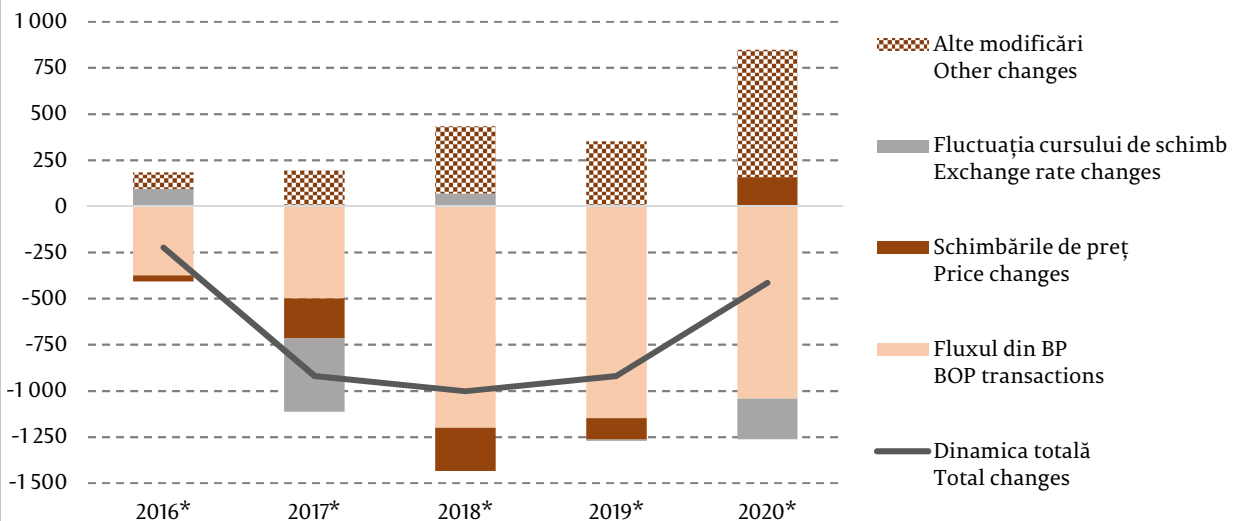
Notă: Pentru evaluarea stocurilor se utilizează cross-cursurile oficiale de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA, la sfârșit de perioadă. / Note: Official cross-exchange rates of original currencies against the US dollar at period-end are used for the evaluation of stocks.

Activele financiare externe au înregistrat la 31.12.2020 un sold în valoare de 5 852,16 mil. USD, în creștere cu 559,92 mil. USD (+10,6 la sută) față de 31.12.2019. La majorarea poziției activelor financiare au contribuit, în cea mai mare parte, alte schimbări (649,87 mil. USD), dar și fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (109,63 mil. USD). În același timp, fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți (-199,48 mil. USD), precum și modificările de preț (-0,10 mil. USD) au influențat poziția activelor financiare în sensul scăderii.

Pasivele externe au înregistrat la 31.12.2020 un sold în valoare de 11 280,40 mil. USD, în creștere cu 9,5 la sută față de sfârșitul anului 2019. Majorarea soldului pasivelor a fost determinată de fluxul înregistrat în balanța de plăți (842,65 mil. USD), fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (329,70 mil. USD). În același timp, schimbările de preț (-158,28 mil. USD) și alte schimbări (-39,89 mil. USD) au influențat stocul pasivelor externe în sensul scăderii.

Fluxul efectiv negativ înregistrat în balanța de plăți a avut o influență majoră asupra poziției investiționale internaționale.

Diagrama 48. Componentele modificării poziției investiționale internaționale (mil. USD)
Components of the change in the International investment position (US\$ million)

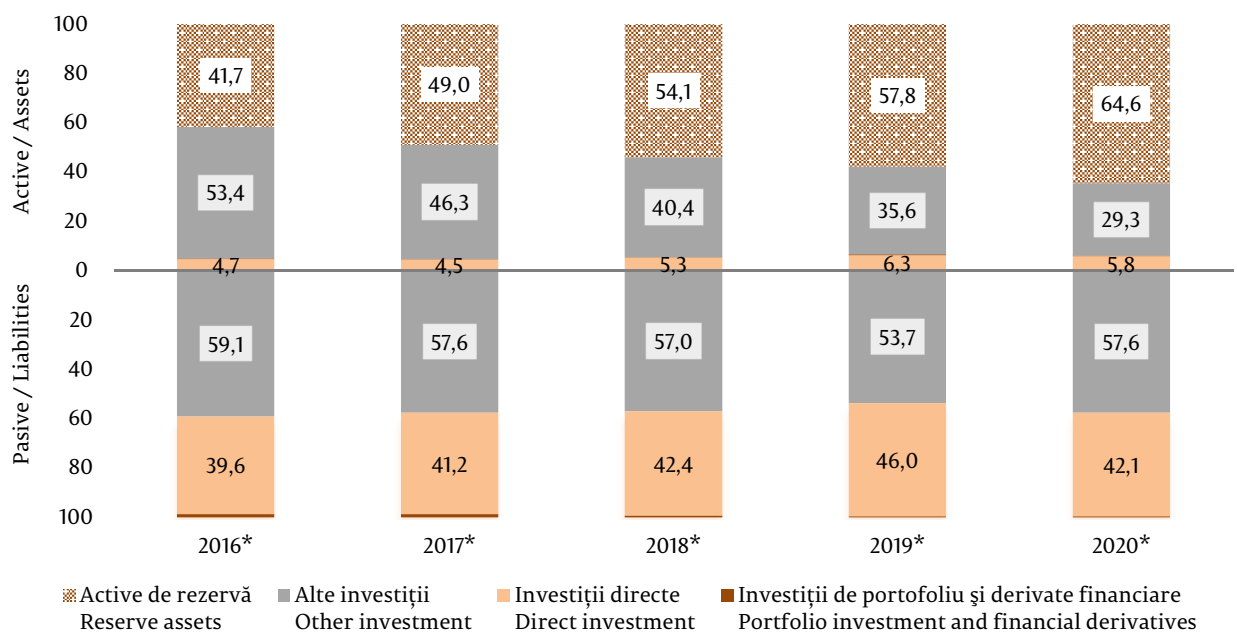

* date revizuite / revised data

5.1. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe categorii funcționale Structure of external financial assets and liabilities by functional categories

Activele de rezervă dețin ponderea majoritară în totalul activelor financiare, în timp ce alte investiții și investițiile directe dețin ponderi semnificative în totalul pasivelor.

Diagrama 49. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe categorii funcționale, la sfârșitul perioadei (%)
External financial assets and liabilities structure, by functional categories, at period-end (%)

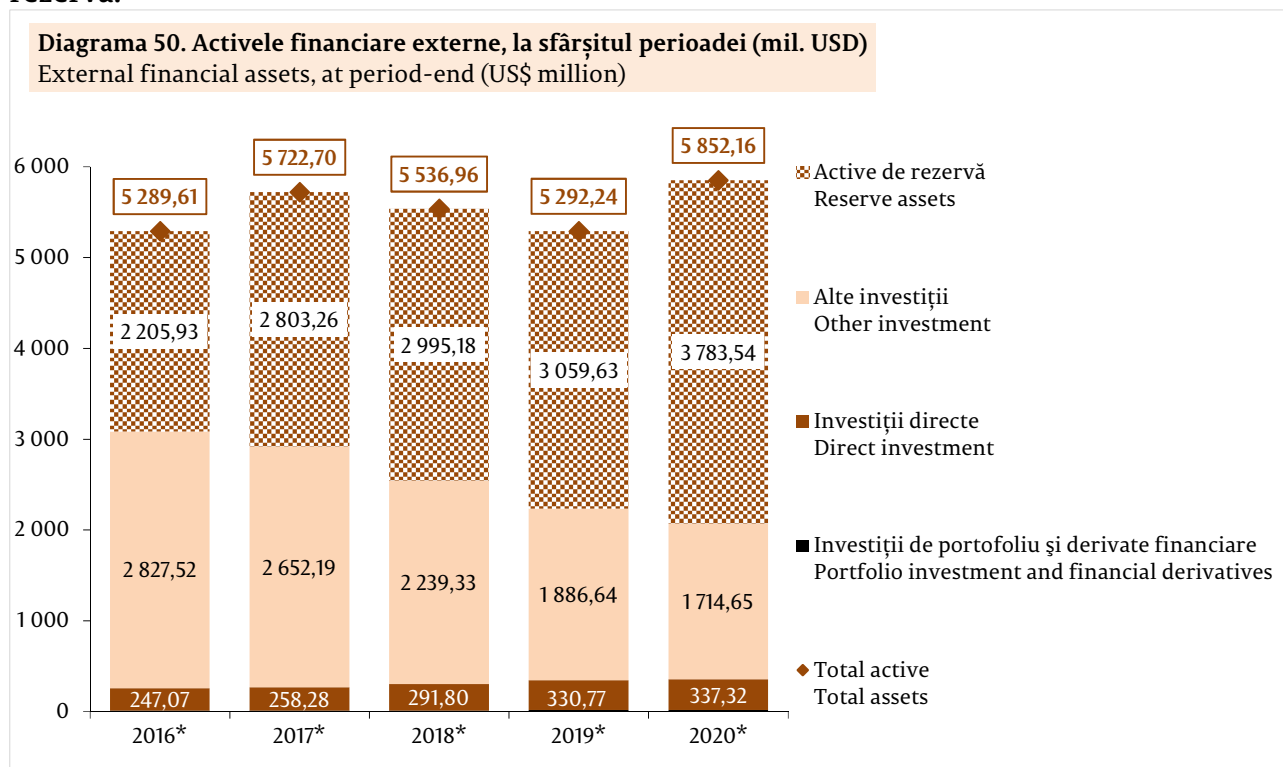

* date revizuite / revised data

a) Structura activelor financiare externe pe categorii funcționale Structure of external financial assets by functional categories

În cadrul *activelor financiare externe*, cea mai mare pondere (64,6 la sută) a revenit activelor de rezervă, urmate de alte investiții (29,3 la sută), investiții directe (5,8 la sută), investiții de portofoliu și derivate financiare (0,3 la sută) (diagramele 49, 50).

Majorarea poziției activelor financiare externe a fost determinată de creșterea activelor de rezervă.

* date revizuite / revised data

Poziția activelor sub formă de investiții directe a însumat 337,32 mil. USD, în creștere cu 2,0 la sută comparativ cu 31.12.2019. Activele sub formă de *investiții de portofoliu și derivate financiare* au înregistrat un sold de 16,65 mil. USD, fiind în creștere cu 9,5 la sută. Activele sub formă de *alte investiții* s-au micșorat cu 9,1 la sută și au constituit 1 714,65 mil. USD.

Componenta de bază a acestora – poziția activelor sub formă de *numerar și depozite* – a constituit 886,19 mil. USD, diminuându-se cu 19,3 la sută ca urmare a scăderii activelor sub formă de numerar și depozite ale *altor sectoare* cu 48,7 la sută sau cu 191,65 mil. USD, precum și a respectivelor active ale *societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală* – cu 20,12 mil. USD.

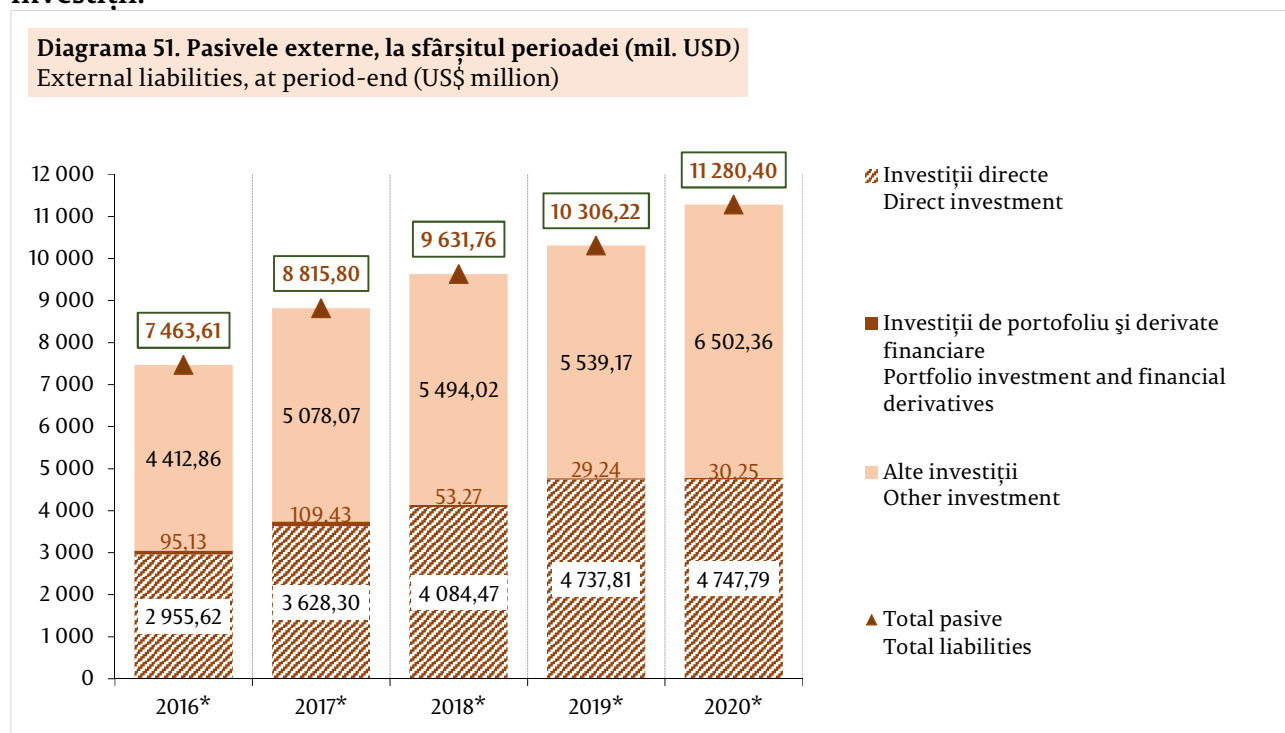
Poziția activelor sub formă de *împrumuturi* a constituit 149,93 mil. USD (în creștere cu 26,1 la sută), acestea fiind majoritar acordate nerezidenților de către *alte sectoare* pe termen lung (83,1 la sută din totalul activelor sub formă de împrumuturi). *Creditele comerciale și avansurile* acordate de către agenții economici rezidenți nerezidenților, cu o pondere 39,0 la sută în activele sub formă de alte investiții, au însumat 668,95 mil. USD (în creștere cu 1,3 la sută față de 31.12.2019).

Activele oficiale de rezervă au constituit 3 783,54 mil. USD, în creștere cu 23,7 la sută comparativ cu finele anului 2019. Poziția activelor oficiale de rezervă s-a majorat pe seama fluxului net, calculat la rata de schimb zilnică, înregistrat în balanța de plăți, care a constituit 637,41 mil. USD, precum și a fluctuației ratelor de schimb zilnice ale valutelor originale față de dolarul SUA (86,60 mil. USD). Concomitent schimbările de preț (-0,10 mil. USD) au diminuat nesemnificativ poziția activelor oficiale de rezervă.

b) Structura pasivelor externe pe categorii funcționale Structure of external liabilities by functional categories

În structura *pasivelor externe* au predominat alte investiții cu o pondere de 57,6 la sută și investițiile directe cu 42,1 la sută, iar investițiile de portofoliu și derivatele financiare au avut o pondere de 0,3 la sută (diagrama 51).

Pasivele externe s-au majorat față de 31.12.2019 datorită creșterilor înregistrate la alte investiții.

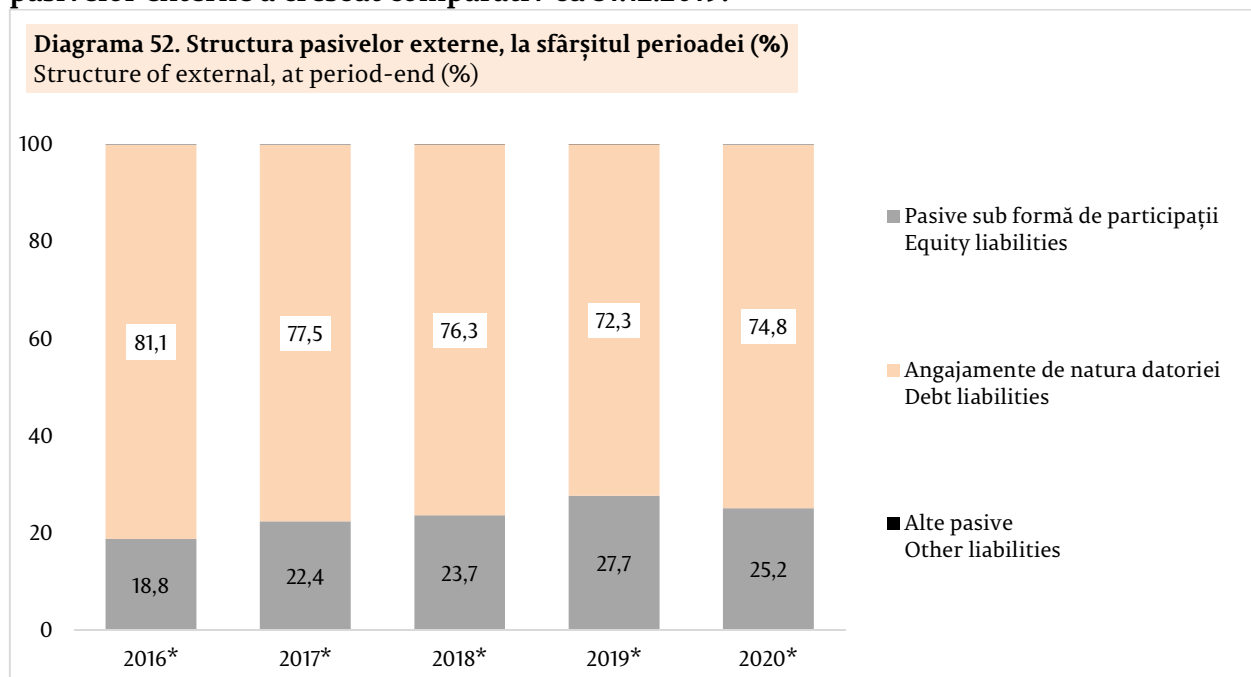

* date revizuite / revised data

Ponderea pasivelor sub formă de participații la capital și acțiuni (atât din cadrul investițiilor de portofoliu, cât și din cadrul investițiilor directe) a constituit 25,2 la sută din soldul total. Cea mai mare parte a pasivelor (74,8 la sută) a revenit celor generatoare de datorie (diagrama 52).

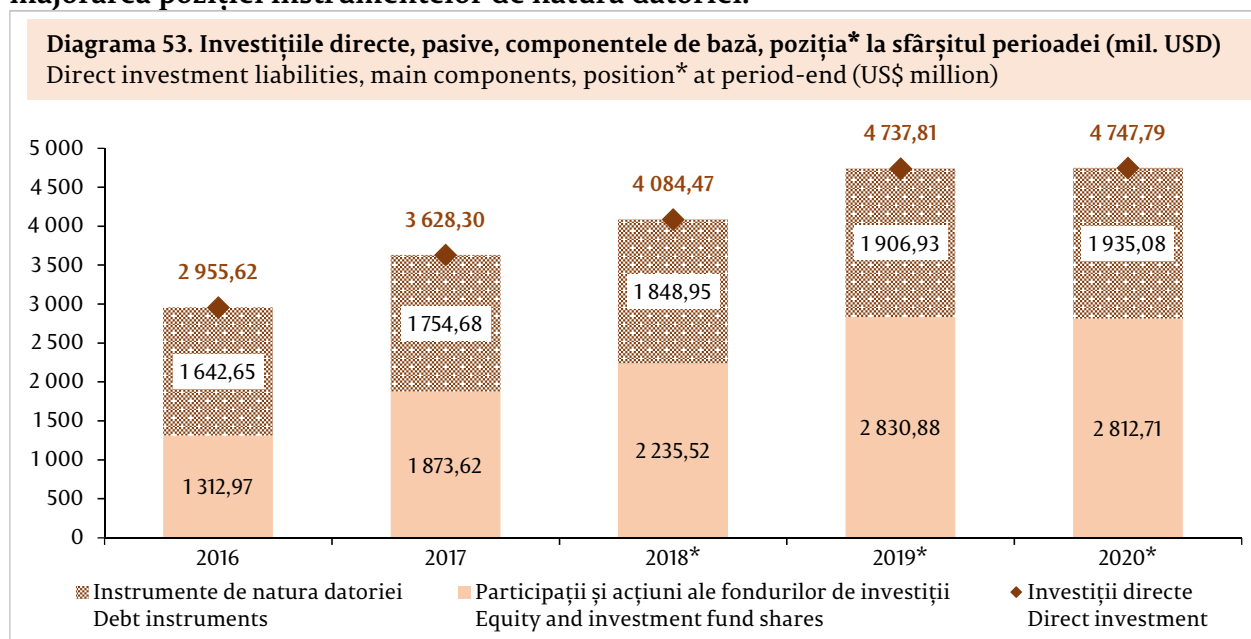

Conform situației la 31.12.2020, ponderea angajamentelor de natura datoriei în totalul pasivelor externe a crescut comparativ cu 31.12.2019.

* date revizuite / revised data

Creșterea pasivelor sub formă de investiții directe față de 31.12.2019 a fost determinată de majorarea poziției instrumentelor de natura datoriei.

* date revizuite / revised data

** poziții calculate conform valorii de bilanț / positions calculated according to the own funds at book value method

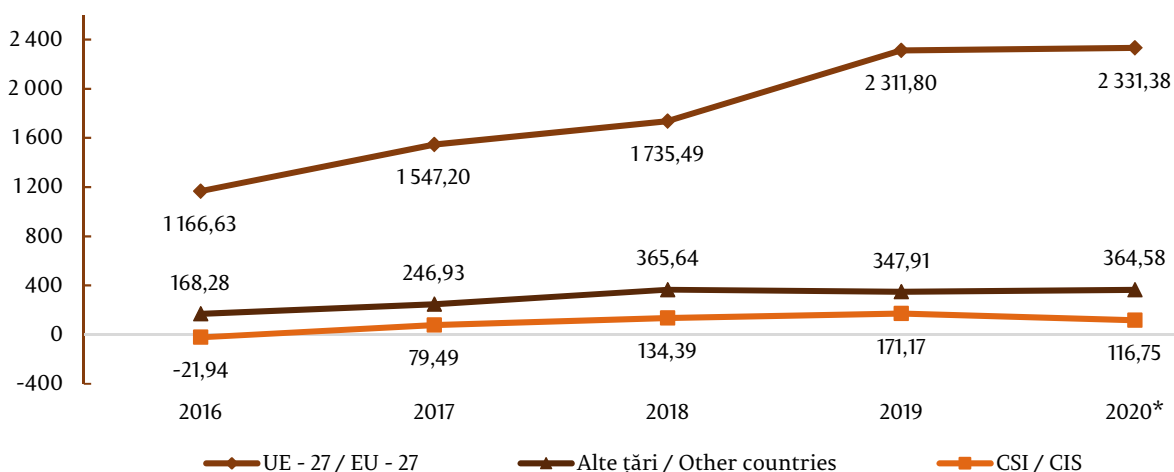
Poziția pasivelor sub formă de *investiții directe* la 31.12.2020 a fost evaluată la 4 747,79 mil. USD (majorându-se cu 0,2 la sută față de 31.12.2019) (diagrama 54). Majorarea poziției pasivelor de investiții directe a rezultat din intrările efective nete (157,42 mil. USD) și evoluția ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (46,94 mil. USD). În același timp, schimbările de preț (-158,28 mil. USD) și alte modificări (-36,10 mil. USD) au influențat poziția pasivelor de investiții directe în sensul scăderii.

Ponderea participațiilor și a acțiunilor fondurilor de investiții în soldul total al pasivelor sub formă de investiții directe a fost superioară celei a instrumentelor de natura datoriei (59,2 la sută față de 40,8 la sută). Componenta instrumentelor de natura datoriei a fost mixtă: 1 182,34 mil. USD reprezintă stocul împrumuturilor contractate de la investitorii străini direcți, 192,66 mil. USD sunt angajamente sub formă de credite comerciale și avansuri față de investitorii străini direcți și 560,08 mil. USD sunt alte datorii față de investitorii străini direcți.

În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din țările UE le-a revenit ponderea majoritară de 82,9 la sută. Investitorii din țările CSI au deținut o pondere de 4,1 la sută din totalul capitalului propriu acumulat, iar cei proveniți din alte țări – de 13,0 la sută (diagrama 54).

Poziția investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni provenite din țările CSI a scăzut la 31.12.2020.

Diagrama 54. Poziția investițiilor directe**, capital propriu, pe zone geografice (mil. USD)
Direct investments in domestic economy position** – equity, by geographic region (US\$ million)

* date revizuite / revised data

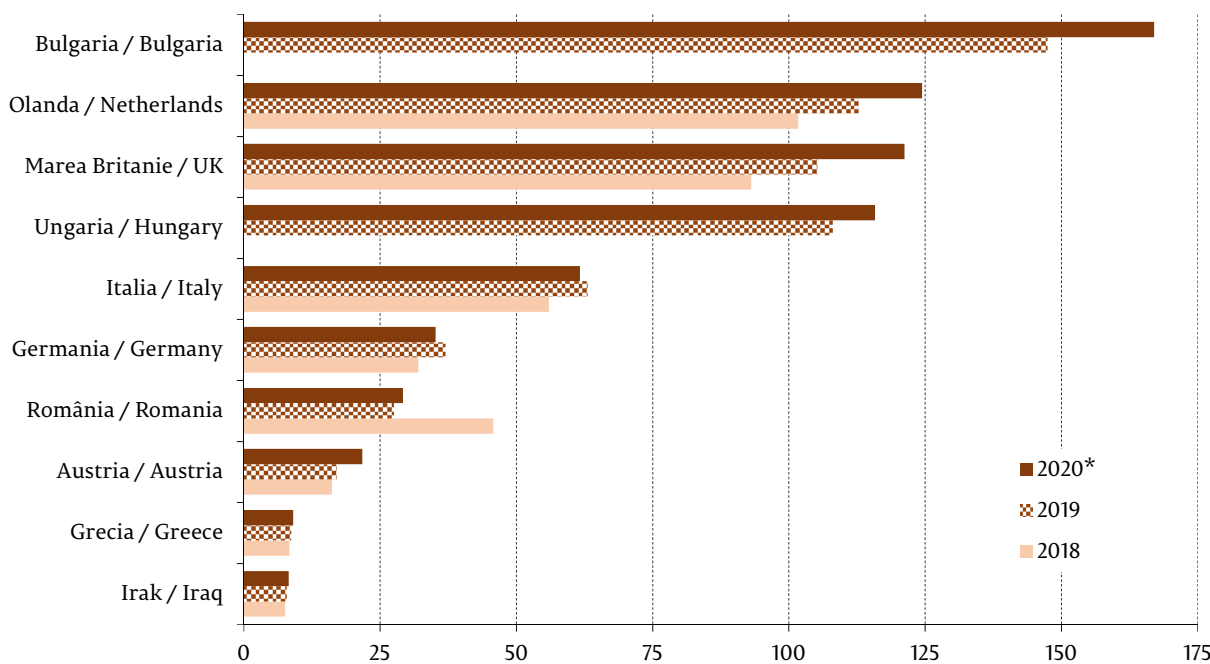
** poziții calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit

** positions calculated according to the own funds at book value method, by immediate investor's country

Repartiția soldului pasivelor de investiții directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, în dinamică pe principalele țări, este reflectată în diagramele 55 și 56.

Investitorii din Bulgaria au deținut cea mai mare pondere în poziția investițiilor directe (capital propriu) în sectorul bancar.

Diagrama 55. Poziția investițiilor directe**, capital propriu acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – sectorul societăți care acceptă depozite
Direct investment liabilities position** - equity, by main countries (US\$ million) – deposit-taking corporations sector

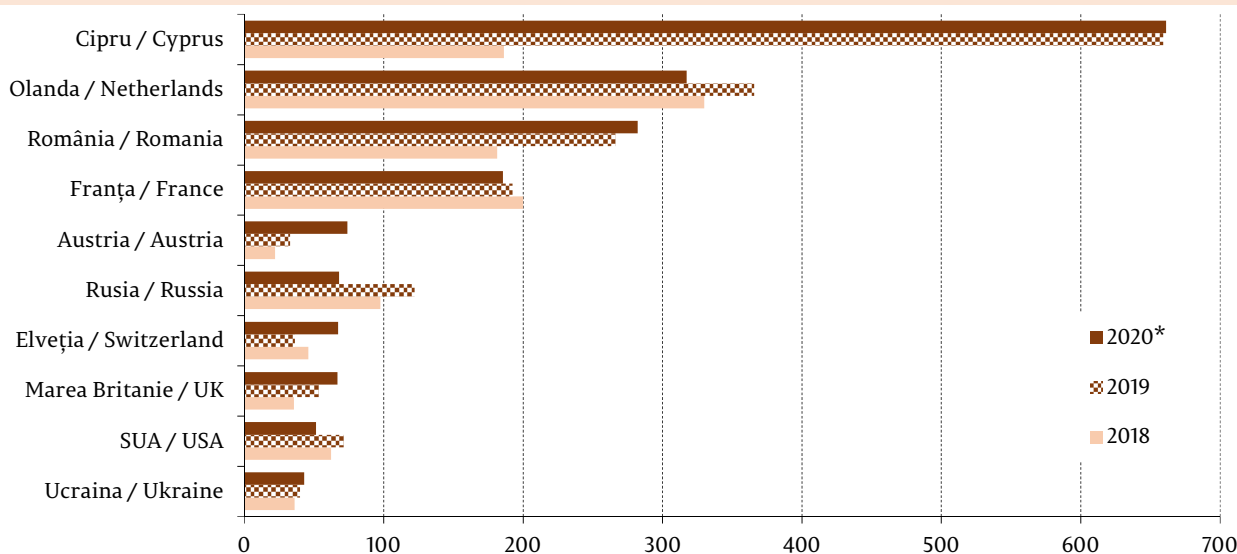
* date revizuite / revised data

** poziții calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit

** positions calculated according to the own funds at book value method, by immediate investor's country

Investitorii din Cipru au deținut cea mai mare pondere în poziția investițiilor directe (capital propriu) în alte sectoare.

Diagrama 56. Poziția investițiilor directe**, capital propriu acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – Alte sectoare
Direct investment liabilities stock** - equity, by main countries (US\$ million) – Other sectors

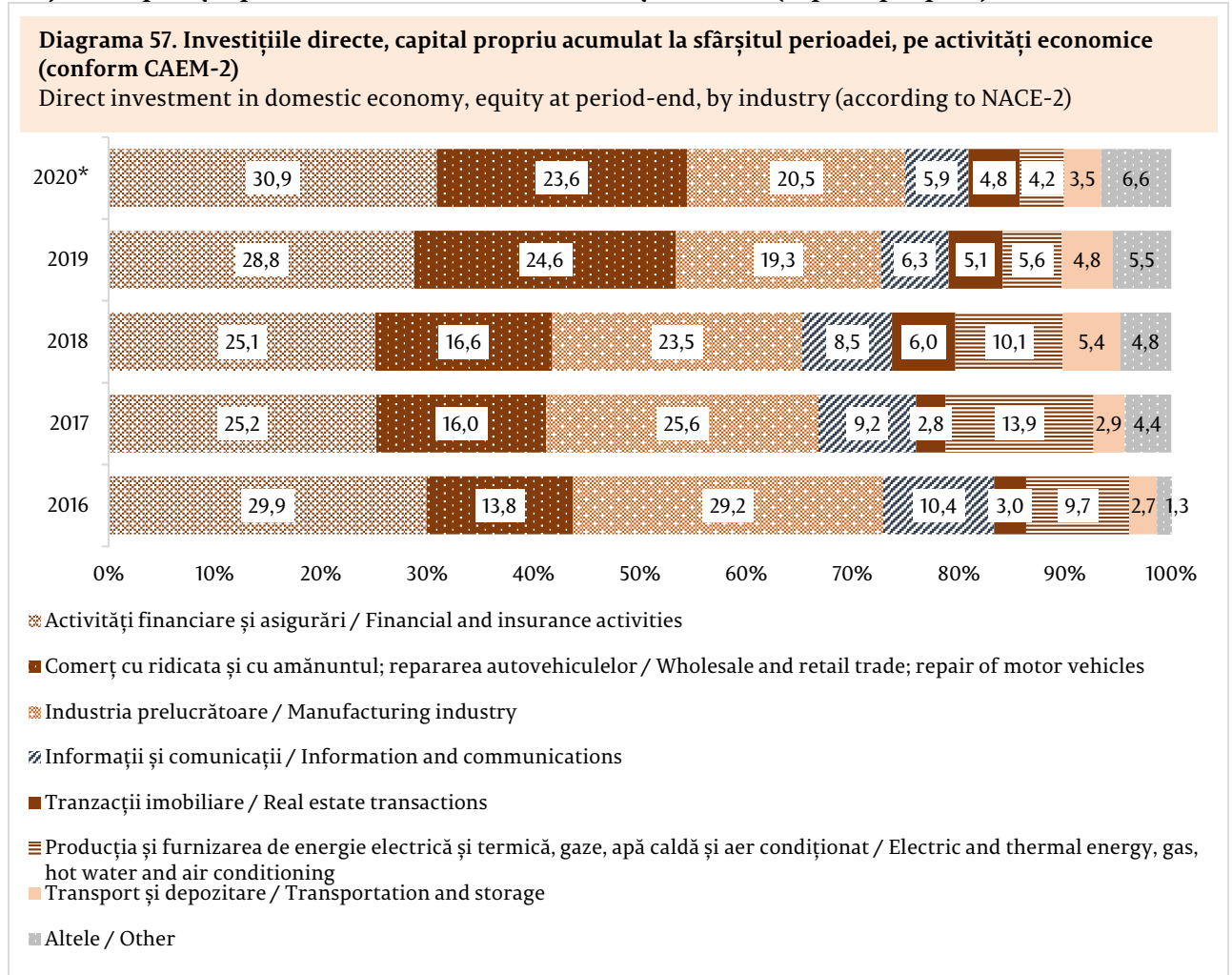

* date revizuite / revised data

** poziții calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit / ** positions calculated according to the own funds at book value method, by immediate investor's country

Repartiția stocului de investiții directe sub formă de participații și acțiuni pe activități economice este reflectată în diagrama 57.

Activitățile financiare și asigurările, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, dețin ponderile majore în poziția pasivelor sub formă de investiții directe (capital propriu).

Pasivele sub formă de *investiții de portofoliu și derivate financiare* au aparținut în proporție de 29,6 la sută societăților care acceptă depozite și în proporție de 69,5 la sută – altor sectoare, fiind constituite majoritar (86,5 la sută) din titluri de participație.

La 31.12.2020, componenta cu ponderea majoritară (57,6 la sută) în pasivele externe ale țării, *alte investiții*, a constituit 6 502,36 mil. USD, în creștere cu 17,4 la sută față de finele anului 2019. Alte investiții au constat în proporție de 63,4 la sută din împrumuturi, 30,6 la sută – credite comerciale și avansuri, 2,6 la sută – alocări de DST, 2,1 la sută – numerar și depozite și 1,3 la sută – alte pasive.

Soldul pasivelor sub formă de *împrumuturi* a însumat 4 121,69 mil. USD (în creștere cu 19,6 la sută comparativ cu finele anului 2019), *credite comerciale și avansuri* – 1 986,34 mil. USD (+16,5 la sută), *alocări de DST* – 169,54 mil. USD (+4,2 la sută), *numerar și depozite* – 138,38 (+2,8 la sută), *alte angajamente* – 86,41 mil. USD (-4,4 la sută).

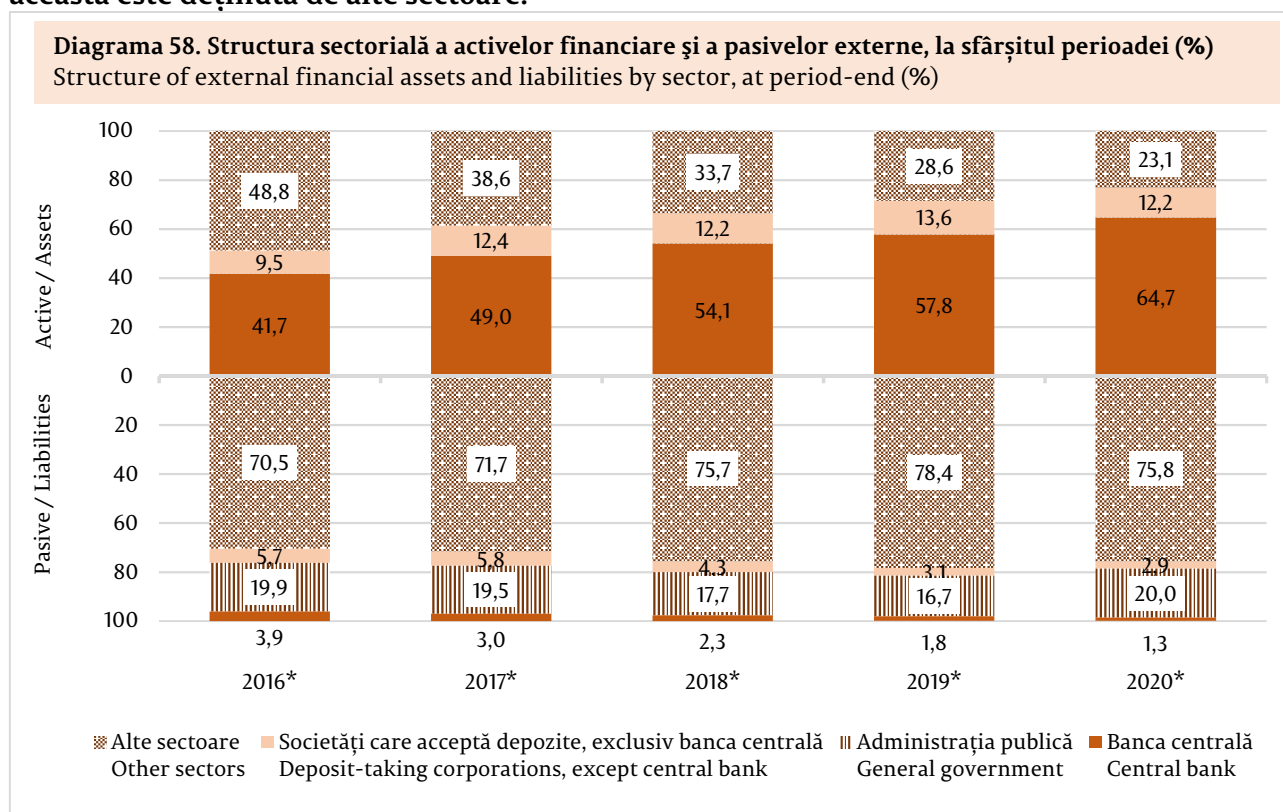
5.2. Structura activelor financiare și pasivelor externe pe sectoare instituționale Structure of external financial assets and liabilities by institutional sectors

Structura pe *sectoare instituționale* a activelor și pasivelor externe ale țării, la situația din 31.12.2020, este prezentată în diagrama 58.

Ponderea principală în totalul activelor externe este deținută constant de *BNM* (64,7 la sută), urmată de *alte sectoare* (23,1 la sută) și de sectorul *societăți care acceptă depozite* (12,2 la sută). Poziția activelor financiare ale *BNM* s-a majorat cu 23,7 la sută, în timp ce pozițiile activelor *altor sectoare* și a *societăților care acceptă depozite* au scăzut cu 10,4 la sută și 0,9 la sută, respectiv.

În pasivele externe, *altor sectoare* le-a revenit în continuare ponderea majoritară, care la 31.12.2020 a constituit 75,8 la sută. Sectorul *administrația publică* a deținut 20,0 la sută, sectorul *societăți care acceptă depozite* – 2,9 la sută, iar *BNM* – 1,3 la sută. Comparativ cu finele anului 2019, angajamentele sectorului *administrația publică* s-au majorat cu 31,3 la sută, cele ale *altor sectoare* – cu 5,8 la sută, iar ale sectorului *societăți care acceptă depozite* – cu 3,3 la sută. În același timp, soldul angajamentelor externe ale *BNM* a scăzut cu 21,8 la sută.

BNM deține ponderea majoră în totalul activelor externe, iar în cadrul pasivelor externe aceasta este deținută de alte sectoare.

* date revizuite / revised data

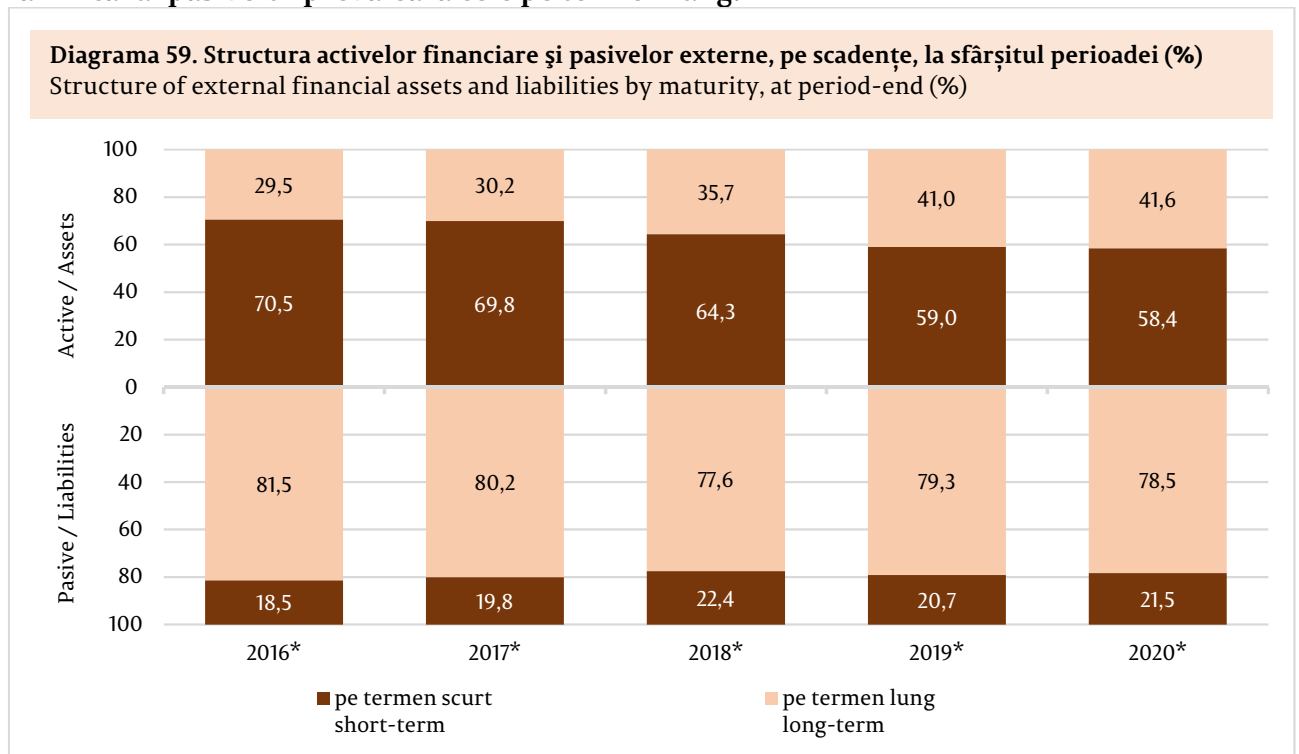
5.3. Structura activelor financiare și pasivelor externe pe scadențe

Structure of external financial assets and liabilities by maturity

Structura pe scadențe a *activelor financiare* arată prevalența celor pe termen scurt, al căror raport la activele pe termen lung reprezintă 1,4 (diagrama 59). Astfel, în totalul creanțelor predomină cele *pe termen scurt* cu o pondere de 58,4 la sută, alcătuite, la rândul lor, din active de rezervă (numerar și depozite, aur monetar, titluri de valoare pe termen scurt) – 55,0 la sută și din alte investiții – 44,2 la sută. Creanțele *pe termen lung* au avut o pondere de 41,6 la sută din total. Activele oficiale de rezervă pe termen lung (titluri de valoare pe termen lung, DST și poziția de rezervă la FMI), cu un sold de 1 902,92 mil. USD, au constituit 78,2 la sută din totalul activelor pe termen lung, urmate de investițiile directe (13,0 la sută), alte investiții (8,3 la sută) și de investițiile de portofoliu și derivatele financiare (0,5 la sută).

Structura *pasivelor* externe arată prevalența considerabilă a angajamentelor pe termen lung, al căror raport la cele pe termen scurt reprezintă 3,6. Respectiv, ponderea principală le revine pasivelor *pe termen lung* (78,5 la sută), în timp ce pasivele *pe termen scurt* dețin o pondere de 21,5 la sută. Stocul angajamentelor pe termen lung s-a majorat cu 8,4 la sută, iar al celor pe termen scurt - cu 13,7 la sută. Angajamentele pe termen lung au fost reprezentate, în principal, de investițiile directe (51,4 la sută) și de alte investiții (48,4 la sută). Angajamentele pe termen scurt sunt reprezentate, preponderent, de alte investiții (91,5 la sută), dar și de investițiile directe (8,4 la sută).

Ponderea majoritară în structura activelor financiare revine constant celor pe termen scurt, iar în cazul pasivelor prevalează cele pe termen lung.

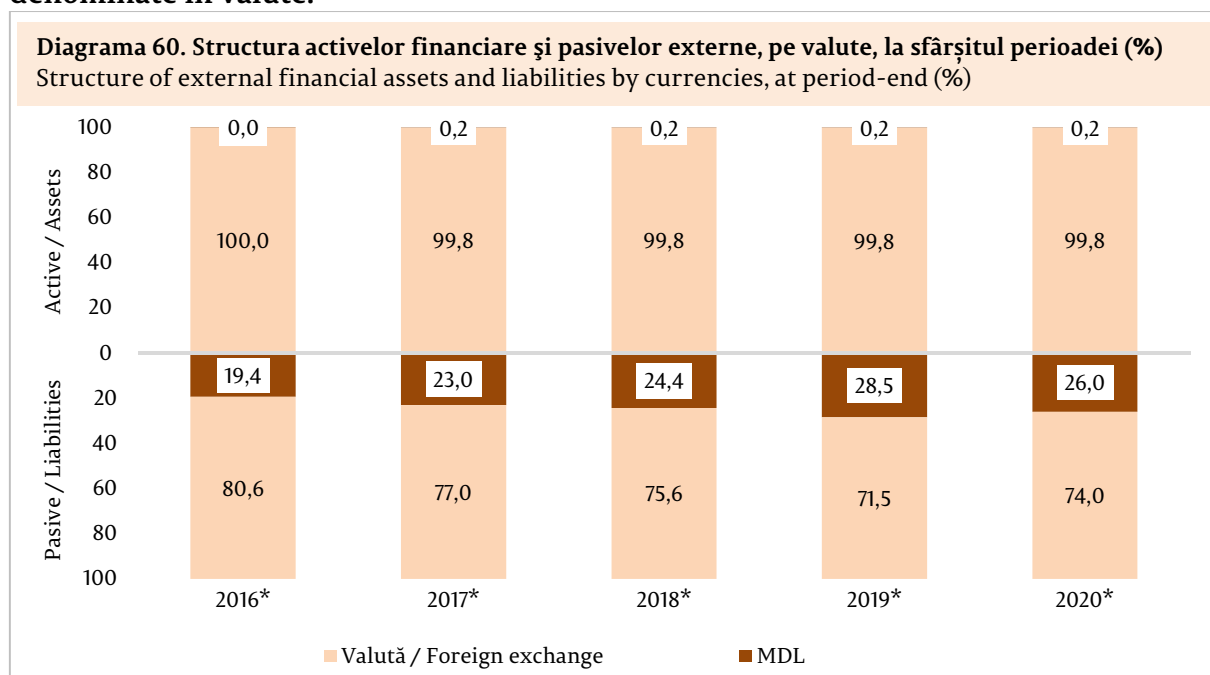
* date revizuite / revised data

5.4. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe valute Structure of external financial assets and liabilities by currencies

Structura valutară a *activelor financiare* externe este constantă în dinamică (diagrama 60), în totalul creanțelor predomină cele denuminate în *valute* cu 99,8 la sută, iar creanțele față de nerezidenți în *lei moldovenești* au o pondere de 0,2 la sută.

În structura *pasivelor externe*, ponderea principală le revine, la fel, celor denuminate în *valute* – 74,0 la sută, iar pasivele în *lei moldovenești* dețin o pondere de 26,0 la sută.

Structura valutară atât a activelor, cât și a pasivelor externe denotă prevalența celor denuminate în valute.

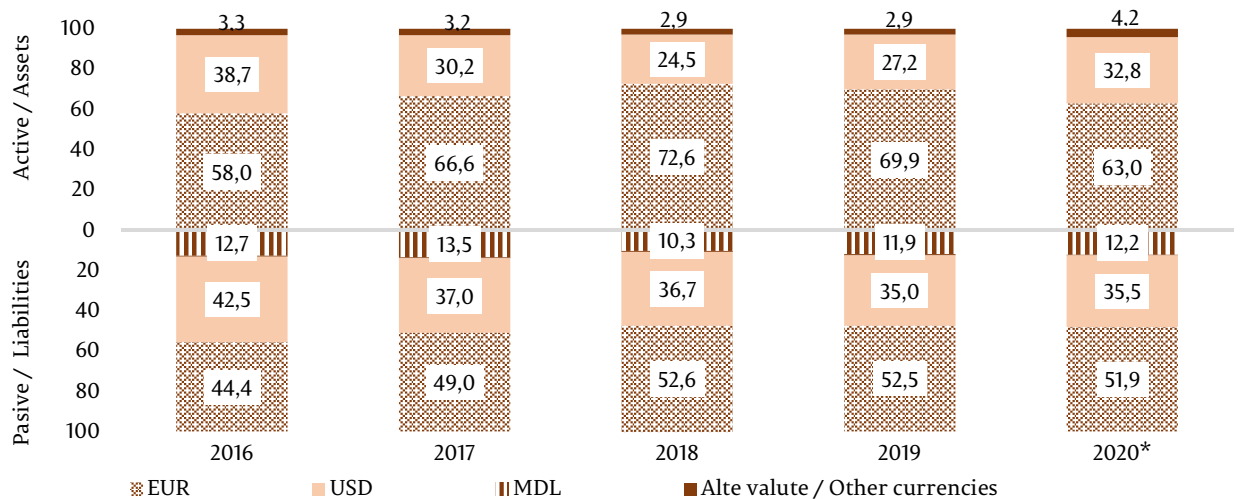
* date revizuite / revised data

În activele financiare externe sub formă de *numerar și depozite ale societăților care acceptă depozite* au prevalat cele în euro, cu o pondere de 63,0 la sută, în scădere cu 6,9 p.p. față de finele anului 2019. Ponderea activelor în dolari SUA s-a majorat cu 5,6 p.p. față de sfârșitul anului 2019 până la 32,8 la sută (diagrama 61).

În structura valutară a pasivelor sub formă de *numerar și depozite ale societăților care acceptă depozite*, de asemenea, au prevalat cele în euro, cu o pondere de 51,9 la sută, în descreștere comparativ cu finele anului 2019 cu 0,6 p.p. Ponderea pasivelor în dolari SUA s-a majorat până la 35,5 la sută sau cu 0,5 p.p., iar a celor în lei moldovenești până la 12,2 la sută sau cu 0,3 p.p.

În structura valutară atât a activelor, cât și a pasivelor sub formă de numerar și depozite ale societăților care acceptă depozite, prevalează cele în euro, fiind urmate de activele și pasivele în dolari SUA.

Diagrama 61. Structura valutară a activelor financiare și pasivelor externe sub formă de numerar și depozite ale societăților care acceptă depozite, la sfârșitul perioadei (%)
Currency composition of external financial assets and liabilities in the form of currency and deposits held by deposit-taking corporations, at period-end (%)

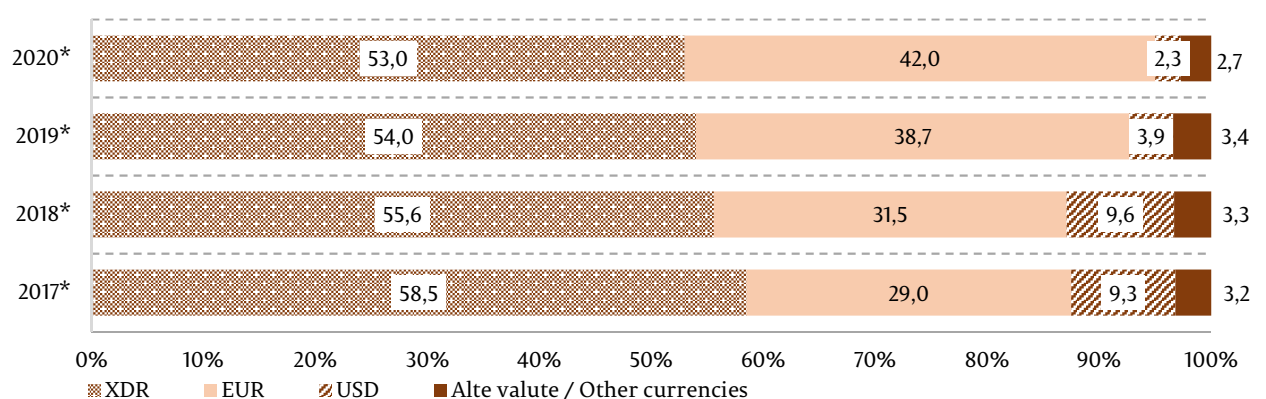
* date revizuite / revised data

Pasivele externe sub formă de *împrumuturi ale sectorului public*, la 31.12.2020, au fost formate în special de angajamentele în DST, în proporție de 53,0 la sută, cu 1,0 p.p. mai puțin față de 31.12.2019. Angajamentele în euro au constituit 42,0 la sută, în creștere cu 3,3 p.p., cele în dolari SUA – 2,3 la sută (-1,6 p.p.), altor valute revenindu-le 2,7 la sută (diagrama 62).

În structura valutară a pasivelor sub formă de *împrumuturi private negarantate*, celor în euro le-a revenit 52,5 la sută, în creștere cu 3,2 p.p. față de 31.12.2019, pasivelor în dolari SUA le-a revenit 43,3 la sută, în scădere cu 2,6 p.p., iar pasivelor în alte valute le-a revenit 4,2 la sută (diagrama 63).

La 31.12.2020, în structura valutară a împrumuturilor externe ale sectorului public pe valute au predominat angajamentele în DST.

Diagrama 62. Structura împrumuturilor externe ale sectorului public pe valute, la sfârșitul perioadei (%)
Structure of public sector external loans, by currencies, at period-end (%)

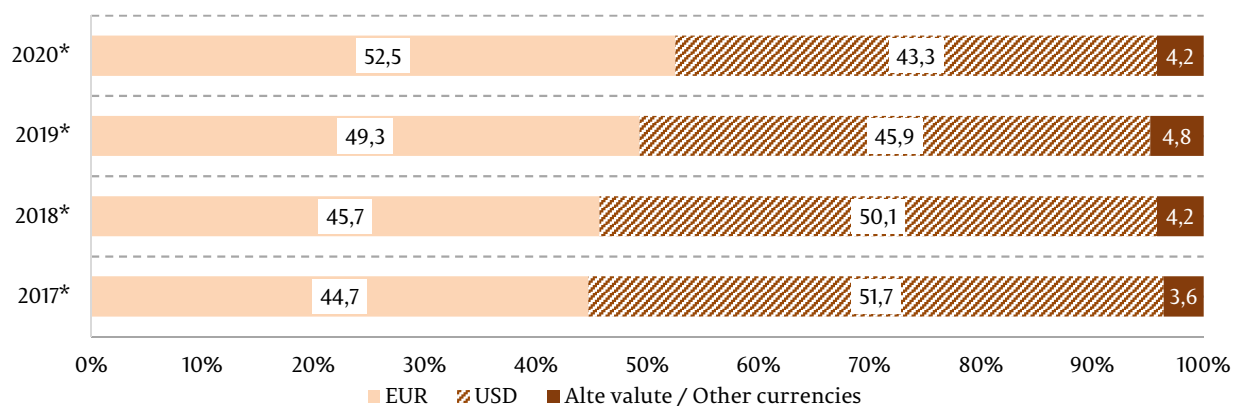

* date revizuite / revised data

În structura valutară a împrumuturilor externe private, la 31.12.2020, au predominat angajamentele în euro, fiind urmate de cele în dolari SUA.

Diagrama 63. Structura împrumuturilor externe private pe valute, la sfârșitul perioadei (%)
Structure of external private loans by currencies, at period-end (%)

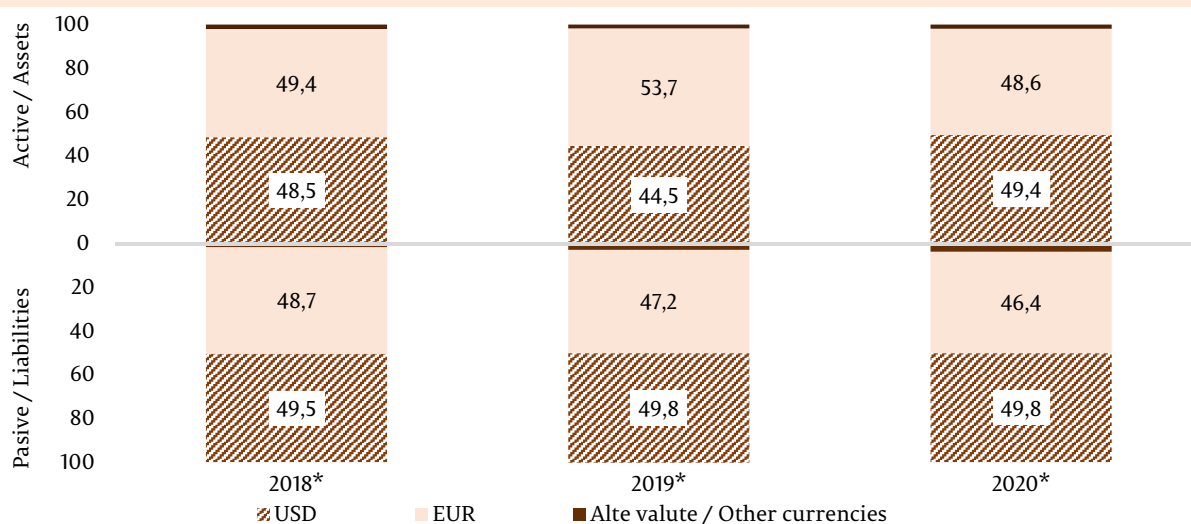
* date revizuite / revised data

În *activele* financiare externe sub formă de *credite comerciale și avansuri* au prevalat cele în dolari SUA, cu o pondere de 49,4 la sută, în creștere cu 4,9 p.p. față de finele anului 2019. Ponderea activelor în euro a fost de 48,6 la sută și a scăzut cu 5,1 p.p., iar a celor în ruble rusești – 2,0 la sută, cu 0,2 p.p. mai mult față de 31.12.2019 (diagrama 64).

În structura valutară a *pasivelor* sub formă de *credite comerciale și avansuri*, ponderea majoritară, de 49,8 la sută, o dețin cele în USD, fiind la nivelul de la sfârșitul anului 2019. Ponderea pasivelor în euro a scăzut cu 0,8 p.p., până la 46,4 la sută, iar a celor în ruble rusești – cu 0,1 p.p., până la 2,1 la sută.

În structura valutară atât a activelor, cât și a pasivelor sub formă de *credite comerciale și avansuri*, prevalează cele în dolari SUA, fiind urmate de cele în euro.

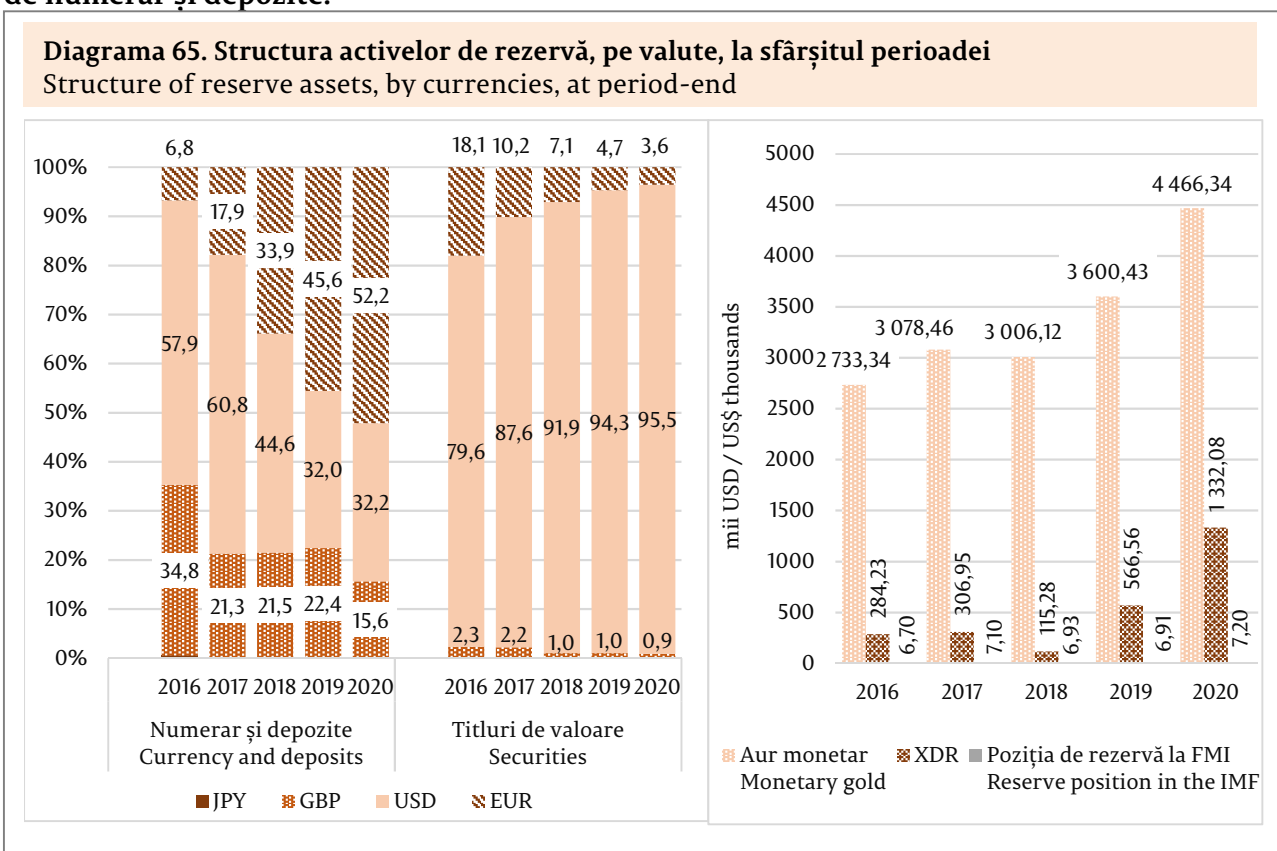
Diagrama 64. Structura valutară a activelor financiare și pasivelor externe sub formă de credite comerciale și avansuri, la sfârșitul perioadei (%)
Currency composition of external financial assets and liabilities in the form of trade credits and advances, at period-end (%)

* date revizuite / revised data

La 31.12.2020, titlurile de valoare din cadrul *activelor de rezervă* au fost în proporție de 95,5 la sută în dolari SUA (diagrama 65). Concomitent, în structura pe valute a numerarului și depozitelor din cadrul activelor de rezervă, cele în euro au avut o pondere de 52,2 la sută, în creștere cu 6,6 p.p. față de sfârșitul anului 2019, cele în dolari SUA – 32,2 la sută, iar în lire sterline – 15,6 la sută. Aurul monetar din cadrul activelor de rezervă s-a majorat cu 24,2 la sută, până la 4,47 mil. USD, datorită creșterii prețului acestuia, iar drepturile speciale de tragere au crescut de 2,3 ori, până la 1,33 mil. USD.

La sfârșitul anului 2020, structura valutară a activelor de rezervă denotă prevalența celor în dolari SUA pentru titlurile de valoare și a celor în euro pentru activele de rezervă sub formă de numerar și depozite.

VI. ANCHETA COORDONATĂ A INVESTIȚIILOR DIRECTE LA 31.12.2020 Coordinated Direct Investment Survey as of 12/31/2020

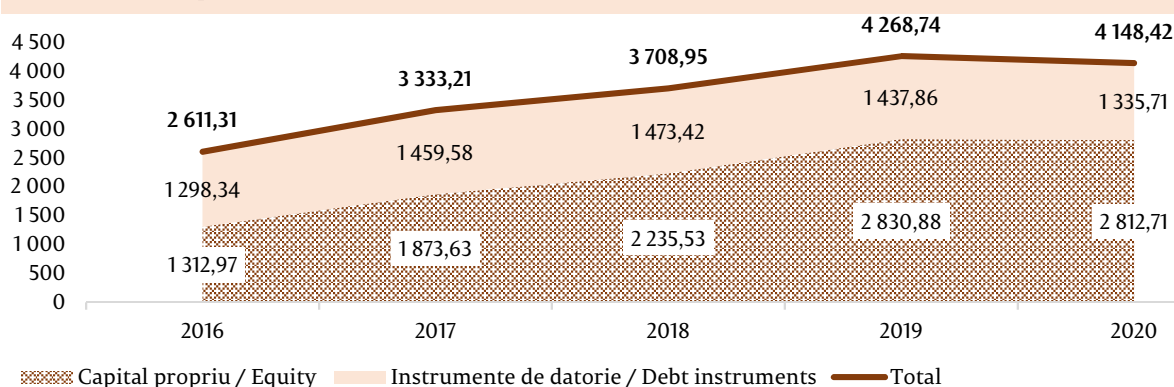
Ancheta Coordonată a Investițiilor Directe³ este un proiect de colectare a datelor statistice la nivel global, lansat în anul 2009 de către FMI. În Republica Moldova, anual, la sondaj participă circa 3500 de întreprinderi, inclusiv băncile licențiate, alte societăți financiare și societățile nefinanciare. Atât pentru investițiile sub formă de participații la capital și acțiuni, cât și pentru cele sub formă de instrumente de datorie (împrumuturi, credite comerciale și alte angajamente) se utilizează principiul “valorii de bilanț”. Distribuția geografică a investițiilor directe este reflectată conform țării investitorului nemijlocit.

Spre deosebire de statistica investițiilor directe din Poziția investițională internațională, prezentată conform principiului active/pasive, statistica CDIS este reflectată conform principiului direcțional (în economia națională/peste hotare), ceea ce constituie principalul motiv al diferențelor.

Conform datelor CDIS, la sfârșitul anului 2020, stocul total al investițiilor directe în economia națională a scăzut cu 2,8 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2019, constiutind 4 148,42 mil. USD. În stocul total al investițiilor directe, capitalului propriu i-a revenit 67,8 la sută sau 2 812,71 mil. USD, cu 0,6 la sută mai puțin față de sfârșitul anului 2019. Instrumentelor de natura datoriei le-a revenit 32,2 la sută sau 1 335,71 mil. USD, în scădere cu 7,1 la sută (diagrama 66).

Stocul investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional) a scăzut pe parcursul anului 2020, în principal, ca urmare a diminuării datoriei față de investitori.

Diagrama 66. Evoluția stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional), pe instrumente, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Stock of direct investment in domestic economy, in dynamics (according to the directional principle), by instruments, at period-end, US\$ million

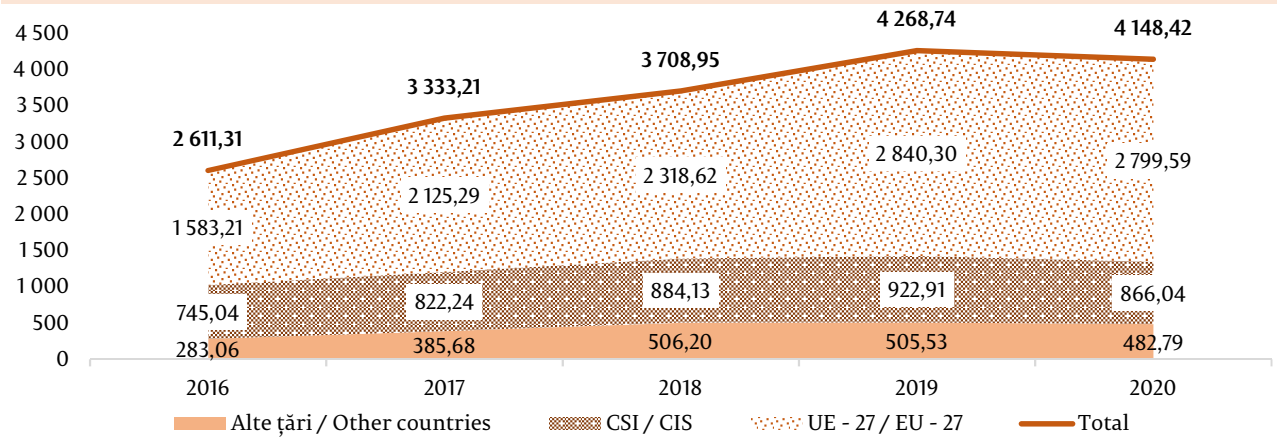
Din punctul de vedere al distribuției pe zone geografice a stocului de investiții directe în economia națională (inclusiv capitalul propriu și instrumentele de datorie), investitorilor din țările UE le-au revenit 67,5 la sută din total sau 2 799,59 mil. USD, cu 1,4 la sută mai puțin comparativ cu anul 2019 (diagrama 67). Investitorilor din țările CSI le-au revenit 20,9 la sută sau 866,04 mil. USD (-6,2 la sută față de anul 2019), iar celor din *alte țări* – 11,6 la sută sau 482,79 mil. USD (-4,5 la sută).

³ Mai multe detalii privind modul de producere a statisticii CDIS se găsesc aici: <http://bnm.md/ro/content/cdis-metadata>

Diminuarea stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional) a rezultat din scăderea stocurilor pentru toate regiunile geografice.

Diagrama 67. Evoluția stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional), pe zone geografice, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Stock of direct investment in domestic economy, in dynamics (according to the directional principle), by geographic regions, at period-end, US\$ million

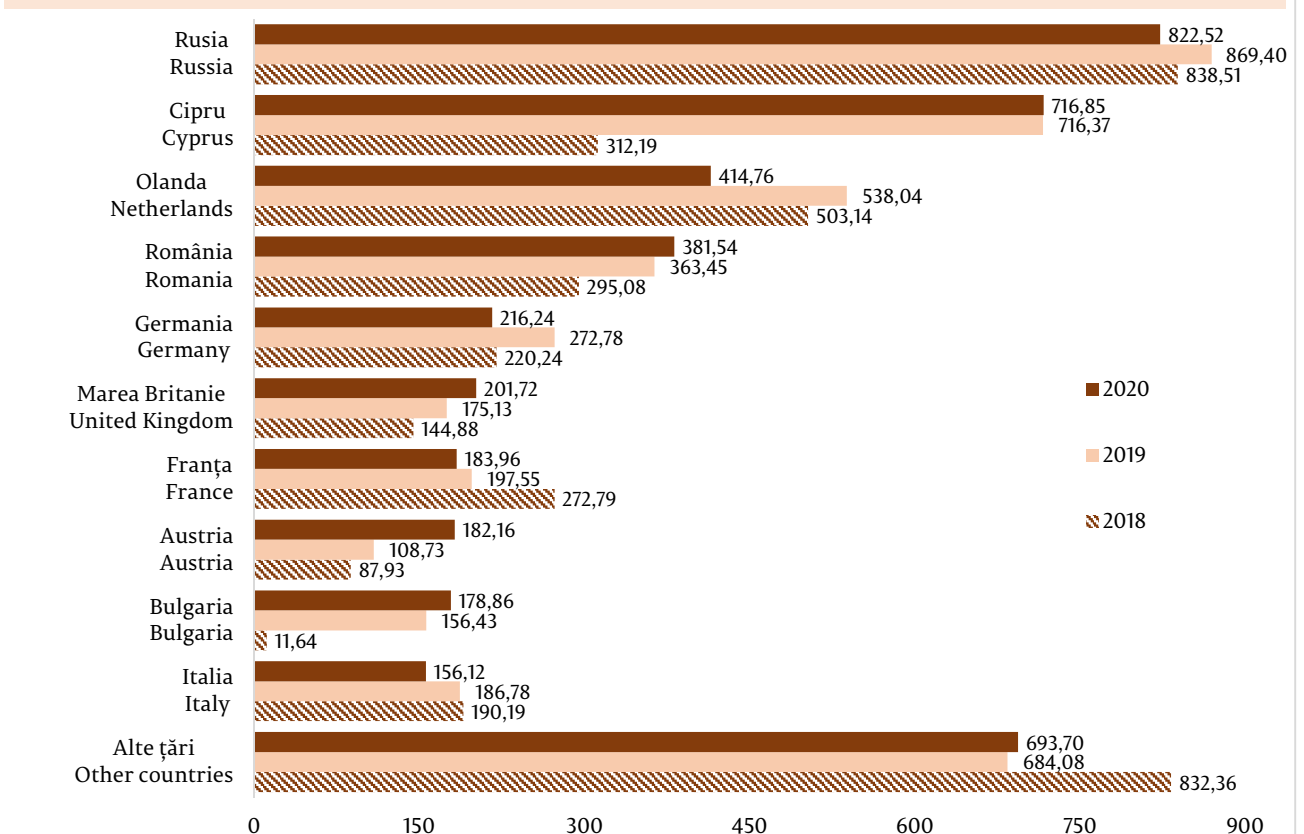

Notă: Datele includ atât capitalul propriu, cât și datoriile / Note: Data include both equity and debt

În distribuția pe țări a stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional), Rusia și Cipru dețin cele mai mari ponderi.

Diagrama 68. Structura stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional), pe principalele țări, la sfârșitul perioadei

Structure of direct investment stock in domestic economy (according to the directional principle), by main countries, at period-end

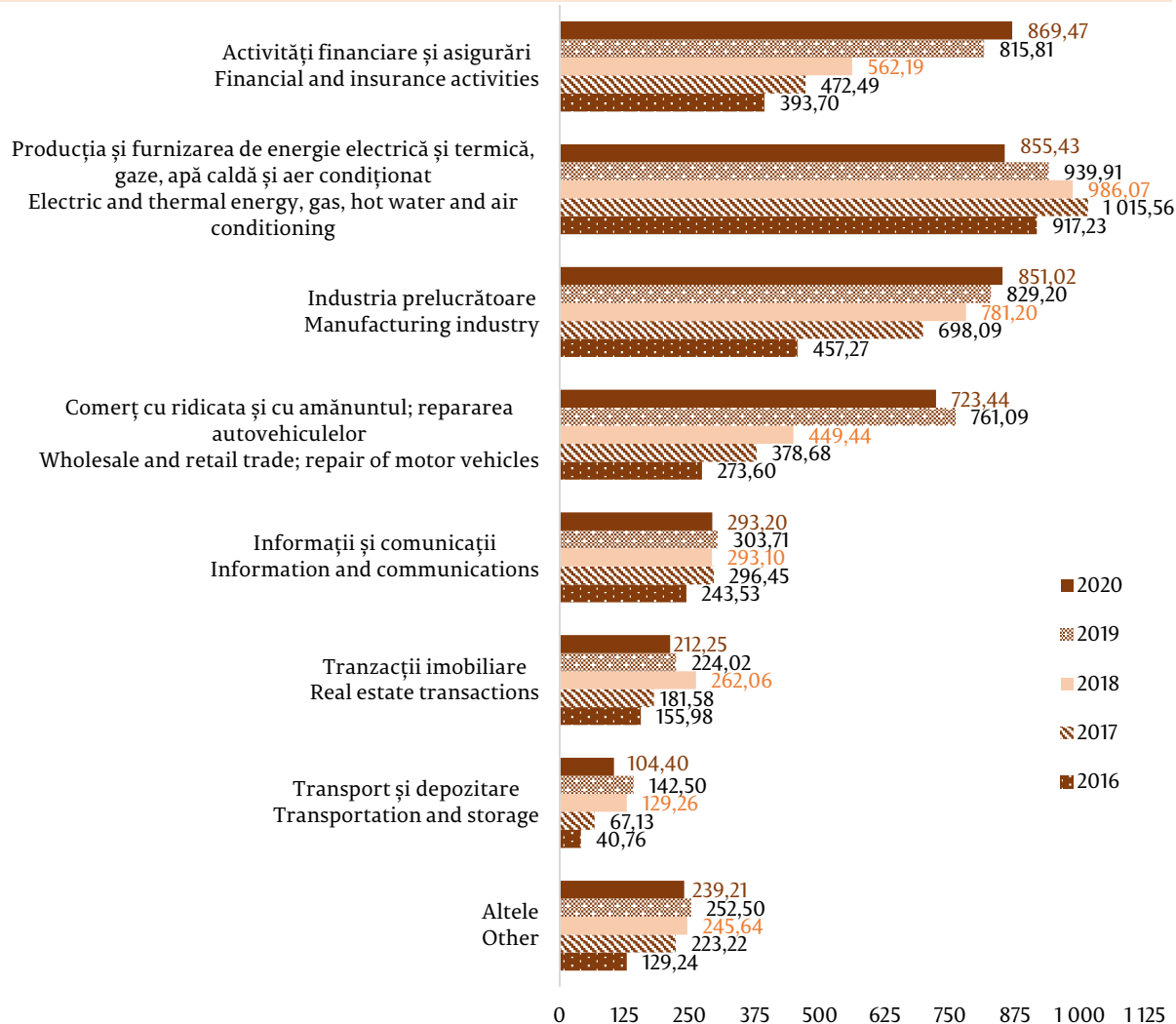
Notă: Datele includ atât capitalul propriu, cât și datoriile / Note: Data include both equity and debt

Din perspectiva distribuției stocului de investiții directe în economia națională pe țări (țara investitorului nemijlocit), cea mai mare pondere de 19,8 la sută din stocul total i-a revenit Rusiei, urmată de Cipru – 17,3 la sută, Olanda – 10,0 la sută și România – 9,2 la sută (diagrama 68).

Conform distribuției stocului de investiții directe în economia națională (capitalul propriu și datoriile) conform principalelor categorii ale activităților economice (CAEM-2), la sfârșitul anului 2020, activităților financiare și de asigurări le-a revenit 21,0 la sută din stocul total, producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 20,6 la sută, industriei prelucrătoare – 20,5 la sută, iar comerțului cu ridicata și amănuntul – 17,4 la sută (diagrama 69).

Investițiile directe în activități financiare și asigurări au înregistrat majorări semnificative în ultimii ani, ocupând locul de frunte în structura stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional) pe activități economice.

Diagrama 69. Structura stocului investițiilor directe în economia națională (după principiul direcțional), pe activități economice (CAEM-2), la sfârșitul perioadei
Structure of direct investment stock in domestic economy according to the directional principle, by industries (CAEM-2), at period-end

VII. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2020

External debt of the Republic of Moldova as of 12/31/2020

a) Datoria externă brută pe ansamblul sectoarelor instituționale

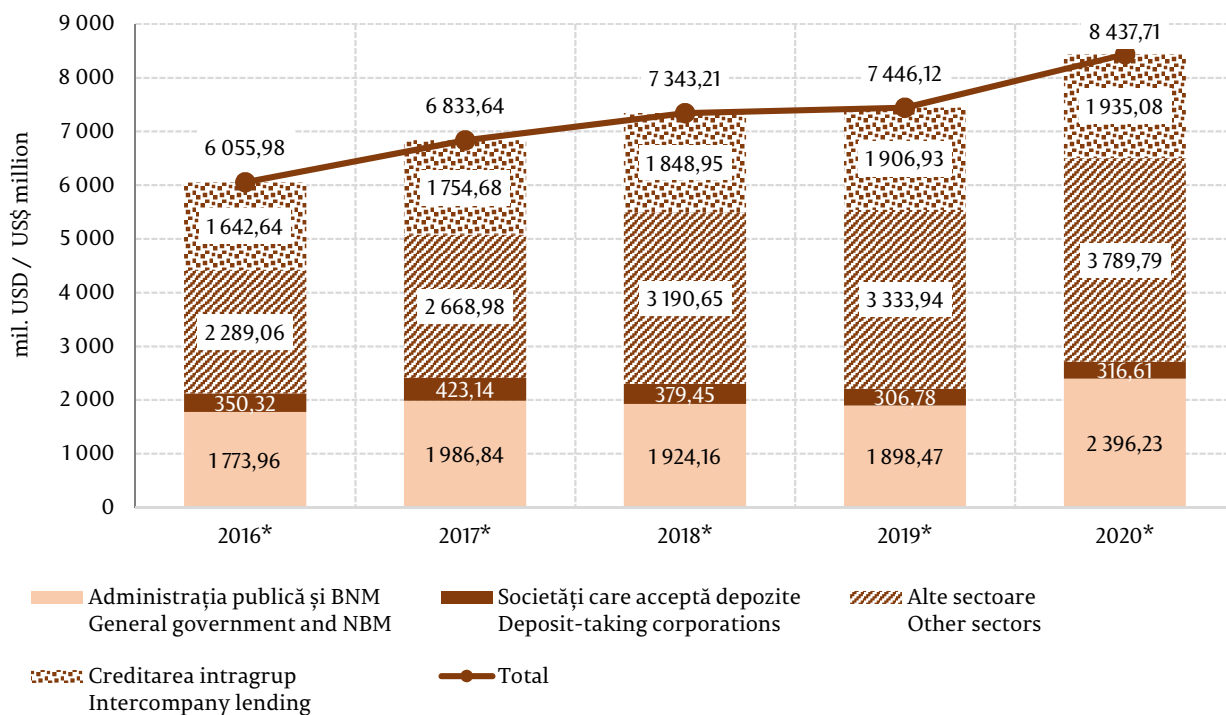
Gross external debt of all institutional sectors

La sfârșitul anului 2020, *datoria externă brută a Republicii Moldova* a constituit 8 437,71 mil. USD, înregistrând o creștere de 13,3 la sută față de sfârșitul anului 2019 (diagrama 70).

Majorarea datoriei externe pe parcursul anului 2020 a fost determinată, în special, de *administrația publică* (+537,16 mil. USD) și sectorul *societăți nefinanciare* (+451,59 mil. USD).

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat față de finele anului 2019, în special, ca urmare a majorării angajamentelor administrației publice și altor sectoare.

Diagrama 70. Datoria externă brută, la sfârșitul perioadei, prezentare sectorială
Gross external debt by sector, at period-end

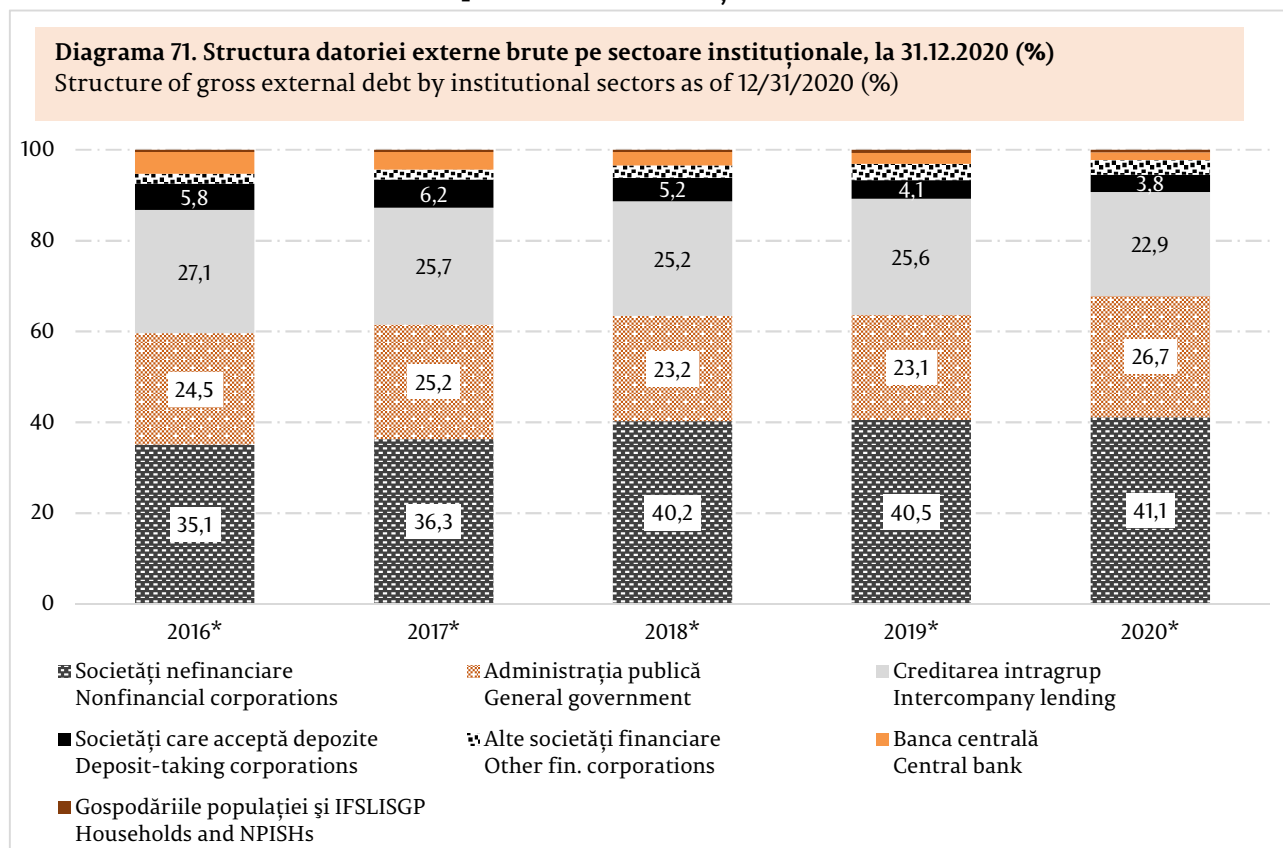
* date revizuite / revised data

Structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale relevă că cea mai mare parte a acesteia a revenit *societăților nefinanciare* – 41,1 la sută din total (3 466,53 mil. USD) (diagrama 71). Datoria externă a societăților nefinanciare a crescut cu 15,0 la sută comparativ cu finele anului 2019.

De asemenea, s-a majorat valoarea angajamentelor *administrației publice* cu 31,3 la sută, *creditarea intragrup* în cadrul investițiilor directe – cu 1,5 la sută, datoria externă a *societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală* – cu 3,2 la sută, a *gospodăriilor populației* – cu 13,2 la sută.

Concomitent, a scăzut valoarea angajamentelor *băncii centrale* cu 21,8 la sută și ale *altor societăți financiare* – cu 0,8 la sută, comparativ cu finele anului 2019.

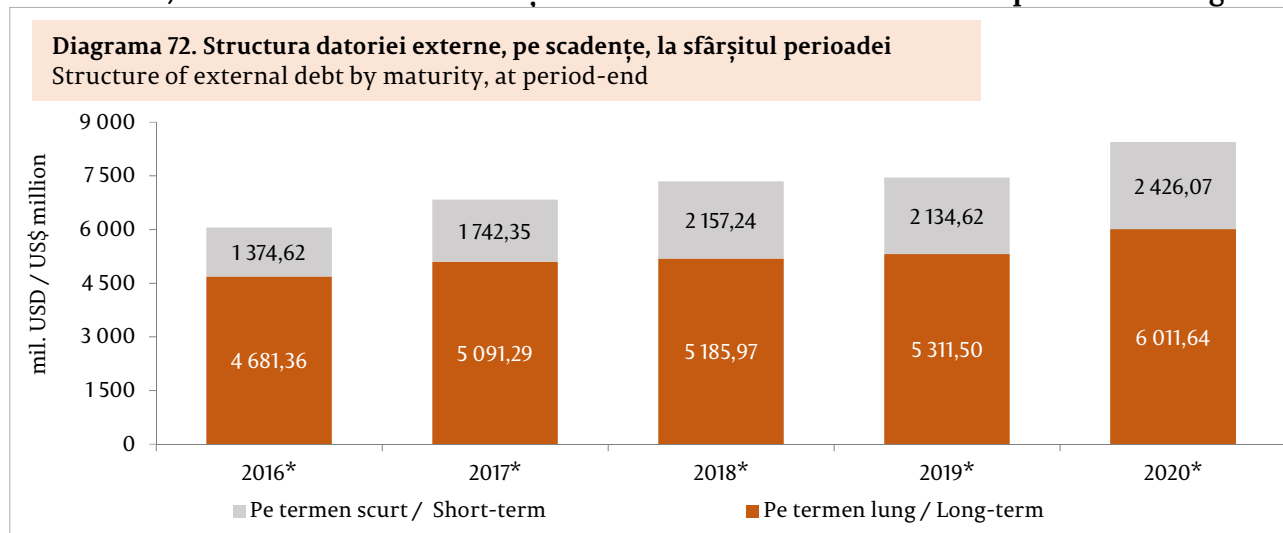
În anul 2020, datoria externă a societăților nefinanciare a avut cea mai mare pondere în structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale.

* date revizuite / revised data

Din punctul de vedere al scadențelor, majorarea datoriei externe a fost determinată de datoria pe termen lung, care a crescut cu 700,14 mil. USD comparativ cu situația din 31.12.2019, iar datoria pe termen scurt s-a majorat cu 291,45 mil. USD (diagrama 72). Raportul dintre datoria pe termen lung și datoria pe termen scurt a reprezentat 247,8 la sută. Acest raport s-a deteriorat comparativ cu finele anului 2019 cu 1,0 p.p.

Majorarea datoriei externe, din punctul de vedere al scadențelor, față de situația de la finele anului 2019, a fost determinată de creșterea mai semnificativă a datoriei pe termen lung.

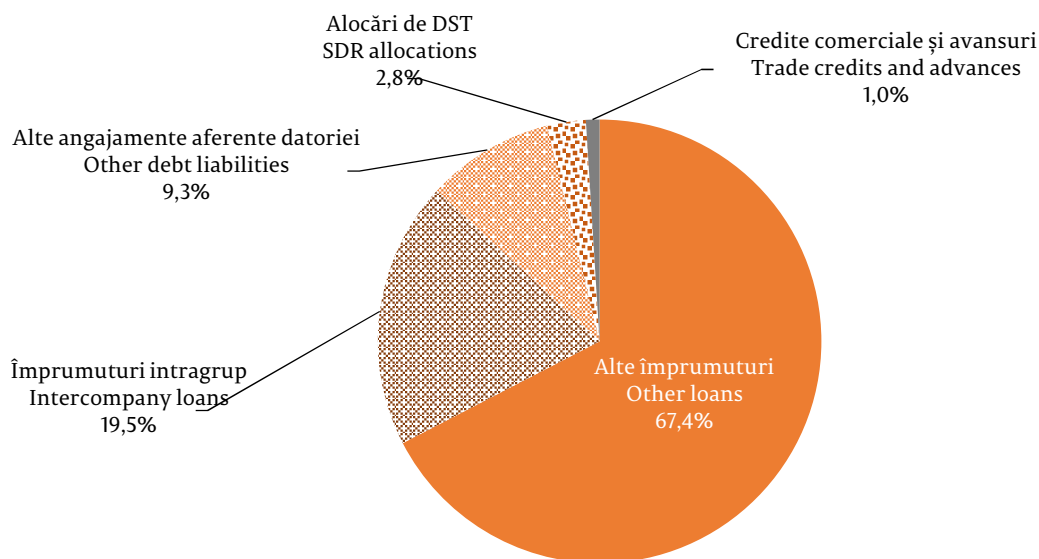

* date revizuite / revised data

Structura datoriei externe pe termen lung și a celei pe termen scurt pe tipuri de angajamente este prezentată în diagramele 73-74.

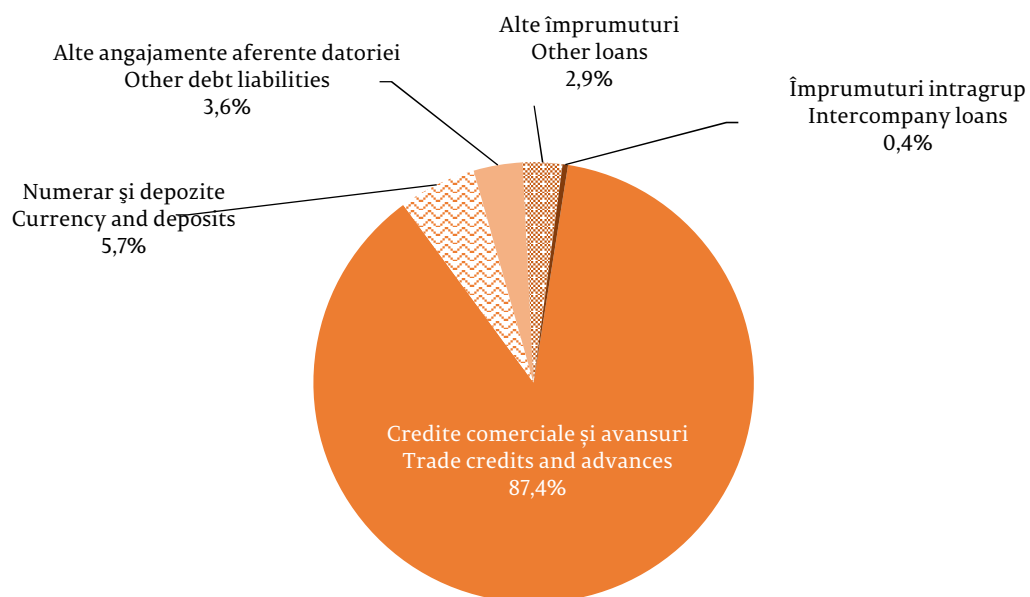
În structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, ponderea majoritară a fost deținută de alte împrumuturi.

Diagrama 73. Structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2020
Structure of long-term external debt by type of liability, as of 12/31/2020

La 31.12.2020, creditele comerciale și avansurile au avut ponderea majoritară în structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente.

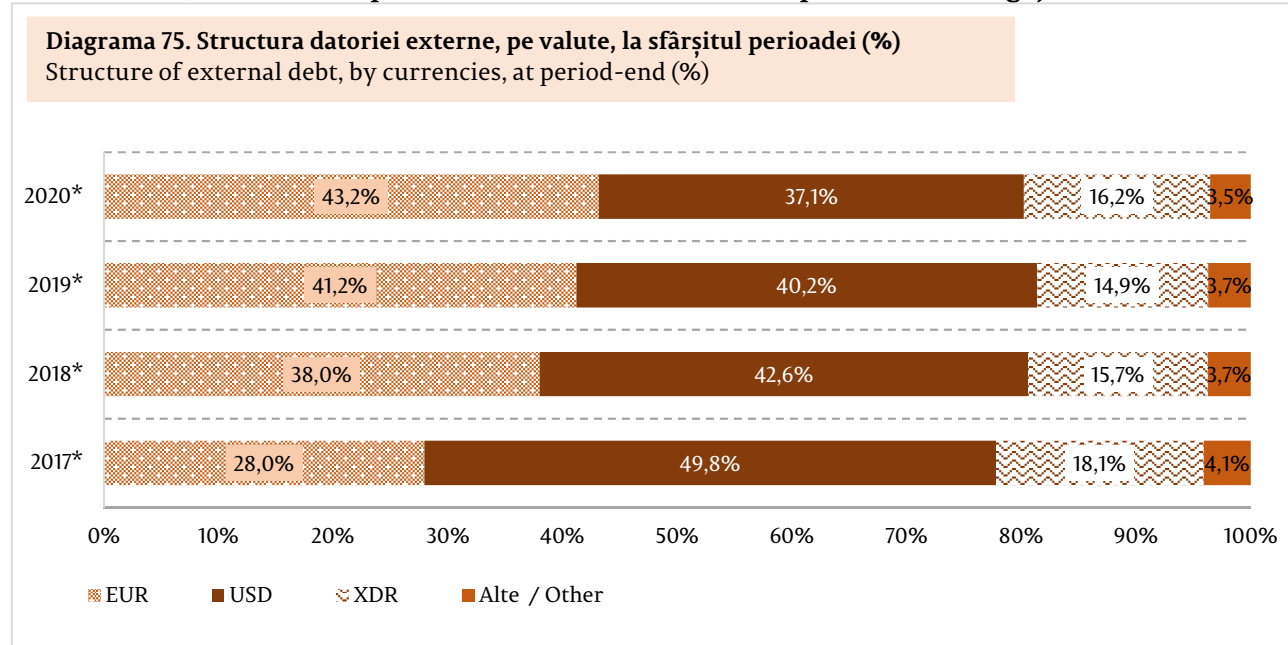
Diagrama 74. Structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2020
Structure of short-term external debt by type of liability, as of 12/31/2021

La finele anului 2020, în structura pe valute a datoriei externe, au prevalat angajamentele în euro (diagramele 75-76).

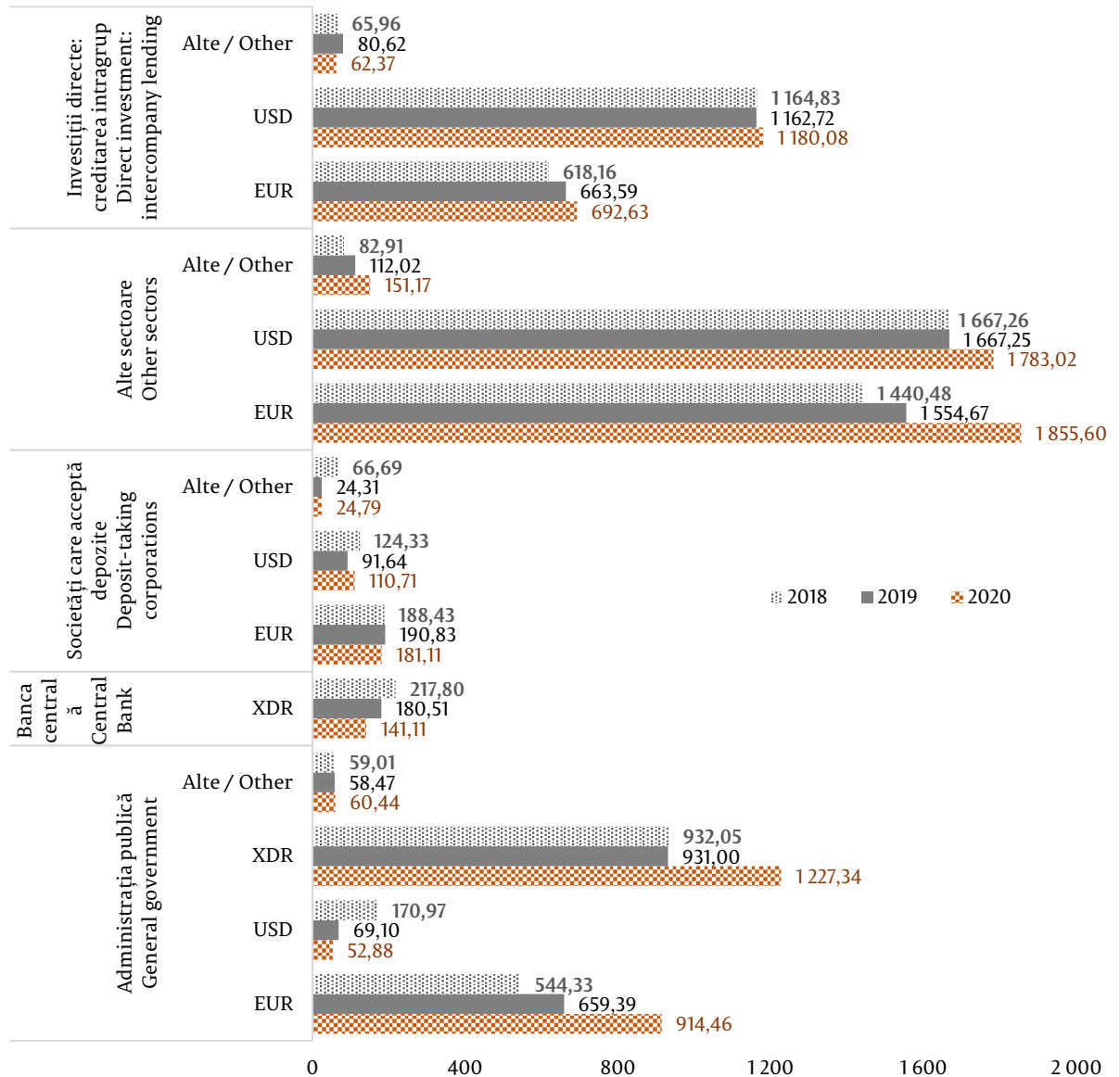
La 31.12.2020, în structura pe valute a datoriei externe au predominat angajamentele în euro.

* date revizuite / revised data

În structura datoriei externe la sfârșitul anului 2020 predomină alte sectoare cu angajamente preponderent în euro.

Diagrama 76. Structura datoriei externe, pe valute, prezentare pe sectoare instituționale, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Structure of gross external debt by currencies and institutional sectors at period-end (US\$ million)

Datoria externă sub formă de *împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente* a constituit 5 473,84 mil. USD. Din acestea, cea mai mare parte, de 55,6 la sută, a revenit agenților economici din sectorul privat, iar 44,4 la sută – sectorului public (datoria BNM, datoria de stat directă, datoria corporațiilor publice și UAT) (tabelul 17).

Pe parcursul anului 2020, Republica Moldova a beneficiat de sprijinul financiar din partea instituțiilor internaționale și a altor state, astfel administrația publică (inclusiv UAT) a contractat împrumuturi în valoare de 551,63 mil. USD.

Tabelul 17. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, detalii suplimentare (mil. USD)

External debt in the form of loans, SDR allocations, and debt securities – details (US\$ million)

	Stoc la Stock as of 31.12.2019*	Intrări Inflow	Plăți reale de principal Actual principal payments	Alte Modificări Other changes	Fluctuația ratei de schimb Exchange rate changes	Stoc la Stock as of 31.12.2020*
Banca centrală Central bank	180,51	8,03	-53,20		5,77	141,11
credite multilaterale multilateral loans	180,51	8,03	-53,20		5,77	141,11
Datoria de stat directă Direct governmental debt	1 704,10	551,77	-137,60		123,42	2 241,69
credite multilaterale și alocările de DST multilateral loans and SDR allocations	1 467,52	551,53	-76,25		112,49	2 055,29
credite bilaterale bilateral loans	236,56		-61,35		10,92	186,13
altele / other	0,02	0,24			0,01	0,27
Datoria UAT** / Debt of ATU**	13,86	0,09	-1,63		1,11	13,43
credite multilaterale multilateral loans	13,84	0,05	-1,61		1,11	13,39
de la alți creditor from other creditors	0,02	0,04	-0,02			0,04
Datoria corporațiilor publice Debt of public corporations	20,73	13,62	-3,50		3,36	34,21
credite multilaterale multilateral loans	19,56	13,56	-3,50		3,22	32,84
de la alți creditor from other creditors	1,17	0,06			0,14	1,37
Datoria externă privată External private debt	2 844,11	535,98	-452,11	13,20	102,22	3 043,40
credite multilaterale multilateral loans	109,81	104,16	-43,62		20,55	190,90
de la alți creditor from other creditors	2 734,30	431,82	-408,49	13,20	81,67	2 852,50
TOTAL	4 763,31	1 109,49	-648,04	13,20	235,88	5 473,84

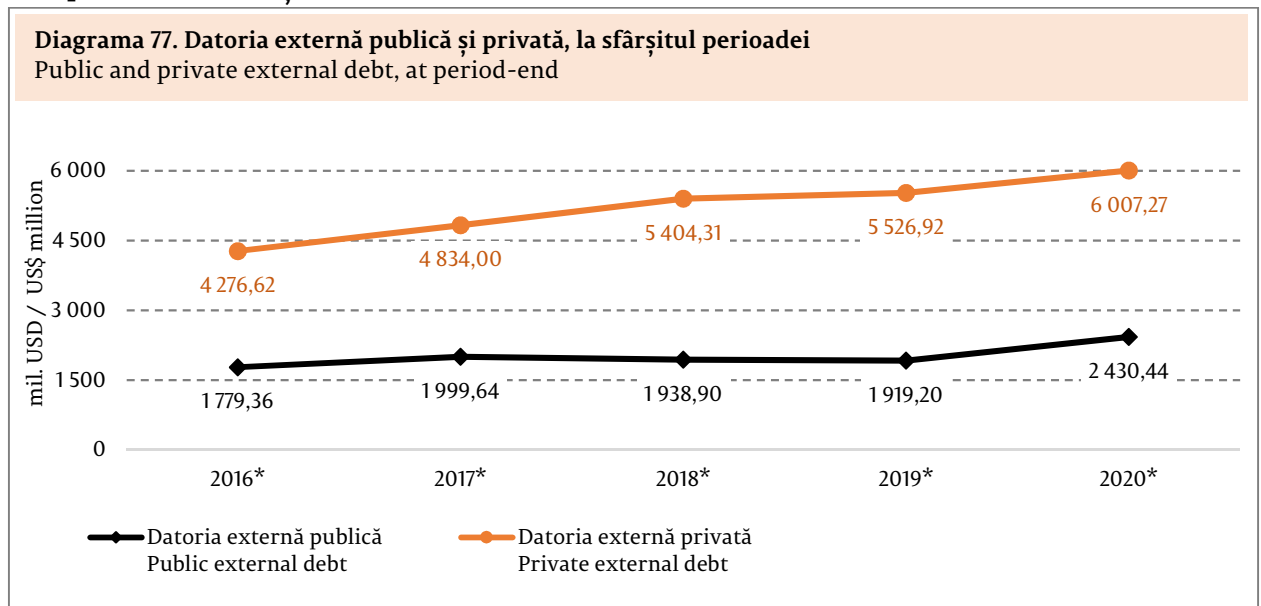
* date revizuite / revised data

** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATU – administrative-territorial units

b) Datoria externă publică și privată Public and private external debt

La sfârșitul anului 2020, *datoria externă publică* a constituit 2 430,44 mil. USD (28,8 la sută din total), majorându-se cu 26,6 la sută, iar cea *privată* – 6 007,27 mil. USD (71,2 la sută din total), fiind cu 8,7 la sută mai mare față de anul 2019 (diagrama 77, tabelul 31 din Secțiunea statistică).

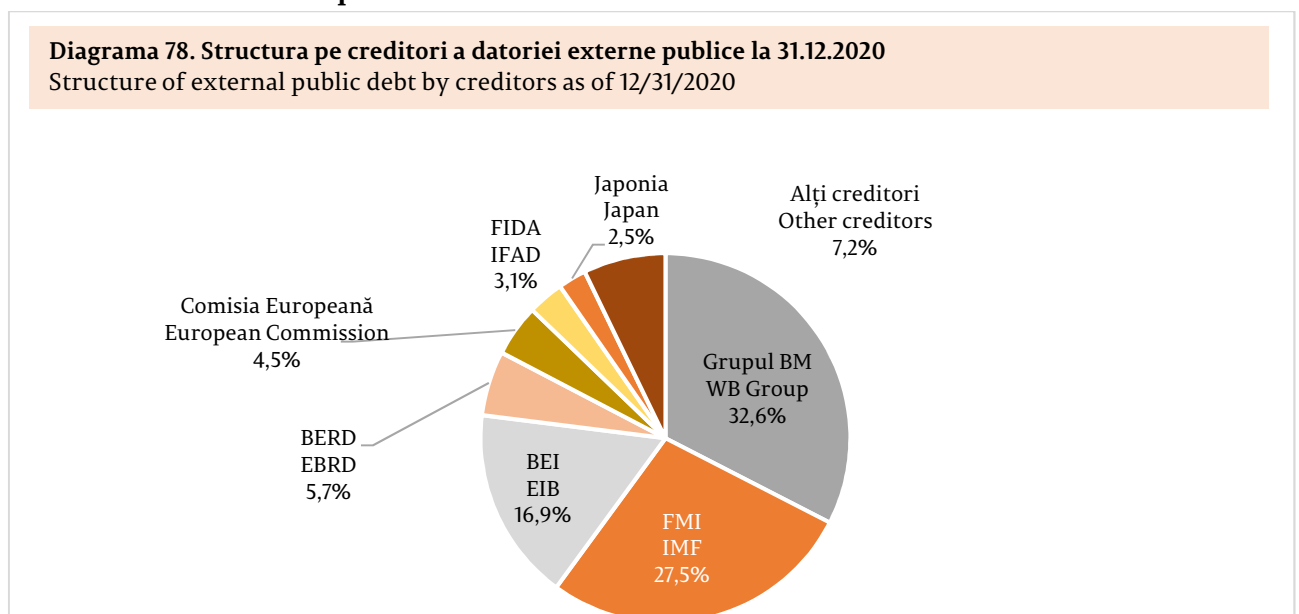
La 31.12.2020, atât datoria externă publică, cât și datoria externă privată s-au majorat comparativ cu situația de la finele anului 2019.

Principalul creditor al statului, conform situației din 31.12.2020, a fost Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 32,6 la sută din total sau 791,63 mil. USD (din care datoria față de AID a totalizat 679,70 mil. USD și față de BIRD – 111,93 mil. USD), urmat de FMI cu 27,5 la sută și BEI cu 16,9 la sută din datoria externă publică (diagrama 78).

Distribuția datoriei externe totale sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente pe principalii creditori este prezentată în tabelul 32 din Secțiunea statistică.

Grupul Băncii Mondiale și Fondul Monetar Internațional rămân a fi principalii creditori în cadrul datoriei externe publice.

Evoluția indicatorilor aferenți deservirii datoriei externe publice a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 18.

Tabelul 18. Serviciul datoriei externe publice

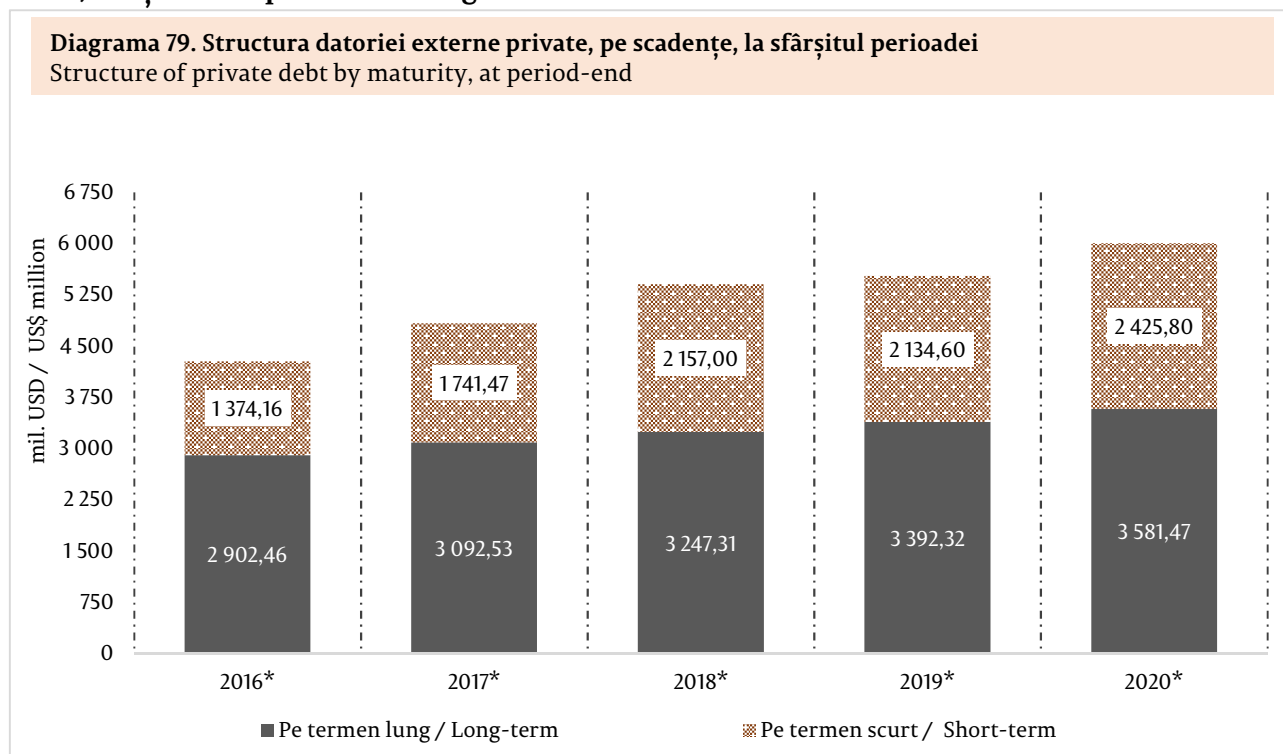
Public external debt service

	UM	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Serviciul datoriei externe publice (plăți efective în conformitate cu orarul)	mil. USD	127,31	161,25	206,48	211,20	220,23
Public external debt service (actual payments, according to schedule)	US\$ mil.					
Serviciul datoriei de stat externe (plăți efective în conformitate cu orarul)	mil. USD	69,61	91,14	135,18	146,03	158,43
Governmental external debt service (actual payments, according to schedule)	US\$ mil.					
Serviciul datoriei externe publice / export de bunuri și servicii	%	4,9	5,2	6,0	5,8	6,8
Public external debt service / exports of goods and services						
Serviciul datoriei de stat externe / export de bunuri și servicii	%	2,7	2,9	3,9	4,0	4,9
Governmental external debt service / exports of goods and services						

* date revizuite / revised data

Conform structurii pe scadențe a datoriei externe private, datoria pe termen scurt a avut o majorare mai mare (+291,20 mil. USD) decât cea pe termen lung (+189,15 mil. USD) (diagrama 79).

La 31.12.2020, majorarea datoriei externe private s-a datorat atât creșterii datoriei pe termen scurt, cât și a celei pe termen lung.

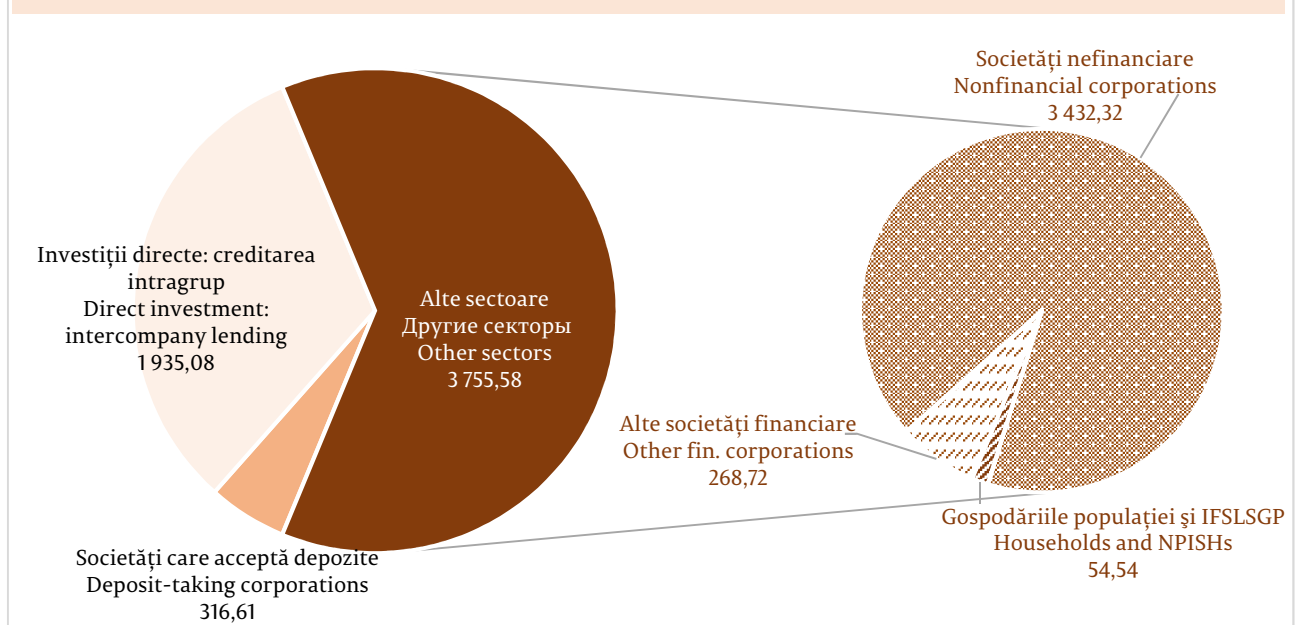

* date revizuite / revised data

În cadrul datoriei externe private pe sectoare instituționale, ponderea majoritară de 57,1 la sută a revenit societăților nefinanciare (diagrama 80). Creditarea intragrup din cadrul investițiilor directe au avut o pondere de 32,2 la sută din total, societățile care acceptă depozite au constituit 5,3 la sută din total, iar gospodăriilor populației le-a revenit o pondere de 0,9 la sută din totalul datoriei externe private.

În structura datoriei externe private pe sectoare instituționale, ponderea majoritară revine societăților nefinanciare.

Diagrama 80. Structura datoriei externe private, pe sectoare instituționale, la 31.12.2020 (mil. USD)
Structure of private debt, by institutional sectors as of 12/31/2020 (US\$ million)

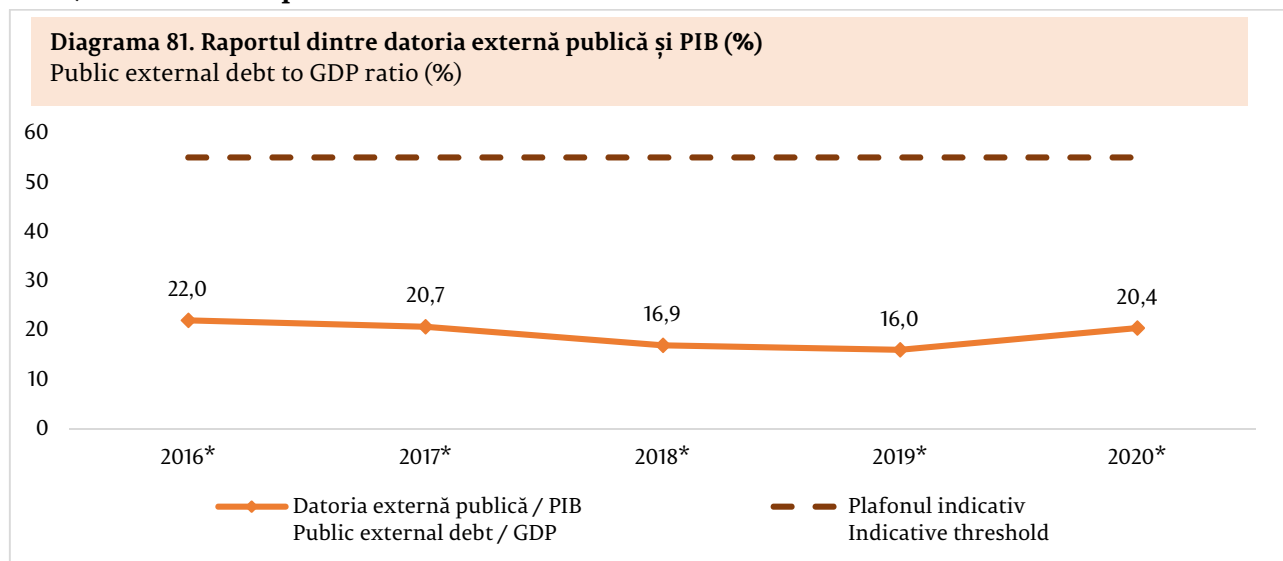
c) Indicatorii gradului de îndatorare Indebtedness indicators

În anul 2020, raportul dintre datoria externă brută și PIB a constituit 70,8 la sută, cu 8,6 p.p. mai mult comparativ cu anul 2019. Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la PIB a fost sub plafonul de 55 la sută din PIB⁴, consemnând nivelul de 20,4 la sută, în creștere cu 4,4 p.p. față de anul 2019 (diagrama 81).

⁴ Notă: Plafone indicative în baza scorului CPIA (*Country Policy and Institutional Assessment*) elaborat de Banca Mondială. În anul 2019, indicele *IDA resource allocation* al Republicii Moldova a constituit 3,7, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 55% pentru raportul dintre datoria externă publică (DEP) și PIB, 240% pentru raportul dintre DEP și exporturi, 250% pentru raportul dintre DEP și veniturile bugetului public național, 21% pentru raportul dintre serviciul DEP și exporturi și 23% pentru raportul dintre serviciul DEP și veniturile bugetului public național.

<https://databank.worldbank.org/source/country-policy-and-institutional-assessment>

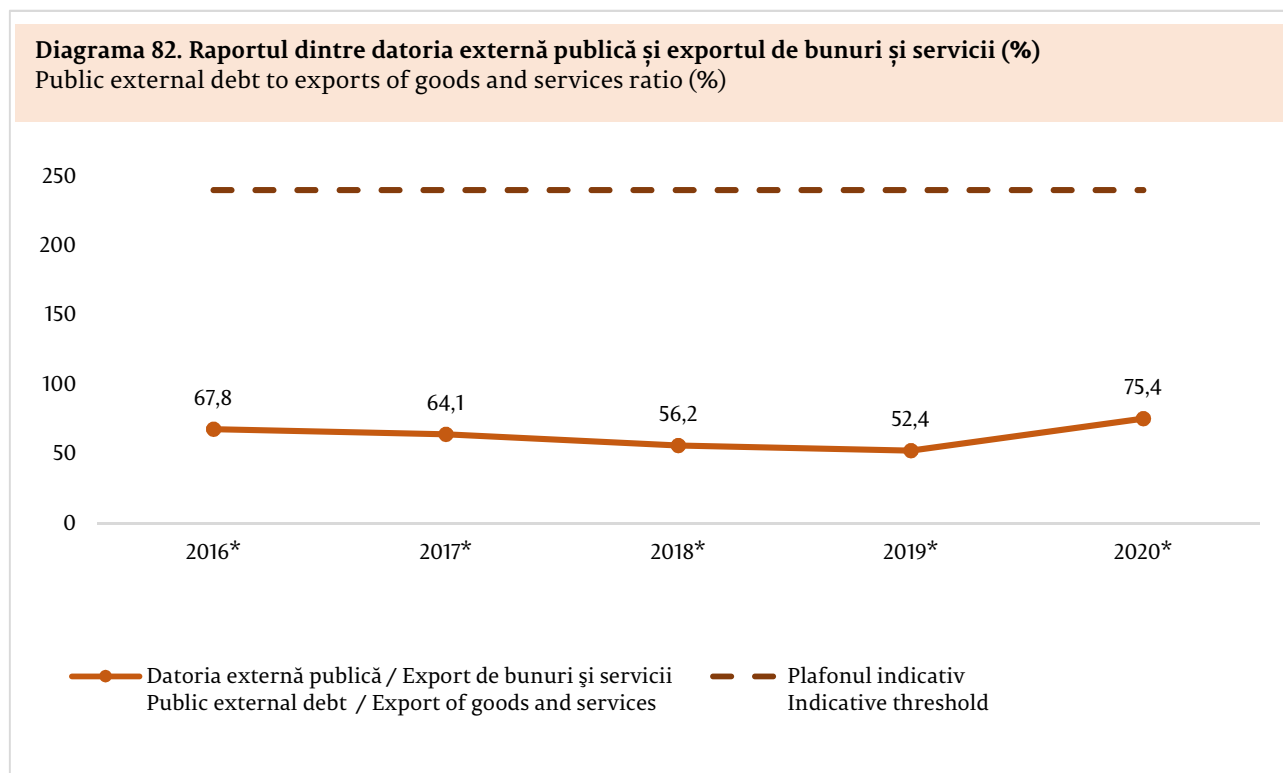
Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la PIB a crescut pe parcursul anului 2020, dar a fost sub plafonul de 55 la sută din PIB.

* date revizuite / revised data

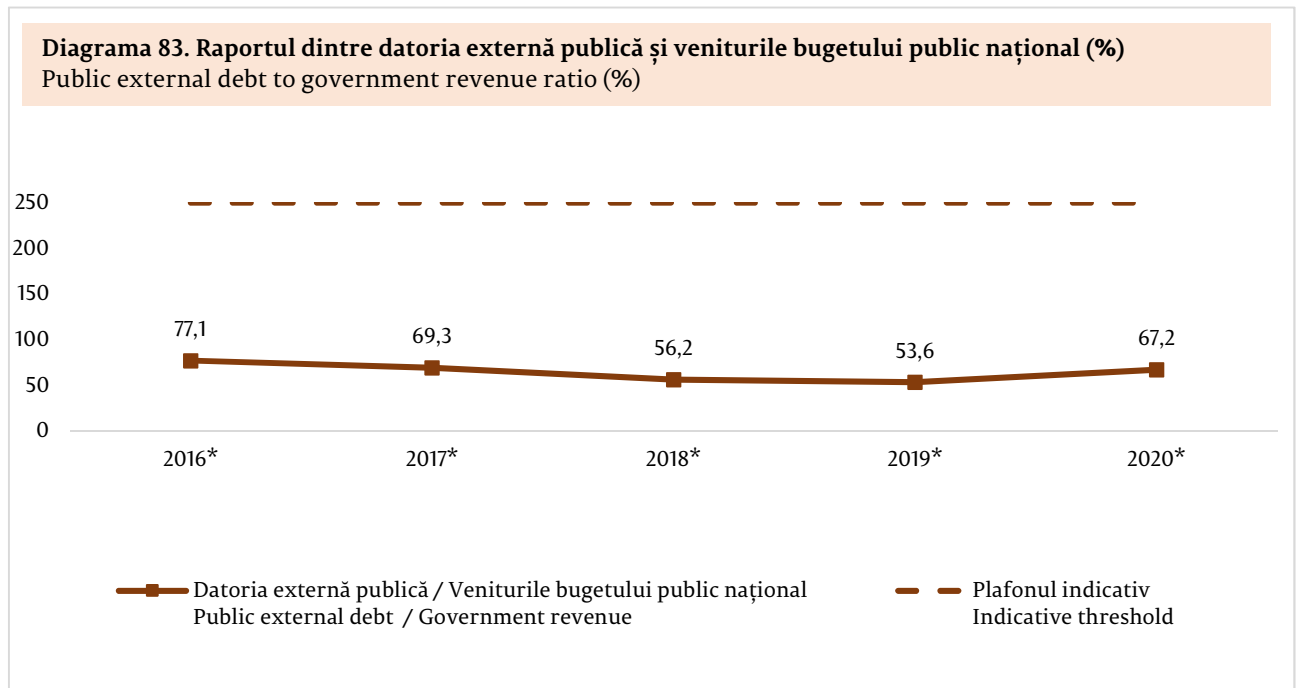
La 31.12.2020, raportul dintre datoria externă publică și exportul de bunuri și servicii s-a majorat semnificativ (+23,0 p.p.) față de situația de la 31.12.2019 și atins nivelul de 75,4 la sută (diagrama 82). Raportată la veniturile bugetului public național, datoria externă publică a crescut cu 13,6 p.p. comparativ cu anul 2019 și a constituit 67,2 la sută (diagrama 83).

Raportul dintre datoria externă publică și exportul de bunuri a avut o creștere semnificativă față de anul 2019.

* date revizuite / revised data

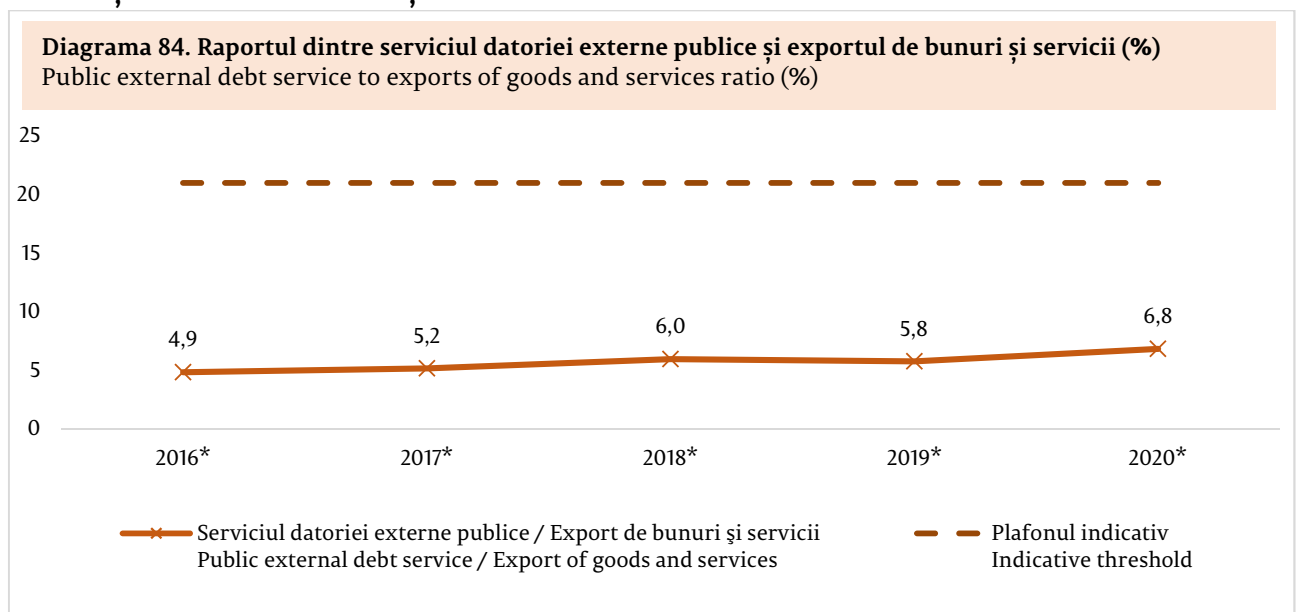
Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la veniturile bugetului public național s-a majorat față de anul 2019.

* date revizuite / revised data

În anul 2020, raportul dintre serviciul datoriei externe publice și valoarea exporturilor de bunuri și servicii a constituit 6,8 la sută, fiind în creștere cu 1,0 p.p. față de anul 2019 (diagrama 84). Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra veniturilor bugetului public național a crescut nesemnificativ (+0,2 p.p.), raportul lor în anul 2020 fiind de 6,1 la sută (diagrama 85).

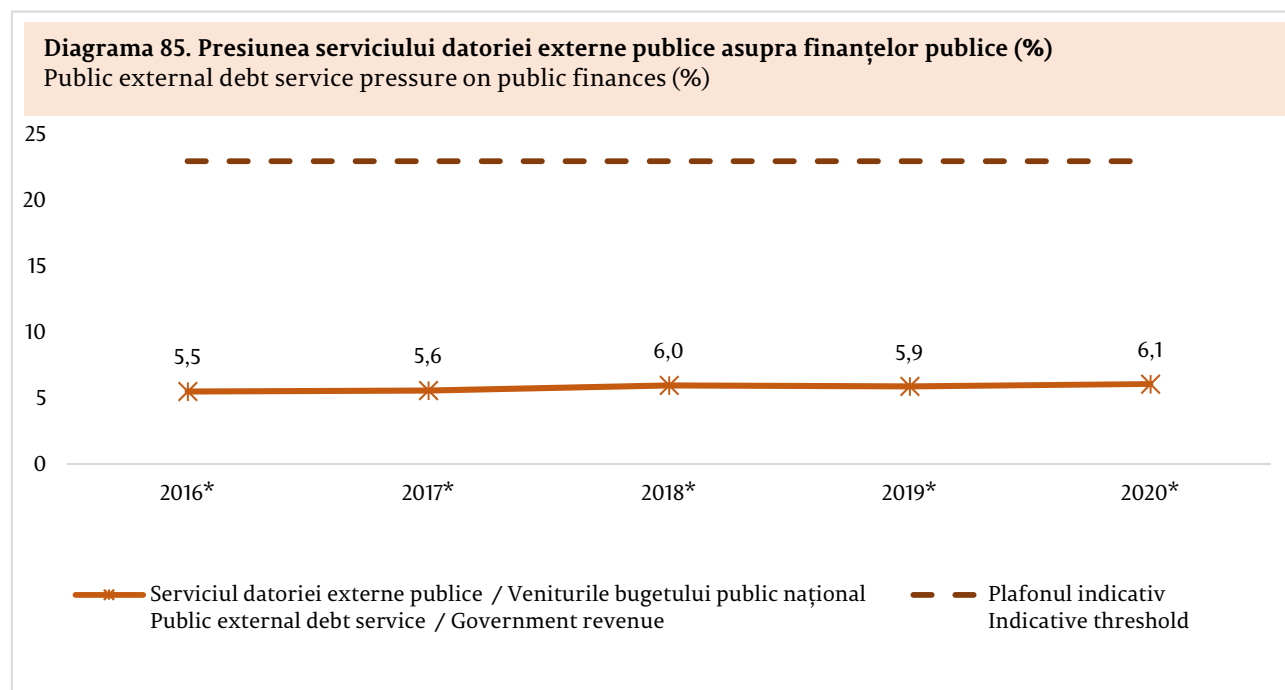
În anul 2020, raportul dintre serviciul datoriei externe publice și valoarea exporturilor de bunuri și servicii a crescut față de anul 2019.

* date revizuite / revised data

Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra veniturilor bugetului public național, în anul 2020, a avut o creștere ne semnificativă comparativ cu anul 2019.

* date revizuite / revised data

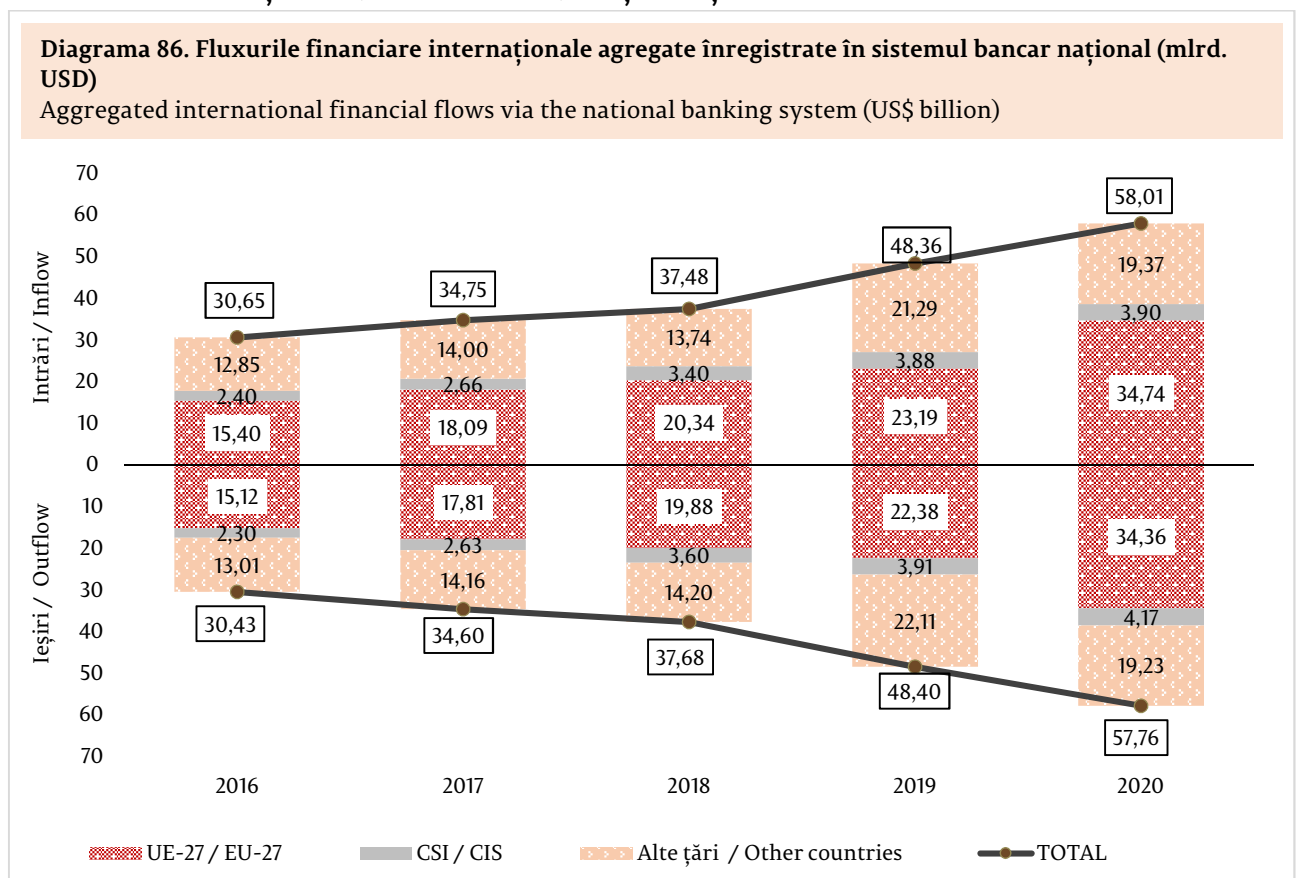
VIII. STATISTICA OPERAȚIUNILOR BANCARE INTERNAȚIONALE

International bank transactions statistics

Pe parcursul anului 2020, sistemul bancar național a înregistrat intrări de fluxuri financiare internaționale în valoare de 58 010,34 mil. USD⁵ (+20,0 la sută comparativ cu anul 2019) și ieșiri – de 57 761,56 mil. USD⁶ (+19,3 la sută), intrările depășind ieșirile cu 248,78 mil. USD (diagrama 86).

Majorarea volumului fluxurilor financiare internaționale înregistrate în sistemul bancar, atât la intrări, cât și la ieșiri, a fost determinată de operațiunile cu Uniunea Europeană și CSI, în timp ce operațiunile cu alte țări au influențat volumul fluxurilor financiare în sensul scăderii.

În anul 2020, sistemul bancar național a înregistrat majorarea volumului de fluxuri financiare internaționale, atât la intrări, cât și la ieșiri.

Volumul operațiunilor de încasări și plăți cu țările UE, comparativ cu anul 2019, s-a majorat atât la intrări, cât și la ieșiri, respectiv cu 49,8 la sută și 53,5 la sută. Ponderea acestora a constituit 59,9 la sută din totalul intrărilor și 59,5 la sută din totalul ieșirilor.

^{5,2} Fluxurile financiare internaționale la intrări și ieșiri, în cea mai mare parte, includ valorile tranzacțiilor financiare interbancare internaționale operate de băncile licențiate în nume propriu (operațiuni de convertire, depozite interbancare inclusiv overnight, împrumuturi interbancare (incl. pe termen scurt), etc.), precum și valorile tranzacțiilor financiare internaționale efectuate de BNM în procesul gestionării activelor oficiale de rezervă în perioada respectivă.

Fluxurile bancare cu țările CSI s-au majorat comparativ cu anul 2019 cu 0,5 la sută la intrări și 6,6 la sută la ieșiri, înregistrând o pondere de 6,7 la sută din totalul intrărilor și 7,2 la sută din totalul ieșirilor.

Concomitent, operațiunile de încasări și plăți cu *alte țări* s-au micșorat față de anul 2019, atât la intrări cât și la ieșiri, respectiv cu 9,0 la sută și 13,0 la sută.

Din punctul de vedere al conținutului operațiunilor, ponderea majoritară de 83,3 la sută la intrări (48 303,46 mil. USD) și 81,3 la sută la ieșiri (46 955,89 mil. USD) din totalul fluxurilor financiare internaționale le revine operațiunilor bancare de gestionare a resurselor financiare (diagrama 87). În aceste tranzacții sunt incluse rulajele pentru: împrumuturi overnight bancare; depozite bancare (atrase și plasate); completarea conturilor băncilor licențiate deschise în străinătate; operațiunile băncilor de vânzare-cumpărare a valutei în Republica Moldova și în străinătate; împrumuturi interbancare; tranzacțiile de gestionare a portofoliului de valori mobiliare și depozite din cadrul activelor oficiale de rezervă ale BNM și operațiuni de conversie din cadrul acestora. Rulajul împrumuturilor overnight bancare s-a majorat comparativ cu anul 2019 cu 62,4 la sută la încasări, constituind 30 068,20 mil. USD, și cu 57,4 la sută la plăți, având o valoare de 29 334,03 mil. USD.

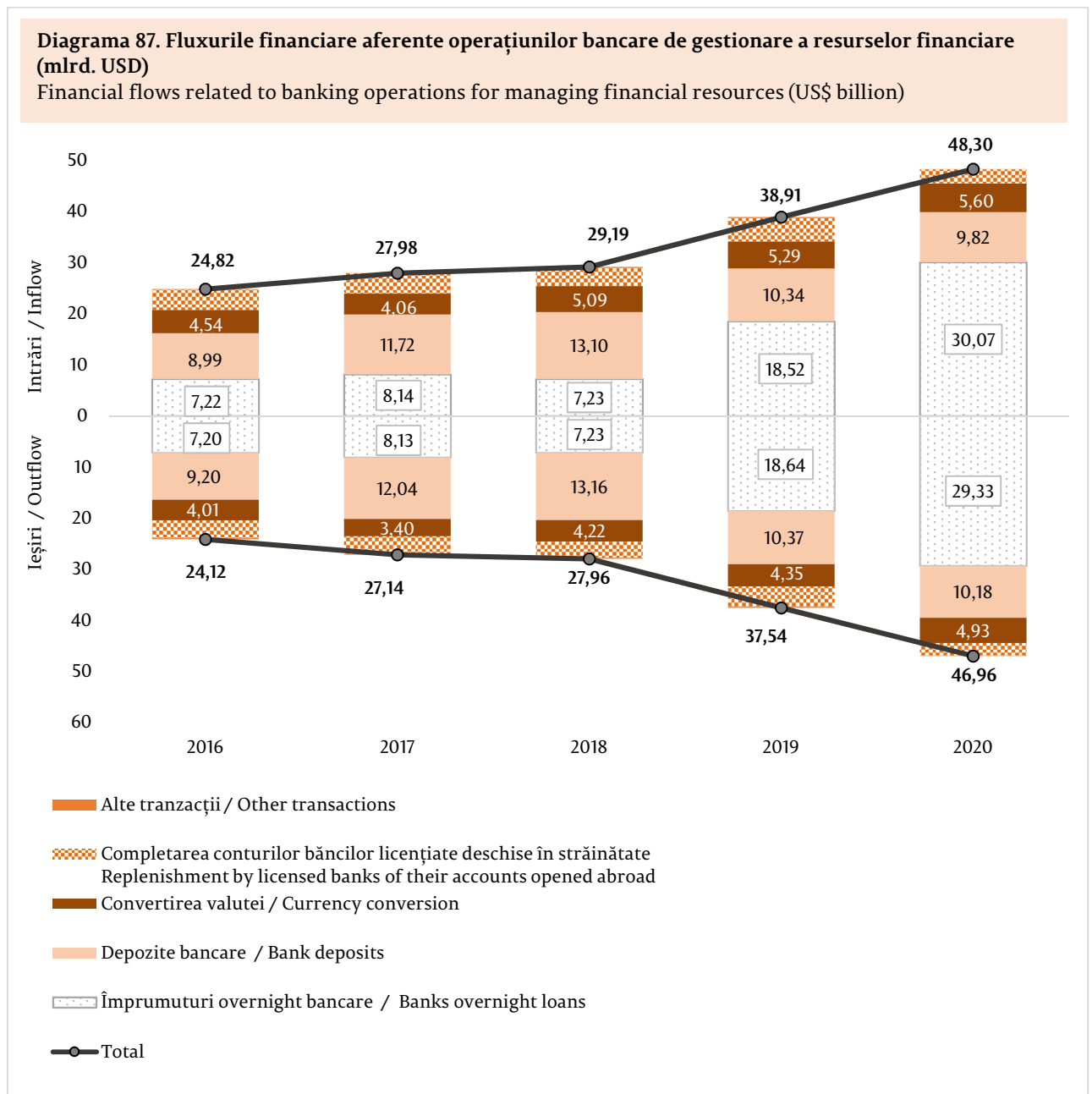
În anul 2020, operațiunile de acest tip au fost repartizate geografic în felul următor: cu țările UE – 30 577,09 mil. USD la încasări și 29 867,49 mil. USD la plăți; cu țările CSI – 2 734,47 mil. USD la încasări și 2 757,34 mil. USD la plăți; cu alte țări – 14 991,90 mil. USD la încasări și 14 331,06 mil. USD la plăți.

Restul tranzacțiilor înregistrate de bănci, cu ponderea de 16,7 la sută la intrări (9 706,88 mil. USD) și 18,7 la sută la ieșiri (10 805,68 mil. USD) din totalul operațiunilor internaționale sunt tranzacții legate de activitatea externă non-bancară: comerțul cu mărfuri, servicii; transferurile, veniturile, investițiile directe și de portofoliu; împrumuturile întreprinderilor nefinanciare; completarea conturilor nerezidenților, alții decât băncile, prin virament, numerar și pe conturile de card.

Volumul operațiunilor de încasări și plăți aferente *comerțului exterior cu bunuri*, comparativ cu anul 2019, la export nu s-a schimbat, iar la import s-a micșorat cu 7,5 la sută. Ponderea acestor operațiuni în fluxurile financiare internaționale a reprezentat 4,9 la sută la intrări și 9,3 la sută la ieșiri, înregistrând un sold negativ în valoare de 2 496,03 mil. USD. Gradul de acoperire a plăților pentru importuri de bunuri prin încasările din exporturi de bunuri a constituit 53,4 la sută, majorându-se față de anul 2019 cu 4,0 p.p.

Volumul operațiunilor bancare internaționale aferente *serviciilor* s-a micșorat față de anul 2019 cu 5,6 la sută la încasări și cu 27,3 la sută la plăți. Ponderea majoritară în operațiunile pentru servicii le-a revenit celor aferente transporturilor – 21,1 la sută din încasări și 32,1 la sută din plăți. De asemenea, încasări și plăți importante au fost la: călătorii (30,8 și 21,4 la sută din totalul încasărilor și plăților pentru servicii, respectiv), servicii de informatică (23,2 și 8,5 la sută), construcții (6,3 și 9,1 la sută), servicii juridice, contabile și de consultanță (2,8 și 6,1 la sută), servicii de marketing (3,6 și 2,1 la sută), licențe și drepturi de autor (0,3 și 4,1 la sută), leasing operațional și arendă (1,0 și 3,1 la sută), servicii de telecomunicații (2,1 și 1,8 la sută) și de asigurări (0,9 și 2,6 la sută).

Volumul operațiunilor bancare de gestionare a resurselor financiare s-a majorat comparativ cu anul 2019, în special datorită creșterii volumului împrumuturilor overnight.

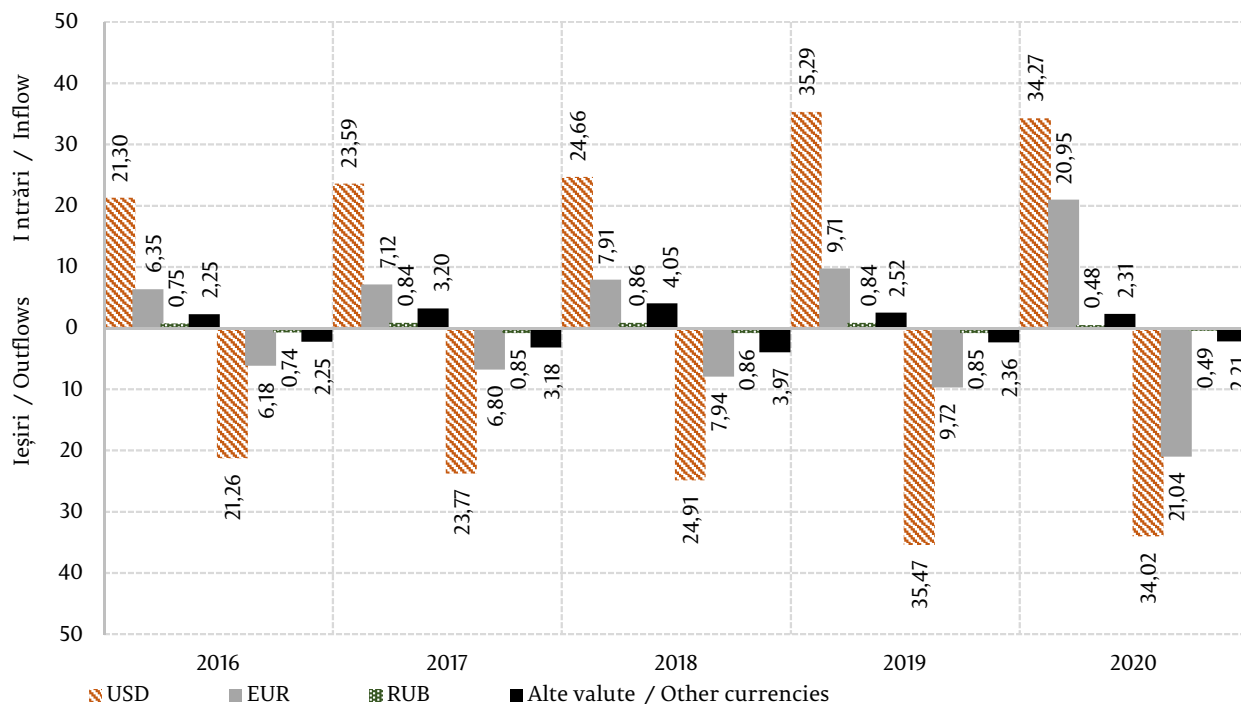

În structura valutară a tranzațiilor externe efectuate în anul 2020 (diagrama 88), cele în dolari SUA au deținut o pondere majoritară de 59,1 la sută din totalul intrărilor și 58,9 la sută din totalul ieșirilor, înregistrând o evoluție negativă a ponderii față de anul 2019 de 13,9 p.p. la intrări și de 14,4 p.p. la ieșiri.

În anul 2020, conform structurii valutare a operațiunilor internaționale înregistrate în sistemul bancar, au prevalat fluxurile în dolari SUA și în euro, atât la intrări, cât și la ieșiri.

Diagrama 88. Structura valutară a fluxurilor financiare internaționale înregistrate în sistemul bancar național (mlrd. USD)

Currency structure of international financial flows via the domestic banking system (US\$ billion)

În operațiunile ce țin de comerțul cu bunuri și servicii, cele în dolari SUA au reprezentat 45,4 la sută din încasări și 48,0 la sută din plăți. De menționat că depozitele bancare și împrumuturile overnight bancare dețin o pondere semnificativă în cadrul tranzacțiilor în USD. Astfel, în anul 2020 ele au constituit 71,5 la sută din totalul intrărilor în USD și 70,5 la sută din totalul ieșirilor în USD.

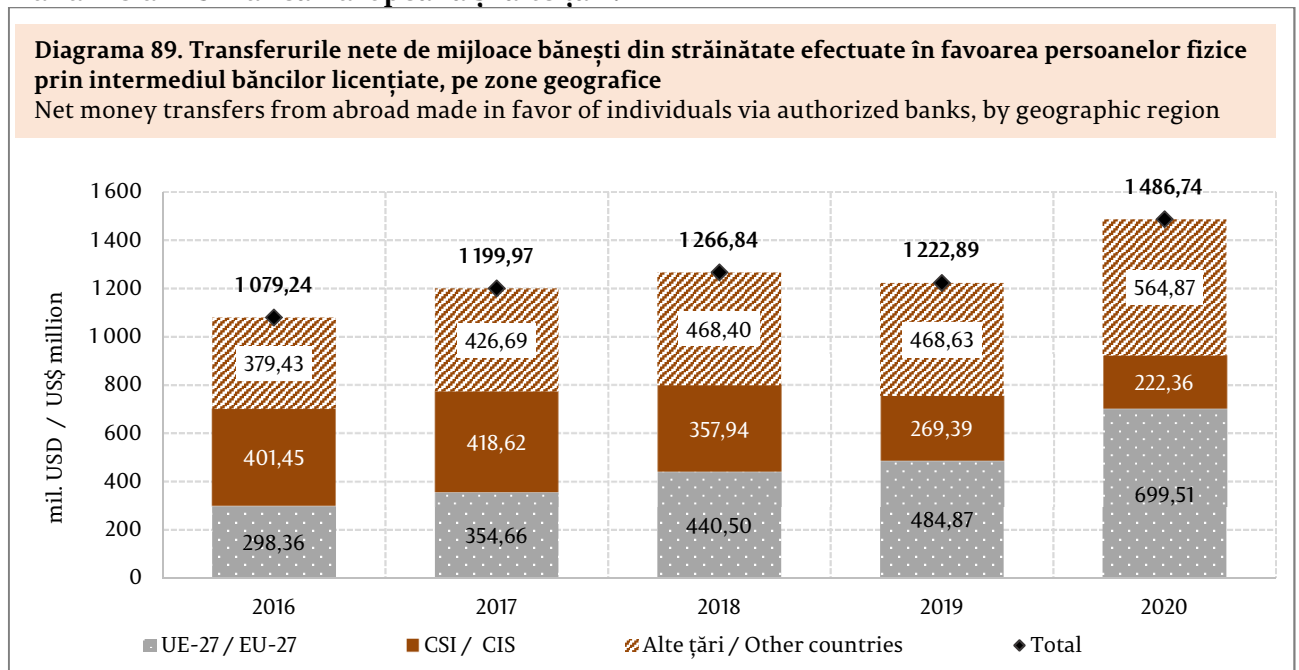
Ponderele operațiunilor în euro a constituit 36,1 la sută la intrări și 36,4 la sută la ieșiri, înregistrând față de anul 2019 o evoluție pozitivă a ponderii de 16,0 p.p. la intrări și de 16,3 p.p. la ieșiri. În fluxurile aferente comerțului cu bunuri și servicii operațiunile în euro au deținut 49,8 la sută din încasări și 46,3 la sută din plăți.

Operațiunile în ruble rusești au înregistrat o pondere de 0,8 la sută din totalul intrărilor și 0,9 la sută din totalul ieșirilor, în scădere față de anul 2019 cu 0,9 p.p. atât la intrări, cât și la ieșiri. În fluxurile aferente comerțului cu bunuri și servicii, operațiunile în ruble rusești au constituit 1,3 la sută din încasări și 3,0 la sută din plăți.

Persoanelor fizice din Republica Moldova, prin intermediul băncilor licențiate, le-au fost *transferate* din străinătate mijloace bănești în valoare de 1 486,74 mil. USD⁷, în creștere cu 21,6 la sută comparativ cu anul 2019, din care prin sisteme de remitere de bani – 1 237,65 mil. USD, în bază netă⁸. Transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice în bază brută⁹ au constituit 1 604,23 mil. USD.

Conform provenienței geografice a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, cele din UE au fost în creștere cu 44,3 la sută, comparativ cu anul 2019, și au înregistrat o pondere de 47,0 la sută. Transferurile din CSI s-au micșorat cu 17,5 la sută comparativ cu anul 2019, revenindu-le o pondere de 15,0 la sută. Transferurile din alte țări au constituit 38,0 la sută în anul 2020 față de 38,3 la sută în anul 2019 (diagrama 89).

Majorarea transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor licențiate, în anul 2020, a fost determinată de fluxurile din Uniunea Europeană și alte țări.

În distribuția pe țări de proveniență a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, celor din Israel le-a revenit o pondere de 18,6 la sută din total sau 276,38 mil. USD (în creștere cu 20,6 la sută față de anul 2019). Alte surse importante de transferuri au fost: Italia – 208,92 mil. USD (14,1 la sută), Rusia – 205,47 mil. USD (13,8 la sută), Germania – 155,89 mil. USD (10,5 la sută), Marea Britanie – 116,97 mil. USD (7,9 la sută), SUA – 105,04 mil. USD (7,1 la sută), Franța – 100,02 mil. USD (6,7 la sută) (diagrama 90, tabelul 33 din Secțiunea statistică).

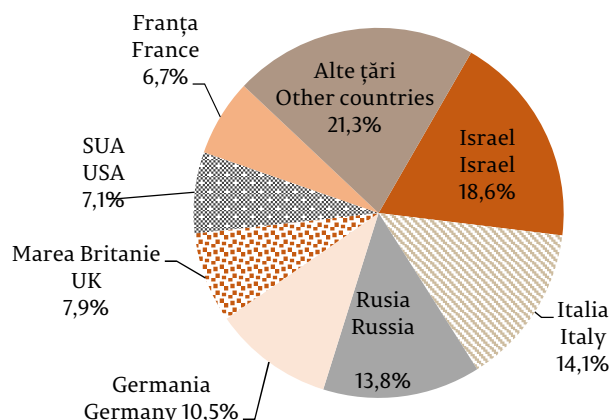
⁷ Totalurile includ atât transferurile internaționale prin sisteme de remitere de bani (SRB), cât și alte transferuri bancare internaționale în favoarea persoanelor fizice (cu excepția transferurilor aferente activităților antreprenoriale și celor cu caracter investițional). În totaluri sunt incluse și transferurile bancare interne de la nerezidenți (reprezentanțele organizațiilor internaționale sau ale agenților economici străini, ambasade, consulat, reprezentanțe guvernamentale) către persoane fizice rezidente.

⁸ Transferurile nete includ datele în bază netă doar pentru transferurile prin SRB, conform clearingului dintre sistem și banca licențiată (soldul dintre intrări și ieșiri). Datele pe SRB reflectă sumele efective transferate de la sistem la banca licențiată. Transferurile bancare ale persoanelor fizice, altele decât cele prin SRB, sunt reflectate în bază brută.

⁹ Transferurile brute conțin datele reflectate în bază brută, inclusiv pentru transferurile prin SRB, calculate conform sumelor eliberate persoanelor fizice în casele băncilor licențiate.

În anul 2020, Israelul a fost una dintre principalele surse de transferuri nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice.

Diagrama 90. Structura pe principalele țări a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice în anul 2020
Structure of net money transfers from abroad in favor of individuals, by main source countries, in 2020

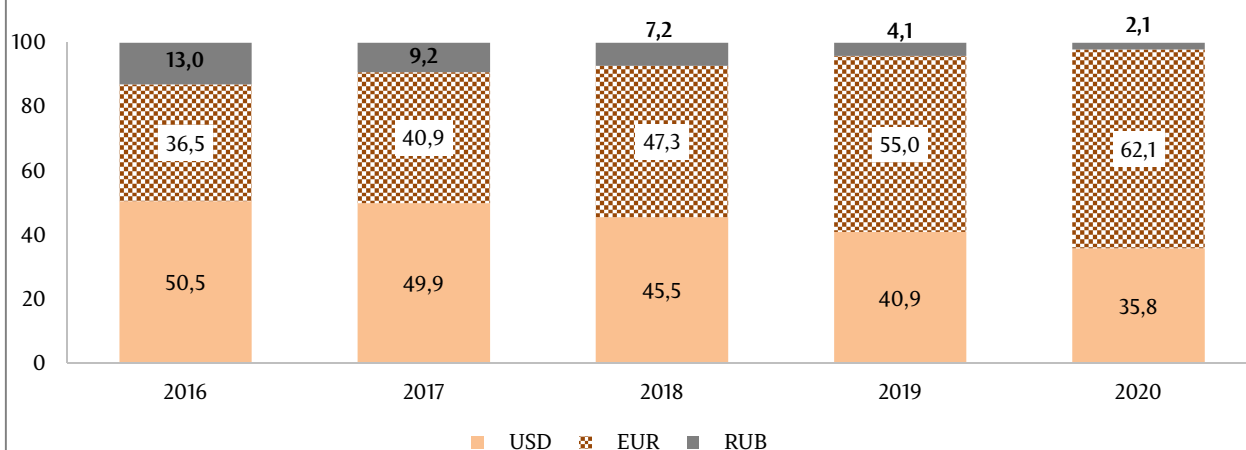

În structura pe valute a transferurilor din străinătate în favoarea persoanelor fizice¹⁰ (diagrama 91), transferurilor în euro le-a revenit ponderea principală de 62,1 la sută, urmate de transferurile în dolari SUA – 35,8 la sută și cele în ruble rusești – 2,1 la sută.

În structura valutară a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin SRB*, în anul 2020, transferurile în euro și-au menținut ponderea majoritară în creștere.

Diagrama 91. Structura valutară a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin SRB* (%)

Currency structure of net money transfers from abroad made in favor of individuals via MTS* (%)

* SRB – sisteme de remitere de bani / MTS – money transfer systems

Transferurile din Republica Moldova în străinătate în favoarea persoanelor fizice au constituit 198,90 mil. USD.

¹⁰ Structura valutară a transferurilor brute prin SRB reflectă valutele în care sumele transferate au fost ridicate de persoanele fizice (indiferent de valuta originală transferată de peste hotare).

Secțiunea statistică , Statistical section

Tabelul 19. Balanța de plăți a Republicii Moldova (MBP6), agregate principale (mil. USD)

Balance of payments of the Republic of Moldova (BPM6), main aggregates (US\$ million)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020 / 2019 (%)
CONTUL CURENT (CC)	-288,42	-555,39	-1 211,87	-1 111,56	-892,51	80,3
CURRENT ACCOUNT (CA)						
Bunuri Goods	-2 078,69	-2 558,81	-3 294,00	-3 311,62	-3 094,26	93,4
Servicii Services	220,59	304,25	355,99	351,19	382,31	108,9
Venituri primare Primary income	445,97	555,84	535,79	614,96	390,35	63,5
Venituri secundare Secondary income	1 123,71	1 143,33	1 190,35	1 233,91	1 429,09	115,8
CONTUL DE CAPITAL (CK)	-17,80	-21,34	-35,85	-54,99	-65,67	119,4
CAPITAL ACCOUNT (KA)						
Necesarul net de finanțare (CC+CK)	-306,22	-576,73	-1 247,72	-1 166,55	-958,18	82,1
Net borrowing (CA+KA)						
CONTUL FINANCIAR	-374,25	-500,37	-1 200,93	-1 148,95	-1 042,13	90,7
FINANCIAL ACCOUNT						
Investiții directe, net Direct investment, net	-74,11	-138,65	-259,11	-467,93	-151,72	32,4
Investiții de portofoliu, net Portfolio investment, net	-0,36	-0,27	3,60	4,72	0,86	18,2
Derivate financiare, net Financial derivatives, net	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41	-
Alte investiții, net Other investment, net	-831,41	-892,22	-1 182,04	-746,53	-1 528,27	204,7
Active de rezervă Reserve assets	531,14	531,20	235,53	60,49	637,41	1 053,7
<i>Erori și omisiuni nete</i> <i>Net errors and omissions</i>	-68,03	76,36	46,79	17,60	-83,95	-
Remiteri personale, credit Personal remittances, credit	1 387,28	1 555,98	1 744,56	1 817,35	1 810,18	99,6

* date revizuite / revised data

Tabelul 20. Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți (MBP6)

Contribution of the main components to the evolution of the BOP current account (BPM6)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020 / 2019
						Contribuția Contribution
	% la PIB / % to GDP					p.p. / п.п.
Contul curent Current account	-3,6	-5,7	-10,6	-9,3	-7,5	1,8
Balanța comercială Trade balance	-23,0	-23,3	-25,6	-24,7	-22,8	1,9
Export de bunuri și servicii Exports of goods and services	32,5	32,2	30,1	30,6	27,0	-3,6
Import de bunuri și servicii Imports of goods and services	55,5	55,5	55,8	55,3	49,8	-5,5
Balanța veniturilor primare Primary income balance	5,5	5,7	4,7	5,1	3,3	-1,8
Intrări de venituri primare, din care: Primary income inflow, of which:	9,3	9,1	8,7	8,5	7,2	-1,3
<i>Remunerarea salariaților</i> <i>Compensation of employees</i>	8,9	8,7	8,2	8,0	6,9	-1,1
Ieșiri de venituri primare, din care: Primary income outflow, of which:	3,7	3,3	4,0	3,4	3,9	0,5
<i>Venituri din investiții</i> <i>Investment income</i>	2,8	2,6	3,3	2,7	3,2	0,5
Balanța veniturilor secundare Secondary income balance	13,9	11,8	10,4	10,3	12,0	1,7
Intrări de venituri secundare, din care: Secondary income inflow, of which:	15,4	13,2	11,8	11,8	13,6	1,8
<i>Transferuri personale</i> <i>Personal transfers</i>	9,3	8,3	7,8	7,9	8,9	1,0
<i>Cooperarea internațională curentă</i> <i>Current international cooperation</i>	2,8	2,1	1,4	1,8	1,6	-0,2
Ieșiri de venituri secundare Secondary income outflow	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	0,1
Contul de capital Capital account	-0,2	-0,2	-0,3	-0,5	-0,6	-0,1
Necesarul net de finanțare (soldul conturilor curent și de capital) Net borrowing (current and capital account balance)	-3,8	-6,0	-10,9	-9,7	-8,0	1,7

* date revizuite / revised data

Tabelul 21. Ratele de creștere a articolelor contului curent față de anul precedent (valoarea netă), %

Growth rates of current account items compared to the previous year (net value), %

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Contul curent	-37,7	92,6	118,2	-8,3	-19,7
Current account					
Bunuri	-2,1	23,1	28,7	0,5	-6,6
Goods					
Servicii, din care:	66,8	37,9	17,0	-1,3	8,9
Services, of wich:					
<i>Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților</i>	6,1	15,2	47,0	7,4	-14,0
<i>Manufacturing services on physical inputs owned by others</i>					
<i>Servicii de informatică</i>	32,8	108,0	63,1	37,3	45,1
<i>Computer services</i>					
Venituri primare	-0,8	24,6	-3,6	14,8	-36,5
Primary income					
<i>Remunerarea salariaților</i>	-8,3	18,8	12,1	2,8	-16,8
<i>Compensation of employees</i>					
<i>Venituri din investiții</i>	-22,1	5,8	54,9	-17,3	29,6
<i>Investment income</i>					
Venituri secundare	4,1	1,7	4,1	3,7	15,8
Secondary income					
<i>Transferuri personale</i>	-0,3	6,9	11,3	4,5	10,3
<i>Personal transfers</i>					

* date revizuite / revised data

Tabelul 22. Exporturile de alcool etilic și băuturi alcoolice, pe principalele țări
Exports of ethyl alcohol and alcoholic beverages, by main countries

	2018*	2019*	2020*	Ponderea în total Share in total			2020 / 2019	Gradul de influență Contribution **
				2018	2019	2020		
	mil. USD US\$ million			%			p.p.	
UE-27, din care:	66,24	64,69	81,93	33,8	33,3	38,9	126,7	8,9
EU-27, of which :								
România / Romania	18,25	18,27	24,85	9,3	9,4	11,8	136,0	3,4
Polonia / Poland	10,85	11,01	13,55	5,5	5,7	6,4	123,1	1,3
Cehia / Czechia	13,06	10,76	10,98	6,7	5,5	5,2	102,0	0,1
Grecia / Greece	1,74	3,41	6,23	0,9	1,8	3,0	182,7	1,4
Olanda / Netherlands	3,63	5,94	5,54	1,9	3,1	2,6	93,3	-0,2
Bulgaria / Bulgaria	2,62	4,09	4,76	1,3	2,1	2,3	116,4	0,3
Germania / Germany	5,08	3,27	3,62	2,6	1,7	1,7	110,7	0,2
Spania / Spain	2,87	0,08	3,28	1,5	0,0	1,6	4100,0	1,6
Slovacia / Slovakia	1,93	1,11	2,08	1,0	0,6	1,0	187,4	0,5
Letonia / Latvia	2,15	2,38	1,91	1,1	1,2	0,9	80,3	-0,2
Lituania / Lithuania	1,59	1,35	1,70	0,8	0,7	0,8	125,9	0,2
Estonia / Estonia	1,13	1,27	1,23	0,6	0,7	0,6	96,9	0,0
CSI, din care:	72,74	73,66	62,44	37,1	37,9	29,6	84,8	-5,8
CIS, of which:								
Belarus / Belarus	38,32	39,08	35,17	19,6	20,1	16,7	90,0	-2,0
Rusia / Russia	11,67	18,11	10,89	6,0	9,3	5,2	60,1	-3,7
Ucraina / Ukraine	14,18	7,78	8,59	7,2	4,0	4,1	110,4	0,4
Kazahstan / Kazakhstan	7,86	5,67	6,75	4,0	2,9	3,2	119,0	0,6
Alte țări, din care:	56,89	56,17	66,49	29,0	28,9	31,5	118,4	5,3
Other countries, of which:								
Turcia / Turkey	6,80	6,43	15,81	3,5	3,3	7,5	245,9	4,8
Georgia / Georgia	12,41	13,18	11,74	6,3	6,8	5,6	89,1	-0,7
China / China***	14,50	13,43	9,87	7,4	6,9	4,7	73,5	-1,8
SUA / USA	7,70	6,62	7,17	3,9	3,4	3,4	108,3	0,3
Marea Britanie / UK	4,04	5,35	5,87	2,1	2,8	2,8	109,7	0,3
Serbia / Serbia	3,10	2,73	5,43	1,6	1,4	2,6	198,9	1,4
Canada / Canada	2,54	2,33	2,51	1,3	1,2	1,2	107,7	0,1
Nigeria / Nigeria	1,27	1,40	1,27	0,6	0,7	0,6	90,7	-0,1
Irak / Iraq	0,71	0,55	1,05	0,4	0,3	0,5	190,9	0,3
Elveția / Switzerland	0,21	0,29	1,05	0,1	0,1	0,5	362,1	0,4
Total	195,86	194,52	210,85	100,0	100,0	100,0	108,4	8,4

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS / Source: NBM calculations based on NBS data;

* date revizuite / revised data

** Gradul de influență a țărilor la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor de băuturi alcoolice / Influence of the country on growth (+) / decrease (-) of exports of alcoholic beverages;

*** China continentală / Mainland China

Notă: Puncte procentuale / Note: Percentage points;

Tabelul 23. Serviciile de transport, pe principalele categorii

Transport, by main categories

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2020 / 2019	Pondere în total Share in total (%)
	mil. USD / US\$ million					%	
Export / Exports	351,45	410,20	434,17	403,99	246,69	61,1	100,0
Transport maritim Sea transport	6,39	5,37	6,05	8,16	3,60	44,1	1,5
Transport aerian Air transport	127,60	162,54	179,90	171,20	67,71	39,6	27,4
Alt transport Other transport	205,01	228,48	232,59	207,45	162,46	78,3	65,9
Transport feroviar Rail transport	33,25	34,31	31,19	32,32	14,23	44,0	5,8
Transport auto Road transport	144,78	164,08	174,77	160,71	146,87	91,4	59,5
Transport prin conducte și rețele electrice Pipeline transport and electricity transmission	26,97	30,07	26,51	14,32	1,36	9,5	0,6
Alte servicii auxiliare de transport Other supporting and auxiliary transport services	0,01	0,02	0,12	0,10			
Servicii poștale și de curierat Postal and courier services	12,45	13,81	15,63	17,18	12,92	75,2	5,2
Import / Import	298,82	345,81	400,87	416,19	301,00	72,3	100,0
Transport maritim Sea transport	21,20	28,15	35,19	48,22	37,82	78,4	12,6
Transport aerian Air transport	104,02	119,96	136,54	143,29	50,04	34,9	16,6
Alt transport Other transport	169,04	192,49	223,44	218,98	207,72	94,9	69,0
Transport feroviar Rail transport	27,42	29,13	32,42	27,03	22,56	83,5	7,5
Transport auto Road transport	121,42	146,36	166,30	167,21	168,53	100,8	56,0
Transport prin conducte și rețele electrice Pipeline transport and electricity transmission	20,06	16,76	24,57	24,71	16,62	67,3	5,5
Alte servicii auxiliare de transport Other supporting and auxiliary transport services	0,14	0,24	0,15	0,03	0,01	33,3	0,0
Servicii poștale și de curierat Postal and courier services	4,56	5,21	5,70	5,70	5,42	95,1	1,8
Balanța / Balance	52,63	64,39	33,30	-12,20	-54,31	445,2	-

* date revizuite / revised data

Tabelul 24. Serviciile de informatică, pe principalele tipuri
Computer services, by main types

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
	mil. USD / US\$ million				
Export / Exports					
Servicii de informatică, total Computer services, total	66,38	102,44	154,69	200,78	258,24
Servicii legate de aplicațiile program Software-related services	56,33	82,56	112,77	132,13	151,87
Alte servicii de informatică** Other computer services**	10,05	19,88	41,92	68,65	106,37
Import / Import					
Servicii de informatică, total Computer services, total	36,85	41,03	54,51	63,26	58,63
Servicii legate de aplicațiile program Software-related services	24,32	23,45	25,93	25,21	25,42
Alte servicii de informatică Other computer services	12,53	17,58	28,58	38,05	33,21
Balanța / Balance					
Servicii de informatică, total Computer services, total	29,53	61,41	100,18	137,52	199,61
Servicii legate de aplicațiile program Software-related services	32,01	59,11	86,84	106,92	126,45
Alte servicii de informatică Other computer services	-2,48	2,30	13,34	30,60	73,16

* *date revizuite / revised data*

** *Servicii de instalare și mentenanță software / hardware, prelucrarea datelor, web hosting etc.*

** *Software / hardware installation and maintenance services, data processing, web hosting etc.*

Tabelul 25. Exportul serviciilor de informatică pe principalele țări**

Exports of computer services, structure by main countries

	2017*	2018*	2019*	2020*	2020/2019
	mil. USD / US\$ million				%
UE-27, din care:	57,09	69,20	85,12	103,68	121,8
EU-27, of which :					
Belgia / Belgium	17,59	20,25	23,17	23,52	101,5
România / Romania	16,03	12,38	18,80	23,51	125,1
Germania / Germany	4,58	6,12	6,93	13,58	196,0
Italia / Italy	5,37	7,27	8,73	9,17	105,0
Olanda / Netherlands	4,92	4,58	5,86	7,10	121,2
Cipru / Cyprus	1,91	4,53	4,80	6,15	128,1
Franța / France	1,06	2,18	2,88	3,56	123,6
Suedia / Sweden	0,51	1,08	1,79	2,84	158,7
Irlanda / Ireland	0,29	0,41	0,88	1,93	219,3
Polonia / Poland	0,92	1,28	0,76	1,60	210,5
Malta / Malta	0,29	4,38	3,27	1,40	42,8
Bulgaria / Bulgaria	0,21	0,24	0,63	1,19	188,9
Cehia / Czechia	0,39	0,33	0,84	1,00	119,0
Ungaria / Ungaria	0,05	0,01	0,88	0,95	108,0
Austria / Austria	0,17	0,31	0,70	0,92	131,4
Spania / Spain	1,16	1,38	1,24	0,91	73,4
CSI, din care:	3,00	2,38	3,09	4,44	143,7
CIS, of which:					
Rusia / Russia	1,86	1,61	1,29	1,78	138,0
Azerbaidjan / Azerbaijan	0,20	0,44	0,58	0,91	156,9
Kazahstan / Kazakhstan	0,12	0,07	0,14	0,83	592,9
Ucraina / Ukraine	0,18	0,22	0,53	0,53	100,0
Alte țări, din care:	42,35	69,20	85,12	103,68	121,8
Other countries, of which:					
Marea Britanie / UK	12,70	30,78	41,10	56,02	136,3
SUA / USA	20,33	32,83	47,08	63,40	134,7
Elveția / Switzerland	1,99	5,02	6,98	9,03	129,4
Ins. Virgine Brit. / British Virgin Islands	1,95	6,08	7,21	7,19	99,7
Israel / Israel	0,72	3,17	3,47	4,35	125,4
Canada / Canada	0,77	1,71	2,59	3,47	134,0
EAU / UAE	0,27	0,23	0,54	2,14	396,3
Total	102,44	154,69	200,78	258,24	128,6

* date revizuite / revised data

** după țara tranzacție / by country of transaction

Tabelul 26. Structura sectorială a granturilor externe primite de administrația publică (transferuri curente și de capital) (clasificatorul OCDE)

Structure of external grants received by general government, by sector (current and capital transfers) (OECD sector classification)

	2018	2019	2020
	mil. USD / US\$ million		
Proiecte investiționale / Investment projects	20,77	20,91	11,23
<i>UE-27 / EU-27</i>	<i>9,92</i>	<i>10,20</i>	<i>4,84</i>
Transport și depozitare / Transport and storage	0,16	1,08	-1,57
Educație / Education	3,43		
Apa și canalizare / Water supply and sanitation	0,29	0,39	0,30
Guvernul și societatea civilă / Government and civil society	0,09	2,53	2,77
Comunicațiile / Communications			0,51
Generarea și furnizarea de energie / Energy	0,66	2,89	0,17
Agricultură / Agriculture	0,19	0,28	0,22
Multisectoare* / Multisector*	3,85	2,57	1,75
Alte sectoare / Other sectors	1,26	0,45	0,68
Restul lumii / Rest of the world	10,85	10,71	6,39
Sănătate / Health	4,76	4,66	4,19
Apa și canalizare / Water supply and sanitation	0,91	1,61	0,90
Agricultură / Agriculture	1,92	2,72	0,10
Guvernul și societatea civilă / Government and civil society	0,21	0,08	0,10
Alte infrastructuri sociale și servicii / Other social infrastructure & services	0,37		0,06
Generarea și furnizarea de energie / Energy	1,91	0,36	0,02
Educație / Education	0,17	0,08	
Multisectoare* / Multisector*	0,00	0,70	0,31
Alte sectoare / Другие сектора / Other sectors	0,61	0,49	0,71
Asistență financiară nerambursabilă (CC+CK) - CSI			3,82
Non-Reimbursable Financial Assistance (CA+KA) - CIS			
Agricultură** / Agriculture**			3,48
Alte sectoare / Other sectors			0,34
Suport bugetar - transferuri curente		70,76	19,85
Budget support - Current transfers			
Total	20,77	91,67	34,90

Sursa: Ministerul Finanțelor, SRTI, Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe

Data source: Ministry of Finance, ITRS, Aid Management Platform

* Proiectele multisectoare cuprind proiectele/programele complexe tangente mai multor sectoare

* Multisector projects cover complex projects/ programmes that address multiple sectors

**Acord între Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Federației Ruse privind acordarea asistenței financiare nerambursabile Guvernului Republicii Moldova

** Agreement between the Ministry of Finance of the Republic of Moldova and the Ministry of Finance of the Russian Federation on providing non-reimbursable financial assistance to the Government of the Republic of Moldova

Tabelul 27. Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete
Sources of coverage for the net borrowing, net financial flows

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
	% la PIB / % to GDP				
Contul financiar	-4,6	-5,2	-10,5	-9,6	-8,7
Financial account					
Investiții directe, din care:	-0,9	-1,4	-2,3	-3,9	-1,3
Direct investment, of which:					
Participații și acțiuni, altele decât reinvestirea profiturilor	-0,4	-0,2	-0,6	-2,9	-0,6
Equity other than reinvestment of earnings					
Reinvestirea profiturilor	-1,1	-0,3	-0,6	-0,4	-0,9
Reinvestment of earnings					
Instrumente de natura datoriei	0,6	-0,9	-1,1	-0,5	0,2
Debt instruments					
Investiții de portofoliu și derivate financiare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portfolio investment and financial derivatives					
Alte investiții, din care:	-10,3	-9,2	-10,3	-6,2	-12,8
Other investment, of which:					
Numerar și depozite	-6,1	-5,5	-6,2	-4,5	-7,2
Currency and deposits					
Împrumuturi	-1,6	-1,3	-1,1	-0,8	-3,8
Loans					
Credite comerciale și avansuri	-2,1	-2,4	-3,1	-1,1	-1,9
Trade credit and advances					
Alte creanțe / angajamente	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Other accounts receivable / payable					
Modificarea activelor de rezervă	6,6	5,5	2,1	0,5	5,3
Change in reserve assets					

Notă: (-) - intrări nete de capital, (+) - ieșiri nete de capital
Note: (-) - net capital inflow, (+) - net capital outflow
* date revizuite / revised data

Tabelul 28. Diferențe între raportarea zilnică și trimestrială a activelor financiare externe sub formă de numerar și depozite ale societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală (mil. USD)

Differences between the daily and quarterly reporting of external financial assets in the form of currency and deposits of deposit-taking corporations, except central bank (US\$ million)

		31.12.2019	Dinamica totala Total dynamics	Dinamica BP BOP dynamics	Fluctuația cursului de schimb Exchange rate changes	31.12.2020
Raport zilnic Daily report	CSI	17,90	-10,92	-10,46	-0,46	6,98
	CIS					
	Restul lumii Rest of the world	686,74	-9,20	-40,20	31,00	677,54
	TOTAL	704,64	-20,12	-50,66	30,54	684,52
Raport trimestrial Quarterly report	CSI	17,90	-10,92	-9,83	-1,09	6,98
	CIS					
	Restul lumii Rest of the world	686,74	-9,20	-54,84	45,64	677,54
	TOTAL	704,64	-20,12	-64,67	44,55	684,52
Diferența Difference	CSI			-0,63	0,63	
	CIS					
	Restul lumii Rest of the world			14,64	-14,64	
	TOTAL			14,01	-14,01	

Tabelul 29. Împrumuturi externe (pasive), pe sectoare instituționale, valorificări și rambursări (mil. USD)

External loans (liabilities), by institutional sector, drawings and repayments (US\$ million)

	2016*		2017*		2018*		2019*		2020*	
	valor.	ramb.	valor.	ramb.	valor.	ramb.	valor.	ramb.	valor.	ramb.
Împrumuturi Loans	421,72	292,21	437,36	310,66	546,03	428,61	576,71	472,17	1 001,90	517,66
Banca centrală Central bank	11,74	48,65	17,27	61,54	20,37	61,86	18,48	55,38	8,03	53,20
<i>termen lung</i> <i>long-term</i>	11,74	48,65	17,27	61,54	20,37	61,86	18,48	55,38	8,03	53,20
Administrația publică General government	233,13	57,66	200,97	74,58	144,83	115,08	149,26	125,50	551,63	139,25
<i>termen lung</i> <i>long-term</i>	233,13	57,66	200,97	74,58	144,83	115,08	149,26	125,50	551,63	139,25
Societăți care acceptă depozite, exclusiv BC Deposit-taking corporations, except CB	20,52	75,98	57,35	30,59	34,15	42,86	33,55	55,28	35,94	36,06
<i>termen scurt</i> <i>short-term</i>	3,13	3,09	4,32	4,28	2,87	3,98			2,29	
<i>termen lung</i> <i>long-term</i>	17,39	72,89	53,03	26,31	31,28	38,88	33,55	55,28	33,65	36,06
Societăți nefinanciare, GP și IFSLSGP Nonfinancial corporations, Hs and NPISHs	113,01	81,51	87,40	90,42	234,74	139,66	216,65	149,97	309,39	188,20
<i>termen scurt</i> <i>short-term</i>	14,98	1,11	4,83	4,37	13,05	10,58	1,84	4,00	12,86	6,44
<i>termen lung</i> <i>long-term</i>	98,03	80,40	82,57	86,05	221,69	129,08	214,81	145,97	296,53	181,76
Alte societăți financiare Other financial corporations	43,32	28,41	74,37	53,53	111,94	69,15	158,77	86,04	96,91	100,95
<i>termen scurt</i> <i>short-term</i>		0,20		0,65					0,34	0,10
<i>termen lung</i> <i>long-term</i>	43,32	28,21	74,37	52,88	111,94	69,15	158,77	86,04	96,57	100,85

Notă: BC – banca centrală, GP – gospodăriile populației; IFSLSGP – instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației
Note: CB – central bank; Hs – households; NPISHs – nonprofit institutions serving households

* date revizuite / revised data

Tabelul 30. Poziția investițională internațională (MBP6) a Republicii Moldova (mil. USD)

International investment position (BPM6) of the Republic of Moldova (US\$ million)

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Poziția investițională internațională netă	-2 174,00	-3 093,10	-4 094,80	-5 013,98	-5 428,24
Net international investment position					
Active / Assets	5 289,61	5 722,70	5 536,96	5 292,24	5 852,16
<i>Investiții directe / Direct investment</i>	247,07	258,28	291,80	330,77	337,32
Participații și acțiuni Equity and shares	177,31	188,17	221,76	257,18	253,60
Instrumente de natura datoriei Debt instruments	69,76	70,11	70,04	73,59	83,72
<i>Investiții de portofoliu și derivate financiare</i> <i>Portfolio investment and financial derivatives</i>	9,09	8,97	10,65	15,20	16,65
<i>Alte investiții</i> <i>Other investment</i>	2 827,52	2 652,19	2 239,33	1 886,64	1 714,65
Alte participații la capital Other equity		0,56	0,56	0,56	0,56
Numerar și depozite Currency and deposits	2 103,81	1 843,51	1 349,73	1 097,96	886,19
Împrumuturi Loans	107,62	111,08	107,91	118,89	149,93
Credite comerciale și avansuri Trade credits and advances	607,07	688,02	772,11	660,21	668,95
Alte creanțe Other accounts receivable	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02
<i>Active de rezervă</i> <i>Reserve assets</i>	2 205,93	2 803,26	2 995,18	3 059,63	3 783,54
Passive / Liabilities	7 463,61	8 815,80	9 631,76	10 306,22	11 280,40
<i>Investiții directe / Direct investment</i>	2 955,62	3 628,30	4 084,47	4 737,81	4 747,79
Participații și acțiuni Equity and shares	1 312,97	1 873,62	2 235,52	2 830,88	2 812,71
Instrumente de natura datoriei Debt instruments	1 642,65	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
<i>Investiții de portofoliu și derivate financiare</i> <i>Portfolio investment and financial derivatives</i>	95,13	109,43	53,27	29,24	30,25
<i>Alte investiții / Other investment</i>	4 412,86	5 078,07	5 494,02	5 539,17	6 502,36
Numerar și depozite Currency and deposits	135,84	165,33	140,24	134,61	138,38
Împrumuturi / Loans	3 041,26	3 340,95	3 383,30	3 446,94	4 121,69
Credite comerciale și avansuri Trade credits and advances	933,98	1 256,56	1 668,45	1 704,43	1 986,34
Alte angajamente - altele Other accounts payable	144,03	147,99	138,80	90,41	86,41
Alocări de DST SDR allocations	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54

* date revizuite / revised data

Tabelul 31. Datoria externă brută (MBP6) la sfârșitul perioadei, pe sectoare instituționale și pe scadențe (originale) (mil. USD)

Gross external debt (BPM6), at period-end, by institutional sectors and maturities (original) (US\$ million)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Administrația publică	1 481,68	1 722,55	1 706,36	1 717,96	2 255,12
General government					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	1 481,22	1 721,67	1 706,12	1 717,94	2 254,85
din care datoria UAT** / of which: debt of ATU**	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
Banca centrală / Central bank	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Societăți care acceptă depozite exclusiv banca centrală	350,32	423,14	379,45	306,78	316,61
Deposit-taking corporations except central bank					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	218,10	255,69	222,57	172,85	177,32
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Alte sectoare / Other sectors	2 289,06	2 668,98	3 190,65	3 333,94	3 789,79
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	1 041,56	1 339,16	1 738,06	1 766,40	2 045,53
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	1 247,50	1 329,82	1 452,59	1 567,54	1 744,26
Alte societăți financiare	131,08	152,78	197,61	270,82	268,72
Other financial corporations					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	22,48	22,69	24,73	25,21	27,39
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Societăți nefinanciare	2 124,66	2 480,88	2 954,86	3 014,94	3 466,53
Nonfinancial corporations					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	1 018,61	1 316,00	1 712,86	1 740,80	2 017,53
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	1 106,04	1 164,87	1 241,99	1 274,13	1 448,99
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
of which: debt of public corporations					
Gospodăriile populației și IFSLSGP***	33,32	35,32	38,18	48,18	54,54
Households and NPISHs					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Investiții directe: creditarea intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Direct investment: intercompany lending					
<i>Pe termen scurt / Short-term</i>	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
<i>Pe termen lung / Long-term</i>	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71

* date revizuite / revised data

** UAT - unități administrativ-teritoriale / ATU - administrative-territorial units

*** IFSLSGP - instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației

***NPISHs - nonprofit institutions serving household

Tabelul 32. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

External loans, SDR allocations and debt securities, by creditor, at period-end (US\$ million)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Banca centrală	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Central bank					
Împrumuturi de la FMI	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
IMF loans					
Datoria de stat directă	1 465,13	1 701,55	1 689,24	1 704,10	2 241,69
Direct governmental debt					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>1 214,31</i>	<i>1 345,81</i>	<i>1 393,36</i>	<i>1 467,52</i>	<i>2 055,29</i>
<i>Multilateral creditors</i>					
AID / IDA	564,41	610,97	619,07	616,68	679,70
FMI / IMF	279,69	296,53	276,24	277,00	527,72
BEI / EIB	156,25	188,03	233,94	277,51	383,42
BERD / EBRD	57,06	65,61	73,75	76,23	120,17
BIRD / IBRD	68,22	84,12	91,39	98,52	111,93
Comisia Europeană				22,38	110,45
European Commission					
FIDA / IFAD	60,51	66,36	66,59	68,47	76,49
BDCE / CEB	28,17	34,19	32,38	30,73	45,41
<i>Relații bilaterale</i>	<i>250,36</i>	<i>354,86</i>	<i>295,64</i>	<i>236,56</i>	<i>186,13</i>
<i>Bilateral creditors</i>					
Japonia / Japan	56,94	58,18	58,41	58,15	59,91
România / Romania	65,41	171,42	125,26	81,14	42,95
Rusia / Russia	50,23	46,33	41,18	34,40	25,41
Austria / Austria	21,75	24,83	23,69	22,84	23,14
SUA / USA	35,73	33,15	29,08	25,01	20,95
Germania / Germany	17,92	19,15	16,73	14,53	13,24
Polonia / Poland	0,00	0,21	0,50	0,49	0,53
Turcia / Turkey	2,38	1,59	0,79		
Datoria UAT / Debt of ATU**	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
<i>Organisme internaționale</i>	<i>16,32</i>	<i>20,82</i>	<i>17,03</i>	<i>13,84</i>	<i>13,39</i>
<i>Multilateral creditors</i>					
BEI / EIB	7,83	11,98	10,91	10,24	10,78
BERD / EBRD	4,11	5,71	4,24	2,98	2,61
CFI / IFC	4,38	3,13	1,88	0,62	
<i>Alți creditori / Other creditors</i>	<i>0,23</i>	<i>0,18</i>	<i>0,09</i>	<i>0,02</i>	<i>0,04</i>
Datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
Debt of public corporations					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>4,92</i>	<i>12,80</i>	<i>14,04</i>	<i>19,56</i>	<i>32,84</i>
<i>Multilateral creditors</i>					
BERD / EBRD	4,92	7,34	8,83	14,44	15,14
BEI / EIB		5,46	5,21	5,12	17,70
<i>Alți creditori / Other creditors</i>	<i>0,48</i>		<i>0,70</i>	<i>1,17</i>	<i>1,37</i>
Datoria externă privată	2 369,10	2 554,81	2 695,68	2 844,11	3 043,40
Private external debt					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>157,84</i>	<i>153,68</i>	<i>144,82</i>	<i>109,81</i>	<i>190,90</i>
<i>Multilateral creditors</i>					
<i>Alți creditori / Other creditors</i>	<i>2 211,26</i>	<i>2 401,13</i>	<i>2 550,86</i>	<i>2 734,30</i>	<i>2 852,50</i>
TOTAL	4 148,46	4 554,45	4 634,58	4 763,31	5 473,84

* date revizuite / revised data

** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATU – administrative-territorial units

Tabelul 33. Structura geografică a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice, dinamică anuală (mil. USD)

Geographic structure of net money transfers from abroad in favor of individuals, annual dynamics (US\$ million)

	2016	2017	2018	2019	2020
Total	1 079,24	1 199,97	1 266,84	1 222,89	1 486,74
UE-27 / EU-27	298,36	354,66	440,50	484,87	699,51
CSI / CIS	401,45	418,62	357,94	269,39	222,36
Alte țări / Other countries	379,43	426,69	468,40	468,63	564,87
Israel / Israel	153,68	205,02	224,61	229,08	276,38
Italia / Italy	133,45	143,82	157,68	150,62	208,92
Rusia / Russia	387,55	402,61	342,89	255,93	205,47
Germania / Germany	39,70	57,65	82,98	97,57	155,89
Marea Britanie / UK	44,27	57,83	72,09	85,59	116,97
SUA / USA	107,09	95,20	104,80	94,40	105,04
Franța / France	25,14	33,62	47,24	64,27	100,02
Irlanda / Ireland	10,45	12,31	16,15	19,97	39,69
Cehia / Czechia	6,58	10,66	15,44	16,42	23,66
Spania / Spain	12,51	13,74	16,93	18,94	22,32
Belgia / Belgium	6,59	8,46	10,95	13,25	20,19
Portugalia / Portugal	8,82	10,33	13,78	15,64	19,21
Polonia / Poland	6,07	11,39	11,79	13,47	16,12
Turcia / Turkey	15,97	15,30	15,42	10,90	14,25
Ucraina / Ukraine	5,53	5,28	5,44	5,82	10,03
Canada / Canada	7,45	6,63	6,53	6,42	8,27
Cipru / Cyprus	8,20	7,41	7,73	6,63	7,13
Grecia / Greece	4,77	5,19	6,14	6,24	6,80
EAU / UAE	7,92	7,76	5,93	6,20	4,73
Kazahstan / Kazakhstan	2,98	4,33	3,34	2,22	2,27

ANEXE:

- Anexa 1. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), mil. USD
- Anexa 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), mil. EUR
- Anexa 3. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2017-2020, prezentare desfășurată (MBP6)
- Anexa 4. Sinteza balanței de plăți a Republicii Moldova în prezentare analitică pentru 2016-2020 (MBP6)
- Anexa 5. Exportul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2016-2020
- Anexa 6. Importul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2016-2020
- Anexa 7. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020
- Anexa 8. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020
- Anexa 9. Reexportul de bunuri pe grupuri de mărfuri, fără bunurile pentru/după prelucrare, 2016-2020
- Anexa 10. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), mil. USD
- Anexa 11. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), mil. EUR
- Anexa 12. Raportul integrat al poziției investiționale internaționale a Republicii Moldova la 31.12.2020 (MBP6)
- Anexa 13. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016- 31.12.2020 prezentare analitică, sectorială
- Anexa 14. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2019, prezentare analitică, pe scadențe
- Anexa 15. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2020, prezentare analitică, pe instrumente
- Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. USD
- Anexa 17. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. EUR
- Anexa 18. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. USD
- Anexa 19. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. EUR

Anexa 1. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), mil. USD

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Contul curent	-288,42	-555,39	-1 211,87	-1 111,56	-892,51
Credit	4 617,15	5 278,70	5 802,70	6 098,97	5 697,71
Debit	4 905,57	5 834,09	7 014,57	7 210,53	6 590,22
Bunuri și servicii	-1 858,10	-2 254,56	-2 938,01	-2 960,43	-2 711,95
Credit	2 623,30	3 119,41	3 452,49	3 661,95	3 222,04
Debit	4 481,40	5 373,97	6 390,50	6 622,38	5 933,99
Bunuri	-2 078,69	-2 558,81	-3 294,00	-3 311,62	-3 094,26
Credit	1 557,78	1 866,09	1 975,05	2 118,04	1 944,42
Debit	3 636,47	4 424,90	5 269,05	5 429,66	5 038,68
Mărfuri generale în baza balanței de plăți	-2 077,86	-2 553,75	-3 286,60	-3 313,83	-3 096,18
Credit	1 558,59	1 871,09	1 982,43	2 115,83	1 942,50
Debit	3 636,45	4 424,84	5 269,03	5 429,66	5 038,68
Din care: Reexport	251,30	283,94	262,32	277,87	194,64
Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare	-0,81	-5,00	-7,38	2,21	1,92
Procurări de mărfuri negociate peste hotare (exporturi negative)	-3,92	-10,82	-10,75	-10,04	-5,05
Vânzări de mărfuri negociate peste hotare	3,11	5,82	3,37	12,25	6,97
Aur nemonetar	-0,02	-0,06	-0,02		
Debit	0,02	0,06	0,02		
Servicii	220,59	304,25	355,99	351,19	382,31
Credit	1 065,52	1 253,32	1 477,44	1 543,91	1 277,62
Debit	844,93	949,07	1 121,45	1 192,72	895,31
<i>Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea ter țiilor</i>	<i>145,07</i>	<i>167,15</i>	<i>245,67</i>	<i>263,83</i>	<i>226,95</i>
Credit	147,89	171,32	249,47	266,35	230,67
Debit	2,82	4,17	3,80	2,52	3,72
Bunuri prelucrate în economia raportoare – bunuri expediate după prelucrare (Ct), bunuri primite pentru prelucrare (Dt)					
Credit	507,03	560,97	735,01	680,62	556,38
Debit	359,37	384,31	476,07	425,93	355,39
Bunuri prelucrate în străinătate – bunuri expediate pentru prelucrare (Ct), bunuri primite după prelucrare (Dt)					
Credit	1,17	1,61	3,97	3,10	2,21
Debit	2,70	4,01	3,65	2,43	3,63
<i>Servicii de întreținere și de reparații (n.a.p.)</i>	<i>-3,86</i>	<i>-2,48</i>	<i>-7,38</i>	<i>-11,77</i>	<i>-7,90</i>
Credit	4,39	5,13	5,52	5,54	4,80
Debit	8,25	7,61	12,90	17,31	12,70
Transport	52,63	64,39	33,30	-12,20	-54,31
Credit	351,45	410,20	434,17	403,99	246,69
Debit	298,82	345,81	400,87	416,19	301,00
Pentru toate mijloacele de transport					
Pasageri	11,49	40,47	32,97	31,38	10,10
Credit	88,41	118,91	118,96	124,77	37,61
Debit	76,92	78,44	85,99	93,39	27,51
Mărfuri	36,74	33,91	10,34	-28,24	-68,04
Credit	211,27	236,52	254,41	220,84	169,54
Debit	174,53	202,61	244,07	249,08	237,58
Altele	-3,49	-18,59	-19,94	-26,82	-3,87
Credit	39,32	40,96	45,17	41,20	26,62
Debit	42,81	59,55	65,11	68,02	30,49
Transport maritim	-14,81	-22,78	-29,14	-40,06	-34,22
Credit	6,39	5,37	6,05	8,16	3,60
Debit	21,20	28,15	35,19	48,22	37,82
Pasageri				-0,01	
Debit				0,01	
Mărfuri	-13,73	-20,60	-28,84	-37,38	-31,42
Credit	4,29	3,18	3,79	5,84	2,06
Debit	18,02	23,78	32,63	43,22	33,48
Altele	-1,08	-2,18	-0,30	-2,67	-2,80
Credit	2,10	2,19	2,26	2,32	1,54
Debit	3,18	4,37	2,56	4,99	4,34
Transport aerian	23,58	42,58	43,36	27,91	17,67
Credit	127,60	162,54	179,90	171,20	67,71
Debit	104,02	119,96	136,54	143,29	50,04
Pasageri	10,84	42,95	34,95	31,02	9,50

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Credit	78,58	109,29	108,93	111,77	32,89
Debit	67,74	66,34	73,98	80,75	23,39
Mărfuri	17,52	19,11	30,21	20,04	12,86
Credit	22,24	26,15	38,18	28,35	19,96
Debit	4,72	7,04	7,97	8,31	7,10
Altele	-4,78	-19,48	-21,80	-23,15	-4,69
Credit	26,78	27,10	32,79	31,08	14,86
Debit	31,56	46,58	54,59	54,23	19,55
Alte mijloace de transport	35,97	35,99	9,15	-11,53	-45,26
Credit	205,01	228,48	232,59	207,45	162,46
Debit	169,04	192,49	223,44	218,98	207,72
Pasageri	0,65	-2,48	-1,98	0,37	0,60
Credit	9,83	9,62	10,03	13,00	4,72
Debit	9,18	12,10	12,01	12,63	4,12
Mărfuri	32,95	35,40	8,97	-10,90	-49,48
Credit	184,74	207,19	212,44	186,65	147,52
Debit	151,79	171,79	203,47	197,55	197,00
Altele	2,37	3,07	2,16	-1,00	3,62
Credit	10,44	11,67	10,12	7,80	10,22
Debit	8,07	8,60	7,96	8,80	6,60
Servicii poștale și de curierat	7,89	8,60	9,93	11,48	7,50
Credit	12,45	13,81	15,63	17,18	12,92
Debit	4,56	5,21	5,70	5,70	5,42
Călătorii	-1,27	21,22	29,07	10,70	36,77
Credit	255,40	322,98	381,09	396,46	315,81
Debit	256,67	301,76	352,02	385,76	279,04
De afaceri	-21,23	-19,99	-14,33	-14,53	-15,23
Credit	83,63	106,14	122,46	129,75	99,69
Debit	104,86	126,13	136,79	144,28	114,92
Achiziționare de bunuri și servicii de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	-49,95	-60,41	-66,73	-67,87	-57,28
Credit	21,60	25,61	29,57	30,56	26,77
Debit	71,55	86,02	96,30	98,43	84,05
Altele	28,72	40,42	52,40	53,34	42,05
Credit	62,03	80,53	92,89	99,19	72,92
Debit	33,31	40,11	40,49	45,85	30,87
Personale	19,96	41,21	43,40	25,23	52,00
Credit	171,77	216,84	258,63	266,71	216,12
Debit	151,81	175,63	215,23	241,48	164,12
Servicii de sănătate	1,72	2,20	5,07	5,45	10,29
Credit	16,03	21,29	25,84	27,37	25,12
Debit	14,31	19,09	20,77	21,92	14,83
Servicii de instruire	-18,20	-9,41	-7,07	-12,71	-6,51
Credit	37,62	45,66	52,56	51,42	46,68
Debit	55,82	55,07	59,63	64,13	53,19
Altele	36,44	48,42	45,40	32,49	48,22
Credit	118,12	149,89	180,23	187,92	144,32
Debit	81,68	101,47	134,83	155,43	96,10
Construcții	-5,70	-7,07	-5,94	-14,44	-20,93
Credit	6,52	9,17	9,84	10,23	12,28
Debit	12,22	16,24	15,78	24,67	33,21
Construcții în străinătate	6,52	9,17	9,84	10,23	12,28
Credit	6,52	9,17	9,84	10,23	12,28
Construcții în economia raportoare	-12,22	-16,24	-15,78	-24,67	-33,21
Debit	12,22	16,24	15,78	24,67	33,21
Servicii de asigurări și pensii	-6,11	-7,51	-9,82	-8,83	-6,04
Credit	0,15	0,07	0,16	0,35	0,54
Debit	6,26	7,58	9,98	9,18	6,58
Asigurări directe	-0,40	-0,54	-0,18	-0,10	-0,06
Credit	0,15	0,07	0,07	0,02	
Debit	0,55	0,61	0,25	0,12	0,06
Reasigurări	-5,71	-6,97	-9,72	-9,03	-6,38
Credit				0,03	0,14
Debit	5,71	6,97	9,72	9,06	6,52
Servicii auxiliare de asigurare			0,08	0,30	0,40
Credit			0,09	0,30	0,40

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Debit			0,01		
<i>Servicii financiare</i>	-2,17	-5,13	-4,03	-4,65	-5,05
Credit	5,66	4,83	5,47	4,24	3,80
Debit	7,83	9,96	9,50	8,89	8,85
Servicii financiare explicit facturate și alte servicii financiare	-2,43	-4,92	-3,64	-3,68	-4,35
Credit	5,09	4,79	5,31	4,18	3,36
Debit	7,52	9,71	8,95	7,86	7,71
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM)	0,26	-0,21	-0,39	-0,97	-0,70
Credit	0,57	0,04	0,16	0,06	0,44
Debit	0,31	0,25	0,55	1,03	1,14
<i>Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p)</i>	-13,11	-19,51	-26,28	-29,28	-24,84
Credit	6,38	5,64	3,51	2,53	1,80
Debit	19,49	25,15	29,79	31,81	26,64
<i>Servicii de telecomunicații, de informatică și de informații</i>	77,44	92,33	134,81	161,89	220,73
Credit	154,90	175,82	225,46	257,87	302,77
Debit	77,46	83,49	90,65	95,98	82,04
Servicii de telecomunicații	34,62	17,36	22,67	12,35	11,17
Credit	72,17	57,09	55,28	41,70	32,66
Debit	37,55	39,73	32,61	29,35	21,49
Servicii de informatică	29,53	61,41	100,18	137,52	199,61
Credit	66,38	102,44	154,69	200,78	258,24
Debit	36,85	41,03	54,51	63,26	58,63
Servicii de informații	13,29	13,56	11,96	12,02	9,95
Credit	16,35	16,29	15,49	15,39	11,87
Debit	3,06	2,73	3,53	3,37	1,92
<i>Alte servicii pentru afaceri</i>	-17,78	7,01	-25,26	6,30	25,77
Credit	94,53	115,27	125,86	159,94	125,80
Debit	112,31	108,26	151,12	153,64	100,03
Servicii de cercetare și dezvoltare	1,47	1,81	2,41	2,04	2,59
Credit	1,96	3,02	2,58	2,71	2,96
Debit	0,49	1,21	0,17	0,67	0,37
Servicii profesionale și de consultanță managerială	3,52	7,94	-0,35	18,99	20,65
Credit	62,06	65,10	76,65	82,00	76,89
Debit	58,54	57,16	77,00	63,01	56,24
Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri	-22,77	-2,74	-27,32	-14,73	2,53
Credit	30,51	47,15	46,63	75,23	45,95
Debit	53,28	49,89	73,95	89,96	43,42
<i>Servicii personale, culturale și de agrement</i>	-3,15	-7,43	-10,50	-9,70	-6,36
Credit	2,46	3,57	5,21	6,19	5,54
Debit	5,61	11,00	15,71	15,89	11,90
Servicii audiovizuale și conexe	-3,15	-7,43	-10,50	-9,70	-6,36
Credit	2,46	3,57	5,21	6,19	5,54
Debit	5,61	11,00	15,71	15,89	11,90
<i>Bunuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.)</i>	-1,40	1,28	2,35	-0,66	-2,48
Credit	35,79	29,32	31,68	30,22	27,12
Debit	37,19	28,04	29,33	30,88	29,60
Venituri primare	445,97	555,84	535,79	614,96	390,35
Credit	748,47	879,48	997,10	1 022,69	856,21
Debit	302,50	323,64	461,31	407,73	465,86
<i>Remunerarea salariaților</i>	<i>641,41</i>	<i>762,06</i>	<i>854,15</i>	<i>878,09</i>	<i>730,16</i>
Credit	717,59	838,80	938,88	959,80	819,58
Debit	76,18	76,74	84,73	81,71	89,42
Venituri din investiții	-193,08	-204,29	-316,44	-261,60	-339,00
Credit	33,67	43,08	60,49	64,91	37,95
Debit	226,75	247,37	376,93	326,51	376,95
Venituri din investiții directe	-151,26	-171,02	-235,65	-237,79	-294,59
Credit	8,94	12,33	12,53	10,75	9,15
Debit	160,20	183,35	248,18	248,54	303,74
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-141,13	-155,91	-209,17	-222,68	-278,74
Credit	7,46	11,38	11,55	9,55	8,52
Debit	148,59	167,29	220,72	232,23	287,26
Dividende și retrageri din veniturile quasi-societăților	-50,10	-123,21	-140,75	-171,71	-171,08
Credit	7,46	11,38	11,55	9,55	8,52
Debit	57,56	134,59	152,30	181,26	179,60
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-50,10	-123,21	-140,75	-171,71	-171,08
Credit	7,46	11,38	11,55	9,55	8,52

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Debit	57,56	134,59	152,30	181,26	179,60
Profituri reinvestite	-91,03	-32,70	-68,42	-50,97	-107,66
Debit	91,03	32,70	68,42	50,97	107,66
Dobânzi	-10,13	-15,11	-26,48	-15,11	-15,85
Credit	1,48	0,95	0,98	1,20	0,63
Debit	11,61	16,06	27,46	16,31	16,48
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-10,13	-15,11	-26,48	-15,11	-15,85
Credit	1,48	0,95	0,98	1,20	0,63
Debit	11,61	16,06	27,46	16,31	16,48
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	-10,13	-15,11	-26,48	-15,11	-15,85
Credit	1,48	0,95	0,98	1,20	0,63
Debit	11,61	16,06	27,46	16,31	16,48
Venituri din investiții de portofoliu	-9,45	-6,68	-17,32	-6,09	-7,81
Credit	0,17	0,05	0,32	0,43	1,13
Debit	9,62	6,73	17,64	6,52	8,94
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-9,30	-6,59	-16,66	-5,12	-7,57
Credit	0,17	0,03	0,26	0,31	1,13
Debit	9,47	6,62	16,92	5,43	8,70
Dividende din participații, exclusiv la acțiunile fondurilor de investiții	-9,30	-6,59	-16,66	-5,12	-7,57
Credit	0,17	0,03	0,26	0,31	1,13
Debit	9,47	6,62	16,92	5,43	8,70
Dobânzi	-0,15	-0,09	-0,66	-0,97	-0,24
Credit		0,02	0,06	0,12	
Debit	0,15	0,11	0,72	1,09	0,24
Pe termen lung	-0,15	-0,09	-0,66	-0,97	-0,24
Credit		0,02	0,06	0,12	
Debit	0,15	0,11	0,72	1,09	0,24
Venituri din alte investiții	-56,05	-54,71	-110,00	-68,50	-63,01
Credit	0,88	2,58	1,11	2,95	1,26
Debit	56,93	57,29	111,11	71,45	64,27
Dobânzi	-56,05	-54,71	-110,00	-68,50	-63,01
Credit	0,88	2,58	1,11	2,95	1,26
Debit	56,93	57,29	111,11	71,45	64,27
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	-55,79	-54,92	-110,39	-69,47	-63,71
Credit	0,88	2,58	1,11	2,95	1,26
Debit	56,67	57,50	111,50	72,42	64,97
Venituri din active de rezervă	23,68	28,12	46,53	50,78	26,41
Dobânzi	23,68	28,12	46,53	50,78	26,41
Alte venituri primare	-2,36	-1,93	-1,92	-1,53	-0,81
Credit	-2,79	-2,40	-2,27	-2,02	-1,32
Debit	-0,43	-0,47	-0,35	-0,49	-0,51
Impozite pe producție și pe importuri	-2,30	-1,92	-2,00	-1,53	-0,68
Credit	-2,79	-2,42	-2,41	-2,02	-1,32
Debit	-0,49	-0,50	-0,41	-0,49	-0,64
Renta	-0,06	-0,01	0,08		-0,13
Credit		0,02	0,14		
Debit	0,06	0,03	0,06		0,13
Venituri secundare	1 123,71	1 143,33	1 190,35	1 233,91	1 429,09
Credit	1 245,38	1 279,81	1 353,11	1 414,33	1 619,46
Debit	121,67	136,48	162,76	180,42	190,37
Administrația publică	149,70	136,95	100,46	161,57	118,54
Credit	155,54	147,23	109,19	168,75	126,14
Debit	5,84	10,28	8,73	7,18	7,60
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.	4,01	4,48	4,52	6,11	4,97
Din care: De plătit de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri sau alți lucrători pe termen scurt		1,39			1,59
Contribuții sociale (credit)	3,99	4,64	4,53	4,06	4,43
Prestații sociale (debit)	0,32	0,37	0,51	0,66	1,22
Cooperarea internațională curentă	107,88	94,13	58,49	115,22	76,38
Credit	113,17	103,75	64,55	121,28	82,27
Debit	5,29	9,62	6,06	6,06	5,89
Transferuri curente diverse ale administrației publice	34,14	34,07	33,43	36,84	33,98
Credit	34,37	34,36	35,59	37,30	34,47
Debit	0,23	0,29	2,16	0,46	0,49
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	974,01	1 006,38	1 089,89	1 072,34	1 310,55

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Credit	1 089,84	1 132,58	1 243,92	1 245,58	1 493,32
Debit	115,83	126,20	154,03	173,24	182,77
Transferuri personale (transferuri curente între gospodăriile populației rezidente și nerezidente)	684,47	731,75	814,74	851,08	939,09
Credit	749,63	799,07	899,05	950,11	1 057,04
Debit	65,16	67,32	84,31	99,03	117,95
Alte transferuri curente	289,54	274,63	275,15	221,26	371,46
Credit	340,21	333,51	344,87	295,47	436,28
Debit	50,67	58,88	69,72	74,21	64,82
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.	29,62	35,77	39,89	40,80	34,62
Prestații sociale	3,00	3,17	4,01	4,89	7,30
Credit	3,00	3,17	4,02	4,97	7,31
Debit			0,01	0,08	0,01
Prime nete de asigurare (cu excepția asigurărilor de viață)	-4,60	-6,98	-7,51	-9,42	-6,68
Credit	0,41	0,27	0,54	0,63	0,75
Debit	5,01	7,25	8,05	10,05	7,43
Despăgubiri pe asigurări (cu excepția asigurărilor de viață)	4,14	5,90	7,31	8,47	7,60
Credit	5,14	6,89	10,07	12,09	10,49
Debit	1,00	0,99	2,76	3,62	2,89
Cooperarea internațională curentă	108,42	97,64	97,30	87,67	101,82
Credit	109,95	98,74	99,46	89,69	103,12
Debit	1,53	1,10	2,16	2,02	1,30
Transferuri curente diverse	208,20	210,67	213,93	170,45	296,04
Credit	221,71	224,44	230,78	188,09	314,61
Debit	13,51	13,77	16,85	17,64	18,57
Contul de capital	-17,80	-21,34	-35,85	-54,99	-65,67
Credit	53,58	54,12	63,92	67,84	64,22
Debit	71,38	75,46	99,77	122,83	129,89
Achiziționarea/ cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse	-0,03		0,10	-0,02	-0,03
Credit			0,10	0,01	
Debit	0,03			0,03	0,03
Transferuri de capital	-17,77	-21,34	-35,95	-54,97	-65,64
Credit	53,58	54,12	63,82	67,83	64,22
Debit	71,35	75,46	99,77	122,80	129,86
Administrația publică	16,16	14,05	20,77	20,91	11,57
Credit	16,16	14,05	20,77	20,91	11,57
Alte transferuri de capital	16,16	14,05	20,77	20,91	11,57
Credit	16,16	14,05	20,77	20,91	11,57
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-33,93	-35,39	-56,72	-75,88	-77,21
Credit	37,42	40,07	43,05	46,92	52,65
Debit	71,35	75,46	99,77	122,80	129,86
Alte transferuri de capital	-33,93	-35,39	-56,72	-75,88	-77,21
Credit	37,42	40,07	43,05	46,92	52,65
Debit	71,35	75,46	99,77	122,80	129,86
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	-306,22	-576,73	-1 247,72	-1 166,55	-958,18
Contul financiar					
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar)	-374,25	-500,37	-1 200,93	-1 148,95	-1 042,13
Investiții directe	-74,11	-138,65	-259,11	-467,93	-151,72
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	<i>13,33</i>	<i>10,87</i>	<i>34,30</i>	<i>38,82</i>	<i>5,70</i>
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	9,13	10,86	33,59	35,42	-3,58
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor	9,13	10,86	33,59	35,42	-3,58
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	9,13	10,86	33,59	35,42	-3,58
Instrumente de natura datoriei	4,20	0,01	0,71	3,40	9,28
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-0,01	2,08	3,91	4,85	1,61
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	4,21	-2,07	-3,20	-1,45	7,67
<i>Acumularea netă de pasive</i>	<i>87,44</i>	<i>149,52</i>	<i>293,41</i>	<i>506,75</i>	<i>157,42</i>
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	135,00	66,32	170,04	438,12	173,72
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor	43,97	33,62	101,62	387,15	66,06
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	43,97	33,62	101,62	387,15	66,06
Reinvestirea profiturilor	91,03	32,70	68,42	50,97	107,66

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Instrumente de natura datoriei	-47,56	83,20	123,37	68,63	-16,30
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-47,56	83,20	123,37	68,63	-16,30
Investiții de portofoliu	-0,36	-0,27	3,60	4,72	0,86
<i>Achiziția netă de active financiare</i>		-0,12	1,68	4,55	1,45
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		0,74	-0,62	0,02	0,25
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală					-0,01
Alte sectoare		0,74	-0,62	0,02	0,26
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP		0,74	-0,62	0,02	0,26
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor de investiții		0,74	-0,62	0,02	0,25
Necotate la bursă		0,74	-0,62	0,02	0,25
Titluri de creanță		-0,86	2,30	4,53	1,20
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		-0,86	2,30	4,53	1,20
Pe termen lung		-0,86	2,30	4,53	1,20
<i>Acumularea netă de pasive</i>	0,36	0,15	-1,92	-0,17	0,59
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-0,03	-0,01	-1,31	0,04	0,35
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,03	-0,01	-1,30	-0,06	0,12
Alte sectoare			-0,01	0,10	0,23
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP			-0,01	0,10	0,23
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor de investiții	-0,03	-0,01	-1,31	0,04	0,35
Cotate la bursă	-0,03	-0,01	-1,30	-0,06	0,12
Necotate la bursă			-0,01	0,10	0,23
Titluri de angajamente	0,39	0,16	-0,61	-0,21	0,24
Administrația publică	0,39	0,13	-0,65	-0,21	0,24
Pe termen scurt	0,39	0,13	-0,65	-0,21	0,24
Alte sectoare		0,03	0,04		
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP		0,03	0,04		
Pe termen lung		0,03	0,04		
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajaților	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41
Derivate financiare (altele decât rezervele)	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41
Contracte de tip forward	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41
<i>Acumularea netă de pasive</i>	-0,49	0,43	-1,09	-0,30	0,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,49	0,43	-1,09	-0,30	0,41
Derivate financiare (altele decât rezervele)	-0,49	0,43	-1,09	-0,30	0,41
Contracte de tip forward	-0,49	0,43	-1,09	-0,30	0,41
Alte investiții	-831,41	-892,22	-1 182,04	-746,53	-1 528,27
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-577,14	-441,54	-624,36	-640,09	-844,04
<i>Acumularea netă de pasive</i>	254,27	450,68	557,68	106,44	684,23
Alte participații la capital		0,56			
Achiziția netă de active financiare		0,56			
Numerar și depozite	-494,05	-528,67	-707,70	-532,70	-855,86
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-493,22	-515,43	-730,04	-537,56	-856,44
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	77,69	168,18	-3,00	46,33	-50,66
Pe termen scurt	77,69	168,18	-3,00	46,33	-50,66
Alte sectoare	-570,91	-683,61	-727,04	-583,89	-805,78
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-570,91	-683,61	-727,04	-583,89	-805,78
Pe termen scurt	-570,91	-683,61	-727,04	-583,89	-805,78
<i>Acumularea netă de pasive</i>	0,83	13,24	-22,34	-4,86	-0,58
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1,07	13,34	-24,07	-4,56	-2,17
Pe termen scurt	1,07	13,34	-24,07	-4,56	-2,17
Alte sectoare	-0,24	-0,10	1,73	-0,30	1,59
Pe termen scurt	-0,24	-0,10	1,73	-0,30	1,59
Alte societăți financiare	-0,24	-0,10	1,73	-0,30	1,59
Pe termen scurt	-0,24	-0,10	1,73	-0,30	1,59
Împrumuturi	-130,33	-123,26	-120,62	-90,26	-453,20
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-0,82	3,44	-3,20	14,28	31,04
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,28	-0,55	-5,44	-0,22	12,73
Pe termen scurt	-0,03	-0,04	-0,03	0,06	-0,02
Pe termen lung	-0,25	-0,51	-5,41	-0,28	12,75
Alte sectoare	-0,54	3,99	2,24	14,50	18,31
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-0,54	3,99	2,24	14,50	18,31
Pe termen scurt	0,05	0,36	0,40	8,08	-3,43
Pe termen lung	-0,59	3,63	1,84	6,42	21,74

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Acumularea netă de pasive	129,51	126,70	117,42	104,54	484,24
Banca centrală	-36,91	-44,27	-41,49	-36,90	-45,17
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	-36,91	-44,27	-41,49	-36,90	-45,17
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-55,46	26,76	-8,71	-21,73	-0,12
Pe termen scurt	0,04	0,04	-1,11		2,29
Pe termen lung	-55,50	26,72	-7,60	-21,73	-2,41
Administrația publică	175,47	126,39	29,75	23,76	412,38
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	-0,23	0,16	-13,73	1,24	225,91
Altele pe termen lung	175,70	126,23	43,48	22,52	186,47
Alte sectoare	46,41	17,82	137,87	139,41	117,15
Pe termen scurt	13,67	-0,19	2,47	-2,16	6,66
Pe termen lung	32,74	18,01	135,40	141,57	110,49
Alte societăți financiare	14,91	20,84	42,79	72,73	-4,04
Pe termen scurt	-0,20	-0,65			0,24
Pe termen lung	15,11	21,49	42,79	72,73	-4,28
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	31,50	-3,02	95,08	66,68	121,19
Pe termen scurt	13,87	0,46	2,47	-2,16	6,42
Pe termen lung	17,63	-3,48	92,61	68,84	114,77
Credite comerciale și avansuri	-172,93	-236,89	-357,72	-127,57	-223,21
Achiziția netă de active financiare	-45,00	69,89	108,88	-116,81	-18,64
Alte sectoare	-45,00	69,89	108,88	-116,81	-18,64
Pe termen scurt	-44,70	59,03	94,68	-120,18	-24,78
Pe termen lung	-0,30	10,86	14,20	3,37	6,14
Alte societăți financiare	-1,57	1,25	0,72	-0,46	-0,36
Pe termen scurt	-1,57	1,25	0,72	-0,46	-0,36
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-43,43	68,64	108,16	-116,35	-18,28
Pe termen scurt	-43,13	57,78	93,96	-119,72	-24,42
Pe termen lung	-0,30	10,86	14,20	3,37	6,14
Acumularea netă de pasive	127,93	306,78	466,60	10,76	204,57
Alte sectoare	127,93	306,78	466,60	10,76	204,57
Pe termen scurt	125,00	297,59	452,65	10,39	198,46
Pe termen lung	2,93	9,19	13,95	0,37	6,11
Alte societăți financiare	0,94	0,96	0,31	0,78	0,35
Pe termen scurt	0,94	0,96	0,31	0,78	0,35
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	126,99	305,82	466,29	9,98	204,22
Pe termen scurt	124,06	296,63	452,34	9,61	198,11
Pe termen lung	2,93	9,19	13,95	0,37	6,11
Alte creanțe / angajamente - altele	-34,10	-3,96	4,00	4,00	4,00
Achiziția netă de active financiare	-38,10				
Alte sectoare	-38,10				
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-38,10				
Pe termen scurt	-38,10				
Acumularea netă de pasive	-4,00	3,96	-4,00	-4,00	-4,00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		7,96			
Pe termen scurt		7,96			
Alte sectoare	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Pe termen scurt	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Active de rezervă	531,14	531,20	235,53	60,49	637,41
Drepturi speciale de tragere	-17,31	-0,40	0,05	0,62	0,56
Alte active de rezervă	548,45	531,60	235,48	59,87	636,85
Numerar și depozite	323,52	414,51	19,14	-75,00	415,85
Creanțe cu autorități monetare	38,40	188,30	316,66	116,26	324,13
Creanțe cu alte entități	285,12	226,21	-297,52	-191,26	91,72
Titluri de valoare	224,93	117,09	216,34	134,87	221,00
Titluri de creanță	224,93	117,09	216,34	134,87	221,00
Pe termen scurt			3,97	-3,97	10,30
Pe termen lung	224,93	117,09	212,37	138,84	210,70
Erori și omisiuni nete	-68,03	76,36	46,79	17,60	-83,95
Articole informative					
Finantarea excepțională		43,22		33,30	95,94
Venituri secundare		43,22		11,08	13,72
Alte granturi interguvernamentale		43,22		11,08	13,72
Alte investiții-pasive				22,22	82,22
Alte instrumente de natura datoriei				22,22	82,22
Administrația publică				22,22	82,22

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Noi trageri / depozite				22,22	82,22
Articole suplimentare					
Arierate neincluse în finanțarea excepțională	7,40	4,85	84,22	71,33	24,92
Remiteri personale: Credit	1 387,28	1 555,98	1 744,56	1 817,35	1 810,18
Remiteri personale: Debit	205,13	211,87	260,32	295,37	328,27

*date revizuite

Anexa 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2016-2020, prezentare standard (MBP6), mil. EUR

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Contul curent	-260,55	-493,05	-1 026,15	-992,97	-782,95
Credit	4 171,03	4 686,16	4 913,44	5 448,28	4 998,32
Debit	4 431,58	5 179,20	5 939,60	6 441,25	5 781,28
Bunuri și servicii	-1 678,56	-2 001,48	-2 487,76	-2 644,59	-2 379,06
Credit	2 369,83	2 769,25	2 923,40	3 271,26	2 826,54
Debit	4 048,39	4 770,73	5 411,16	5 915,85	5 205,60
Bunuri	-1 877,84	-2 271,58	-2 789,20	-2 958,31	-2 714,44
Credit	1 407,26	1 656,62	1 672,38	1 892,07	1 705,75
Debit	3 285,10	3 928,20	4 461,57	4 850,38	4 420,19
Mărfuri generale în baza balanței de plăți	-1 877,09	-2 267,09	-2 782,93	-2 960,28	-2 716,13
Credit	1 407,99	1 661,06	1 678,62	1 890,10	1 704,06
Debit	3 285,09	3 928,14	4 461,56	4 850,38	4 420,19
Din care: Reexport	227,02	252,07	222,12	248,22	170,75
Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare	-0,73	-4,44	-6,25	1,97	1,68
Procurări de mărfuri negociate peste hotare (exporturi negative)	-3,54	-9,61	-9,10	-8,97	-4,43
Vânzări de mărfuri negociate peste hotare	2,81	5,17	2,85	10,94	6,11
Aur nemonetar	-0,02	-0,05	-0,02		
Debit	0,02	0,05	0,02		
Servicii	199,28	270,10	301,43	313,72	335,38
Credit	962,57	1 112,63	1 251,02	1 379,19	1 120,79
Debit	763,29	842,54	949,59	1 065,47	785,41
<i>Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea ter țiilor</i>	<i>131,05</i>	<i>148,39</i>	<i>208,02</i>	<i>235,68</i>	<i>199,09</i>
Credit	133,60	152,09	211,24	237,93	202,36
Debit	2,55	3,70	3,22	2,25	3,26
Bunuri prelucrate în economia raportoare – bunuri expediate după prelucrare (Ct), bunuri primite pentru prelucrare (Dt)					
Credit	458,04	498,00	622,37	608,01	488,09
Debit	324,65	341,17	403,11	380,49	311,77
Bunuri prelucrate în străinătate – bunuri expediate pentru prelucrare (Ct), bunuri primite după prelucrare (Dt)					
Credit	1,06	1,43	3,36	2,77	1,94
Debit	2,44	3,56	3,09	2,17	3,18
<i>Servicii de întreținere și de reparații (n.a.p.)</i>	<i>-3,49</i>	<i>-2,20</i>	<i>-6,25</i>	<i>-10,51</i>	<i>-6,93</i>
Credit	3,97	4,55	4,67	4,95	4,21
Debit	7,45	6,76	10,92	15,46	11,14
<i>Transport</i>	<i>47,54</i>	<i>57,16</i>	<i>28,20</i>	<i>-10,90</i>	<i>-47,64</i>
Credit	317,49	364,15	367,63	360,89	216,41
Debit	269,95	306,99	339,44	371,79	264,05
Pentru toate mijloacele de transport					
Pasageri	10,38	35,93	27,92	28,03	8,86
Credit	79,87	105,56	100,73	111,46	32,99
Debit	69,49	69,63	72,81	83,43	24,13
Mărfuri	33,19	30,10	8,76	-25,23	-59,69
Credit	190,86	209,97	215,42	197,28	148,73
Debit	157,67	179,87	206,67	222,51	208,42
Altele	-3,15	-16,50	-16,88	-23,96	-3,39
Credit	35,52	36,36	38,25	36,80	23,35
Debit	38,67	52,87	55,13	60,76	26,75
Transport maritim	-13,38	-20,22	-24,67	-35,79	-30,02
Credit	5,77	4,77	5,12	7,29	3,16
Debit	19,15	24,99	29,80	43,08	33,18
Pasageri				-0,01	
Debit				0,01	
Mărfuri	-12,40	-18,29	-24,42	-33,39	-27,56
Credit	3,88	2,82	3,21	5,22	1,81
Debit	16,28	21,11	27,63	38,61	29,37
Altele	-0,98	-1,94	-0,25	-2,39	-2,46
Credit	1,90	1,94	1,91	2,07	1,35
Debit	2,87	3,88	2,17	4,46	3,81
Transport aerian	21,30	37,80	36,72	24,93	15,50
Credit	115,27	144,29	152,33	152,93	59,40
Debit	93,97	106,49	115,62	128,00	43,90
Pasageri	9,79	38,13	29,59	27,71	8,33

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Credit	70,99	97,02	92,24	99,85	28,85
Debit	61,19	58,89	62,64	72,13	20,52
Mărfuri	15,83	16,96	25,58	17,90	11,28
Credit	20,09	23,21	32,33	25,33	17,51
Debit	4,26	6,25	6,75	7,42	6,23
Altele	-4,32	-17,29	-18,46	-20,68	-4,11
Credit	24,19	24,06	27,76	27,76	13,04
Debit	28,51	41,35	46,22	48,44	17,15
Alte mijloace de transport	32,49	31,95	7,75	-10,30	-39,70
Credit	185,20	202,83	196,95	185,32	142,52
Debit	152,71	170,88	189,20	195,62	182,22
Pasageri	0,59	-2,20	-1,68	0,33	0,53
Credit	8,88	8,54	8,49	11,61	4,14
Debit	8,29	10,74	10,17	11,28	3,61
Mărfuri	29,77	31,43	7,60	-9,74	-43,41
Credit	166,89	183,93	179,88	166,74	129,41
Debit	137,12	152,51	172,29	176,47	172,82
Altele	2,14	2,73	1,83	-0,89	3,18
Credit	9,43	10,36	8,57	6,97	8,97
Debit	7,29	7,63	6,74	7,86	5,79
Servicii poștale și de curierat	7,13	7,63	8,41	10,26	6,58
Credit	11,25	12,26	13,23	15,35	11,33
Debit	4,12	4,63	4,83	5,09	4,75
Călătorii	-1,15	18,84	24,62	9,56	32,26
Credit	230,72	286,72	322,69	354,16	277,04
Debit	231,87	267,89	298,07	344,60	244,79
De afaceri	-19,18	-17,75	-12,13	-12,98	-13,36
Credit	75,55	94,23	103,69	115,91	87,45
Debit	94,73	111,97	115,83	128,89	100,81
Achiziționare de bunuri și servicii de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	-45,12	-53,63	-56,50	-60,63	-50,25
Credit	19,51	22,74	25,04	27,30	23,48
Debit	64,64	76,36	81,54	87,93	73,73
Altele	25,94	35,88	44,37	47,65	36,89
Credit	56,04	71,49	78,65	88,61	63,97
Debit	30,09	35,61	34,28	40,96	27,08
Personale	18,03	36,58	36,75	22,54	45,62
Credit	155,17	192,50	219,00	238,26	189,59
Debit	137,14	155,92	182,25	215,72	143,97
Servicii de sănătate	1,55	1,95	4,29	4,87	9,03
Credit	14,48	18,90	21,88	24,45	22,04
Debit	12,93	16,95	17,59	19,58	13,01
Servicii de instruire	-16,44	-8,35	-5,99	-11,35	-5,71
Credit	33,99	40,53	44,51	45,93	40,95
Debit	50,43	48,89	50,49	57,29	46,66
Altele	32,92	42,98	38,44	29,02	42,30
Credit	106,71	133,06	152,61	167,87	126,60
Debit	73,79	90,08	114,17	138,85	84,30
Construcții	-5,15	-6,28	-5,03	-12,90	-18,36
Credit	5,89	8,14	8,33	9,14	10,77
Debit	11,04	14,42	13,36	22,04	29,13
Construcții în străinătate	5,89	8,14	8,33	9,14	10,77
Credit	5,89	8,14	8,33	9,14	10,77
Construcții în economia raportoare	-11,04	-14,42	-13,36	-22,04	-29,13
Debit	11,04	14,42	13,36	22,04	29,13
Servicii de asigurări și pensii	-5,52	-6,67	-8,32	-7,89	-5,30
Credit	0,14	0,06	0,14	0,31	0,47
Debit	5,66	6,73	8,45	8,20	5,77
Asigurări directe	-0,36	-0,48	-0,15	-0,09	-0,05
Credit	0,14	0,06	0,06	0,02	
Debit	0,50	0,54	0,21	0,11	0,05
Reasigurări	-5,16	-6,19	-8,23	-8,07	-5,60
Credit				0,03	0,12
Debit	5,16	6,19	8,23	8,09	5,72
Servicii auxiliare de asigurare			0,07	0,27	0,35
Credit			0,08	0,27	0,35

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Debit			0,01		
<i>Servicii financiare</i>	-1,96	-4,55	-3,41	-4,16	-4,43
Credit	5,11	4,29	4,63	3,79	3,33
Debit	7,07	8,84	8,04	7,95	7,76
Servicii financiare explicit facturate și alte servicii financiare	-2,20	-4,37	-3,08	-3,29	-3,82
Credit	4,60	4,25	4,50	3,73	2,95
Debit	6,79	8,62	7,58	7,02	6,76
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM)	0,23	-0,19	-0,33	-0,87	-0,61
Credit	0,51	0,04	0,14	0,05	0,39
Debit	0,28	0,22	0,47	0,92	1,00
<i>Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p)</i>	-11,84	-17,32	-22,25	-26,16	-21,79
Credit	5,76	5,01	2,97	2,26	1,58
Debit	17,61	22,33	25,22	28,42	23,37
Servicii de telecomunicații, de informatică și de informații	69,96	81,97	114,15	144,62	193,64
Credit	139,93	156,08	190,91	230,36	265,61
Debit	69,98	74,12	76,76	85,74	71,97
<i>Servicii de telecomunicații</i>	31,27	15,41	19,20	11,03	9,80
Credit	65,20	50,68	46,81	37,25	28,65
Debit	33,92	35,27	27,61	26,22	18,85
Servicii de informatică	26,68	54,52	84,83	122,85	175,11
Credit	59,97	90,94	130,98	179,36	226,54
Debit	33,29	36,42	46,16	56,51	51,43
Servicii de informații	12,01	12,04	10,13	10,74	8,73
Credit	14,77	14,46	13,12	13,75	10,41
Debit	2,76	2,42	2,99	3,01	1,68
<i>Alte servicii pentru afaceri</i>	-16,06	6,22	-21,39	5,63	22,61
Credit	85,40	102,33	106,57	142,88	110,36
Debit	101,46	96,11	127,96	137,25	87,75
Servicii de cercetare și dezvoltare	1,33	1,61	2,04	1,82	2,27
Credit	1,77	2,68	2,18	2,42	2,60
Debit	0,44	1,07	0,14	0,60	0,32
Servicii profesionale și de consultanță managerială	3,18	7,05	-0,30	16,96	18,12
Credit	56,06	57,79	64,90	73,25	67,45
Debit	52,88	50,74	65,20	56,29	49,34
Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri	-20,57	-2,43	-23,13	-13,16	2,22
Credit	27,56	41,86	39,48	67,20	40,31
Debit	48,13	44,29	62,62	80,36	38,09
Servicii personale, culturale și de agrement	-2,85	-6,60	-8,89	-8,67	-5,58
Credit	2,22	3,17	4,41	5,53	4,86
Debit	5,07	9,77	13,30	14,19	10,44
<i>Servicii audiovizuale și conexe</i>	-2,85	-6,60	-8,89	-8,67	-5,58
Credit	2,22	3,17	4,41	5,53	4,86
Debit	5,07	9,77	13,30	14,19	10,44
<i>Bunuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.)</i>	-1,26	1,14	1,99	-0,59	-2,18
Credit	32,33	26,03	26,83	27,00	23,79
Debit	33,60	24,89	24,84	27,59	25,97
Venituri primare	402,88	493,45	453,68	549,35	342,44
Credit	676,15	780,76	844,30	913,58	751,11
Debit	273,27	287,31	390,61	364,23	408,68
Remunerarea salariaților	579,44	676,52	723,25	784,41	640,53
Credit	648,25	744,64	795,00	857,40	718,98
Debit	68,82	68,13	71,75	72,99	78,44
Venituri din investiții	-174,42	-181,36	-267,95	-233,69	-297,39
Credit	30,42	38,24	51,22	57,98	33,29
Debit	204,84	219,60	319,17	291,67	330,68
Venituri din investiții directe	-136,64	-151,82	-199,54	-212,42	-258,43
Credit	8,08	10,95	10,61	9,60	8,03
Debit	144,72	162,77	210,15	222,02	266,46
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-127,49	-138,41	-177,11	-198,92	-244,53
Credit	6,74	10,10	9,78	8,53	7,47
Debit	134,23	148,51	186,89	207,45	252,00
Dividende și retrageri din veniturile quasi-societăților	-45,26	-109,38	-119,18	-153,39	-150,08
Credit	6,74	10,10	9,78	8,53	7,47
Debit	52,00	119,48	128,96	161,92	157,55
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-45,26	-109,38	-119,18	-153,39	-150,08
Credit	6,74	10,10	9,78	8,53	7,47

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Debit	52,00	119,48	128,96	161,92	157,55
Profituri reinvestite	-82,23	-29,03	-57,93	-45,53	-94,44
Debit	82,23	29,03	57,93	45,53	94,44
Dobânzi	-9,15	-13,41	-22,42	-13,50	-13,90
Credit	1,34	0,84	0,83	1,07	0,55
Debit	10,49	14,26	23,25	14,57	14,46
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-9,15	-13,41	-22,42	-13,50	-13,90
Credit	1,34	0,84	0,83	1,07	0,55
Debit	10,49	14,26	23,25	14,57	14,46
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	-9,15	-13,41	-22,42	-13,50	-13,90
Credit	1,34	0,84	0,83	1,07	0,55
Debit	10,49	14,26	23,25	14,57	14,46
Venituri din investiții de portofoliu	-8,54	-5,93	-14,67	-5,44	-6,85
Credit	0,15	0,04	0,27	0,38	0,99
Debit	8,69	5,97	14,94	5,82	7,84
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-8,40	-5,85	-14,11	-4,57	-6,64
Credit	0,15	0,03	0,22	0,28	0,99
Debit	8,55	5,88	14,33	4,85	7,63
Dividende din participații, exclusiv la acțiunile fondurilor de investiții	-8,40	-5,85	-14,11	-4,57	-6,64
Credit	0,15	0,03	0,22	0,28	0,99
Debit	8,55	5,88	14,33	4,85	7,63
Dobânzi	-0,14	-0,08	-0,56	-0,87	-0,21
Credit		0,02	0,05	0,11	
Debit	0,14	0,10	0,61	0,97	0,21
Pe termen lung	-0,14	-0,08	-0,56	-0,87	-0,21
Credit		0,02	0,05	0,11	
Debit	0,14	0,10	0,61	0,97	0,21
Venituri din alte investiții	-50,63	-48,57	-93,14	-61,19	-55,28
Credit	0,79	2,29	0,94	2,64	1,11
Debit	51,43	50,86	94,08	63,82	56,38
Dobânzi	-50,63	-48,57	-93,14	-61,19	-55,28
Credit	0,79	2,29	0,94	2,64	1,11
Debit	51,43	50,86	94,08	63,82	56,38
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	-50,40	-48,76	-93,47	-62,06	-55,89
Credit	0,79	2,29	0,94	2,64	1,11
Debit	51,19	51,05	94,41	64,69	57,00
Venituri din active de rezervă	21,39	24,96	39,40	45,36	23,17
Dobânzi	21,39	24,96	39,40	45,36	23,17
Alte venituri primare	-2,13	-1,71	-1,63	-1,37	-0,71
Credit	-2,52	-2,13	-1,92	-1,80	-1,16
Debit	-0,39	-0,42	-0,30	-0,44	-0,45
Impozite pe producție și pe importuri	-2,08	-1,70	-1,69	-1,37	-0,60
Credit	-2,52	-2,15	-2,04	-1,80	-1,16
Debit	-0,44	-0,44	-0,35	-0,44	-0,56
Renta	-0,05	-0,01	0,07		-0,11
Credit		0,02	0,12		
Debit	0,05	0,03	0,05		0,11
Venituri secundare	1 015,13	1 014,99	1 007,93	1 102,27	1 253,67
Credit	1 125,05	1 136,15	1 145,75	1 263,44	1 420,67
Debit	109,91	121,16	137,82	161,17	167,00
<i>Administrația publică</i>	<i>135,24</i>	<i>121,58</i>	<i>85,06</i>	<i>144,33</i>	<i>103,99</i>
Credit	140,51	130,70	92,46	150,75	110,66
Debit	5,28	9,13	7,39	6,41	6,67
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.	3,62	3,98	3,83	5,46	4,36
Din care: De plătit de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri sau alți lucrători pe termen scurt		1,23			1,39
Contribuții sociale (credit)	3,60	4,12	3,84	3,63	3,89
Prestații sociale (debit)	0,29	0,33	0,43	0,59	1,07
Cooperarea internațională curentă	97,46	83,56	49,53	102,93	67,00
Credit	102,24	92,10	54,66	108,34	72,17
Debit	4,78	8,54	5,13	5,41	5,17
Transferuri curente diverse ale administrației publice	30,84	30,25	28,31	32,91	29,81
Credit	31,05	30,50	30,14	33,32	30,24
Debit	0,21	0,26	1,83	0,41	0,43

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
<i>Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP</i>	879,90	893,41	922,87	957,93	1 149,68
Credit	984,54	1 005,45	1 053,29	1 112,69	1 310,02
Debit	104,64	112,03	130,43	154,76	160,34
Transferuri personale (transferuri curente între gospodăriile populației rezidente și nerezidente)	618,33	649,61	689,88	760,28	823,82
Credit	677,20	709,37	761,27	848,74	927,29
Debit	58,86	59,76	71,39	88,46	103,47
Alte transferuri curente	261,56	243,80	232,98	197,65	325,86
Credit	307,34	296,07	292,02	263,95	382,73
Debit	45,77	52,27	59,04	66,29	56,86
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.	26,76	31,75	33,78	36,45	30,37
Prestații sociale	2,71	2,81	3,40	4,37	6,40
Credit	2,71	2,81	3,40	4,44	6,41
Debit			0,01	0,07	0,01
Prime nete de asigurare (cu excepția asigurărilor de viață)	-4,16	-6,20	-6,36	-8,41	-5,86
Credit	0,37	0,24	0,46	0,56	0,66
Debit	4,53	6,44	6,82	8,98	6,52
Despăgubiri pe asigurări (cu excepția asigurărilor de viață)	3,74	5,24	6,19	7,57	6,67
Credit	4,64	6,12	8,53	10,80	9,20
Debit	0,90	0,88	2,34	3,23	2,54
Cooperarea internațională curentă	97,94	86,68	82,39	78,32	89,32
Credit	99,33	87,66	84,22	80,12	90,46
Debit	1,38	0,98	1,83	1,80	1,14
Transferuri curente diverse	188,08	187,02	181,15	152,26	259,70
Credit	200,29	199,25	195,41	168,02	275,99
Debit	12,20	12,22	14,27	15,76	16,29
Contul de capital	-16,08	-18,94	-30,36	-49,12	-57,61
Credit	48,40	48,04	54,12	60,60	56,34
Debit	64,48	66,99	84,48	109,73	113,95
Achiziționarea/ cesiunea brută a activelor nefinanciare neproduse	-0,03		0,08	-0,02	-0,03
Credit			0,08	0,01	
Debit	0,03			0,03	0,03
Transferuri de capital	-16,05	-18,94	-30,44	-49,11	-57,58
Credit	48,40	48,04	54,04	60,59	56,34
Debit	64,46	66,99	84,48	109,70	113,92
Administrația publică	14,60	12,47	17,59	18,68	10,15
Credit	14,60	12,47	17,59	18,68	10,15
Alte transferuri de capital	14,60	12,47	17,59	18,68	10,15
Credit	14,60	12,47	17,59	18,68	10,15
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-30,65	-31,42	-48,03	-67,78	-67,73
Credit	33,80	35,57	36,45	41,91	46,19
Debit	64,46	66,99	84,48	109,70	113,92
Alte transferuri de capital	-30,65	-31,42	-48,03	-67,78	-67,73
Credit	33,80	35,57	36,45	41,91	46,19
Debit	64,46	66,99	84,48	109,70	113,92
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	-276,63	-511,99	-1 056,51	-1 042,09	-840,56
Contul financiar					
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar)	-338,09	-444,20	-1 016,89	-1 026,37	-914,21
Investiții directe	-66,95	-123,09	-219,40	-418,01	-133,10
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	<i>12,04</i>	<i>9,65</i>	<i>29,04</i>	<i>34,68</i>	<i>5,00</i>
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	8,25	9,64	28,44	31,64	-3,14
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor	8,25	9,64	28,44	31,64	-3,14
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	8,25	9,64	28,44	31,64	-3,14
Instrumente de natura datoriei	3,79	0,01	0,60	3,04	8,14
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-0,01	1,85	3,31	4,33	1,41
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	3,80	-1,84	-2,71	-1,30	6,73
<i>Acumularea netă de pasive</i>	<i>78,99</i>	<i>132,74</i>	<i>248,4</i>	<i>452,69</i>	<i>138,10</i>
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	121,96	58,88	143,98	391,38	152,40
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât reinvestirea profiturilor	39,72	29,85	86,05	345,85	57,95

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	39,72	29,85	86,05	345,85	57,95
Reinvestirea profiturilor	82,23	29,03	57,93	45,53	94,44
Instrumente de natura datoriei	-42,96	73,86	104,46	61,31	-14,30
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	-42,96	73,86	104,46	61,31	-14,30
Investiții de portofoliu	-0,33	-0,24	3,05	4,22	0,75
<i>Achiziția netă de active financiare</i>		-0,11	1,42	4,06	1,27
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții		0,66	-0,52	0,02	0,22
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală					-0,01
Alte sectoare		0,66	-0,52	0,02	0,23
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP		0,66	-0,52	0,02	0,23
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor de investiții		0,66	-0,52	0,02	0,22
Necotate la bursă		0,66	-0,52	0,02	0,22
Titluri de creanță		-0,76	1,95	4,05	1,05
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		-0,76	1,95	4,05	1,05
Pe termen lung		-0,76	1,95	4,05	1,05
<i>Acumularea netă de pasive</i>	0,33	0,13	-1,63	-0,15	0,52
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	-0,03	-0,01	-1,11	0,04	0,31
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,03	-0,01	-1,10	-0,05	0,11
Alte sectoare			-0,01	0,09	0,20
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP			-0,01	0,09	0,20
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor de investiții	-0,03	-0,01	-1,11	0,04	0,31
Cotate la bursă	-0,03	-0,01	-1,10	-0,05	0,11
Necotate la bursă			-0,01	0,09	0,20
Titluri de angajamente	0,35	0,14	-0,52	-0,19	0,21
Administrația publică	0,35	0,12	-0,55	-0,19	0,21
Pe termen scurt	0,35	0,12	-0,55	-0,19	0,21
Alte sectoare		0,03	0,03		
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP		0,03	0,03		
Pe termen lung		0,03	0,03		
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajaților	0,44	-0,38	0,92	0,27	-0,36
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,44	-0,38	0,92	0,27	-0,36
Derivate financiare (altele decât rezervele)	0,44	-0,38	0,92	0,27	-0,36
Contracte de tip forward	0,44	-0,38	0,92	0,27	-0,36
<i>Acumularea netă de pasive</i>	-0,44	0,38	-0,92	-0,27	0,36
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,44	0,38	-0,92	-0,27	0,36
Derivate financiare (altele decât rezervele)	-0,44	0,38	-0,92	-0,27	0,36
Contracte de tip forward	-0,44	0,38	-0,92	-0,27	0,36
Alte investiții	-751,08	-792,07	-1 000,89	-666,88	-1 340,68
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-521,38	-391,98	-528,68	-571,80	-740,44
<i>Acumularea netă de pasive</i>	229,70	400,09	472,22	95,08	600,24
Alte participații la capital		0,50			
<i>Achiziția netă de active financiare</i>		0,50			
Numerar și depozite	-446,31	-469,33	-599,25	-475,87	-750,80
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-445,56	-457,57	-618,16	-480,21	-751,31
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	70,18	149,30	-2,54	41,39	-44,44
Pe termen scurt	70,18	149,30	-2,54	41,39	-44,44
Alte sectoare	-515,75	-606,87	-615,62	-521,60	-706,87
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-515,75	-606,87	-615,62	-521,60	-706,87
Pe termen scurt	-515,75	-606,87	-615,62	-521,60	-706,87
<i>Acumularea netă de pasive</i>	0,75	11,75	-18,92	-4,34	-0,51
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,96	11,84	-20,38	-4,07	-1,90
Pe termen scurt	0,96	11,84	-20,38	-4,07	-1,90
Alte sectoare	-0,22	-0,09	1,46	-0,27	1,39
Alte societăți financiare	-0,22	-0,09	1,46	-0,27	1,39
Pe termen scurt	-0,22	-0,09	1,46	-0,27	1,39
Împrumuturi	-117,74	-109,42	-102,14	-80,63	-397,57
<i>Achiziția netă de active financiare</i>	-0,74	3,05	-2,71	12,76	27,23
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-0,25	-0,49	-4,61	-0,20	11,17
Pe termen scurt	-0,03	-0,04	-0,03	0,05	-0,02
Pe termen lung	-0,23	-0,45	-4,58	-0,25	11,18
Alte sectoare	-0,49	3,54	1,90	12,95	16,06
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-0,49	3,54	1,90	12,95	16,06
Pe termen scurt	0,05	0,32	0,34	7,22	-3,01

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Pe termen lung	-0,53	3,22	1,56	5,74	19,07
Acumularea netă de pasive	117,00	112,48	99,43	93,38	424,80
Banca centrală	-33,34	-39,30	-35,13	-32,96	-39,63
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	-33,34	-39,30	-35,13	-32,96	-39,63
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	-50,10	23,76	-7,38	-19,41	-0,11
Pe termen scurt	0,04	0,04	-0,94		2,01
Pe termen lung	-50,14	23,72	-6,44	-19,41	-2,11
Administrația publică	158,52	112,20	25,19	21,23	361,76
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	-0,21	0,14	-11,63	1,11	198,18
Altele pe termen lung	158,72	112,06	36,82	20,12	163,58
Alte sectoare	41,93	15,82	116,74	124,53	102,77
Pe termen scurt	12,35	-0,17	2,09	-1,93	5,84
Pe termen lung	29,58	15,99	114,65	126,46	96,93
Alte societăți financiare	13,47	18,50	36,23	64,97	-3,54
Pe termen scurt	-0,18	-0,58			0,21
Pe termen lung	13,65	19,08	36,23	64,97	-3,75
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	28,46	-2,68	80,51	59,56	106,31
Pe termen scurt	12,53	0,41	2,09	-1,93	5,63
Pe termen lung	15,93	-3,09	78,42	61,49	100,68
Credite comerciale și avansuri	-156,22	-210,30	-302,90	-113,96	-195,81
Achiziția netă de active financiare	-40,65	62,04	92,19	-104,35	-16,35
Alte sectoare	-40,65	62,04	92,19	-104,35	-16,35
Pe termen scurt	-40,38	52,40	80,17	-107,36	-21,74
Pe termen lung	-0,27	9,64	12,02	3,01	5,39
Alte societăți financiare	-1,42	1,11	0,61	-0,41	-0,32
Pe termen scurt	-1,42	1,11	0,61	-0,41	-0,32
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-39,23	60,94	91,58	-103,94	-16,04
Pe termen scurt	-38,96	51,29	79,56	-106,95	-21,42
Pe termen lung	-0,27	9,64	12,02	3,01	5,39
Acumularea netă de pasive	115,57	272,34	395,09	9,61	179,46
Alte sectoare	115,57	272,34	395,09	9,61	179,46
Pe termen scurt	112,92	264,19	383,28	9,28	174,10
Pe termen lung	2,65	8,16	11,81	0,33	5,36
Alte societăți financiare	0,85	0,85	0,26	0,70	0,31
Pe termen scurt	0,85	0,85	0,26	0,70	0,31
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	114,72	271,49	394,83	8,92	179,15
Pe termen scurt	112,07	263,33	383,02	8,58	173,79
Pe termen lung	2,65	8,16	11,81	0,33	5,36
Alte creanțe / angajamente - altele	-30,81	-3,52	3,39	3,57	3,51
Achiziția netă de active financiare	-34,42				
Alte sectoare	-34,42				
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-34,42				
Pe termen scurt	-34,42				
Acumularea netă de pasive	-3,61	3,52	-3,39	-3,57	-3,51
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală		7,07			
Pe termen scurt		7,07			
Alte sectoare	-3,61	-3,55	-3,39	-3,57	-3,51
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	-3,61	-3,55	-3,39	-3,57	-3,51
Pe termen scurt	-3,61	-3,55	-3,39	-3,57	-3,51
Active de rezervă	479,82	471,57	199,44	54,04	559,17
Drepturi speciale de tragere	-15,64	-0,36	0,04	0,55	0,49
Alte active de rezervă	495,46	471,93	199,39	53,48	558,68
Numerar și depozite	292,26	367,98	16,21	-67,00	364,80
Creanțe cu autorități monetare	34,69	167,16	268,13	103,86	284,34
Creanțe cu alte entități	257,57	200,82	-251,93	-170,85	80,46
Titluri de valoare	203,20	103,95	183,19	120,48	193,87
Titluri de creanță	203,20	103,95	183,19	120,48	193,87
Pe termen scurt			3,36	-3,55	9,04
Pe termen lung	203,20	103,95	179,82	124,03	184,84
Erori și omisiuni nete	-61,46	67,79	39,62	15,73	-73,65
Articole informative					
Finanțarea excepțională		38,37		29,75	84,17
<i>Venituri secundare</i>		38,37		9,90	12,04
Alte granturi interguvernamentale		38,37		9,90	12,04
<i>Alte investiții-pasive</i>				19,85	72,13
Alte instrumente de natura datoriei				19,85	72,13

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Administrația publică				19,85	72,13
Noi trageri / depozite				19,85	72,13
Articole suplimentare					
Arierate neincluse în finanțarea excepțională	6,68	4,31	71,31	63,72	21,86
Remiteri personale: Credit	1 253,23	1 381,32	1 477,21	1 623,46	1 587,98
Remiteri personale: Debit	185,31	188,09	220,42	263,86	287,97

*date revizuite

Anexa 3. Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru 2017-2020, prezentare desfășurată (MBP6)

milioane USD

	2017*			2018*			2019*			2020*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Contul curent	5 278,70	5 834,09	-555,39	5 802,70	7 014,57	-1 211,87	6 098,97	7 210,53	-1 111,56	5 697,71	6 590,22	-892,51
Bunuri și servicii	3 119,41	5 373,97	-2 254,56	3 452,49	6 390,50	-2 938,01	3 661,95	6 622,38	-2 960,43	3 222,04	5 933,99	-2 711,95
Bunuri	1 866,09	4 424,90	-2 558,81	1 975,05	5 269,05	-3 294,00	2 118,04	5 429,66	-3 311,62	1 944,42	5 038,68	-3 094,26
Mărfuri generale în baza balanței de plăți	1 871,09	4 424,84	-2 553,75	1 982,43	5 269,03	-3 286,60	2 115,83	5 429,66	-3 313,83	1 942,50	5 038,68	-3 096,18
Din care: Reexport	283,94		283,94	262,32		262,32	277,87		277,87	194,64		194,64
Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare	-5,00		-5,00	-7,38		-7,38	2,21		2,21	1,92		1,92
Procurări de mărfuri negociate peste hotare (exporturi negative)	-10,82		-10,82	-10,75		-10,75	-10,04		-10,04	-5,05		-5,05
Vânzări de mărfuri negociate peste hotare	5,82		5,82	3,37		3,37	12,25		12,25	6,97		6,97
Aur nemonetar		0,06	-0,06		0,02	-0,02						
Servicii	1 253,32	949,07	304,25	1 477,44	1 121,45	355,99	1 543,91	1 192,72	351,19	1 277,62	895,31	382,31
Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților	171,32	4,17	167,15	249,47	3,80	245,67	266,35	2,52	263,83	230,67	3,72	226,95
Bunuri prelucrate în economia raportoare – bunuri expediate după prelucrare (Ct), bunuri primite pentru prelucrare (Dt)	560,97	384,31		735,01	476,07		680,62	425,93		556,38	355,39	
Bunuri prelucrate în străinătate – bunuri expediate pentru prelucrare (Ct), bunuri primite după prelucrare (Dt)	1,61	4,01		3,97	3,65		3,10	2,43		2,21	3,63	
Servicii de întreținere și de reparații (n.a.p.)	5,13	7,61	-2,48	5,52	12,90	-7,38	5,54	17,31	-11,77	4,80	12,70	-7,90
Transport	410,20	345,81	64,39	434,17	400,87	33,30	403,99	416,19	-12,20	246,69	301,00	-54,31
Pentru toate mijloacele de transport												
Pasageri	118,91	78,44	40,47	118,96	85,99	32,97	124,77	93,39	31,38	37,61	27,51	10,10
Din care: De plătit de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt												
Mărfuri	236,52	202,61	33,91	254,41	244,07	10,34	220,84	249,08	-28,24	169,54	237,58	-68,04
Altele	40,96	59,55	-18,59	45,17	65,11	-19,94	41,20	68,02	-26,82	26,62	30,49	-3,87
Transport maritim	5,37	28,15	-22,78	6,05	35,19	-29,14	8,16	48,22	-40,06	3,60	37,82	-34,22
Pasageri								0,01	-0,01			
Mărfuri	3,18	23,78	-20,60	3,79	32,63	-28,84	5,84	43,22	-37,38	2,06	33,48	-31,42
Altele	2,19	4,37	-2,18	2,26	2,56	-0,30	2,32	4,99	-2,67	1,54	4,34	-2,80
Transport aerian	162,54	119,96	42,58	179,90	136,54	43,36	171,20	143,29	27,91	67,71	50,04	17,67
Pasageri	109,29	66,34	42,95	108,93	73,98	34,95	111,77	80,75	31,02	32,89	23,39	9,50
Mărfuri	26,15	7,04	19,11	38,18	7,97	30,21	28,35	8,31	20,04	19,96	7,10	12,86
Altele	27,10	46,58	-19,48	32,79	54,59	-21,80	31,08	54,23	-23,15	14,86	19,55	-4,69
Alte mijloace de transport	228,48	192,49	35,99	232,59	223,44	9,15	207,45	218,98	-11,53	162,46	207,72	-45,26
Pasageri	9,62	12,10	-2,48	10,03	12,01	-1,98	13,00	12,63	0,37	4,72	4,12	0,60
Mărfuri	207,19	171,79	35,40	212,44	203,47	8,97	186,65	197,55	-10,90	147,52	197,00	-49,48
Altele	11,67	8,60	3,07	10,12	7,96	2,16	7,80	8,80	-1,00	10,22	6,60	3,62
Servicii poștale și de curierat	13,81	5,21	8,60	15,63	5,70	9,93	17,18	5,70	11,48	12,92	5,42	7,50
Călătorii	322,98	301,76	21,22	381,09	352,02	29,07	396,46	385,76	10,70	315,81	279,04	36,77
De afaceri	106,14	126,13	-19,99	122,46	136,79	-14,33	129,75	144,28	-14,53	99,69	114,92	-15,23
Achiziționarea de bunuri și servicii de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	25,61	86,02	-60,41	29,57	96,30	-66,73	30,56	98,43	-67,87	26,77	84,05	-57,28

	2017*				2018*				2019*				2020*			
	credit	debit	net	net	credit	debit	net	net	credit	debit	net	net	credit	debit	net	
Altele	80,53	40,11	40,42	52,40	92,89	40,49	52,40	53,34	99,19	45,85	53,34	72,92	30,87	42,05		
Personale	216,84	175,63	41,21	43,40	258,63	215,23	43,40	25,23	266,71	241,48	25,23	216,12	164,12	52,00		
Servicii de sănătate	21,29	19,09	2,20	5,07	25,84	20,77	5,07	5,45	27,37	21,92	5,45	25,12	14,83	10,29		
Servicii de instruire	45,66	55,07	-9,41	-7,07	52,56	59,63	-7,07	64,13	51,42	64,13	-12,71	46,68	53,19	-6,51		
Altele	149,89	101,47	48,42	45,40	180,23	134,83	45,40	32,49	187,92	155,43	32,49	144,32	96,10	48,22		
Construcții	9,17	16,24	-7,07	-5,94	9,84	15,78	-5,94	-14,44	10,23	24,67	-14,44	12,28	33,21	-20,93		
Construcții în străinătate	9,17	16,24	-7,07	-5,94	9,84	15,78	-5,94	-14,44	10,23	24,67	-14,44	12,28	33,21	-20,93		
Construcții în economia raportoare	0,07	7,58	-7,51	0,16	0,07	9,98	-9,82	0,16	0,35	9,18	-8,83	0,54	6,58	-6,04		
Servicii de asigurări și pensii	0,07	0,61	-0,54	0,07	0,09	0,01	0,08	-0,03	0,03	0,06	-0,10	0,14	0,06	-0,06		
Asigurări directe	0,07	6,97	-6,97	0,09	0,09	0,01	0,08	-0,03	0,03	9,06	-9,03	0,14	6,52	-6,38		
Reasigurări																
Servicii auxiliare de asigurare																
Servicii financiare	4,83	9,96	-5,13	-4,03	5,47	9,50	-4,03	-4,65	4,24	8,89	-4,65	3,80	8,85	-5,05		
Servicii financiare explicit facturate și alte servicii financiare	4,79	9,71	-4,92	-3,64	5,31	8,95	-3,64	-3,68	4,18	7,86	-3,68	3,36	7,71	-4,35		
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM)	0,04	0,25	-0,21	0,55	0,16	0,55	-0,39	1,03	0,06	1,03	-0,97	0,44	1,14	-0,70		
Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p.)	5,64	25,15	-19,51	-26,28	3,51	29,79	-26,28	31,81	2,53	31,81	-29,28	1,80	26,64	-24,84		
Servicii de telecomunicații, de informatică și de informații	175,82	83,49	92,33	134,81	225,46	90,65	134,81	161,89	257,87	95,98	161,89	302,77	82,04	220,73		
Servicii de telecomunicații	57,09	39,73	17,36	22,67	55,28	32,61	22,67	12,35	41,70	29,35	12,35	32,66	21,49	11,17		
Servicii de informatică	102,44	41,03	61,41	100,18	154,69	54,51	100,18	137,52	200,78	63,26	137,52	258,24	58,63	199,61		
Servicii de informații	16,29	2,73	13,56	11,96	15,49	3,53	11,96	12,02	15,39	3,37	12,02	11,87	1,92	9,95		
Alte servicii pentru afaceri	115,27	108,26	7,01	-25,26	125,86	151,12	-25,26	6,30	159,94	153,64	6,30	125,80	100,03	25,77		
Servicii de cercetare și dezvoltare	3,02	1,21	1,81	2,41	2,58	0,17	2,41	2,04	2,71	0,67	2,04	2,96	0,37	2,59		
Servicii profesionale și de consultanță managerială	65,10	57,16	7,94	-0,35	76,65	77,00	-0,35	18,99	82,00	63,01	18,99	76,89	56,24	20,65		
Servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri	47,15	49,89	-2,74	-27,32	46,63	73,95	-27,32	-14,73	75,23	89,96	-14,73	45,95	43,42	2,53		
Servicii personale, culturale și de agrement	3,57	11,00	-7,43	-10,50	5,21	15,71	-10,50	-9,70	6,19	15,89	-9,70	5,54	11,90	-6,36		
Servicii audiovizuale și conexe	3,57	11,00	-7,43	-10,50	5,21	15,71	-10,50	-9,70	6,19	15,89	-9,70	5,54	11,90	-6,36		
Bunuri și servicii ale administrației publice (n.a.p.)	29,32	28,04	1,28	2,35	31,68	29,33	2,35	-0,66	30,22	30,88	-0,66	27,12	29,60	-2,48		
Venituri primare	879,48	323,64	555,84	535,79	997,10	461,31	535,79	614,96	1 022,69	407,73	614,96	856,21	465,86	390,35		
Remunerarea salariaților	838,80	76,74	762,06	854,15	938,88	84,73	854,15	878,09	959,80	81,71	878,09	819,58	89,42	730,16		
Venituri din investiții	43,08	247,37	-204,29	-316,44	60,49	376,93	-316,44	-261,60	64,91	326,51	-261,60	37,95	376,95	-339,00		
Venituri din investiții directe	12,33	183,35	-171,02	-235,65	12,53	248,18	-235,65	-237,79	10,75	248,54	-237,79	9,15	303,74	-294,59		
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	11,38	167,29	-155,91	-209,17	11,55	220,72	-209,17	-222,68	9,55	232,23	-222,68	8,52	287,26	-278,74		
Dividende și retrageri din veniturile quasi-societăților	11,38	134,59	-123,21	-140,75	11,55	152,30	-140,75	-171,71	9,55	181,26	-171,71	8,52	179,60	-171,08		
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	11,38	134,59	-123,21	-140,75	11,55	152,30	-140,75	-171,71	9,55	181,26	-171,71	8,52	179,60	-171,08		
Profituri reinvestite		32,70	-32,70	-68,42		68,42	-68,42	-50,97		50,97	-50,97		107,66	-107,66		
Dobânzi	0,95	16,06	-15,11	-26,48	0,98	27,46	-26,48	-15,11	1,20	16,31	-15,11	0,63	16,48	-15,85		
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	0,95	16,06	-15,11	-26,48	0,98	27,46	-26,48	-15,11	1,20	16,31	-15,11	0,63	16,48	-15,85		
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	0,95	16,06	-15,11	-26,48	0,98	27,46	-26,48	-15,11	1,20	16,31	-15,11	0,63	16,48	-15,85		
Venituri din investiții de portofoliu	0,05	6,73	-6,68	-17,32	0,32	17,64	-17,32	-6,09	0,43	6,52	-6,09	1,13	8,94	-7,81		
Venituri din participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	0,03	6,62	-6,59	-16,66	0,26	16,92	-16,66	-5,12	0,31	5,43	-5,12	1,13	8,70	-7,57		
Dividende din participații, exclusiv la acțiunile fondurilor de investiții	0,03	6,62	-6,59	-16,66	0,26	16,92	-16,66	-5,12	0,31	5,43	-5,12	1,13	8,70	-7,57		
Dobânzi	0,02	0,11	-0,09	-0,66	0,06	0,72	-0,66	-0,97	0,12	1,09	-0,97	0,24	0,24	-0,24		
Pe termen lung	0,02	0,11	-0,09	-0,66	0,06	0,72	-0,66	-0,97	0,12	1,09	-0,97	0,24	0,24	-0,24		

	2017*			2018*			2019*			2020*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Venituri din alte investiții	2,58	57,29	-54,71	1,11	111,11	-110,00	2,95	71,45	-68,50	1,26	64,27	-63,01
Dobânzi	2,58	57,29	-54,71	1,11	111,11	-110,00	2,95	71,45	-68,50	1,26	64,27	-63,01
Informativ: Dobânzi, înainte de SIFIM	2,58	57,50	-54,92	1,11	111,38	-110,27	2,95	72,42	-69,47	1,26	64,97	-63,71
Venituri din active de rezervă	28,12		28,12	46,53		46,53	50,78		50,78	26,41		26,41
Dobânzi	28,12		28,12	46,53		46,53	50,78		50,78	26,41		26,41
Alte venituri primare	-2,40	-0,47	-1,93	-2,27	-0,35	-1,92	-2,02	-0,49	-1,53	-1,32	-0,51	-0,81
Impozite pe producție și pe importuri	-2,42	-0,50	-1,92	-2,41	-0,41	-2,00	-2,02	-0,49	-1,53	-1,32	-0,64	-0,68
Renta	0,02	0,03	-0,01	0,14	0,06	0,08				0,13		-0,13
Venituri secundare	1279,81	136,48	1143,33	1353,11	162,76	1190,35	1414,33	180,42	1233,91	1619,46	190,37	1429,09
<i>Administrația publică</i>	147,23	10,28	136,95	109,19	8,73	100,46	168,75	7,18	161,57	126,14	7,60	118,54
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.	4,48		4,48	4,52		4,52	6,11		6,11	4,97		4,97
Din care: De plătit de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	1,39		1,39							1,59		1,59
Contribuții sociale	4,64		4,64	4,53		4,53	4,06		4,06	4,43		4,43
Prestații sociale		0,37	-0,37		0,51	-0,51		0,66	-0,66		1,22	-1,22
Cooperarea internațională curentă	103,75	9,62	94,13	64,55	6,06	58,49	121,28	6,06	115,22	82,27	5,89	76,38
Transferuri curente diverse ale administrației publice	34,36	0,29	34,07	35,59	2,16	33,43	37,30	0,46	36,84	34,47	0,49	33,98
Din care: Transferuri curente către instituții fără scop lucrativ în												
<i>Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP</i>	1132,58	126,20	1006,38	1243,92	154,03	1089,89	1245,58	173,24	1072,34	1493,32	182,77	1310,55
Transferuri personale (transferuri curente între gospodăriile populației rezidente și nerezidente)	799,07	67,32	731,75	899,05	84,31	814,74	950,11	99,03	851,08	1057,04	117,95	939,09
Alte transferuri curente	333,51	58,88	274,63	344,87	69,72	275,15	295,47	74,21	221,26	436,28	64,82	371,46
Impozite curente pe venit, patrimoniu, etc.		35,77	-35,77		39,89	-39,89		40,80	-40,80		34,62	-34,62
Prestații sociale	3,17		3,17	4,02	0,01	4,01	4,97	0,08	4,89	7,31	0,01	7,30
Prime nete de asigurare (cu excepția asigurărilor de viață)	0,27	7,25	-6,98	0,54	8,05	-7,51	0,63	10,05	-9,42	0,75	7,43	-6,68
Despăgubiri pe asigurări (cu excepția asigurărilor de viață)	6,89	0,99	5,90	10,07	2,76	7,31	12,09	3,62	8,47	10,49	2,89	7,60
Cooperarea internațională curentă	98,74	1,10	97,64	99,46	2,16	97,30	89,69	2,02	87,67	103,12	1,30	101,82
Transferuri curente diverse	224,44	13,77	210,67	230,78	16,85	213,93	188,09	17,64	170,45	314,61	18,57	296,04
Contul de capital	54,12	75,46	-21,34	63,92	99,77	-35,85	67,84	122,83	-54,99	64,22	129,89	-65,67
Achiziționarea brută (debit) / cesiunea brută a activelor nefinanciare				0,10		0,10	0,01	0,03	-0,02	0,03		-0,03
Transferuri de capital	54,12	75,46	-21,34	63,82	99,77	-35,95	67,83	122,80	-54,97	64,22	129,86	-65,64
Administrația publică	14,05		14,05	20,77		20,77	20,91		20,91	11,57		11,57
Alte transferuri de capital	14,05		14,05	20,77		20,77	20,91		20,91	11,57		11,57
Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și	40,07	75,46	-35,39	43,05	99,77	-56,72	46,92	122,80	-75,88	52,65	129,86	-77,21
Alte transferuri de capital	40,07	75,46	-35,39	43,05	99,77	-56,72	46,92	122,80	-75,88	52,65	129,86	-77,21
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	5332,82	5909,55	-576,73	5866,62	7114,34	-1247,72	6166,81	7333,36	-1166,55	5761,93	6720,11	-958,18
Contul financiar												
Capacitatea netă (+) / necesarul net (-) de finanțare (soldul contului	1782,61	1282,24	-500,37	2891,49	1690,56	-1200,93	2669,58	1520,63	-1148,95	2923,07	1880,94	-1042,13
Investiții directe	278,75	140,10	-138,65	529,66	270,55	-259,11	784,69	316,76	-467,93	390,11	238,39	-151,72
Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)	36,23	47,10	10,87	87,63	121,93	34,30	84,98	123,80	38,82	63,10	68,80	5,70

	2017*			2018*			2019*			2020*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	0,19	11,05	10,86	1,01	34,60	33,59	0,73	36,15	35,42	19,36	15,78	-3,58
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât	0,19	11,05	10,86	1,01	34,60	33,59	0,73	36,15	35,42	19,36	15,78	-3,58
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	0,19	11,05	10,86	1,01	34,60	33,59	0,73	36,15	35,42	19,36	15,78	-3,58
Instrumente de natura datoriei	36,04	36,05	0,01	86,62	87,33	0,71	84,25	87,65	3,40	43,74	53,02	9,28
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	0,40	2,48	2,08	2,22	6,13	3,91	3,71	8,62	4,85	0,70	2,31	1,61
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție	35,64	33,57	-2,07	84,40	81,20	-3,20	80,48	79,03	-1,45	43,04	50,71	7,67
<i>Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)</i>	242,52	93,00	149,52	442,03	148,62	293,41	699,71	192,96	506,75	327,01	169,59	157,42
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	70,14	3,82	66,32	242,29	72,25	170,04	539,69	101,57	438,12	196,92	23,20	173,72
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții, altele decât	37,44	3,82	33,62	173,87	72,25	101,62	488,72	101,57	387,15	89,26	23,20	66,06
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	37,44	3,82	33,62	173,87	72,25	101,62	488,72	101,57	387,15	89,26	23,20	66,06
Reinvestirea profiturilor	32,70	32,70	0,00	68,42	68,42	0,00	50,97	50,97	0,00	107,66	107,66	0,00
Instrumente de natura datoriei	172,38	89,18	83,20	199,74	76,37	123,37	160,02	91,39	68,63	130,09	146,39	-16,30
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	172,38	89,18	83,20	199,74	76,37	123,37	160,02	91,39	68,63	130,09	146,39	-16,30
Investiții de portofoliu	1,41	1,14	-0,27	1,21	4,81	3,60	0,33	5,05	4,72	0,62	1,48	0,86
<i>Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)</i>	1,12	1,00	-0,12	1,16	2,84	1,68	0,19	4,74	4,55	0,03	1,48	1,45
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	0,02	0,76	0,74	1,16	0,54	-0,62	0,19	0,21	0,02	0,03	1,48	1,45
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală												
Alte sectoare	0,02	0,76	0,74	1,16	0,54	-0,62	0,19	0,21	0,02	0,02	1,48	1,46
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	0,02	0,76	0,74	1,16	0,54	-0,62	0,19	0,21	0,02	0,02	1,48	1,46
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor	0,02	0,76	0,74	1,16	0,54	-0,62	0,19	0,21	0,02	0,03	1,48	1,45
Necotate la bursă	0,02	0,76	0,74	1,16	0,54	-0,62	0,19	0,21	0,02	0,03	1,48	1,45
Titluri de creanță	1,10	0,24	-0,86	2,30	2,30	0,00	2,30	2,30	0,00	4,53	4,53	0,00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	1,10	0,24	-0,86	2,30	2,30	0,00	2,30	2,30	0,00	4,53	4,53	0,00
Pe termen lung	1,10	0,24	-0,86	2,30	2,30	0,00	2,30	2,30	0,00	4,53	4,53	0,00
<i>Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)</i>	0,29	0,14	0,15	0,05	1,97	-1,92	0,14	0,31	-0,17	0,59	0,59	0,00
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	0,09	0,10	-0,01	0,01	1,32	-1,31	0,11	0,07	0,04	0,35	0,35	0,00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,09	0,10	-0,01	0,01	1,31	-1,30	0,11	0,06	-0,06	0,12	0,12	0,00
Alte sectoare					0,01	-0,01	0,11	0,01	0,10	0,23	0,23	0,00
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP					0,01	-0,01	0,11	0,01	0,10	0,23	0,23	0,00
Titluri de valoare de tip participații, altele decât acțiuni ale fondurilor	0,09	0,10	-0,01	0,01	1,32	-1,31	0,11	0,07	0,04	0,35	0,35	0,00
Cotate la bursă	0,09	0,10	-0,01	0,01	1,31	-1,30	0,11	0,06	-0,06	0,12	0,12	0,00
Necotate la bursă					0,01	-0,01	0,11	0,01	0,10	0,23	0,23	0,00
Titluri de angajamente	0,20	0,04	0,16	0,04	0,65	-0,61	0,03	0,24	-0,21	0,24	0,24	0,00
Administrația publică	0,17	0,04	0,13	0,65	0,65	-0,65	0,03	0,24	-0,21	0,24	0,24	0,00
Pe termen scurt	0,17	0,04	0,13	0,65	0,65	-0,65	0,03	0,24	-0,21	0,24	0,24	0,00
Alte sectoare	0,03	0,03	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,04	0,00			0,00
Pe termen lung	0,03	0,03	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,04	0,00			0,00
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	0,03	0,03	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,04	0,00			0,00
Pe termen lung	0,03	0,03	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,04	0,00			0,00
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale	2,05	1,62	-0,43	1,40	2,49	1,09	2,53	2,83	0,30	1,70	1,29	-0,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2,05	1,62	-0,43	1,40	2,49	1,09	2,53	2,83	0,30	1,70	1,29	-0,41
Derivate financiare (altele decât rezervele)	2,05	1,62	-0,43	1,40	2,49	1,09	2,53	2,83	0,30	1,70	1,29	-0,41

	2017*				2018*				2019*				2020*			
	credit	debit	net		credit	debit	net		credit	debit	net		credit	debit	net	
Contracte de tip forward	2,05	1,62	-0,43		1,40	2,49	1,09		2,53	2,83	0,30		1,70	1,29	-0,41	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	2,05	1,62	0,43		1,40	2,49	-1,09		2,53	2,83	-0,30		1,70	1,29	0,41	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2,05	1,62	0,43		1,40	2,49	-1,09		2,53	2,83	-0,30		1,70	1,29	0,41	
Derivate financiare (altele decât rezervele)	2,05	1,62	0,43		1,40	2,49	-1,09		2,53	2,83	-0,30		1,70	1,29	0,41	
Contracte de tip forward	2,05	1,62	0,43		1,40	2,49	-1,09		2,53	2,83	-0,30		1,70	1,29	0,41	
Alte investiții	1 492,47	600,25	-892,22		1 981,93	799,89	-1 182,04		1 486,18	739,65	-746,53		2 281,68	753,41	-1 528,27	
Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)	713,47	271,93	-441,54		886,18	261,82	-624,36		741,74	101,65	-640,09		1 053,34	209,30	-844,04	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	779,00	328,32	450,68		1 095,75	538,07	557,68		744,44	638,00	106,44		1 228,34	544,11	684,23	
Alte participatii la capital		0,56	0,56													
Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)		0,56	0,56													
Numerar și depozite	718,97	190,30	-528,67		847,56	139,86	-707,70		613,39	80,69	-532,70		1 036,51	180,65	-855,86	
Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)	700,54	185,11	-515,43		836,06	106,02	-730,04		600,90	63,34	-537,56		1 014,64	158,20	-856,44	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	16,93	185,11	168,18		109,02	106,02	-3,00		17,01	63,34	46,33		208,86	158,20	-50,66	
Din care: Poziții interbancare																
Pe termen scurt	16,93	185,11	168,18		109,02	106,02	-3,00		17,01	63,34	46,33		208,86	158,20	-50,66	
Alte sectoare	683,61		-683,61		727,04		-727,04		583,89		-583,89		805,78		-805,78	
Pe termen scurt	683,61		-683,61		727,04		-727,04		583,89		-583,89		805,78		-805,78	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	683,61		-683,61		727,04		-727,04		583,89		-583,89		805,78		-805,78	
Pe termen scurt	683,61		-683,61		727,04		-727,04		583,89		-583,89		805,78		-805,78	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	18,43	5,19	13,24		11,50	33,84	-22,34		12,49	17,35	-4,86		21,87	22,45	-0,58	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	16,40	3,06	13,34		9,77	33,84	-24,07		11,73	16,29	-4,56		20,28	22,45	-2,17	
Pe termen scurt	16,40	3,06	13,34		9,77	33,84	-24,07		11,73	16,29	-4,56		20,28	22,45	-2,17	
Alte sectoare	2,03	2,13	-0,10		1,73		1,73		0,76	1,06	-0,30		1,59		1,59	
Pe termen scurt	2,03	2,13	-0,10		1,73		1,73		0,76	1,06	-0,30		1,59		1,59	
Alte societăți financiare	2,03	2,13	-0,10		1,73		1,73		0,76	1,06	-0,30		1,59		1,59	
Pe termen scurt	2,03	2,13	-0,10		1,73		1,73		0,76	1,06	-0,30		1,59		1,59	
Împrumuturi	441,18	317,92	-123,26		558,42	437,80	-120,62		592,45	502,19	-90,26		1 015,44	562,24	-453,20	
Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)	3,82	7,26	3,44		12,39	9,19	-3,20		15,74	30,02	14,28		13,54	44,58	31,04	
Pe termen scurt	0,04		-0,04		0,07	0,04	-0,03		0,03	0,09	0,06		0,02		-0,02	
Pe termen lung	0,51		-0,51		8,37	2,96	-5,41		8,69	8,41	-0,28		4,94	17,69	12,75	
Alte sectoare	3,27	7,26	3,99		3,95	6,19	2,24		7,02	21,52	14,50		8,58	26,89	18,31	
Pe termen scurt	0,35	0,71	0,36		0,48	0,88	0,40		1,40	9,48	8,08		5,07	1,64	-3,43	
Pe termen lung	2,92	6,55	3,63		3,47	5,31	1,84		5,62	12,04	6,42		3,51	25,25	21,74	
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	3,27	7,26	3,99		3,95	6,19	2,24		7,02	21,52	14,50		8,58	26,89	18,31	
Pe termen scurt	0,35	0,71	0,36		0,48	0,88	0,40		1,40	9,48	8,08		5,07	1,64	-3,43	
Pe termen lung	2,92	6,55	3,63		3,47	5,31	1,84		5,62	12,04	6,42		3,51	25,25	21,74	
Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)	437,36	310,66	126,70		546,03	428,61	117,42		576,71	472,17	104,54		1 001,90	517,66	484,24	
Banca centrală	17,27	61,54	-44,27		20,37	61,86	-41,49		18,48	55,38	-36,90		8,03	53,20	-45,17	
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	17,27	61,54	-44,27		20,37	61,86	-41,49		18,48	55,38	-36,90		8,03	53,20	-45,17	
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	57,35	30,59	26,76		34,15	42,86	-8,71		33,55	55,28	-21,73		35,94	36,06	-0,12	
Pe termen scurt	4,32	4,28	0,04		2,87	3,98	-1,11						2,29		2,29	
Pe termen lung	53,03	26,31	26,72		31,28	38,88	-7,60		33,55	55,28	-21,73		33,65	36,06	-2,41	

	2017*			2018*			2019*			2020*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Administrația publică	200,97	74,58	126,39	144,83	115,08	29,75	149,26	125,50	23,76	551,63	139,25	412,38
Credite și împrumuturi cu FMI (altele decât rezervele)	26,47	26,31	0,16	13,36	27,09	-13,73	27,51	26,27	1,24	246,70	20,79	225,91
Altele pe termen lung	174,50	48,27	126,23	131,47	87,99	43,48	121,75	99,23	22,52	304,93	118,46	186,47
Alte sectoare	161,77	143,95	17,82	346,68	208,81	137,87	375,42	236,01	139,41	406,30	289,15	117,15
Pe termen scurt	4,83	5,02	-0,19	13,05	10,58	2,47	1,84	4,00	-2,16	13,20	6,54	6,66
Pe termen lung	156,94	138,93	18,01	333,63	198,23	135,40	373,58	232,01	141,57	393,10	282,61	110,49
Alte societăți financiare	74,37	53,53	20,84	111,94	69,15	42,79	158,77	86,04	72,73	96,91	100,95	-4,04
Pe termen scurt		0,65	-0,65							0,34	0,10	0,24
Pe termen lung	74,37	52,88	21,49	111,94	69,15	42,79	158,77	86,04	72,73	96,57	100,85	-4,28
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	87,40	90,42	-3,02	234,74	139,66	95,08	216,65	149,97	66,68	309,39	188,20	121,19
Pe termen scurt	4,83	4,37	0,46	13,05	10,58	2,47	1,84	4,00	-2,16	12,86	6,44	6,42
Pe termen lung	82,57	86,05	-3,48	221,69	129,08	92,61	214,81	145,97	68,84	296,53	181,76	114,77
Credite comerciale și avansuri	316,22	79,33	-236,89	504,49	146,71	-357,72	277,48	149,91	-127,57	229,73	6,52	-223,21
<i>Scăderea activelor financiare (Ct) / Creșterea activelor financiare (Dt)</i>	<i>9,11</i>	<i>79,00</i>	<i>69,89</i>	<i>37,73</i>	<i>146,61</i>	<i>108,88</i>	<i>125,10</i>	<i>8,29</i>	<i>-116,81</i>	<i>25,16</i>	<i>6,52</i>	<i>-18,64</i>
Alte sectoare	9,11	79,00	69,89	37,73	146,61	108,88	125,10	8,29	-116,81	25,16	6,52	-18,64
Pe termen scurt	9,02	68,05	59,03	36,61	131,29	94,68	122,91	2,73	-120,18	24,78		-24,78
Pe termen lung	0,09	10,95	10,86	1,12	15,32	14,20	2,19	5,56	3,37	0,38	6,52	6,14
Alte societăți financiare	0,10	1,35	1,25		0,72	0,72	0,49	0,03	-0,46	0,36		-0,36
Pe termen scurt	0,10	1,35	1,25		0,72	0,72	0,49	0,03	-0,46	0,36		-0,36
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	9,01	77,65	68,64	37,73	145,89	108,16	124,61	8,26	-116,35	24,80	6,52	-18,28
Pe termen scurt	8,92	66,70	57,78	36,61	130,57	93,96	122,42	2,70	-119,72	24,42		-24,42
Pe termen lung	0,09	10,95	10,86	1,12	15,32	14,20	2,19	5,56	3,37	0,38	6,52	6,14
<i>Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)</i>	<i>307,11</i>	<i>0,33</i>	<i>306,78</i>	<i>466,76</i>	<i>0,16</i>	<i>466,60</i>	<i>152,38</i>	<i>141,62</i>	<i>10,76</i>	<i>204,57</i>		<i>204,57</i>
Alte sectoare	307,11	0,33	306,78	466,76	0,16	466,60	152,38	141,62	10,76	204,57		204,57
Pe termen scurt	297,92	0,33	297,59	452,81	0,16	452,65	147,79	137,40	10,39	198,46		198,46
Pe termen lung	9,19		9,19	13,95		13,95	4,59	4,22	0,37	6,11		6,11
Alte societăți financiare	1,29	0,33	0,96	0,47	0,16	0,31	0,90	0,12	0,78	0,35		0,35
Pe termen scurt	1,29	0,33	0,96	0,47	0,16	0,31	0,90	0,12	0,78	0,35		0,35
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	305,82		305,82	466,29		466,29	151,48	141,50	9,98	204,22		204,22
Pe termen scurt	296,63		296,63	452,34		452,34	146,89	137,28	9,61	198,11		198,11
Pe termen lung	9,19		9,19	13,95		13,95	4,59	4,22	0,37	6,11		6,11
Alte creanțe / angajamente - altele	16,10	12,14	-3,96	71,46	75,46	4,00	2,86	6,86	4,00	4,00	4,00	4,00
<i>Acumularea pasivelor (Ct) / Stingerea pasivelor (Dt)</i>	<i>16,10</i>	<i>12,14</i>	<i>3,96</i>	<i>71,46</i>	<i>75,46</i>	<i>-4,00</i>	<i>2,86</i>	<i>6,86</i>	<i>-4,00</i>	<i>4,00</i>	<i>4,00</i>	<i>-4,00</i>
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	16,10	8,14	7,96	71,46	71,46		2,86	2,86				
Pe termen scurt	16,10	8,14	7,96	71,46	71,46		2,86	2,86				
Alte sectoare		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00
Pe termen scurt		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00
Pe termen scurt		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00		4,00	-4,00
Active de rezervă	7,93	539,13	531,20	377,29	612,82	235,53	395,85	456,34	60,49	248,96	886,37	637,41
Drepturi speciale de tragere	7,93	7,53	-0,40	26,81	26,86	0,05	17,31	17,93	0,62	17,41	17,97	0,56
Alte active de rezervă		531,60	531,60	350,48	585,96	235,48	378,54	438,41	59,87	231,55	868,40	636,85
Numerar și depozite		414,51	414,51	346,50	365,64	19,14	334,42	259,42	-75,00	220,86	636,71	415,85

	2017*			2018*			2019*			2020*		
	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net	credit	debit	net
Creaanțe cu autorități monetare		188,30	188,30	48,98	365,64	316,66	42,07	158,33	116,26	155,02	479,15	324,13
Creaanțe cu alte entități		226,21	226,21	297,52		-297,52	292,35	101,09	-191,26	65,84	157,56	91,72
Titluri de valoare		117,09	117,09	3,98	220,32	216,34	44,12	178,99	134,87	10,69	231,69	221,00
Titluri de creanță		117,09	117,09	3,98	220,32	216,34	44,12	178,99	134,87	10,69	231,69	221,00
Pe termen scurt				3,98	7,95	3,97	4,00	0,03	-3,97	10,69	20,99	10,30
Pe termen lung		117,09	117,09		212,37	212,37	40,12	178,96	138,84		210,70	210,70
Erori și omisiuni nete	76,36		76,36	46,79		46,79	17,60		17,60		83,95	-83,95
Balanta	7 226,38	7 226,38		8 809,21	8 809,21		8 889,32	8 889,32		8 711,44	8 711,44	
Articole informative												
Finanțarea excepțională	43,22		43,22				33,30		33,30	95,94		95,94
<i>Venituri secundare</i>	<i>43,22</i>		<i>43,22</i>				<i>11,08</i>		<i>11,08</i>	<i>13,72</i>		<i>13,72</i>
Alte granturi interguvernamentale	43,22		43,22				11,08		11,08	13,72		13,72
Alte investiții-pasive							22,22		22,22	82,22		82,22
Alte instrumente de natura datoriei							22,22		22,22	82,22		82,22
Administrația publică							22,22		22,22	82,22		82,22
Noi trageri / depozite							22,22		22,22	82,22		82,22
Articole suplimentare												
Arierate neincluse în finanțarea excepțională	4,85		4,85	20,73		20,73	45,61		45,61	24,92		24,92
Remiteri personale	1 555,98	211,87	1 344,12	1 744,56	260,31	1 484,25	1 817,34	295,37	1 521,97	1 810,07	328,27	1 481,80
Remiteri personale	1 387,28	205,13	1 182,14	1 555,98	211,87	1 344,12	1 744,31	256,87	1 487,44	1 816,94	288,69	1 528,25

* date revizuite

Anexa 4. Sinteza bilanței de plăți a Republicii Moldova în prezentare analitică pentru 2016-2020 (MBP6)

milioane USD

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Contul curent	-288,42	-598,61	-1 211,87	-1 122,64	-906,23
Credit	4 617,15	5 235,48	5 802,70	6 087,89	5 683,99
Debit	4 905,57	5 834,09	7 014,57	7 210,53	6 590,22
Bunuri și servicii	-1 858,10	-2 254,56	-2 938,01	-2 960,43	-2 711,95
Credit	2 623,30	3 119,41	3 452,49	3 661,95	3 222,04
Debit	4 481,40	5 373,97	6 390,50	6 622,38	5 933,99
Bunuri	-2 078,69	-2 558,81	-3 294,00	-3 311,62	-3 094,26
Credit	1 557,78	1 866,09	1 975,05	2 118,04	1 944,42
Debit	3 636,47	4 424,90	5 269,05	5 429,66	5 038,68
Servicii	220,59	304,25	355,99	351,19	382,31
Credit	1 065,52	1 253,32	1 477,44	1 543,91	1 277,62
Debit	844,93	949,07	1 121,45	1 192,72	895,31
Venituri primare	445,97	555,84	535,79	614,96	390,35
Credit	748,47	879,48	997,10	1 022,69	856,21
Debit	302,50	323,64	461,31	407,73	465,86
Venituri secundare	1 123,71	1 100,11	1 190,35	1 222,83	1 415,37
Credit	1 245,38	1 236,59	1 353,11	1 403,25	1 605,74
Debit	121,67	136,48	162,76	180,42	190,37
Contul de capital	-17,80	-21,34	-35,85	-54,99	-65,67
Credit	53,58	54,12	63,92	67,84	64,22
Debit	71,38	75,46	99,77	122,83	129,89
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului curent și de capital)	-306,22	-619,95	-1 247,72	-1 177,63	-971,90
Contul financiar					
Capacitatea netă (+)/ necesarul net (-) de finanțare (soldul contului financiar)	-942,53	-1 075,68	-1 491,68	-1 222,88	-1 416,58
Investiții directe	-74,11	-138,65	-259,11	-467,93	-151,72
Achiziția netă de active financiare	13,33	10,87	34,30	38,82	5,70
Acumularea netă de pasive	87,44	149,52	293,41	506,75	157,42
Investiții de portofoliu	-0,36	-0,27	3,60	4,72	0,86
Achiziția netă de active financiare		-0,12	1,68	4,55	1,45
Acumularea netă de pasive	0,36	0,15	-1,92	-0,17	0,59
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajaților	0,49	-0,43	1,09	0,30	-0,41
Acumularea netă de pasive	-0,49	0,43	-1,09	-0,30	0,41
Alte investiții	-868,55	-936,33	-1 237,26	-759,97	-1 265,31
Achiziția netă de active financiare	-577,14	-441,54	-624,36	-640,09	-844,04
Acumularea netă de pasive	291,41	494,79	612,90	119,88	421,27
Alte participații la capital		0,56			
Achiziția netă de active financiare		0,56			
Numerar și depozite	-494,05	-528,67	-707,70	-532,70	-855,86
Achiziția netă de active financiare	-493,22	-515,43	-730,04	-537,56	-856,44
Acumularea netă de pasive	0,83	13,24	-22,34	-4,86	-0,58
Împrumuturi	-167,47	-167,37	-175,84	-103,70	-190,24
Achiziția netă de active financiare	-0,82	3,44	-3,20	14,28	31,04
Acumularea netă de pasive	166,65	170,81	172,64	117,98	221,28
Credite comerciale și avansuri	-172,93	-236,89	-357,72	-127,57	-223,21
Achiziția netă de active financiare	-45,00	69,89	108,88	-116,81	-18,64
Acumularea netă de pasive	127,93	306,78	466,60	10,76	204,57
Alte creanțe / angajamente - altele	-34,10	-3,96	4,00	4,00	4,00
Achiziția netă de active financiare	-38,10				
Acumularea netă de pasive	-4,00	3,96	-4,00	-4,00	-4,00
Erori și omisiuni nete	-68,03	76,36	46,79	17,60	-83,95
Active de rezervă și articole aferente	568,28	532,09	290,75	62,85	360,73
Active de rezervă	531,14	531,20	235,53	60,49	637,41
Utilizarea creditelor și a împrumuturilor FMI	-37,14	-44,11	-55,22	-35,66	180,74
Banca centrală	-36,91	-44,27	-41,49	-36,90	-45,17
Administrația publică	-0,23	0,16	-13,73	1,24	225,91
Finanțarea excepțională		43,22		33,30	95,94
Venituri secundare - granturi interguvernamentale		43,22		11,08	13,72
Alte investiții - împrumuturi interguvernamentale				22,22	82,22

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Articole suplimentare					
Arierate neincluse în finanțarea excepțională	7,40	4,85	84,22	71,33	24,92
Remiteri personale: Credit	1 387,28	1 555,98	1 744,56	1 817,35	1 810,18
Remiteri personale: Debit	205,13	211,87	260,32	295,37	328,27

* date revizuite

Anexa 5. Exportul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2016-2020

	Anul						2020*	Pondere în total					Anul 2020 / 2019	Gradul de influență** p.p.
	milioane USD							%						
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2016		2017	2018	2019	2020			
Uniunea Europeană, din care:	808,03	1 009,86	1 178,15	1 213,44	1 184,33	51,9	54,1	59,7	57,3	60,9	97,6	-1,4		
România	293,14	353,93	411,96	397,54	406,81	18,8	19,0	20,9	18,8	20,9	102,3	0,4		
Germania	107,13	145,01	197,38	227,59	210,00	6,9	7,8	10,0	10,7	10,8	92,3	-0,8		
Polonia	64,10	94,02	75,56	94,24	101,78	4,1	5,0	3,8	4,4	5,2	108,0	0,4		
Italia	67,77	95,66	155,69	116,95	94,09	4,4	5,1	7,9	5,5	4,8	80,5	-1,1		
Cehia	28,52	30,21	43,04	61,13	77,41	1,8	1,6	2,2	2,9	4,0	126,6	0,8		
Bulgaria	70,87	57,41	43,76	63,40	58,39	4,5	3,1	2,2	3,0	3,0	92,1	-0,2		
Ungaria	8,84	21,62	22,44	29,15	42,76	0,6	1,2	1,1	1,4	2,2	146,7	0,6		
Spania	18,89	27,46	24,07	38,03	34,12	1,2	1,5	1,2	1,8	1,8	89,7	-0,2		
Olanda	17,28	19,20	30,05	32,74	30,25	1,1	1,0	1,5	1,5	1,6	92,4	-0,1		
Grecia	29,74	29,72	37,38	39,69	27,22	1,9	1,6	1,9	1,9	1,4	68,6	-0,6		
Austria	27,49	42,70	39,69	31,78	22,57	1,8	2,3	2,0	1,5	1,2	71,0	-0,4		
Franța	36,16	43,00	37,45	24,10	18,76	2,3	2,3	1,9	1,1	1,0	77,8	-0,3		
Cipru	4,66	7,86	10,64	10,05	10,21	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	101,6	0,0		
Portugalia	5,51	5,78	9,43	8,44	9,76	0,4	0,3	0,5	0,4	0,5	115,6	0,1		
Slovacia	3,64	5,76	10,84	8,83	8,39	0,2	0,3	0,5	0,4	0,4	95,0	0,0		
Lituania	7,60	10,32	8,95	8,90	8,04	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	90,3	0,0		
Letonia	5,42	6,70	6,80	7,58	7,46	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	98,4	0,0		
Estonia	4,48	3,65	3,32	4,02	6,25	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	155,5	0,1		
Belgia	3,15	5,33	5,02	5,05	4,27	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	84,6	0,0		
Croația	0,20	0,82	1,01	1,17	2,37	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	de 2,0 ori	0,1		
Finlanda	0,96	0,26	0,39	1,05	1,28	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	121,9	0,0		
Danemarca	1,10	1,49	1,62	0,81	0,96	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	118,5	0,0		
CSI, din care:	424,76	472,06	423,95	443,10	382,92	27,3	25,3	21,5	20,9	19,7	86,4	-2,8		
Rusia	242,50	262,67	225,25	255,72	221,36	15,6	14,1	11,4	12,1	11,4	86,6	-1,6		
Ucraina	50,03	65,88	80,83	81,28	70,35	3,2	3,5	4,1	3,8	3,6	86,6	-0,5		
Belarus	104,45	110,79	87,92	81,32	66,33	6,7	5,9	4,5	3,8	3,4	81,6	-0,7		
Kazahstan	13,30	17,16	16,24	10,06	13,93	0,9	0,9	0,8	0,5	0,7	138,5	0,2		
Uzbekistan	5,63	5,46	3,94	3,62	4,88	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3	134,8	0,1		
Azerbaidjan	4,71	6,62	5,39	5,06	3,10	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2	61,3	-0,1		
Armenia	0,92	1,26	2,34	3,60	1,30	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	36,1	-0,1		
Kârgâzstan	1,79	1,29	1,25	1,40	0,71	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	50,7	0,0		
Alte țări, din care:	324,99	384,18	372,95	461,50	377,18	20,9	20,6	18,9	21,8	19,4	81,7	-4,0		
Turcia	41,94	80,09	79,74	148,42	140,79	2,7	4,3	4,0	7,0	7,2	94,9	-0,4		
Elveția	42,90	40,85	57,46	86,71	62,39	2,8	2,2	2,9	4,1	3,2	72,0	-1,1		
SUA	23,49	18,48	21,49	26,25	24,68	1,5	1,0	1,1	1,2	1,3	94,0	-0,1		
Georgia	20,13	18,17	20,96	21,19	22,94	1,3	1,0	1,1	1,0	1,2	108,3	0,1		
Marea Britanie	70,09	91,48	31,88	24,98	22,68	4,5	4,9	1,6	1,2	1,2	90,8	-0,1		
China	14,03	18,17	18,49	16,10	12,04	0,9	1,0	0,9	0,8	0,6	74,8	-0,2		
Liban	11,34	8,04	14,06	14,52	11,71	0,7	0,4	0,7	0,7	0,6	80,6	-0,1		

	Anul					2020*	Pondere în total					Anul 2020 / 2019	Gradul de influență**
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*		2016	2017	2018	2019	2020		
	milioane USD						%						
Serbia	3,76	11,03	17,76	8,70	9,61	0,2	0,6	0,9	0,4	0,5	110,5	P.P.	
Irak	26,52	13,26	11,22	8,27	6,60	1,7	0,7	0,6	0,4	0,3	79,8	-0,1	
Canada	2,43	4,83	4,38	6,75	5,58	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	82,7	-0,1	
Indonezia	3,92	4,98	8,82	12,60	5,20	0,3	0,3	0,4	0,6	0,3	41,3	-0,3	
Israel	7,81	3,85	4,81	6,62	5,13	0,5	0,2	0,2	0,3	0,3	77,5	-0,1	
Etiopia			1,75	1,02	4,81			0,1	0,0	0,2	de 4,7 ori	0,2	
Arabia Saudită	1,77	3,89	6,55	3,20	3,89	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	121,6	0,0	
Republica Arabă Siria	5,69	5,05	4,30	16,09	3,80	0,4	0,3	0,2	0,8	0,2	23,6	-0,6	
Iordania	2,58	2,00	0,07	0,05	3,17	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	de 63,4 ori	0,1	
Malaezia	10,45	7,89	9,62	11,66	2,61	0,7	0,4	0,5	0,6	0,1	22,4	-0,4	
Japonia	0,84	1,07	1,29	1,91	2,25	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	117,8	0,0	
Bosnia și Herțegovina	1,61	2,06	1,58	1,94	2,06	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	106,2	0,0	
Africa de Sud	0,05	0,22	1,60	1,50	1,92	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	128,0	0,0	
Republica Macedonia de Nord	4,88	4,59	2,50	1,56	1,64	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	105,1	0,0	
Hong Kong	0,25	0,76	0,71	0,80	1,48	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	185,0	0,0	
Nigeria	0,78	0,93	1,50	1,67	1,38	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	82,6	0,0	
Bahrain	0,02	0,11	0,11	0,70	1,23	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	175,7	0,0	
Filipine	0,25	0,06	0,58	0,60	1,22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	de 2,0 ori	0,0	
Vietnam	1,33	2,99	1,42	1,57	1,22	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	77,7	0,0	
Maroc	0,07	0,88	2,21	2,10	1,19	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	56,7	0,0	
Taiwan	1,69	1,33	1,65	3,19	1,13	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	35,4	-0,1	
Total	1 557,78	1 866,09	1 975,05	2 118,04	1 944,42	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	91,8	-8,2	

Sursa: Laborat de BNM

*date revizuite

** gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor de bunuri

Notă: p.p. - puncte procentuale

Anexa 6. Importul de bunuri pe grupuri de țări conform balanței de plăți, 2016-2020

	Anul				2020*	Pondere în total				Anul 2020 / 2019	Gradul de influență** p.p.	
	2016-2020					%						
	2016*	2017*	2018*	2019*		2016	2017	2018	2019			2020
Uniunea Europeană, din care:	1 945,00	2 434,18	2 874,55	2 999,44	2 706,22	53,5	55,0	54,6	55,2	53,7	90,2	-5,4
România	719,31	926,35	1 116,67	1 153,99	988,21	19,8	20,9	21,2	21,3	19,6	85,6	-3,1
Germania	318,69	401,47	496,69	486,77	428,11	8,8	9,1	9,4	9,0	8,5	87,9	-1,1
Polonia	142,22	180,34	211,02	213,88	228,35	3,9	4,1	4,0	3,9	4,5	106,8	0,3
Italia	153,26	193,67	233,66	276,43	225,89	4,2	4,4	4,4	5,1	4,5	81,7	-0,9
Olanda	67,67	81,63	106,03	117,45	117,80	1,9	1,8	2,0	2,2	2,3	100,3	0,0
Cehia	43,92	60,95	70,87	101,37	98,49	1,2	1,4	1,3	1,9	2,0	97,2	-0,1
Ungaria	83,26	98,83	100,89	99,87	92,13	2,3	2,2	1,9	1,8	1,8	92,2	-0,1
Franța	44,09	50,66	67,30	81,86	82,63	1,2	1,1	1,3	1,5	1,6	100,9	0,0
Austria	79,31	89,66	105,57	100,67	70,85	2,2	2,0	2,0	1,9	1,4	70,4	-0,5
Bulgaria	58,99	81,42	64,21	58,29	66,30	1,6	1,8	1,2	1,1	1,3	113,7	0,1
Belgia	36,23	47,50	59,68	63,32	62,95	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	99,4	0,0
Spania	28,66	33,71	39,60	45,95	44,11	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	96,0	0,0
Lituania	47,71	48,77	44,28	41,99	41,30	1,3	1,1	0,8	0,8	0,8	98,4	0,0
Slovenia	24,98	28,00	30,74	28,85	27,76	0,7	0,6	0,6	0,5	0,6	96,2	0,0
Slovacia	18,94	23,74	26,25	25,63	26,91	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	105,0	0,0
Letonia	14,73	17,67	20,24	20,82	20,95	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	100,6	0,0
Danemarca	9,79	12,79	16,51	15,44	17,95	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	116,3	0,0
Grecia	15,66	16,11	14,22	13,51	17,55	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	129,9	0,1
Portugalia	3,88	4,11	7,79	9,87	13,45	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	136,3	0,1
Suedia	12,54	11,65	16,28	16,74	12,91	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	77,1	-0,1
Finlanda	10,36	11,73	12,04	12,41	10,37	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	83,6	0,0
Estonia	6,87	8,18	8,56	8,73	6,23	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	71,4	0,0
Groația	1,18	1,40	2,31	2,04	2,06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	101,0	0,0
Irlanda	1,24	1,90	1,70	0,88	1,24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	140,9	0,0
Luxemburg	0,85	1,01	0,74	2,05	0,99	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	48,3	0,0
CSI, din care:	1 027,46	1 226,38	1 474,64	1 455,73	1 347,81	28,3	27,7	28,0	26,8	26,7	92,6	-2,0
Ucraina	444,87	591,93	672,27	677,47	639,23	12,2	13,4	12,8	12,5	12,7	94,4	-0,7
Rusia	488,39	517,46	640,86	631,65	538,17	13,4	11,7	12,2	11,6	10,7	85,2	-1,7
Belarus	89,47	109,81	144,69	135,13	116,07	2,5	2,5	2,7	2,5	2,3	85,9	-0,4
Kazakhstan	1,40	1,13	1,30	1,69	44,71	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	de 26,5 ori	0,8
Uzbekistan	2,28	5,02	3,60	6,96	6,59	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	94,7	0,0
Alte țări, din care:	664,01	764,34	919,86	974,49	984,65	18,3	17,3	17,5	17,9	19,5	101,0	0,2
Turcia	252,46	278,69	312,51	332,16	327,25	6,9	6,3	5,9	6,1	6,5	98,5	-0,1
China	201,84	259,93	310,91	306,41	321,94	5,6	5,9	5,9	5,6	6,4	105,1	0,3
Elveția	41,67	45,22	55,68	56,87	55,12	1,1	1,0	1,1	1,0	1,1	96,9	0,0
SUA	21,41	27,23	35,05	51,35	49,63	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0	96,7	0,0
Marea Britanie	36,76	31,08	32,45	44,02	26,59	1,0	0,7	0,6	0,8	0,5	60,4	-0,3
Coreea de Sud	11,99	15,20	24,09	23,01	25,83	0,3	0,3	0,5	0,4	0,5	112,3	0,1
Serbia	10,70	10,57	15,73	16,97	25,63	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	151,0	0,2

	Anul				Pondere în total				Anul 2020 / 2019	Gradul de influență** p.p.		
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2016	2017	2018			2019	2020
	milioane USD				%							
Hong Kong	10,35	16,77	25,80	27,31	25,24	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	92,4	0,0
India	10,46	12,56	13,74	16,43	19,95	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	121,4	0,1
Ecuador	4,21	4,71	8,14	12,23	14,82	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	121,2	0,0
Georgia	2,06	2,86	3,44	5,69	9,54	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	167,7	0,1
Taiwan	6,86	6,28	7,48	9,53	6,94	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	72,8	0,0
Vietnam	3,30	4,36	3,63	4,02	6,19	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	154,0	0,0
Emiratele Arabe Unite	4,43	3,33	4,81	5,70	5,94	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	104,2	0,0
Israel	8,30	4,99	7,23	7,28	5,89	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	80,9	0,0
Japonia	3,38	2,74	7,95	3,62	5,72	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	158,0	0,0
Singapore	1,39	0,57	1,98	3,30	5,71	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	173,0	0,0
Canada	2,24	3,53	5,10	6,40	5,45	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	85,2	0,0
Republica Macedonia de Nord	5,18	6,38	4,13	3,43	4,74	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	138,2	0,0
Brazilia	1,00	1,50	6,04	5,11	4,33	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	84,7	0,0
Malaezia	2,58	3,92	3,76	3,54	3,86	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	109,0	0,0
Argentina	4,37	3,41	3,71	2,60	2,97	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	114,2	0,0
Bangladesh	2,00	2,47	2,43	2,46	2,27	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	92,3	0,0
Bosnia și Herțegovina	1,75	1,53	2,62	2,19	2,06	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	94,1	0,0
Egipt	1,68	2,61	3,41	4,31	2,02	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	46,9	0,0
Uruguay	1,02	0,87	2,31	2,00	1,90	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	95,0	0,0
Total	3 636,47	4 424,90	5 269,05	5 429,66	5 038,68	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	92,8	-7,2

Sursa: Elaborat de BNM

*date revizuite

** gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) importurilor de bunuri

Notă: p.p. - puncte procentuale

Anexa 7. Exportul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020

	Anul						Pondere în total				Anul 2020 / 2019	Gradul de influență**	
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*		2016	2017	2018	2019			2020
	milioane USD						%						
I. Animale vii și produse ale regnului animal	40,44	47,31	45,75	38,52	34,14	2,6	2,5	2,3	1,8	1,8	88,6	-0,2	
II. Produse ale regnului vegetal	523,02	657,06	677,31	718,31	567,26	33,6	35,2	34,3	33,9	29,2	79,0	-7,1	
III. Grăsimi, ceară și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii acestora; grăsimi alimentare prelucrate	54,65	54,01	67,10	70,61	104,16	3,5	2,9	3,4	3,3	5,4	147,5	1,6	
IV. Produse ale industriei alimentare; băuturi, lichide alcoolice și otet; tutun și înlocuitori de tutun prelucrat	298,17	334,10	326,83	343,64	364,09	19,1	17,9	16,5	16,2	18,7	106,0	1,0	
V. Produse minerale	52,53	62,83	78,88	77,56	69,04	3,4	3,4	4,0	3,7	3,6	89,0	-0,4	
VI. Produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe	86,40	93,40	94,66	113,66	75,94	5,5	5,0	4,8	5,4	3,9	66,8	-1,8	
VII. Materiale plastice și articole din acestea	34,66	32,37	40,17	47,66	38,78	2,2	1,7	2,0	2,3	2,0	81,4	-0,4	
VIII. Piel brută, fimate, piei cu blană; articole de curelărie și de șelărie; articole de voiaj, genți de mână; și articole similare	5,42	5,85	4,43	3,49	3,64	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	104,3	0,0	
IX. Lemn și articole din lemn: cărbone, plută, articole din paie, fibre vegetale și alte materiale de împletit; și articole similare	9,67	10,43	17,92	21,48	19,85	0,6	0,6	0,9	1,0	1,0	92,4	-0,1	
X. Pastă din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton, inclusiv reciclabil (deșeurii și maculatură)	11,06	11,36	12,42	13,17	12,80	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	97,2	0,0	
XI. Materiale textile și articole din acestea	79,76	83,86	74,10	58,66	67,32	5,1	4,5	3,8	2,8	3,5	114,8	0,4	
XII. Încălțăminte; obiecte de acoperit capul; umbrele; bastoane; bice; pene și puf prelucrate; flori artificiale; și articole din acestea	6,49	8,70	7,08	6,04	6,96	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	115,2	0,0	
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mica, sticlă, ceramică, sau articole similare	44,54	42,27	56,53	56,04	59,84	2,9	2,3	2,9	2,6	3,1	106,8	0,2	
XIV. Perle, pietre, metale prețioase sau semiprețioase; și articole din acestea; imitații de bijuterii; monede	0,22	0,46	0,37	0,49	0,33	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	67,3	0,0	
XV. Metale comune și articole din acestea	41,30	44,39	39,78	37,63	49,28	2,7	2,4	2,0	1,8	2,5	131,0	0,6	
XVI. Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de produs sunetul, imagini și sunet de televiziune și părți și accesorii ale acestor aparate	103,65	180,19	237,16	315,09	284,22	6,7	9,7	12,0	14,9	14,6	90,2	-1,5	
XVII. Vehicule, aparate de zbor (aeronave), instalații plutitoare și echipamente auxiliare	23,79	38,36	14,47	16,11	16,50	1,5	2,1	0,7	0,8	0,8	102,4	0,0	
XVIII. Instrumente și aparate medico-chirurgicale, optice, fotografice sau cinematografice; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	26,85	27,36	27,67	33,81	27,98	1,7	1,5	1,4	1,6	1,4	82,8	-0,3	
Altele	115,16	131,78	152,42	146,07	142,29	7,4	7,1	7,7	6,9	7,3	97,4	-0,2	
TOTAL	1 557,78	1 866,09	1 975,05	2 118,04	1 944,42	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	91,8	-8,2	

Sursa: Elaborat de BNM

*date revizuite

** gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor de bunuri

Notă: p.p. - puncte procentuale

Anexa 8. Importul de bunuri pe principalele categorii de mărfuri, conform balanței de plăți, 2016-2020

	Anul					Pondere în total					Anul 2020 / 2019	Gradul de influență**
	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*	2016	2017	2018	2019	2020		
	milioane USD					%						
I. Animale vii și produse ale regnului animal	99,80	124,10	135,18	156,05	163,40	2,7	2,8	2,6	2,9	3,2	104,7	p.p.
II. Produse ale regnului vegetal	156,55	178,28	234,56	242,12	267,88	4,3	4,0	4,5	4,5	5,3	110,6	0,5
III. Grăsimi, ceară și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii acestora; grăsimi alimentare prelucrate	23,42	24,70	19,91	18,90	20,64	0,6	0,6	0,4	0,3	0,4	109,2	0,0
IV. Produse ale industriei alimentare; băuturi, lichide alcoolice și oțet; tutun și înlocuitori de tutun prelucrat	293,01	338,44	339,79	354,55	352,44	8,1	7,6	6,4	6,5	7,0	99,4	0,0
V. Produse minerale	643,42	798,63	1 025,01	959,27	610,09	17,7	18,0	19,5	17,7	12,1	63,6	-6,4
VI. Produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe	476,34	543,15	614,55	651,14	621,88	13,1	12,3	11,7	12,0	12,3	95,5	-0,5
VII. Materiale plastice și articole din acestea	221,11	249,96	289,51	298,47	308,63	6,1	5,6	5,5	5,5	6,1	103,4	0,2
VIII. Piele brute, finite, piei cu blană; articole de curelărie și de șelărie; articole de voiaj, genți de mână; și articole similare	26,56	40,82	41,75	47,18	43,08	0,7	0,9	0,8	0,9	0,9	91,3	-0,1
IX. Lemn și articole din lemn: cărbone, plută, articole din paie, fibre vegetale și alte materiale de împletit; și articole similare	81,24	101,06	117,77	124,37	124,54	2,2	2,3	2,2	2,3	2,5	100,1	0,0
X. Pastă din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton, inclusiv reciclabil (deșeurii și maculatură)	69,79	77,68	89,07	96,23	90,26	1,9	1,8	1,7	1,8	1,8	93,8	-0,1
XI. Materiale textile și articole din acestea	180,02	215,81	228,17	226,67	234,93	5,0	4,9	4,3	4,2	4,7	103,6	0,2
XII. Încălțăminte; obiecte de acoperit capul; umbrele; bastoane; bice; pene și puf prelucrate; flori artificiale; și articole din acestea	22,83	37,97	36,77	41,70	37,49	0,6	0,9	0,7	0,8	0,7	89,9	-0,1
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mica, sticlă, ceramică; sau articole similare	98,87	116,72	130,06	134,15	137,47	2,7	2,6	2,5	2,5	2,7	102,5	0,1
XIV. Perle, pietre, metale prețioase sau semiprețioase; și articole din acestea; imitații de bijuterii; monede	6,65	8,03	9,47	12,01	9,63	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	80,2	0,0
XV. Metale comune și articole din acestea	258,64	324,65	392,05	390,85	352,15	7,1	7,3	7,4	7,2	7,0	90,1	-0,7
XVI. Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de produs sunetul, imagini și sunet de televiziune și părți și accesorii ale acestor aparate	497,65	646,01	820,13	871,64	888,93	13,7	14,6	15,6	16,1	17,6	102,0	0,3
XVII. Vehicule, aparate de zbor (aeronave), instalații plutitoare și echipamente auxiliare	323,63	407,93	515,29	568,44	544,47	8,9	9,2	9,8	10,5	10,8	95,8	-0,4
XVIII. Instrumente și aparate medico-chirurgicale, optice, fotografice sau cinematografice; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	54,13	72,54	95,10	92,85	92,86	1,5	1,6	1,8	1,7	1,8	100,0	0,0
Altele	102,81	118,42	134,91	143,07	137,91	2,8	2,7	2,6	2,6	2,7	96,4	-0,1
TOTAL	3 636,47	4 424,90	5 269,05	5 429,66	5 038,68	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	92,8	-7,2

Sursa: Elaborat de BNM

*date revizuite

** gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) importurilor de bunuri

Notă: p.p. - puncte procentuale

Anexa 9. Reexportul de bunuri pe grupuri de mărfuri, fără bunurile pentru/după prelucrare, 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Structura anul 2020	Anul 2020 / Anul 2019	Gradul de influență*
	milioane USD					%		p.p.**
I. Animale vii și produse ale regnului animal	0,00	0,00	0,06	0,06	0,46	0,2	de 7,7 ori	0,1
II. Produse ale regnului vegetal	11,81	12,68	19,88	17,84	13,97	7,2	78,3	-1,4
III. Grăsimi, ceară și uleiuri de origine animală sau vegetală și produse ale disocierii acestora; grăsimi alimentare prelucrate	0,93	1,29	0,62	0,10	0,06	0,0	60,0	0,0
IV. Produse ale industriei alimentare; băuturi, lichide alcoolice și oțet; tutun și înlocuitori de tutun prelucrat	3,90	6,46	6,42	5,82	2,54	1,3	43,6	-1,2
V. Produse minerale	5,94	17,31	17,59	10,10	13,25	6,8	131,2	1,1
VI. Produse ale industriei chimice sau ale industriilor conexe	62,57	63,90	64,96	82,97	42,76	22,0	51,5	-14,5
VII. Materiale plastice și articole din acestea	21,12	11,90	11,24	15,33	15,06	7,7	98,2	-0,1
VIII. Piei brute, finite; piei cu blană; articole de curelărie și de șelărie; articole de voiaj, genți de mână; și articole similare	1,38	1,65	1,08	1,43	1,96	1,0	137,1	0,2
IX. Lemn și articole din lemn: carbune, plută, articole din paie, fibre vegetale și alte materiale de împletit; și articole similare	2,18	2,02	7,69	10,65	7,05	3,6	66,2	-1,3
X. Pastă din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton, inclusiv reciclabil (deșeuri și maculatură)	1,69	1,81	0,94	0,82	0,91	0,5	111,0	0,0
XI. Materiale textile și articole din acestea	41,50	37,44	21,96	8,72	4,44	2,3	50,9	-1,5
XII. Încălțăminte; obiecte de acoperit capul; umbrele; bastoane; bice; pene și puf prelucrate; flori artificiale; și articole din acestea	2,61	3,06	1,10	0,46	1,52	0,8	de 3,3 ori	0,4
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mica, sticlă, ceramică; sau articole similare	0,84	0,92	0,52	0,45	0,64	0,3	142,2	0,1
XIV. Perle, pietre, metale prețioase sau semiprețioase; și articole din acestea; imitații de bijuterii; monede	0,00	0,13	0,00	0,01	0,01	0,0		0,0
XV. Metale comune și articole din acestea	19,19	15,28	9,03	7,88	7,90	4,1	100,3	0,0
XVI. Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reproducere sunetului, imagini și sunet de televiziune și părți și accesorii ale acestor aparate	33,34	65,67	68,15	82,00	52,95	27,2	64,6	-10,5
XVII. Vehicule, aparate de zbor (aeronave), instalații plutitoare și echipamente auxiliare	19,17	17,75	11,36	10,40	10,86	5,6	104,4	0,2
XVIII. Instrumente și aparate medico-chirurgicale, optice, fotografice sau cinematografice; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	3,12	5,38	5,55	7,88	4,92	2,5	62,4	-1,1
Altele	19,98	19,30	14,18	14,95	13,38	6,9	89,5	-0,6
TOTAL	251,30	283,94	262,32	277,87	194,64	100,0	70,0	-30,0

* gradul de influență la creșterea (+), scăderea (-) reexporturilor de bunuri

** puncte procentuale

Anexa 10. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), mil. USD

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Poziția investițională internațională netă	-2 174,00	-3 093,10	-4 094,80	-5 013,98	-5 428,24
Active	5 289,61	5 722,70	5 536,96	5 292,24	5 852,16
Investiții directe	247,07	258,28	291,80	330,77	337,32
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	177,31	188,17	221,76	257,18	253,60
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	177,31	188,17	221,76	257,18	253,60
Instrumente de datorie	69,76	70,11	70,04	73,59	83,72
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	31,29	33,71	36,84	41,84	44,30
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	38,47	36,40	33,20	31,75	39,42
Împrumuturi	50,98	48,70	45,92	52,83	62,60
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	12,51	12,30	12,72	21,08	23,18
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	38,47	36,40	33,20	31,75	39,42
Credite comerciale	18,78	21,41	24,12	20,76	21,12
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	18,78	21,41	24,12	20,76	21,12
Investiții de portofoliu	5,09	4,97	6,65	11,20	12,65
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2,57	3,31	2,69	2,71	2,96
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
Administrația publică	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39
Alte sectoare	2,16	2,90	2,28	2,30	2,56
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	2,16	2,90	2,28	2,30	2,56
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții		3,31	2,69	2,71	2,96
Necotate la bursă		3,31	2,69	2,71	2,96
Titluri de creanță	2,52	1,66	3,96	8,49	9,69
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2,52	1,66	3,96	8,49	9,69
Pe termen lung	2,52	1,66	3,96	8,49	9,69
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Derivate financiare (altele decât rezervele)	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Contracte de tip forward	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Alte investiții	2 827,52	2 652,19	2 239,33	1 886,64	1 714,65
Alte participații		0,56	0,56	0,56	0,56
Numerar și depozite	2 103,81	1 843,51	1 349,73	1 097,96	886,19
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	486,75	696,57	666,21	704,64	684,52
Pe termen scurt	486,75	696,57	666,21	704,64	684,52
Alte sectoare	1 617,06	1 146,94	683,52	393,32	201,67
Pe termen scurt	1 617,06	1 146,94	683,52	393,32	201,67
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 617,06	1 146,94	683,52	393,32	201,67
Pe termen scurt	1 617,06	1 146,94	683,52	393,32	201,67
Împrumuturi	107,62	111,08	107,91	118,89	149,93
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	8,46	7,93	2,52	2,30	15,03
Pe termen scurt	0,02			0,06	0,04
Pe termen lung	8,44	7,93	2,52	2,24	14,99
Alte sectoare	99,16	103,15	105,39	116,59	134,90
Pe termen scurt	4,88	5,24	5,64	13,72	10,29
Pe termen lung	94,28	97,91	99,75	102,87	124,61
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	99,16	103,15	105,39	116,59	134,90
Pe termen scurt	4,88	5,24	5,64	13,72	10,29
Pe termen lung	94,28	97,91	99,75	102,87	124,61
Credite comerciale și avansuri	607,07	688,02	772,11	660,21	668,95
Alte sectoare	607,07	688,02	772,11	660,21	668,95
Pe termen scurt	588,86	658,61	729,23	613,83	615,61
Pe termen lung	18,21	29,41	42,88	46,38	53,34
Alte societăți financiare	6,51	7,76	8,48	8,02	7,66
Pe termen scurt	6,51	7,76	8,48	8,02	7,66
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	600,56	680,26	763,63	652,19	661,29
Pe termen scurt	582,35	650,85	720,75	605,81	607,95
Pe termen lung	18,21	29,41	42,88	46,38	53,34
Alte creanțe - altele	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Alte sectoare	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02
Pe termen lung	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02
Pe termen lung	9,02	9,02	9,02	9,02	9,02
Active de rezervă	2 205,93	2 803,26	2 995,18	3 059,63	3 783,54
Aur monetar	2,73	3,08	3,01	3,60	4,47
Lingouri de aur	2,73	3,08	3,01	3,60	4,47
Drepturi speciale de tragere	0,28	0,31	0,12	0,57	1,33
Poziția de rezervă la FMI	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte active de rezervă	2 202,91	2 799,86	2 992,04	3 055,45	3 777,73
Numerar și depozite	1 006,85	1 459,81	1 441,93	1 370,17	1 865,85
Creanțe față de autorități monetare	145,79	344,78	643,79	751,69	1 135,95
Creanțe față de alte instituții	861,06	1 115,03	798,14	618,48	729,90
Titluri de valoare	1 196,06	1 340,05	1 550,11	1 685,28	1 911,88
Titluri de creanță	1 196,06	1 340,05	1 550,11	1 685,28	1 911,88
Pe termen scurt			3,97		10,30
Pe termen lung	1 196,06	1 340,05	1 546,14	1 685,28	1 901,58
Pasive	7 463,61	8 815,80	9 631,76	10 306,22	11 280,40
Investiții directe	2 955,62	3 628,30	4 084,47	4 737,81	4 747,79
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	1 312,97	1 873,62	2 235,52	2 830,88	2 812,71
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 312,97	1 873,62	2 235,52	2 830,88	2 812,71
Instrumente de datorie	1 642,65	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 642,65	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Împrumuturi	948,98	1 045,37	1 087,81	1 153,57	1 182,34
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	948,98	1 045,37	1 087,81	1 153,57	1 182,34
Credite comerciale	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
Alte angajamente	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
Investiții de portofoliu	90,84	104,71	49,64	25,91	26,51
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	90,38	103,80	49,33	25,82	26,17
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	69,74	83,16	28,70	5,09	5,21
Alte sectoare	20,64	20,64	20,63	20,73	20,96
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	20,64	20,64	20,63	20,73	20,96
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții		103,80	49,33	25,82	26,17
Cotate la bursă		83,16	28,70	5,09	5,21
Necotate la bursă		20,64	20,63	20,73	20,96
Titluri de angajamente	0,46	0,91	0,31	0,09	0,34
Administrația publică	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Pe termen scurt	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Alte sectoare		0,03	0,07	0,07	0,07
Pe termen lung		0,03	0,07	0,07	0,07
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP		0,03	0,07	0,07	0,07
Pe termen lung		0,03	0,07	0,07	0,07
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	4,29	4,72	3,63	3,33	3,74
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4,29	4,72	3,63	3,33	3,74
Derivate financiare (altele decât rezervele)	4,29	4,72	3,63	3,33	3,74
Contracte de tip forward	4,29	4,72	3,63	3,33	3,74
Alte investiții	4 412,86	5 078,07	5 494,02	5 539,17	6 502,36
Numerar și depozite	135,84	165,33	140,24	134,61	138,38
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	135,24	164,83	138,01	132,68	134,86
Pe termen scurt	135,24	164,83	138,01	132,68	134,86
Alte sectoare	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Pe termen scurt	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Alte societăți financiare	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Pe termen scurt	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Împrumuturi	3 041,26	3 340,95	3 383,30	3 446,94	4 121,69
Banca centrală	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Credite și împrumuturi de la FMI	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	150,79	186,06	174,38	151,43	159,08
Pe termen scurt	18,57	18,61	17,50	17,50	19,79
Pe termen lung	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Administrația publică	1 323,47	1 554,43	1 542,89	1 555,16	2 085,30
Credite și împrumuturi de la FMI	121,95	129,28	113,01	114,22	358,19
Altele pe termen lung	1 201,52	1 425,15	1 429,88	1 440,94	1 727,11
Alte sectoare	1 274,72	1 336,17	1 448,23	1 559,84	1 736,20
Pe termen scurt	55,24	44,03	45,64	43,38	51,43
Pe termen lung	1 219,48	1 292,14	1 402,59	1 516,46	1 684,77
Alte societăți financiare	113,69	134,53	177,32	250,05	246,01
Pe termen scurt	5,09	4,44	4,44	4,44	4,68
Pe termen lung	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 161,03	1 201,64	1 270,91	1 309,79	1 490,19
Pe termen scurt	50,15	39,59	41,20	38,94	46,75
Pe termen lung	1 110,88	1 162,05	1 229,71	1 270,85	1 443,44
Credite comerciale și avansuri	933,98	1 256,56	1 668,45	1 704,43	1 986,34
Alte sectoare	933,98	1 256,56	1 668,45	1 704,43	1 986,34
Pe termen scurt	905,97	1 218,89	1 618,45	1 653,34	1 926,84
Pe termen lung	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Alte societăți financiare	16,79	17,75	18,06	18,84	19,19
Pe termen scurt	16,79	17,75	18,06	18,84	19,19
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	917,19	1 238,81	1 650,39	1 685,59	1 967,15
Pe termen scurt	889,18	1 201,14	1 600,39	1 634,50	1 907,65
Pe termen lung	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Alte angajamente - altele	144,03	147,99	138,80	90,41	86,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	64,29	72,25	67,06	22,67	22,67
Pe termen scurt	64,29	72,25	67,06	22,67	22,67
Alte sectoare	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
Pe termen scurt	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
Pe termen scurt	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
Drepturi speciale de tragere	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54

* date revizuite

Anexa 11. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, sinteza generală (MBP6), mil. EUR

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Poziția investițională internațională netă	-2 079,49	-2 591,52	-3 595,88	-4 480,00	-4 423,10
Active	5 059,66	4 794,70	4 862,33	4 728,63	4 768,52
Investiții directe	236,33	216,40	256,25	295,54	274,86
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	169,60	157,66	194,74	229,79	206,64
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	169,60	157,66	194,74	229,79	206,64
Instrumente de datorie	66,73	58,74	61,51	65,75	68,22
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	29,93	28,24	32,35	37,38	36,10
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	36,80	30,50	29,15	28,37	32,12
Împrumuturi	48,76	40,80	40,33	47,20	51,01
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	11,97	10,31	11,17	18,84	18,89
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	36,80	30,50	29,15	28,37	32,12
Credite comerciale	17,96	17,94	21,18	18,55	17,21
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	17,96	17,94	21,18	18,55	17,21
Investiții de portofoliu	4,87	4,16	5,84	10,01	10,31
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2,46	2,77	2,36	2,42	2,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
Administrația publică	0,37	0,33	0,34	0,35	0,32
Alte sectoare	2,07	2,43	2,00	2,06	2,09
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	2,07	2,43	2,00	2,06	2,09
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții		2,77	2,36	2,42	2,41
Necotate la bursă		2,77	2,36	2,42	2,41
Titluri de creanță	2,41	1,39	3,48	7,59	7,90
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2,41	1,39	3,48	7,59	7,90
Pe termen lung	2,41	1,39	3,48	7,59	7,90
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	3,83	3,35	3,51	3,57	3,26
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	3,83	3,35	3,51	3,57	3,26
Derivate financiare (altele decât rezervele)	3,83	3,35	3,51	3,57	3,26
Contracte de tip forward	3,83	3,35	3,51	3,57	3,26
Alte investiții	2 704,60	2 222,11	1 966,49	1 685,72	1 397,15
Alte participații		0,47	0,49	0,50	0,46
Numerar și depozite	2 012,35	1 544,56	1 185,28	981,03	722,09
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	465,59	583,61	585,04	629,60	557,77
Pe termen scurt	465,59	583,61	585,04	629,60	557,77
Alte sectoare	1 546,76	960,95	600,24	351,43	164,33
Pe termen scurt	1 546,76	960,95	600,24	351,43	164,33
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 546,76	960,95	600,24	351,43	164,33
Pe termen scurt	1 546,76	960,95	600,24	351,43	164,33
Împrumuturi	102,94	93,07	94,76	106,23	122,17
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	8,09	6,64	2,21	2,06	12,25
Pe termen scurt	0,02			0,05	0,03
Pe termen lung	8,07	6,64	2,21	2,00	12,21
Alte sectoare	94,85	86,42	92,55	104,17	109,92
Pe termen scurt	4,67	4,39	4,95	12,26	8,38
Pe termen lung	90,18	82,03	87,60	91,91	101,54
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	94,85	86,42	92,55	104,17	109,92
Pe termen scurt	4,67	4,39	4,95	12,26	8,38
Pe termen lung	90,18	82,03	87,60	91,91	101,54
Credite comerciale și avansuri	580,68	576,45	678,03	589,90	545,08
Alte sectoare	580,68	576,45	678,03	589,90	545,08
Pe termen scurt	563,26	551,81	640,38	548,46	501,62
Pe termen lung	17,42	24,64	37,66	41,44	43,46
Alte societăți financiare	6,23	6,50	7,45	7,17	6,24
Pe termen scurt	6,23	6,50	7,45	7,17	6,24
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	574,45	569,95	670,59	582,73	538,84
Pe termen scurt	557,03	545,31	632,93	541,29	495,38
Pe termen lung	17,42	24,64	37,66	41,44	43,46
Alte creanțe - altele	8,63	7,56	7,92	8,06	7,35

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Alte sectoare	8,63	7,56	7,92	8,06	7,35
Pe termen lung	8,63	7,56	7,92	8,06	7,35
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	8,63	7,56	7,92	8,06	7,35
Pe termen lung	8,63	7,56	7,92	8,06	7,35
Active de rezervă	2 110,03	2 348,68	2 630,24	2 733,79	3 082,94
Aur monetar	2,61	2,58	2,64	3,22	3,64
Lingouri de aur	2,61	2,58	2,64	3,22	3,64
Drepturi speciale de tragere	0,27	0,26	0,11	0,51	1,08
Poziția de rezervă la FMI	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte active de rezervă	2 107,15	2 345,83	2 627,48	2 730,05	3 078,21
Numerar și depozite	963,08	1 223,09	1 266,24	1 224,25	1 520,35
Creanțe față de autorități monetare	139,45	288,87	565,35	671,64	925,61
Creanțe față de alte instituții	823,63	934,22	700,89	552,61	594,74
Titluri de valoare	1 144,07	1 122,75	1 361,24	1 505,80	1 557,86
Titluri de creanță	1 144,07	1 122,75	1 361,24	1 505,80	1 557,86
Pe termen scurt			3,49		8,39
Pe termen lung	1 144,07	1 122,75	1 357,76	1 505,80	1 549,47
Pasive	7 139,15	7 386,21	8 458,21	9 208,63	9 191,62
Investiții directe	2 827,13	3 039,93	3 586,81	4 233,24	3 868,64
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	1 255,89	1 569,79	1 963,14	2 529,40	2 291,88
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 255,89	1 569,79	1 963,14	2 529,40	2 291,88
Instrumente de datorie	1 571,24	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 571,24	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Împrumuturi	907,73	875,85	955,27	1 030,72	963,41
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	907,73	875,85	955,27	1 030,72	963,41
Credite comerciale	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
Alte angajamente	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
Investiții de portofoliu	86,89	87,73	43,59	23,15	21,60
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	86,45	86,97	43,32	23,07	21,32
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	66,71	69,67	25,20	4,55	4,25
Alte sectoare	19,74	17,29	18,12	18,52	17,08
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	19,74	17,29	18,12	18,52	17,08
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții		86,97	43,32	23,07	21,32
Cotate la bursă		69,67	25,20	4,55	4,25
Necotate la bursă		17,29	18,12	18,52	17,08
Titluri de angajamente	0,44	0,76	0,27	0,08	0,28
Administrația publică	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Pe termen scurt	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Alte sectoare		0,03	0,06	0,06	0,06
Pe termen lung		0,03	0,06	0,06	0,06
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP		0,03	0,06	0,06	0,06
Pe termen lung		0,03	0,06	0,06	0,06
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	4,10	3,95	3,19	2,98	3,05
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4,10	3,95	3,19	2,98	3,05
Derivate financiare (altele decât rezervele)	4,10	3,95	3,19	2,98	3,05
Contracte de tip forward	4,10	3,95	3,19	2,98	3,05
Alte investiții	4 221,03	4 254,60	4 824,62	4 949,26	5 298,32
Numerar și depozite	129,93	138,52	123,15	120,27	112,76
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	129,36	138,10	121,19	118,55	109,89
Pe termen scurt	129,36	138,10	121,19	118,55	109,89
Alte sectoare	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Pe termen scurt	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Alte societăți financiare	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Pe termen scurt	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Împrumuturi	2 909,05	2 799,17	2 971,07	3 079,85	3 358,48
Banca centrală	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Credite și împrumuturi de la FMI	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	144,23	155,89	153,13	135,30	129,62
Pe termen scurt	17,76	15,59	15,37	15,64	16,13
Pe termen lung	126,47	140,30	137,77	119,67	113,50

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*
Administrația publică	1 265,94	1 302,36	1 354,90	1 389,54	1 699,17
Credite și împrumuturi de la FMI	116,65	108,32	99,24	102,06	291,86
Altele pe termen lung	1 149,29	1 194,05	1 255,66	1 287,48	1 407,30
Alte sectoare	1 219,31	1 119,49	1 271,77	1 393,72	1 414,71
Pe termen scurt	52,84	36,89	40,08	38,76	41,91
Pe termen lung	1 166,47	1 082,60	1 231,70	1 354,96	1 372,80
Alte societăți financiare	108,75	112,71	155,71	223,42	200,46
Pe termen scurt	4,87	3,72	3,90	3,97	3,81
Pe termen lung	103,88	108,99	151,82	219,45	196,64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 110,56	1 006,78	1 116,06	1 170,30	1 214,25
Pe termen scurt	47,97	33,17	36,18	34,79	38,09
Pe termen lung	1 062,59	973,61	1 079,88	1 135,51	1 176,16
Credite comerciale și avansuri	893,38	1 052,79	1 465,16	1 522,91	1 618,53
Alte sectoare	893,38	1 052,79	1 465,16	1 522,91	1 618,53
Pe termen scurt	866,59	1 021,23	1 421,25	1 477,26	1 570,05
Pe termen lung	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Alte societăți financiare	16,06	14,87	15,86	16,83	15,64
Pe termen scurt	16,06	14,87	15,86	16,83	15,64
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	877,32	1 037,92	1 449,30	1 506,08	1 602,89
Pe termen scurt	850,53	1 006,36	1 405,40	1 460,43	1 554,41
Pe termen lung	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Alte angajamente - altele	137,77	123,99	121,89	80,78	70,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	61,50	60,53	58,89	20,26	18,47
Pe termen scurt	61,50	60,53	58,89	20,26	18,47
Alte sectoare	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
Pe termen scurt	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
Pe termen scurt	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
Drepturi speciale de tragere	150,89	140,12	143,34	145,44	138,15

* date revizuite

Date recalulate din USD la cross-cursul oficial de la sfârșitul anului

Anexa 12. Raportul integrat al poziției investiționale internaționale a Republicii Moldova la 31.12.2020 (MBP6)

milioane USD

	31.12. 2019*	Modificări care reflectă:					31.12. 2020*
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
Poziția investițională internațională netă	-5 013,98	-414,26	-1 042,13	158,18	-220,07	689,76	-5 428,24
Active	5 292,24	559,92	-199,48	-0,10	109,63	649,87	5 852,16
Investiții directe	330,77	6,55	5,70		0,85		337,32
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	257,18	-3,58	-3,58				253,60
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	257,18	-3,58	-3,58				253,60
Instrumente de datorie	73,59	10,13	9,28		0,85		83,72
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	41,84	2,46	1,61		0,85		44,30
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	31,75	7,67	7,67				39,42
Împrumuturi	52,83	9,77	9,76		0,01		62,60
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	21,08	2,10	2,09		0,01		23,18
Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)	31,75	7,67	7,67				39,42
Credite comerciale	20,76	0,36	-0,48		0,84		21,12
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	20,76	0,36	-0,48		0,84		21,12
Investiții de portofoliu	11,20	1,45	1,45				12,65
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2,71	0,25	0,25				2,96
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	0,02	-0,01	-0,01				0,01
Administrația publică	0,39						0,39
Alte sectoare	2,30	0,26	0,26				2,56
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	2,30	0,26	0,26				2,56
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții	2,71	0,25	0,25				2,96
Necotate la bursă	2,71	0,25	0,25				2,96
Titluri de creanță	8,49	1,20	1,20				9,69
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	8,49	1,20	1,20				9,69
Pe termen lung	8,49	1,20	1,20				9,69
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	4,00						4,00
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	4,00						4,00
Derivate financiare (altele decât rezervele)	4,00						4,00
Contracte de tip forward	4,00						4,00
Alte investiții	1 886,64	-171,99	-844,04		22,18	649,87	1 714,65
Alte participații	0,56						0,56
Numerar și depozite	1 097,96	-211,77	-856,44		-5,20	649,87	886,19
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	704,64	-20,12	-50,66		30,54		684,52
Pe termen scurt	704,64	-20,12	-50,66		30,54		684,52
Alte sectoare	393,32	-191,65	-805,78		-35,74	649,87	201,67
Pe termen scurt	393,32	-191,65	-805,78		-35,74	649,87	201,67
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	393,32	-191,65	-805,78		-35,74	649,87	201,67
Pe termen scurt	393,32	-191,65	-805,78		-35,74	649,87	201,67
Împrumuturi	118,89	31,04	31,04				149,93
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	2,30	12,73	12,73				15,03
Pe termen scurt	0,06	-0,02	-0,02				0,04
Pe termen lung	2,24	12,75	12,75				14,99

	31.12. 2019*	Modificări care reflectă:					31.12. 2020*
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
Alte sectoare	116,59	18,31	18,31				134,90
Pe termen scurt	13,72	-3,43	-3,43				10,29
Pe termen lung	102,87	21,74	21,74				124,61
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	116,59	18,31	18,31				134,90
Pe termen scurt	13,72	-3,43	-3,43				10,29
Pe termen lung	102,87	21,74	21,74				124,61
Credite comerciale și avansuri	660,21	8,74	-18,64		27,38		668,95
Alte sectoare	660,21	8,74	-18,64		27,38		668,95
Pe termen scurt	613,83	1,78	-24,78		26,56		615,61
Pe termen lung	46,38	6,96	6,14		0,82		53,34
Alte societăți financiare	8,02	-0,36	-0,36		0,00		7,66
Pe termen scurt	8,02	-0,36	-0,36		0,00		7,66
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	652,19	9,10	-18,28		27,38		661,29
Pe termen scurt	605,81	2,14	-24,42		26,56		607,95
Pe termen lung	46,38	6,96	6,14		0,82		53,34
Alte creanțe - altele	9,02						9,02
Alte sectoare	9,02						9,02
Pe termen lung	9,02						9,02
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	9,02						9,02
Pe termen lung	9,02						9,02
Active de rezervă	3 059,63	723,91	637,41	-0,10	86,60		3 783,54
Aur monetar	3,60	0,87		0,87			4,47
Lingouri de aur	3,60	0,87		0,87			4,47
Drepturi speciale de tragere	0,57	0,76	0,56		0,20		1,33
Poziția de rezervă la FMI	0,01						0,01
Alte active de rezervă	3 055,45	722,28	636,85	-0,97	86,40		3 777,73
Numerar și depozite	1 370,17	495,68	415,85		79,83		1 865,85
Creanțe față de autorități monetare	751,69	384,26	324,13		60,13		1 135,95
Creanțe față de alte instituții	618,48	111,42	91,72		19,70		729,90
Titluri de valoare	1 685,28	226,60	221,00	-0,97	6,57		1 911,88
Titluri de creanță	1 685,28	226,60	221,00	-0,97	6,57		1 911,88
Pe termen scurt		10,30	10,30				10,30
Pe termen lung	1 685,28	216,30	210,70	-0,97	6,57		1 901,58
Pasive	10 306,22	974,18	842,65	-158,28	329,70	-39,89	11 280,40
Investiții directe	4 737,81	9,98	157,42	-158,28	46,94	-36,10	4 747,79
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	2 830,88	-18,17	173,72	-158,28	4,05	-37,66	2 812,71
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	2 830,88	-18,17	173,72	-158,28	4,05	-37,66	2 812,71
Instrumente de datorie	1 906,93	28,15	-16,30		42,89	1,56	1 935,08
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 906,93	28,15	-16,30		42,89	1,56	1 935,08
Împrumuturi	1 153,57	28,77	-23,05		34,29	17,53	1 182,34
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	1 153,57	28,77	-23,05		34,29	17,53	1 182,34
Credite comerciale	177,29	15,37	22,74		8,60	-15,97	192,66
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	177,29	15,37	22,74		8,60	-15,97	192,66
Alte angajamente	576,07	-15,99	-15,99				560,08
Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe	576,07	-15,99	-15,99				560,08
Investiții de portofoliu	25,91	0,60	0,59		0,01		26,51
Acțiuni și participații în fonduri de investiții	25,82	0,35	0,35				26,17
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	5,09	0,12	0,12				5,21
Alte sectoare	20,73	0,23	0,23				20,96
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	20,73	0,23	0,23				20,96

	31.12. 2019*	Modificări care reflectă:					31.12. 2020*
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
Titluri de participare, altele decât acțiuni în fonduri de investiții	25,82	0,35	0,35				26,17
Cotate la bursă	5,09	0,12	0,12				5,21
Necotate la bursă	20,73	0,23	0,23				20,96
Titluri de angajamente	0,09	0,25	0,24		0,01		0,34
Administrația publică	0,02	0,25	0,24		0,01		0,27
Pe termen scurt	0,02	0,25	0,24		0,01		0,27
Alte sectoare	0,07						0,07
Pe termen lung	0,07						0,07
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	0,07						0,07
Pe termen lung	0,07						0,07
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni de procurare a acțiunilor de către angajați	3,33	0,41	0,41				3,74
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	3,33	0,41	0,41				3,74
Derivate financiare (altele decât rezervele)	3,33	0,41	0,41				3,74
Contracte de tip forward	3,33	0,41	0,41				3,74
Alte investiții	5 539,17	963,19	684,23		282,75	-3,79	6 502,36
Numerar și depozite	134,61	3,77	-0,58		4,35		138,38
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	132,68	2,18	-2,17		4,35		134,86
Pe termen scurt	132,68	2,18	-2,17		4,35		134,86
Alte sectoare	1,93	1,59	1,59				3,52
Pe termen scurt	1,93	1,59	1,59				3,52
Alte societăți financiare	1,93	1,59	1,59				3,52
Pe termen scurt	1,93	1,59	1,59				3,52
Împrumuturi	3 446,94	674,75	484,24		194,30	-3,79	4 121,69
Banca centrală	180,51	-39,40	-45,17		5,77		141,11
Credite și împrumuturi de la FMI	180,51	-39,40	-45,17		5,77		141,11
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	151,43	7,65	-0,12		7,77		159,08
Pe termen scurt	17,50	2,29	2,29				19,79
Pe termen lung	133,93	5,36	-2,41		7,77		139,29
Administrația publică	1 555,16	530,14	412,38		117,76		2 085,30
Credite și împrumuturi de la FMI	114,22	243,97	225,91		18,06		358,19
Altele pe termen lung	1 440,94	286,17	186,47		99,70		1 727,11
Alte sectoare	1 559,84	176,36	117,15		63,00	-3,79	1 736,20
Pe termen scurt	43,38	8,05	6,66		1,19	0,20	51,43
Pe termen lung	1 516,46	168,31	110,49		61,81	-3,99	1 684,77
Alte societăți financiare	250,05	-4,04	-4,04		0,00		246,01
Pe termen scurt	4,44	0,24	0,24		0,00		4,68
Pe termen lung	245,61	-4,28	-4,28		0,00		241,33
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 309,79	180,40	121,19		63,00	-3,79	1 490,19
Pe termen scurt	38,94	7,81	6,42		1,19	0,20	46,75
Pe termen lung	1 270,85	172,59	114,77		61,81	-3,99	1 443,44
Credite comerciale și avansuri	1 704,43	281,91	204,57		77,34		1 986,34
Alte sectoare	1 704,43	281,91	204,57		77,34		1 986,34
Pe termen scurt	1 653,34	273,50	198,46		75,04		1 926,84
Pe termen lung	51,09	8,41	6,11		2,30		59,50
Alte societăți financiare	18,84	0,35	0,35		0,00		19,19
Pe termen scurt	18,84	0,35	0,35		0,00		19,19
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	1 685,59	281,56	204,22		77,34		1 967,15
Pe termen scurt	1 634,50	273,15	198,11		75,04		1 907,65
Pe termen lung	51,09	8,41	6,11		2,30		59,50
Alte angajamente - altele	90,41	-4,00	-4,00				86,41
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	22,67						22,67
Pe termen scurt	22,67						22,67
Alte sectoare	67,74	-4,00	-4,00				63,74

	31.12. 2019*	Modificări care reflectă:					31.12. 2020*
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
Pe termen scurt	67,74	-4,00	-4,00				63,74
Societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLISGP	67,74	-4,00	-4,00				63,74
Pe termen scurt	67,74	-4,00	-4,00				63,74
Drepturi speciale de tragere	162,78	6,76			6,76		169,54

* date revizuite

Anexa 13. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016- 31.12.2020 prezentare analitică, sectorială

milioane USD

	31.12.2016*			31.12.2017*			31.12.2018*			31.12.2019*			31.12.2020*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Banca centrală	2 205,93	292,28	1 913,65	2 803,26	264,29	2 538,97	2 995,18	217,80	2 777,38	3 059,63	180,51	2 879,12	3 783,54	141,11	3 642,43
Alte investiții	2 205,93	292,28	-292,28	2 803,26	264,29	-264,29	2 995,18	217,80	-217,80	3 059,63	180,51	-180,51	3 783,54	141,11	-141,11
Active de rezervă	0,39	1 481,68	-1 481,29	0,95	1 722,55	-1 721,60	0,95	1 706,36	-1 705,41	0,95	1 717,96	-1 717,01	0,95	2 255,11	-2 254,16
Administrația publică	0,39	0,46	-0,07	0,39	0,88	-0,49	0,39	0,24	0,15	0,39	0,02	0,37	0,39	0,27	0,12
Investiții de portofoliu		1 481,22	-1 481,22	0,56	1 721,67	-1 721,11	0,56	1 706,12	-1 705,56	0,56	1 717,94	-1 717,38	0,56	2 254,84	-2 254,28
Alte investiții	501,75	424,35	77,40	710,18	511,02	199,16	676,71	411,78	264,93	719,45	315,20	404,25	713,25	325,56	387,69
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală															
Investiții de portofoliu	2,54	69,74	-67,20	1,68	83,16	-81,48	3,98	28,70	-24,72	8,51	5,09	3,42	9,70	5,21	4,49
Derivate financiare	4,00	4,29	-0,29	4,00	4,72	-0,72	4,00	3,63	0,37	4,00	3,33	0,67	4,00	3,74	0,26
Alte investiții	495,21	350,32	144,89	704,50	423,14	281,36	668,73	379,45	289,28	706,94	306,78	400,16	699,55	316,61	382,94
Alte sectoare	2 581,54	5 265,30	-2 683,76	2 208,31	6 317,94	-4 109,63	1 864,12	7 295,82	-5 431,70	1 512,21	8 092,55	-6 580,34	1 354,42	8 558,62	-7 204,20
Investiții directe	247,07	2 955,62	-2 708,55	258,28	3 628,30	-3 370,02	291,80	4 084,47	-3 792,67	330,77	4 737,81	-4 407,04	337,32	4 747,79	-4 410,47
Investiții de portofoliu	2,16	20,64	-18,48	2,90	20,67	-17,77	2,28	20,70	-18,42	2,30	20,80	-18,50	2,56	21,03	-18,47
Alte investiții	2 332,31	2 289,04	43,27	1 947,13	2 668,97	-721,84	1 570,04	3 190,65	-1 620,61	1 179,14	3 333,94	-2 154,80	1 014,54	3 789,80	-2 775,26
din care: Alte societăți financiare	6,51	131,08	-124,57	7,76	152,78	-145,02	8,48	197,61	-189,13	8,02	270,82	-262,80	7,66	268,72	-261,06
Alte investiții	6,51	131,08	-124,57	7,76	152,78	-145,02	8,48	197,61	-189,13	8,02	270,82	-262,80	7,66	268,72	-261,06
din care: Societăți nefinanciare, GP și IFSLSGP**	2 575,03	5 134,22	-2 559,19	2 200,55	6 165,16	-3 964,61	1 855,64	7 098,21	-5 242,57	1 504,19	7 821,73	-6 317,54	1 346,76	8 289,90	-6 943,14
Investiții directe	247,07	2 955,62	-2 708,55	258,28	3 628,30	-3 370,02	291,80	4 084,47	-3 792,67	330,77	4 737,81	-4 407,04	337,32	4 747,79	-4 410,47
Investiții de portofoliu	2,16	20,64	-18,48	2,90	20,67	-17,77	2,28	20,70	-18,42	2,30	20,80	-18,50	2,56	21,03	-18,47
Alte investiții	2 325,80	2 157,96	167,84	1 939,37	2 516,19	-576,82	1 561,56	2 993,04	-1 431,48	1 171,12	3 063,12	-1 892,00	1 006,88	3 521,08	-2 514,20
TOTAL	5 289,61	7 463,61	-2 174,00	5 722,70	8 815,80	-3 093,10	5 536,96	9 631,76	-4 094,80	5 292,24	10 306,22	-5 013,98	5 852,16	11 280,40	-5 428,24

* date revizuite

** GP și IFSLSGP - gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației

Anexa 14. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2019, prezentare analitică, pe scadențe

milioane USD

	31.12.2016*			31.12.2017*			31.12.2018*			31.12.2019*			31.12.2020*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Termen lung	1 559,68	6 084,71	-4 525,03	1 727,04	7 068,73	-5 341,69	1 975,33	7 470,89	-5 495,56	2 168,14	8 168,28	-6 000,14	2 434,29	8 850,59	-6 416,30
Investiții directe	228,29	2 841,12	-2 612,83	236,87	3 481,68	-3 244,81	267,68	3 888,10	-3 620,42	310,01	4 542,46	-4 232,45	316,20	4 544,84	-4 228,64
Investiții de portofoliu	5,09	90,38	-85,29	4,97	103,83	-98,86	6,65	49,40	-42,75	11,20	25,89	-14,69	12,65	26,24	-13,59
Alte investiții	129,95	3 153,21	-3 023,26	144,83	3 483,22	-3 338,39	154,73	3 533,39	-3 378,66	161,07	3 599,93	-3 438,86	202,52	4 279,51	-4 076,99
Active de rezervă	1 196,35		1 196,35	1 340,37		1 340,37	1 546,27		1 546,27	1 685,86		1 685,86	1 902,92		1 902,92
Termen scurt	3 729,93	1 378,90	2 351,03	3 995,66	1 747,07	2 248,59	3 561,63	2 160,87	1 400,76	3 124,10	2 137,94	986,16	3 417,87	2 429,81	988,06
Investiții directe	18,78	114,50	-95,72	21,41	146,62	-125,21	24,12	196,37	-172,25	20,76	195,35	-174,59	21,12	202,95	-181,83
Investiții de portofoliu		0,46	-0,46		0,88	-0,88		0,24	-0,24		0,02	-0,02		0,27	-0,27
Derivate financiare	4,00	4,29	-0,29	4,00	4,72	-0,72	4,00	3,63	0,37	4,00	3,33	0,67	4,00	3,74	0,26
Alte investiții	2 697,57	1 259,65	1 437,92	2 507,36	1 594,85	912,51	2 084,60	1 960,63	123,97	1 725,57	1 939,24	-213,67	1 512,13	2 222,85	-710,72
Active de rezervă	1 009,58		1 009,58	1 462,89		1 462,89	1 448,91		1 448,91	1 373,77		1 373,77	1 880,62		1 880,62
TOTAL	5 289,61	7 463,61	-2 174,00	5 722,70	8 815,80	-3 093,10	5 536,96	9 631,76	-4 094,80	5 292,24	10 306,22	-5 013,98	5 852,16	11 280,40	-5 428,24

* date revizuite

Anexa 15. Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6) pentru perioada 31.12.2016-31.12.2020, prezentare analitică, pe instrumente

milioane USD

	31.12.2016*			31.12.2017*			31.12.2018*			31.12.2019*			31.12.2020*		
	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net	active	pasive	net
Participații și acțiuni ale fondurilor de investiții	179,88	1 403,35	-1 223,47	192,04	1 977,42	-1 785,38	225,01	2 284,85	-2 059,84	260,45	2 856,70	-2 596,25	257,12	2 838,88	-2 581,76
Acțiuni și participații	179,88	1 403,35	-1 223,47	192,04	1 977,42	-1 785,38	225,01	2 284,85	-2 059,84	260,45	2 856,70	-2 596,25	257,12	2 838,88	-2 581,76
Instrumente de natura datoriei	5 103,00	6 055,97	-952,97	5 523,58	6 833,66	-1 310,08	5 304,94	7 343,28	-2 038,34	5 024,19	7 446,19	-2 422,00	5 586,57	8 437,78	-2 851,21
Titluri de creanță	1 198,58		1 198,58	1 341,71		1 341,71	1 554,07		1 554,07	1 693,77		1 693,77	1 921,57		1 921,57
Titluri de angajamente		0,46	-0,46		0,91	-0,91		0,31	-0,31		0,09	-0,09		0,34	-0,34
Numerar și depozite	3 110,67	135,84	2 974,83	3 303,33	165,33	3 138,00	2 791,67	140,24	2 651,43	2 468,14	134,61	2 333,53	2 752,05	138,38	2 613,67
Împrumuturi	158,60	3 990,24	-3 831,64	159,78	4 386,32	-4 226,54	153,83	4 471,11	-4 317,28	171,72	4 600,51	-4 428,79	212,53	5 304,03	-5 091,50
Drepturi speciale de tragere	0,28	157,75	-157,47	0,31	167,24	-166,93	0,12	163,23	-163,11	0,57	162,78	-162,21	1,33	169,54	-168,21
Credite comerciale și avansuri	625,85	1 037,76	-411,91	709,43	1 396,20	-686,77	796,23	1 854,09	-1 057,86	680,97	1 881,72	-1 200,75	690,07	2 179,00	-1 488,93
Alte creanțe	9,02		9,02	9,02		9,02	9,02		9,02	9,02		9,02	9,02		9,02
Alte angajamente		733,92	-733,92		717,66	-717,66		714,30	-714,30		666,48	-666,48		646,49	-646,49
Alte active financiare	6,73	4,29	2,44	7,08	4,72	2,36	7,01	3,63	3,38	7,60	3,33	4,27	8,47	3,74	4,73
Derivate financiare	4,00	4,29	-0,29	4,00	4,72	-0,72	4,00	3,63	0,37	4,00	3,33	0,67	4,00	3,74	0,26
Aur monetar	2,73		2,73	3,08		3,08	3,01		3,01	3,60		3,60	4,47		4,47
TOTAL	5 289,61	7 463,61	-2 174,00	5 722,70	8 815,80	-3 093,10	5 536,96	9 631,76	-4 094,80	5 292,24	10 306,22	-5 013,98	5 852,16	11 280,40	-5 428,24

* date revizuite

Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. USD

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Administrația publică	1 481,68	1 722,55	1 706,36	1 717,96	2 255,12
<i>Pe termen scurt</i>	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Investiții de portofoliu	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
<i>Pe termen lung</i>	1 481,22	1 721,67	1 706,12	1 717,94	2 254,85
Împrumuturi	1 323,47	1 554,43	1 542,89	1 555,16	2 085,31
din care datoria UAT	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
Alocări de DST	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54
Banca centrală	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
<i>Pe termen lung</i>	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Împrumuturi	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	350,32	423,14	379,45	306,78	316,61
<i>Pe termen scurt</i>	218,10	255,69	222,57	172,85	177,32
Împrumuturi	18,57	18,61	17,50	17,50	19,79
Numerar și depozite	135,24	164,83	138,01	132,68	134,86
Alte angajamente aferente datoriei	64,29	72,25	67,06	22,67	22,67
<i>Pe termen lung</i>	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Împrumuturi	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Alte sectoare	2 289,06	2 668,98	3 190,65	3 333,94	3 789,79
<i>Pe termen scurt</i>	1 041,56	1 339,16	1 738,06	1 766,40	2 045,53
Împrumuturi	55,25	44,03	45,64	43,39	51,43
Numerar și depozite	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Credite comerciale și avansuri	905,97	1 218,89	1 618,45	1 653,34	1 926,84
Alte angajamente aferente datoriei	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
din care datoria pentru resurse energetice	78,12	74,12	70,12	66,12	62,12
<i>Pe termen lung</i>	1 247,50	1 329,82	1 452,59	1 567,54	1 744,26
Împrumuturi	1 219,49	1 292,15	1 402,59	1 516,45	1 684,76
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Alte societăți financiare	131,08	152,78	197,61	270,82	268,72
<i>Pe termen scurt</i>	22,48	22,69	24,73	25,21	27,39
Împrumuturi	5,09	4,44	4,44	4,44	4,68
Numerar și depozite	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Credite comerciale și avansuri	16,79	17,75	18,06	18,84	19,19
<i>Pe termen lung</i>	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Împrumuturi	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Societăți nefinanciare	2 124,66	2 480,88	2 954,86	3 014,94	3 466,53
<i>Pe termen scurt</i>	1 018,61	1 316,00	1 712,86	1 740,80	2 017,53
Împrumuturi	49,69	39,12	40,73	38,56	46,14
Credite comerciale și avansuri	889,18	1 201,14	1 600,39	1 634,50	1 907,65
Alte angajamente aferente datoriei	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
din care datoria pentru resurse energetice	78,12	74,12	70,12	66,12	62,12
<i>Pe termen lung</i>	1 106,04	1 164,87	1 241,99	1 274,13	1 448,99
Împrumuturi	1 078,03	1 127,20	1 191,99	1 223,04	1 389,49
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	33,32	35,32	38,18	48,18	54,54
<i>Pe termen scurt</i>	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
Împrumuturi	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
<i>Pe termen lung</i>	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Împrumuturi	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Investiții directe: creditare intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
<i>Pe termen scurt</i>	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
Împrumuturi	10,72	6,98	10,73	18,06	10,29
Credite comerciale și avansuri	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
<i>Pe termen lung</i>	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
Împrumuturi	938,25	1 038,39	1 077,08	1 135,51	1 172,05
Alte angajamente aferente datoriei	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71
Articole informative:					
Arierate	265,86	273,13	356,19	426,32	453,45

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Alte sectoare	171,54	174,89	258,20	325,16	346,31
<i>termen scurt</i>	<i>10,01</i>	<i>10,17</i>	<i>10,80</i>	<i>11,34</i>	<i>11,70</i>
<i>termen lung</i>	<i>161,53</i>	<i>164,72</i>	<i>247,40</i>	<i>313,82</i>	<i>334,61</i>
Investiții directe: creditare intragrup	94,32	98,24	97,99	101,16	107,14

* date revizuite

Anexa 17. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. EUR

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Administrația publică	1 417,27	1 443,22	1 498,45	1 535,00	1 837,54
<i>Pe termen scurt</i>	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Investiții de portofoliu	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
<i>Pe termen lung</i>	1 416,83	1 442,48	1 498,24	1 534,98	1 837,32
Împrumuturi	1 265,94	1 302,36	1 354,90	1 389,54	1 699,17
din care datoria UAT	15,83	17,59	15,03	12,38	10,94
Alocări de DST	150,89	140,12	143,34	145,44	138,15
Banca centrală	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
<i>Pe termen lung</i>	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Împrumuturi	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	335,09	354,52	333,22	274,11	257,98
<i>Pe termen scurt</i>	208,62	214,23	195,45	154,44	144,49
Împrumuturi	17,76	15,59	15,37	15,64	16,13
Numerar și depozite	129,36	138,10	121,19	118,55	109,89
Alte angajamente aferente datoriei	61,50	60,53	58,89	20,26	18,47
<i>Pe termen lung</i>	126,47	140,30	137,77	119,67	113,50
Împrumuturi	126,47	140,30	137,77	119,67	113,50
Alte sectoare	2 189,55	2 236,17	2 801,90	2 978,88	3 088,04
<i>Pe termen scurt</i>	996,28	1 122,00	1 526,29	1 578,28	1 666,76
Împrumuturi	52,85	36,89	40,08	38,77	41,91
Numerar și depozite	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Credite comerciale și avansuri	866,59	1 021,23	1 421,25	1 477,26	1 570,05
Alte angajamente aferente datoriei	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
din care datoria pentru resurse energetice	74,72	62,10	61,58	59,08	50,62
<i>Pe termen lung</i>	1 193,27	1 114,17	1 275,60	1 400,60	1 421,28
Împrumuturi	1 166,48	1 082,61	1 231,70	1 354,95	1 372,79
din care datoria corporațiilor publice	5,17	10,72	12,94	18,52	27,88
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Alte societăți financiare	125,38	128,00	173,53	241,98	218,96
<i>Pe termen scurt</i>	21,50	19,01	21,72	22,53	22,32
Împrumuturi	4,87	3,72	3,90	3,97	3,81
Numerar și depozite	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Credite comerciale și avansuri	16,06	14,87	15,86	16,83	15,64
<i>Pe termen lung</i>	103,88	108,99	151,82	219,45	196,64
Împrumuturi	103,88	108,99	151,82	219,45	196,64
Societăți nefinanciare	2 032,30	2 078,58	2 594,83	2 693,86	2 824,63
<i>Pe termen scurt</i>	974,33	1 102,60	1 504,17	1 555,41	1 643,95
Împrumuturi	47,53	32,78	35,77	34,46	37,60
Credite comerciale și avansuri	850,53	1 006,36	1 405,40	1 460,43	1 554,41
Alte angajamente aferente datoriei	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
din care datoria pentru resurse energetice	74,72	62,10	61,58	59,08	50,62
<i>Pe termen lung</i>	1 057,96	975,98	1 090,67	1 138,44	1 180,69
Împrumuturi	1 031,17	944,42	1 046,76	1 092,79	1 132,20
din care datoria corporațiilor publice	5,17	10,72	12,94	18,52	27,88
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	31,87	29,59	33,53	43,05	44,44
<i>Pe termen scurt</i>	0,44	0,39	0,41	0,34	0,49
Împrumuturi	0,44	0,39	0,41	0,34	0,49
<i>Pe termen lung</i>	31,43	29,20	33,12	42,71	43,95
Împrumuturi	31,43	29,20	33,12	42,71	43,95
Investiții directe: creditare intragrup	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
<i>Pe termen scurt</i>	109,52	122,84	172,44	174,55	165,37
Împrumuturi	10,25	5,85	9,42	16,14	8,38
Credite comerciale și avansuri	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
<i>Pe termen lung</i>	1 461,71	1 347,29	1 451,23	1 529,30	1 411,39
Împrumuturi	897,46	870,00	945,85	1 014,58	955,02
Alte angajamente aferente datoriei	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
TOTAL	5 792,72	5 725,49	6 448,50	6 653,12	6 875,30
Articole informative:					
Arierate	254,30	228,84	312,79	380,92	369,48

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Alte sectoare	164,08	146,53	226,74	290,53	282,18
<i>termen scurt</i>	9,57	8,52	9,48	10,13	9,53
<i>termen lung</i>	154,51	138,01	217,26	280,40	272,65
Investiții directe: creditare intragrup	90,22	82,31	86,05	90,39	87,30

* date revizuite

Date recalulate din USD la cross-cursul oficial de la sfârșitul anului

Anexa 18. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. USD

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Datoria publică	1 779,36	1 999,64	1 938,90	1 919,20	2 430,44
<i>Pe termen scurt</i>	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Investiții de portofoliu	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
<i>Pe termen lung</i>	1 778,90	1 998,76	1 938,66	1 919,18	2 430,17
Împrumuturi	1 621,15	1 831,52	1 775,43	1 756,40	2 260,63
din care datoria corporațiilor publice și UAT	21,95	33,80	31,86	34,59	47,64
Alocări de DST de la FMI	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54
Datoria externă privată	4 276,62	4 834,00	5 404,31	5 526,92	6 007,27
<i>Pe termen scurt</i>	1 259,66	1 594,85	1 960,63	1 939,25	2 222,85
Împrumuturi	73,82	62,64	63,14	60,89	71,22
Numerar și depozite	135,84	165,33	140,24	134,61	138,38
Credite comerciale și avansuri	905,97	1 218,89	1 618,45	1 653,34	1 926,84
Alte angajamente aferente datoriei	144,03	147,99	138,80	90,41	86,41
<i>Pe termen lung</i>	1 374,32	1 484,47	1 594,73	1 680,74	1 849,34
Împrumuturi	1 346,31	1 446,80	1 544,73	1 629,65	1 789,84
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Investiții directe: creditare intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Angajamente aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorul său direct	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
<i>Pe termen scurt</i>	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
Împrumuturi	10,72	6,98	10,73	18,06	10,29
Credite comerciale și avansuri	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
<i>Pe termen lung</i>	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
Împrumuturi	938,25	1 038,39	1 077,08	1 135,51	1 172,05
Alte angajamente aferente datoriei (resurse energetice)	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71

* date revizuite

Anexa 19. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. EUR

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Datoria publică	1 702,01	1 675,38	1 702,66	1 714,81	1 980,40
<i>Pe termen scurt</i>	<i>0,44</i>	<i>0,74</i>	<i>0,21</i>	<i>0,02</i>	<i>0,22</i>
Investiții de portofoliu	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
<i>Pe termen lung</i>	<i>1 701,57</i>	<i>1 674,64</i>	<i>1 702,45</i>	<i>1 714,79</i>	<i>1 980,18</i>
Împrumuturi	1 550,68	1 534,52	1 559,11	1 569,35	1 842,03
din care datoria corporațiilor publice și UAT	21,00	28,32	27,98	30,91	38,82
Alocări de DST de la FMI	150,89	140,12	143,34	145,44	138,15
Datoria externă privată	4 090,71	4 050,11	4 745,84	4 938,32	4 894,91
<i>Pe termen scurt</i>	<i>1 204,90</i>	<i>1 336,23</i>	<i>1 721,74</i>	<i>1 732,72</i>	<i>1 811,25</i>
Împrumuturi	70,61	52,48	55,45	54,41	58,03
Numerar și depozite	129,93	138,52	123,15	120,27	112,76
Credite comerciale și avansuri	866,59	1 021,23	1 421,25	1 477,26	1 570,05
Alte angajamente aferente datoriei	137,77	123,99	121,89	80,78	70,41
<i>Pe termen lung</i>	<i>1 314,58</i>	<i>1 243,75</i>	<i>1 400,43</i>	<i>1 501,74</i>	<i>1 506,90</i>
Împrumuturi	1 287,78	1 212,18	1 356,52	1 456,10	1 458,42
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Investiții directe: creditare intragrup	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Angajamente aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorul său direct	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
<i>Pe termen scurt</i>	<i>109,52</i>	<i>122,84</i>	<i>172,44</i>	<i>174,55</i>	<i>165,37</i>
Împrumuturi	10,25	5,85	9,42	16,14	8,38
Credite comerciale și avansuri	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
<i>Pe termen lung</i>	<i>1 461,71</i>	<i>1 347,29</i>	<i>1 451,23</i>	<i>1 529,30</i>	<i>1 411,39</i>
Împrumuturi	897,46	870,00	945,85	1 014,58	955,02
Alte angajamente aferente datoriei (resurse energetice)	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
TOTAL	5 792,72	5 725,49	6 448,50	6 653,12	6 875,30

* date revizuite

Date recalculate din USD la cross-cursul oficial de la sfârșitul anului

IX. MODIFICĂRI OPERATE ÎN BALANȚA DE PLĂȚI, POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ ȘI ÎN DATORIA EXTERNĂ (ANII 2009-2020) COMPARATIV CU VARIANTELE PUBLICATE ANTERIOR

În procesul elaborării balanței de plăți (BP), poziției investiționale internaționale (PII) și datoriei externe (DE) sunt revizuite datele pentru perioadele precedente și datele provizorii pentru perioada curentă. Modificările pot rezulta din:

- precizarea datelor (PD);
- precizare metodologică (PM);
- modificarea și/sau precizarea metodologiei aplicate la estimarea datelor (MPE);
- modificarea înregistrării compensatorii sau a clasificării (MICC);
- extinderea surselor de date (ESD).

Natura modificărilor specificate pe articolele BP, PII și ale DE este prezentată în tabelul de mai jos.

Articol	Document statistic	Perioada	Modificări	Comentarii
	BP, PII, DE		PD, MPE, MICC, ESD	
Bunuri – Mărfuri generale în baza balanței de plăți	BP	2019-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date. Au fost actualizate ajustările la bunuri.
Servicii – Servicii de întreținere și de reparații	BP	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Servicii – Transport – Mărfuri	BP	2018-2020	PD, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost efectuate reclasificări.
Servicii – Transport – Pasageri	BP	2017-2020	PD, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost efectuate reclasificări.
Servicii – Transport – Altele	BP	2017-2019	PD, PM, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost identificate tranzacțiile efectuate prin platformele de comerț electronic. Au fost efectuate precizări metodologice și reclasificări.
Servicii – Călătorii – Achiziționare de bunuri și servicii de către lucrătorii transfrontalieri, sezonieri și alți lucrători pe termen scurt	BP	2016-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Servicii – Călătorii – Personale - Servicii de instruire	BP	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date, inclusiv înlocuite estimările cu informația din rapoartele primite.
Servicii – Călătorii – Personale - Altele	BP	2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Servicii de construcții	BP	2016-2020	PD, PM, MICC	Au fost actualizate sursele de date. A fost definitivată reconcilierea cu conturile naționale și revizuite datele în dinamică. Au fost efectuate reclasificări.
Servicii – Servicii de asigurare	BP	2020	PD	Au fost înlocuite estimări cu date din rapoarte.
Servicii – Servicii financiare	BP	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.

Articol	Document statistic	Perioada	Modificări	Comentarii
Servicii – Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale	BP	2016-2020	PD, PM, MICC	Au fost actualizate sursele de date. A fost efectuată o cercetare metodologică exhaustivă a plăților pentru utilizarea proprietății intelectuale. Au fost efectuate reclasificări.
Servicii – Servicii de telecomunicații, de informatică și de informații	BP	2016-2020	PD, PM, MICC	Au fost actualizate sursele de date. A fost efectuată o cercetare metodologică exhaustivă a plăților asociate proprietății intelectuale. Au fost identificate tranzacțiile efectuate prin platformele de comerț electronic. Au fost efectuate precizări metodologice și reclasificări.
Servicii – Servicii – Alte servicii pentru afaceri	BP	2016-2020	PD, PM, MICC	Au fost actualizate sursele de date. A fost efectuată o cercetare metodologică exhaustivă a plăților asociate proprietății intelectuale. Au fost efectuate precizări metodologice și reclasificări.
Servicii – Bunuri și servicii ale administrației publice	BP	2016-2020	PD, ESD, MPE, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost efectuate precizări metodologice, în legătură cu modificarea raportului primar.
Venituri primare – Remunerarea salariaților Venituri secundare – Transferuri personale	BP	2018-2020	PD, MPE	Au fost actualizate sursele de date. Au fost efectuate precizări metodologice la compilarea articolului „Remiteri personale”.
Venituri primare – Venituri din investiții directe	BP	2018-2020	PD, PM	Au fost actualizate sursele de date.
Venituri primare – Venituri din alte investiții	BP	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Venituri secundare – administrația publică – Impozite curente pe venit, patrimoniu etc., Cooperarea internațională curentă	BP	2018-2020	PD, MPE, ESD	Au fost actualizate sursele de date, inclusiv înlocuite estimările privind perfecționarea salariaților și transferurile în educație, cu date din rapoarte. Au fost actualizate impozitele curente pe venit, patrimoniu ale lucrătorilor transfrontalieri, sezonieri sau alți lucrători pe termen scurt. Au fost actualizate și precizate estimările pentru granturi din asistență tehnică. Au fost efectuate precizări metodologice, în legătură cu modificarea raportului primar.
Venituri secundare – Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	BP	2018-2020	PD, PM, MPE	Au fost actualizate sursele de date, inclusiv înlocuite estimările privind perfecționarea salariaților și transferurile în educație, cu date din rapoarte.

Articol	Document statistic	Perioada	Modificări	Comentarii
				Au fost actualizate și precizate estimările pentru granturi din asistență tehnică.
Contul de capital – transferuri de capital – Administrația publică	BP	2018-2020	PD, PM	Au fost actualizate sursele de date, inclusiv identificate debursările suplimentare pentru restaurarea monumentelor istorice. Au fost actualizate informațiile privind restituirile din fonduri neutilizate ale proiectelor investiționale, în baza datelor istorice consolidate, prezentate de raportor.
Contul de capital – transferuri de capital - Societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și IFSLSGP	BP	2018-2020	PD, MPE	Au fost actualizate sursele de date, inclusiv datele din modelul de estimare a articolului „Remiteri personale”.
Investiții directe – achiziționarea netă de active – participații la capital și acțiuni – alte sectoare	BP, PII	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Investiții directe – achiziționarea netă de active – instrumente de natura datoriei – alte sectoare	BP, PII	2009-2020	PD, MICC	Au fost actualizate sursele de date și redistribuită informația pe tipuri de relație.
Investiții directe – acumularea netă de pasive – participații la capital și acțiuni – alte sectoare	BP, PII	2020	PD, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost incluse în calcul sursele anuale de date. Au fost precizate reclasificările și reorganizările.
Investiții directe – acumularea netă de pasive – reinvestirea profiturilor – alte sectoare	BP, PII	2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Investiții directe – acumularea netă de pasive – participații la capital și acțiuni – alte sectoare	PII	2019-2020	PM	Au fost efectuate precizări metodologice la calcularea modificărilor stocurilor, care reflectă schimbări de preț și fluctuația ratei de schimb.
Investiții directe – acumularea netă de pasive – instrumente de natura datoriei – alte sectoare	BP, PII, DE	2009-2020	PDMICC, ESD	Au fost actualizate sursele de date SRTI, DMFAS și introdusă informația privind creditele în valută străină (pe valute originale) acordate nerezidenților de către băncile licențiate din sursa nouă. Au fost precizate reclasificările și reorganizările și redistribuite pe tipuri de relație.
Investiții de portofoliu – achiziționarea netă de active – participații la capital și acțiuni – societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	BP, PII	2009-2020	MICC	A fost revizuită distribuția informației pe tipuri de valori mobiliare – cotate și necotate.
Investiții de portofoliu – achiziționarea netă de active – participații la capital și acțiuni – alte sectoare	BP, PII	2009-2020	MICC	A fost revizuită distribuția informației pe tipuri de valori mobiliare – cotate și necotate.

Articol	Document statistic	Perioada	Modificări	Comentarii
Investiții de portofoliu – acumularea netă de pasive – participații la capital și acțiuni – societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	BP, PII	2009-2020	MICC	A fost revizuită distribuirea informației pe tipuri de valori mobiliare – cotate și necotate.
Investiții de portofoliu – acumularea netă de pasive – participații la capital și acțiuni – alte sectoare	BP, PII	2009-2020	PD, MICC, ESD	Au fost actualizate sursele de date. Au fost incluse în calcul sursele anuale de date. A fost revizuită distribuirea informației pe tipuri de valori mobiliare – cotate și necotate.
Derivate financiare (altele decât rezervele) și opțiuni pe acțiuni ale angajaților - Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	BP, PII	2020	PD	Au fost actualizate sursele de date.
Alte investiții – credite comerciale și avansuri – achiziționarea netă de active /acumularea netă de pasive – alte sectoare	BP, PII	2009-2020	PD, MICC, ESD	Au fost actualizate sursele de date. Au fost incluse în calcul sursele anuale de date. A fost precizată informația privind sectorizarea și scadența.
Alte investiții – împrumuturi – acumularea netă de pasive – societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală – pe termen scurt	BP, PII, DE	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date (SRTI, DMFAS).
Alte investiții – împrumuturi – acumularea netă de pasive – alte sectoare – pe termen scurt și pe termen lung	BP, PII, DE	2018-2020	PD, MICC	Au fost actualizate sursele de date. Au fost precizate reclasificările și reorganizările.
Alte investiții – alte angajamente - altele – acumularea netă de pasive – alte sectoare – pe termen scurt și pe termen lung	BP, PII	2009-2020	MICC	A fost precizată informația privind scadența.
Articole suplimentare – Arierate neincluse în finanțarea excepțională	BP	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date (SRTI, DMFAS).
Articole suplimentare- Arierate neincluse în finanțarea excepțională	PII, DE	2018-2020	PD	Au fost actualizate sursele de date (SRTI, DMFAS).